

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICESCĂ
APARE ODATĂ PE LUNĂ

CUPRINSUL:

1. Grija pentru mormintele eroilor *Preot Petru Chirica*
2. Origina sectelor (conferință) *Diacon Dr. I. Gheorghită*
3. Insemnări *Preot Negoită*
4. Ucenicii starețului Paisie *Econ. D. Furtună*
5. Sărbătorirea patronului Seminarului
„Pimen Mitropolitul“ din Dorohoi *Pr. C. Munteanu*
6. Partea oficială (adrese)
7. Ședința consiliului eparhial
8. Parohii vacante

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICESCĂ
APARE ODATĂ PE LUNĂ

Grija pentru mormintele Eroilor

Comitetul regional al societății „Cultul eroilor” Iași, a cărui președinte este I. P. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și vice-președinte Dl. General Zadic, comandantul Corp. IV Armată, a primit din partea comitetului central de sub președ. I. P. S. Patriarh București, o adresă elogioasă pentru frumoasa activitate ce a desfășurat-o în anul 1927.

Darea de seamă a fost întocmită la Iași de Dl. Lt. Colonel Ionescu, căruia i se exprimă recunoștința pentru activitatea desfășurată.

Această adresă cu No. 238 din 11 Februarie 1928, aduce la cunoștință că pentru realizarea și buna întreținere a mormintelor eroilor, s'a luat dispoziția de a se creia în cele 8 județe ale Regionalei Iași (Iași, Botoșani, Fălticeni, Roman, Dorohoi, Soroca, Vaslui, Neamț) cimitire de onoare.

Un delegat al comitetului central va veni la Iași, asistând la lucrările de exhumare și centralizare a mormintelor.

Nu se vor mai construi mauzolee, întru cât sunt prea costisitoare.

Deasemenea nu se admite ca Regionala Iași, să distribue o insignă de metal pentru mărirea fondurilor, pentru că s'ar prejudicia colecta ce se face la „Ziua Eroilor”.

Regionalei Iași, pe anul în curs i s'a alocat suma de 1.500.000 lei, având în vedere vastul program de lucru ce are de executat.

Propune, ca îndată ce timpul va fi favorabil, comitetul regional să înceapă lucrările.

Nici într'un caz, nu se va începe nimic fără autorizația comitetului central.

Aducem acestea la cunoștința tuturor preoților din întreaga Eparhie, îndemnându-i pe toți, ca, cu toată în-suflețirea, să ajute prin sfatul lor către creștini, opera de centralizare a mormintelor de eroi, în cimitire de o-noare. Până ce această lucrare măreață va fi desăvâr-șită, preoții, cei dintâi sunt chemați ca să îngrijească cât mai mult de actualele cimitire, fiind îngrădite bine, curățite de buruieni și măracini, și împodobite cu flori.

Făcând aceasta, preoțimea noastră își va împlini o sfântă datorie către memoria morților glorioși, va da o pildă înălțătoare pentru generațiile viitoare și o mare mângâere pentru familiile celor căzuți în războiu.

PETRU CHIRICA

Revizor Eparhial

ORIGINA SECTELOR

Conferință ținută în aula Seminarului „Veniamin“ din Iași, în ziua de 30 Ianuarie 1928.

Prea Sfințite,

P. C. Părinte Director,

Stimații mei foști profesori,

Onorată asistență și iubiți elevi,

Cu oarecare frică și strângere de inimă, am primit să țin conferința obicinuită la patronul școalei noastre, al cărei elev am fost și eu.

N'ași fi primit, dacă nu știam că e vorba de un botez, prin care sunt obligați să treacă toți profesorii tineri, cari doresc să intre în rândul corpului profesoral dela acest seminar.

Și cum eu doream mult ca să ajung acolo de unde am plecat acum opt ani și jumătate, m'am hotărât să îndeplinesc și această formă, deși situația mea actuală ca profesor aici, nu m'ar fi obligat să trec așa degrabă prin purgatorul acesta.

O fac aceasta însă și pentru respectul ce-l port acestei școale, în care mi-am croit direcția vieții de mai târziu; dar mai ales, o fac din respectul și dragostea ce o păstrez unuia din profesorii mei cei mai buni, care din împrejurări pornite din voia

Celui de Sus, nu poate de câțva timp, să-și îndeplinească misiunea nobilă, pe care a îndeplinit-o atâta vreme cu competență și demnitate.

E vorba de Părintele Gotcu, a cărui catedră o suplinesc și care cred că se gândește cu durere, că astăzi, n'a putut fi în mijlocul colegilor și elevilor lui iubiți. De aceia găsesc nimerit să înălțăm o clipă frunțile către bunul Dumnezeu, dela care să-i cerem grabnică însănătoșire.

Subiectul conferinței, l-am ales—după sugerarea Părintelui Director Cicerone Iordăchescu—din domeniul unui studiu nou introdus la Seminarii, numit Sectologia.

Și fiindcă e vorba de o materie teologică nouă, m'am gândit și eu că trebuie s'o încep dela isvor; de aceia am și intitulat subiectul conferinței,

ORIGINA SECTELOR

Pentru a ne da sama de origina sectelor, aceste „burueni rele”¹⁾—după cum le numește Părintele profesor Mihălcescu—socot că-i bine să începem cu explicarea cuvintelor: *eresie* și *sectă* cari ne vor lămuri într'o măsură oarecare subiectul anunțat.

Cuvântul *eresie* (αἵρεσις) se găsește și în Sf. Scriptură a N. T. la Faptele Apostolilor cap. 24 v. 5 și 14; întrebuițat în primul vers de avocatul Tertul care acuza pe Sf. apostol Pavel în fața procuratorului roman, Felix din Cezarea; iar în versul II-lea e întrebuițat de către însuși ap. Pavel.

Avocatul îl numește pe Pavel „căpitenia eresului Nazoreilor” (πρωτοστάτην τῆς τῶν Ναζωραίων αἵρέσεως) adică conducătorul partidului răzvrătit al urmașilor lui Isus.

Apostolul Pavel în apărarea sa, pe care o face imediat după pledoaria acestui avocat, răspunde că „eu, cu adevărat slujesc Dumnezeului părinților mei după o învățătură pe care ei—o vorba de Iudei—o numesc *erezie* („ἣν λέγουσιν αἵρεσιν”).

În aceste două cazuri cuvântul *erezie*, este întrebuițat cu înțeles de partidă, școală (filozofică) dar și cu înțeles de abatere sau denaturare a unei învățături.

De aici, e bine să reținem și faptul că, noi vorbind de origina sectelor în Biserica creștină, aproape nu ne dăm sama, că însuși Creștinismul este socotit în cazurile citate, ca o sectă a Judeilor.

1. Vezi I. Mihălcescu „Privire istorică asupra începutului și dezvoltării sectelor. Bis. ortodoxă, Ianuarie 1922.

În sensul acesta a și fost tratat la început în Imperiul roman, deoarece primii predicatori ai lui, au plecat din mijlocul și de pe teritoriul poporului iudeu ¹⁾

Și cuvântul erezie (αἵρεσις) și înțelesul lui, care a rămas aproape același până în zilele noastre, este mai vechiu decât Creștinismul, ceiace înseamnă că fiecare religie și fiecare popor organizat pe baza anumitor principii doctrinare, își avea partidele și criticii lui.

Cuvântul *eresie* își are rădăcina în verbul αἰρέω-ῶ = a prinde, a apuca, a câștiga, a demonstra, a dovedi.

Insemnările din urmă ar avea legătură cu substantivul *airesis*, căci opinia și învățătura separată pe care o susții, trebuie demonstrată și dovedită.

Dela acest verb se mai formează și verbul αἰρετίζω-ίζω care se apropie și mai mult de cuvântul nostru, căci înseamnă, a alege, a fi sectar, a fi eretic.

În Noul Testament Sf. apostol Pavel, întrebuițează și adjectivul αἰρετικός... când zice ucenicului său Tit: „de omul eretic (αἰρετικόν ἄνθρωπον) după o sfătuire sau două te ferește“ ²⁾ De aici putem trage și concluzia că pe la anul 65 după Hristos când a fost scrisă această epistolă, ereticii devenise periculoși în mijlocul tinerilor comunități creștine.

În traducerea latină a Noului Testament, cuvintele de erezie și eretic, au trecut neschimbate, cu aceeași formă și înțeles, deși ar fi putut să fie înlocuite cu cuvântul secta—ae, care pe lângă înțelesul de partid, este întrebuițat și cu înțelesul de doctrină, opinie.

În limba română, au trecut deopotrivă și cuvintele grecești erezie și eretic, ca și cele latinești de *secta* și sectant; deși trebuie s'o mărturisim, că în Moldova, creștinii de abia acum fac cunoștința cu cuvântul sectar și sectant, pe când pe cel de eretic îl cunosc de multă vreme.

Nu degeaba Vasile Pârvan, pune între cei dintâi răspânditori ai creștinismului în părțile noastre pe doi eretici: unul e episcopul Ufila al Goșilor, care adoptase erezia lui Arie; iar altul e călugărul Audius ereticul, din Mesopotannia, fondator a

1. Vezi Istoria bisericeasca ed. II vol. I de Eusebie Popovici, pag. 224.

2. Vezi Tit cap. 3 v. 10.

sectei Audianilor, exilat de împăratul Constantius în Scythia, cam pela anul 375 după Hristos ¹⁾

Cuvântul *secta* în limba latină, vine dela verbul *seco-are-ui*, *sectum*—a tăia, a cosi, a despărți.

Tot așa găsim și cuvântul *sectător-oris*—tovarăș credincios; deci orice partizan a unui om care despărțindu-se dintr'un partid, tinde să formeze altul.

La noi cuvântul *sectă*, cu toate că e mai puțin popular decât *eresie*, totuși tinde să se încetățenească mai bine, mai ales în domeniul științific. Căci preocupările cu caracter misionar, introduse de curând la Facultățile de Teologie ca și la Seminarii, tind să se constituiască în știință aparte, cu numele de „Sectologie” și nu „Eresiologie”.

Nu-i vorbă că astăzi între aceste două cuvinte a intervenit o nuanță deosebitoare: Prin *eresie*, se înțelege orice falșificare sau *opozitie*, în contra unei învățături esențiale a bisericii sau contra unui articol de credință ²⁾ din partea oricui ar veni; pe când prin *sectă* se înțelege organizația sau comunitatea indivizilor organizați pe baza învățăturilor denaturate și falșificate ale religiei creștine.

Eretic poate fi orice individ izolat, care respinge sau atacă o dogmă stabilită de Biserică ³⁾ pe când sectant, nu poate fi decât acela care face parte dintr'o organizație de felul celei amintite mai sus.

*
* * *

Să trecem acum la modul cum și-au luat naștere cele dintăi învățături greșite în sânul Bisericii creștine, ca să putem vedea *proveniența sau origina lor*.

Dacă ni s'ar cere ca să fixăm și timpul, când au apărut cei dintăi eretici, apoi cred că nu greșim de loc dacă afirmăm, că ei au apărut odată cu cele dintăi începuturi de înființare și organizare a Bisericii creștine; deci *odată cu creștinismul, au luat naștere și ereziile, din sânul său*.

Potrivit făgăduinței dată de Dumnezeu lui Avram, Isac și Iacob că prin urmașii lor „se vor binecuvânta toate neamurile pământului ⁴⁾, care s'a adevărit și prin porunca Mântuitorului dată apostolilor: mergeți... și învățați toate popoarele” ⁵⁾, la creș-

1. Vezi V. Pârvan Contribuții epigrafice la Istoria Creștinismului Daco-roman pag. 154—156,

2. Vezi E. Popovici op. cit. pag. 305.

3. Vezi și Nicodim Milaș Dreptul Bisericesc pag. 400.

4. Facerea C. 22 v. 18; 26, 4; 28, 14.

5. Matei cap. 28 v. 19.

tinism erau chemați toți oamenii, ori în ce colț al lumii s'ar fi aflat.

Credincioși acestei porunci, apostolii nu mult după înălțarea lui Isus la cer, au depășit hotarele Palestinei pe care El nu le-a trecut niciodată, și s'au răspândit în cele patru unghiuri ale lumii; ajungând unia—după cum ne spun tradițiile—la depărtări destul de mari, pentru vremea și mijloacele lor de transport.

Așa ni se spune că apostolul Toma a ajuns până în India, Iacob cel mare până în Spania, Filip prin Galia; iar apostolul Andrei în Rusia, de unde ar fi trecut către Bizanț prin părțile Dobrogei noastre.

În drumul lor, au dat peste neamuri diferite cari își aveau fiecare credințele și obiceiurile lor religioase.

Toți cei ce se converteau la noua credință predicată de apostoli, fie indivizi izolați, fie masse compacte, aduceau odată cu intrarea lor în creștinism și un bagaj special de cunoștințe și obiceiuri—oarecare avere proprie—de care nu se puteau ușor despărți.

Bagaje de credinți absurde, de superstiții, de obiceiuri și datini stăine, au adus în rândul Bisericii creștine toate popoarele ce s'au convertit.

Cea dintâi biserică creștină s'a format între iudeii converțiți chiar de Mântuitorul Hristos, operă continuată apoi și de apostoli. De aceia și cei dintâi cari au încercat să-și impue bagajul religiei lor creștinismului, au fost tot ei.

Puțini au fost aceia cari au înțeles dela început că pentru a intra într'o nouă viață, trebuie să lași afară toate sdrențele și să intri înăuntru sărac, dar curat. Nu degeaba spusese și Mântuitorul, că cel ce vine după mine trebuie să se lepede de toate ale lui, ba chiar și de sine însuși, ca să fie vrednic de mine.

Evreii creștini, cari au cerut ca legea veche să fie obligatoare și în creștinism, au dat naștere celor dintâi secte cu caracter creștin, cunoscute sub numele de *erezii iudaizante*¹⁾

Și erau două nuanțe: una mai riguroasă (Ebioniții) și alta mai moderată (Nazoreii). Punctul lor de asemănare era, *credința că Hristos este cel din urmă și cel mai mare profet*. Dar el n'a fost Mesia—Fiul lui Dumnezeu—care trebuia să vie de acum înainte, ca să întemeeze o împărăție pământească împreună cu Iudeii.

1. Vezi Eusebie Popovici op. cit. pag. 306 și 307.

Insuși apostolul Petru era gata să alunece în această erezie, dacă nu era apostolul Pavel ca să-i atragă atenția la timp, după cum citim în Epistola către Galateni: „când am văzut că nu calcă drept după adevărul Evangheliei, am spus lui Petru în fața tuturor... la ce silești pe păgâni (era vorba de păgânii convertiți) să trăiască ca iudeii?“¹⁾

Nuanța ereziei iudaizante a Nazoreilor, a dispărut prin veacul V-lea; dar nuanța numită a Ebioniților a putut să se întindă și să dăinuiască mai departe, căci a făcut alianță cu *erezia gnostică* provenită din amestecul ideilor creștine cu filozofia păgână a Grecilor—în special idei din platonism—precum și cu sistemul religios dualist al Perșilor²⁾.

În felul acesta s'a dat naștere la trei nuanțe de erezii gnostice: 1) Ebionito-gnostică 2) Greco-gnostică și 3) gnostiismul persan sau Maniheismul.

Din nuanța gnosticilor Ebioniți, facea parte și acel vestit eretic Cerint, de loc din Alexandria, care a emis pentru prima dată părerea că *Hristos după a doua sa venire, va întemeia o împărăție de o mie de ani pe pământ.*

Părerea aceasta este interesantă, deoarece, ea a fost adoptată de către diferite secte în decursul timpului dela Cerint și până în zilele noastre. Ba și unii scriitori creștini din primele veacuri au căzut în mrejele ei. Astăzi o găsim între punctele de credință ale Adventiștilor, Studenților de Biblie, Sfinții vremurilor din urmă și Neo-apostolici³⁾.

Din această nuanță Ebionito-gnostică, mai fac parte pe lângă Cerint și 1) Clementinii sau Pseudoclementinii, bazați pe o scriere cu același nume 2) Elchesaiții (închinătorii soarelui) 3) Imerobapțiștii, adică cei ce se botezau din nou. La aceștia se mai adaugă: Simon Magul, dela care ne-a rămas cuvântul simonie, Dositei Menandru și Nicolaiții, contra cărora se presupune că ar fi îndreptat apostolul Ioan, Evanghelia și prima sa epistolă.

În tot timpul secolului I-iu, pe când Biserica creștină era de abia în față, a fost turburată de sectarii iudaizanți și Ebionito-gnostici; iar în secolul a II-lea încep a se arăta și gnosticii cu idei dualiste, precum și gnosticii eleniști sau cei cari intro-

1. Galateni cap. 2 v. 14.

2. E. Popovici op. cit. pag. 308.

3. V. Loichiță „Chiliasmul“ (Milenarismul), Revista Candela No. 10—11 scos și în broșură.

duceau în creștinism ideile filosofiei grecești, fără să le înțeleagă însă.

În general sistemul de credință al ereziei gnostice, ori de ce nuanță ar fi ea, este foarte complicat și cu idei fantastice.

D-l profesor Cotos dela Facultatea de Teologie din Cernăuți, numește pe ereticii dela începutul bisericii creștine „eretici străvechi”... cari pentru susținerea rătăcirilor lor, inventaseră și tradițiile lor proprii, pretinzând a le avea pe cale secretă, chiar de la sfinții apostoli”¹⁾.

Acești „eretici străvechi”, sunt tocmai iudaizanții și gnosticii de cari am amintit și cari au provocat turburări, în tot timpul celor trei veacuri de organizare și răspândire a bisericii și învățaturii creștine.

* * *

Intrucât acțiunea de dogmatizare în biserica creștină, este împărțită de către vestitul dogmatist rus, Silvestru Episcop de Kanev, în trei perioade și întrucât acțiunea de stabilire și formulare a dogmelor este condiționată aproape în întregime de apariția ereziilor, de aceia vom adopta și pentru mersul sectelor din trecutul bisericii noastre, aceste trei perioade¹⁾

I-a perioadă, ține cele dintâi trei veacuri ale creștinătății, până la întâiul Sinod ecumenic (anul 325), predominată după cum am văzut de ereziile iudaizante și gnostice, la cari s'au adăugat către sfârșitul perioadei și ereziile antitrinitare, cari au luat naștere din încercările ce s'au făcut, de a explica într'un mod cât mai plastic Misterul Sfintei Treimi, în raport cu Unitatea lui Dumnezeu.

A II-a perioadă, numită pericada sinoadelor ecumenice, este cea mai agitată din pricina multelor erezii noi, fără ca și cele din perioada I-ia să fi dispărut.

În această perioadă a apărut eruditul preot Arie din Alexandria, cu erezia lui relativă la Dumnezeirea persoanei lui Hristos, care desfăcându-se în vre-o trei nuanțe, s'a întins ca fulgerul aproape în întreaga Biserică creștină.

După el vine Macedonie cu erezia relativă la Duhul Sfânt, și

1. Vezi N. Cotos, În jurul isvorului și normei de credință... Rev. Candela 1924, pag. 65.

1. Vezi Silvestru Ep. de Kanev „Teologia dogmatică, partea I-a din vol. I pag. 78.

apoi Monofisitismul și Monotelitismul, cari aveau de obiect cele două firi din persoana lui Hristos.

Tot în această perioadă, apare și Pelagianismul și aprigile discuțiuni în jurul persoanei și scrierilor lui Origen, terminându-se cu sălbateca luptă începută de unii împărați bizantini în contra icoanelor, cunoscută sub numele de iconoclastm.

De alte erezii mai mici, ca și de numeroasele shisme pe terenul disciplinei bisericesti, care au fost în acest period, nu mai pomenesc.

Adaog că această perioadă ce se termină cu anul 787, data ultimului Sinod Ecumenic—deși cea mai agitată, totuși a fost și cea mai productivă pe terenul dogmatic și de organizare bisericască.

A III-a perioadă care începe dela cel din urmă sinod ecumenic și ține până în prezent, are în ce ne privește pe noi, două mari evenimente sguuitoare pentru biserică: 1) Despărțirea Bisericii de Apus de cea a Răsăritului, lucru care se petrece în mod hotărât și definitiv la anul 1054 și 2) apariția reformatorilor, începând cu Wiclef, Jansenius și Luther, plus raționalismul și materialismul din timpurile mai nouă, cari s'au caracterizat printr'o opoziție față de magisteriul infailibil al Bisericii, adică față de ierarhie și harul dumnezesc, ce se comunică de ea prin sfințele Taine. ¹⁾

De acum înainte, pe noi nu ne mai interesează Biserica romano-catolică, deoarece oricât am da noi s'o înconjurăm și s'o tratăm ca Biserică pe acelaș picior de egalitate cu cea ortodoxă, totuși ea este și rămâne încă pentru noi o biserică eretică ca și celelalte biserici eretice din Orient.

În perioada aceasta în Răsărit, centrul activității teologice se mută din lumea greacă în lumea slavă, în special în Rusia.

Dar și centrul erezilor din Biserica ortodoxă, se mută tot acolo. E o deosebire însă între origina sectelor din Apus și cele din Răsărit, cari apar în perioada aceasta.

Sectele din Apus își au isvorul în știință și raționalism, pe când cele din Răsărit în misticism, superstiție și incultură sau ignoranță.

Faptul acesta se poate ilustra cu exemple.

În vreme ce în Apus se discuta cu aprindere chestiunea

1) Vezi N. Cotos, curs de Istoria Dogmelor (manuscris)

puterei papale, întrevăzându-se zorii unei reforme și emancipări de sub închiziție și index: în Răsărit apare erezia Bogomililor, dar mai ales a Wolchvilor (vrăjitoriilor) care înecau babele în apă pe motivul că ele ar fi cauza unei secete cumplite, ce bântuia în timpul acela în împrejurimile Rostovului (Rusia).

În vreme ce în Apus se ridică învățatul Arnold de Brescia, să ceară mai multă modestie ierarhiei bisericești, în Rusia puțin mai târziu apare un oarecare Carp, bărbier de meserie, cerând și el nesupunere față de ierarhia pe care o credea el pervertită.

Dar culmea ignoranței și a inculturei se vede în marea mișcare, la început cu caracter mai mult schismatic decât eretic, numită „Rascol” ivită la anul 1655, în Rusia, din cauză că Patriarhul Nikon voia să revizuiască cărțile bisericești a căror text era corupt cu desăvârșire.

Printre alte aberațiuni ale acestei secte este și aceea că ei declară tunderea barbei ca un păcat de moarte.¹⁾

Această mare sectă s'a despărțit chiar dela început în două nuanțe: cu preoți și fără preoți. Și fiecare nuanță a devenit un izvor nesecat pentru noi secte, așa că astăzi e greu să mai precizăm cam câte secte de origină rascolnică sunt în Rusia. Destul atâta, că ne-au dăruit și pe noi cu una, și încă destul de numeroasă, lipovenii, cari nu sunt decât rascolnici cu preoți, emigrați din cauza persecuțiilor.

În acest timp în Apus, Protestanții, eretici ieșiți dintr'o biserică tot eretică (cea romano-catolică) se consolidaseră definitiv și începuse a deveni izvor nou de secte cu caracter raționalist, după cum sunt și acelea, cari astăzi au început a face proseliți chiar printre românii noștri cari au fost ortodoxi de baștină.

* * *

Am făcut o excursie sumară în domeniul mișcărilor religioase dela începutul Bisericii creștine și până în prezent—stăruind mai mult asupra ereziilor din perioada de închegare a bisericii—și totuși n'am precizat unde este izvorul sau origina sectelor.

N'am precizat, pentru că originile lor sunt așa de multe și de diferite, încât nu se pot reduce la un izvor comun.

1) Eusebie Popovici Ist. bis. vol. II ed. 1-a pag. 432-434.

Dar dacă cineva ar încerca cu orice preț să le caute o origină comună, apoi trebuie să afirmăm că *origina aceasta este însăși învățătura Bisericii creștine din care se alimentează toate sectele*, adăogând la ea idei străine din alte religii și diferite sisteme filosofice; inventând învățături nouă și respingând din ea ceiace eventual nu le convine.

Așa s'au născut toate sectele și așa se vor naște în vecii vecilor, pe unde va împărăți „Doamna Rațiune” puțin controlată sau pe unde va zăcea încă „Doamna Ignoranță” care nu-și bate capul să mai controleze ceva.

Pe noi nu trebuie să ne înspăimânte nici una din aceste două „Doamne” știind că în lumea aceasta, nu se poate raționaliza totul, ci trebuie să ne punem la contribuție și credința; iar în ce privește ignoranța, ea se poate învinge cu „lumina cunoștinței”.

Apariția sectelor raționaliste pe pământul țării noastre, dar mai ales printre enoriașii noștri ortodoxi din fire, nu trebuie să ne deprimeze, dar nici să nu ne lese nepăsători.

Ele sunt pietre de încercare pentru ierarhia noastră de toate gradele, care a avut prea multă liniște în privința aceasta.

Și dacă ne reamintim că perioada cea mai turburată și sbuciumată de secte, a fost și cea mai productivă în opere de cultură teologică, să nădăjduim că și zorii unei perioade agitate cari se ivesc la orizontul Bisericii noastre, vor însemna și zorii unei culturi teologice pornită dela Înălții Ierarhi ai Bisericii, așa după cum și în trecut, din mintea limpede și bogată a unor ierarhi ca Atanasie cel Mare, Vasile, Grigore și Ioan Gură de Aur, au isvorât opere nemuritoare pentru credința ortodoxă și zdrobitoare în acelaș timp pentru opiniile greșite ale ereticilor.

Pe noi, nu ne amenință atât de mult ivirea unor secte noi, căci am avut un singur cap de sectă din neamul nostru—călugărul Inochentie din Basarabia¹⁾, cât ne amenință întinderea celor existente, importate de peste graniță.

Și nu trebuie să scăpăm din vedere că ele ne atacă pe două fronturi: pe cel bisericesc și pe cel național.

Ierarhia bisericească este chemată să-și apere cu zel și sinceritate frontul ei propriu, în serviciul căruia a fost așezată de Sfântul Duh, fiind convinsă că prin aceasta întărește indirect și frontul național. Și rolurile nu trebuie niciodată schimbate.

Să fie dar atenți și elevii noștri, atunci când vor fi chemați să lupte „lupta cea bună” și să păzească credința²⁾.

Diacon Dr. Ilie Gheorghită

1) Vez) N. Popovschi, Inochentismul.

2) II Timotei C. 4. v. 7.

Insemnări pentru lămurire

Zelul pentru învățătura Mântuitorului, spiritul de inițiativă ori poate modernismul avansat; sunt cauze care fac pe unii preoți—bine înțeles tineri—de-a înlocui cuvinte scripturistice cu cu altele profane—Din nămolul acesta de cuvinte profane introduse în limbajul bisericesc scot la discuție: „robul tău” sau „servul tău”, „roaba ta” sau „serva ta”.—Aud deseori aceste înlocuiri și mi se pare ne la locul lor „înlocuirea” mai mult din cauză că nu toți preoții zic la fel.—Trebuie neapărat îniervenit pentru o unică exprimare. Dar să cercetăm justificarea.

Rar de tot, se găsește în sf. Carte expresia „servul sau serva ta”, cele mai deseori se întrebuintează „robul tău, roaba ta”, Cum e mai judicios? Găsesc hotărât că expresia veche de „roaba ta”—Pentru ce? Pentru că acest cuvânt implică o dependență complectă față de Dumnezeu—omul, ființa această trecătoare și supusă greșelii, este sub o stăpânire, fără nici o formă fără nici un contract, ori obligație, Dumnezeu are asupra omului puteri discreționare — ca El fiind Creatorul și ea creatura Sa —. Prin urmare prin expresia „robul Tău” sau „roaba Ta” exprimăm „Atotstăpânia, Atotputernicia” Lui Dumnezeu față de om. Prin expresia modernă „servul Tău” sau „serva Ta”, găsim o îndepărtare dela dependența cu Dumnezeirea a omului.

Cuv. „serv” înseamnă om împăcat cu luna, cu anul, pe baza unei forme—acesta-i uzul cuv. serv. Omul deci față cu Dumnezeu, nu intră în această categorie de dependență.

Găsesc deci o întrebuintare greșită a cuvântului „serv sau servă” și nu la locul său mai ales în Biserică—deci frumos ar fi și totodată și în înțeles biblic ca să se rostească de preoți ori în ce situație „robul Tău și roaba Ta”. Poate s'ar zice că la orașe nu merge acest cuvânt; de ce?

PREOT NEGOIȚĂ

Erbiceni-Iași

Ministerul de Culte cu adresa No. 1353 din 14 Februarie a. c. aduce la cunoștința Si. Mitropolii, că în bugetul său pe anul 1928, nu s'au mai înscris fondurile pentru cheltuelile materiale ale bisericilor rurale și urbane, aceste cheltueli urmând a fi acoperite din veniturile proprii ale bisericilor.

„Ucenicii Stareșului Paisie ¹⁾“

Teză de doctorat a Sf. Sale Econom D. FURTUNĂ

Stareșul Paisie Velicikovski dela sfânta mănăstire a Neamțului a jucat un rol foarte important în istoria culturii noastre bisericești dela mijlocul veacului al XVIII-lea. El a determinat un puternic curent de emulație între mănăstiri și călugări, în special la Secu și Neamț. Economul D. Furtună ne-a conturat într'o voluminoasă lucrare de doctorat, influența paisiană și în mănăstirile muntene, cum ar fi Cernica și Căldărușani. În acest scop Sf. Sa s'a servit „ca izvoare inedite de materialul aflat la Academia Română și la Archivele Statului din București, cum, și mai cu deosebire, de cel ce se păstra și înaintea războiului în biblioteca Internatului Teologic dela Radu-Vodă și în biblioteca mănăstirilor Cernica și Căldărușani“.

Iniințarea acestor două din urma mănăstiri, datează cu începuturile veacului al XVII-lea. Ele au avut dintru început danii bogate la îndemână, pentru ușurarea traiului și a vieții monachale. Însă prestigiul moral și intelectual al acestor mănăstiri n'a fost ridicat decât odată cu venirea ucenicilor marelui Paisie.

Astfel „la 1 Septembrie 1781, stareșul Gheorghie intră în cuprinsul ei (acum aproape părăsit) și o reîntemeiază. Cât de frumos ne apare astăzi drumul făcut atunci pe jos de către Gheorghie și Macarie până în marginea stuțiilor de nepătruns, cari ascundeau ruinele bisericii lui Cernica Vornicul“.

Tot așa la Căldărușani, reîntemeierea au adus-o tot ucenicii stareșului Paisie. Stareșul Gheorghie a lăsat o importantă „Diată“ (testament), unde se găsesc admirabile sfaturi de viață monahală. Între altele cele șapte trepte pe care trebuie monachii în deobște să calce spre o propășire morală superioară: 1) ascultarea, 2) liniștea sufletească, 3) necârtirea, 4) curățirea neîncetată a sufletului, 5) ferirea de călugări străini și cu purtări rele, 6) ținerea în bună rânduială a mănăstirii și 7) păstrarea în această mănăstire a Cernicăi a tipicului stareșului Paisie.

Alături de această „Diată“ stareșul Georghie a mai lasat și o interesantă sfătuire în versuri, adresată monachilor săi dela Cernica. Ea poartă titlul „Sfat cu totul nemomelnic“ și economul

1) Dăm aceasta dare de seamă despre Teza de doctorat a Păr. Furtună, care s'a publicat și în ziarul Mișcarea. În numerile viitoare ne vom sili să facem și noi o recenzie, deoarece lucrarea Păr. Furtună merită toată atenția.

D. Furtună în volumul său „Ucenicii starețului Paisie“, i-a închinat o frumoasă și bogată analiză critică.

Dela starețul Gheorghe, o epocă nouă de viață intelectuală pare că se deschide pentru cele 2 mănăstiri muntene. Alți stareți și călugări, mari cărturari, apar, între cari cităm: Macarie, care a lăsat o gramatică, un dicționar, versuri și o seamă de traduceri „întinse și folositoare pe cari le dăruia neîncetat și neobosit limbei românești“, apoi starițul Calinic și alții.

Interesanta teză de doctorat a economului D. Furtună mai cuprinde apoi capitole complete asupra vieții culturale și morale a „paisienilor“ la Cernica și Căldărușani, cum și manuscrisurile aflate acolo.

Această lucrare de asemenea întrunește frumoase calități critice prin documentarea bogatului și necunoscutului material.

Sărbătorirea patronului Seminarului „Pimen Mitropolitul”

— Din Dorohoi —

Sărbătorirea patronului a fost, pentru Seminarul din Dorohoiu. un prilej de creștinească bucurie ce s'a înălțat alături de sufletul blajin al satului și de biserica lui săracă.

Se pun toate ostenele de conducătorii acestei școli ca de viața satului, izvor de puteri ce trebuiesc adăpate în lumină și credință, să se lege sufletele elevilor și patronul a fost ca să simbolizeze în chip deosebit aceasta.

Sărbătoarea a fost făcută în satul Prelipca din apropierea imediată de Dorohoiu,

De dimineață elevii și corpul didactic al școlii s'au îndreptat către biserica satului, biserică veche, bătrânească de bârne dar curată și primitoare, inspirând credință și evlavie ca și sufletul bun al unui bătrân.

Slujba s'a făcut de un sobor de preoți, profesori și din administrația seminarului compus din Pr. C. Munteanu, C. Ștefănescu și Octav Rotărescu.

Elevii au cântat la străni urmăriți cu vădită dragoste de săteni. Corul deasemenea a dat răspunsurile la Sf. Liturghie cu multă căldură îmbrăcând în simțiminte de credință sufletele ascultătorilor cari nu mai încăpeau în biserică și stăteau și pe afară împrejurul ei.

Elevul Socianu Ilie din clasa VIII-a. a rostit o însuflețită predică vorbind despre cei trei ierarhi ai bisericeii, Vasile cel Mare, Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură de Aur și făcând reușite aplicări la viața de azi într'o expunere curată și înțeleasă.

A vorbit apoi poporului P. C. Sa. Pr, Econ. D. Furtună directorul seminarului. P. Cucernicia Sa a arătat în cuvinte cari pătrundeau la inimă, dragostea ce o simte împreună cu întreaga școală pentru ogorul satelor. A vorbit apoi despre muncă și credință și legătura strânsă ce trebuie să fie între ele, între munca materială trupească și cea sufletească, de care depinde rezultatul străduințelor noastre și fericirea. Trebuie să muncim și trebuie să ne luminăm și de aceea avem nevoie de luminători și conducători sufletești pe care îndeamnă să-i privească cu drag și să-i asculte.

Preotul paroh a mulțumit în numele credincioșilor de bucuria ce le-a făcut vizita aceasta, a seminarului și slujba s'a terminat astfel într'o caldă apropiere și mulțumire sufletească cu care s'au întors, elevii la școală și sătenii acasă.

A urmat apoi o recepție în casa direcțiunii la care a luat parte pe lângă corpul didactic și președintele comitetului școlar și directorii școalelor din oraș.

S'a toastat pentru M. S. Regele Mihai și pentru Înaltul protector al școalei I. P. S. Mitropolit Pimen.

Părintele director a vorbit apoi despre rolul mare al seminariilor și al seminarului dorohoian în special, așezat la răscrucea vechilor hotare, din punct de vedere sufletesc și național arătând ceea ce se lucrează în școală pentru atingerea acestui scop. Cu vădită emoție sufletească a făcut cunoscut celor prezenți, că primele felicitări și urări pentru binele școalei pe care le-a primit în ziua patronului, sunt de la un grup din foștii elevi primi absolvenți, studenți în prezent la Facultatea de Teologie din București în cuvinte de o înduioșătoare sinceritate, ceea ce arată că legătura cu școala nu s'a rupt odată cu plecarea din ea.

Au mai vorbit și alte persoane arătând folosul ce aduce seminarul orașului și județului Dorohoi și simpatia ce i se poartă.

S'a expediat telegrame de omagiu I. P. S. Mitropolit Pimen și D-lui Ministru al Cultelor Al. Lepadatu.

Seara, sub conducerea spiritualilor, a avut loc o serbare a elevilor cu un bogat program cu care s'a încheiat această zi de bucurie, de reculegere și de întărire sufletească către munca pe care seminarul are de dus mai departe.

Pr. C. MUNTEANU

PARTEA OFICIALĂ

Adresa Sf. Mitropolii No. 683 din 1 Februar 1928

In conformitate cu ordinul ministerului de culte No. 3382 din Ianuarie a. c. vă facem cunoscut următoarele :

1. Ordonanțarea salariilor parohiale rurale, urbane, mănăstiri, seminarii, protopopii etc., se face și anul acesta, tot de serviciul ordonanțării de pe lângă sf. Mitropolie.

2. Toate salariile convenite personalului nu se ordonancează de cât pe baza foilor nominative aprobate de minister ; așa fiind toate instituțiunile din eparhie enumerate mai sus, vor întocmi foi nominative în 4 exemplare și le vor înainta imediat ministerului spre cercetare și aprobare.

3. Pentru a satisface nevoile urgente a preoțimei și personalului bisericesc, se vor ordonance salariile personalului parohiilor urbane și rurale pe baza foilor nominative din anul trecut.

In acest caz, statele se vor întocmi exact ca și anul trecut, pe luna Decembrie.

4. Ori-ce schimbare pe 1928, fie gradație, ajutor de familie etc, aceste drepturi se vor ordonance și încasa după primirea foilor nominative, întocmindu-se în acest scop un stat suplimentar.

5. Foile nominative al parohiilor rurale se vor alcătui și înainta ministerului, de Mitropolie, în înțelegere cu protopopiile.

6. Intru cât multe din parohiile urbane au schimbări ca gradații și ajutor de familie, și au trimis la timp Mitropoliei actele necesare, direct sau prin protopopie, vă comunicăm că aceste acte au fost înaintate Ministerului spre aprobare cu rap. No. 318 din Ianuarie a. c. așa că, trecând în state eventualele schimbări, veți comunica Ministerului acest lucru spre știință și cercetare.

7. Ori ce rămășițe mai aveți de încasat pe anul trecut, ca salarii sau cheltueli materiale, sunteți invitați ca în termen de 10 zile de astăzi să înaintați acte pentru ordonancearea lor, cunoscând că în caz contrar, nu ne luăm nici o răspundere, intru cât Ministerul cere a se lichida imediat toate plățile din trecut.

*
* * *

Conturile de gestiune pe 1927 trebuiesc înaintate neapărat până la 1 Aprilie a. c. la Mitropolie, spre cercetare și descărcare. Formulare de bugete și conturi se vor găsi la cancelaria Mitropoliei.

O VESTE CARE NE BUCURĂ

Cucernicii Preoți Cicerone și Valeriu Iordăchescu, au fost numiți profesori titulari la Facultatea de Teologie din Chișinău. Faptul acesta credem că va bucura mult preoțimea din cuprinsul Eparhiei noastre, deoarece din sânul ei pleacă aceste două vlăstare puternice ca să întărească spiritul de viață creștină la noua Facultate de Teologie, care a luat ființă în țara noastră.

Profesorii Seminarului „Veniamin Costache” din Iași, unde Părintele Valeriu Iordăchescu a fost Director și profesor și unde Părintele Cicerone este și acum director, au luat inițiativa de a sărbători Sâmbătă 25 Februarie a. c. acest eveniment îmbucurător, printr'o masă colegială, dată în cinstea acestor vrednici colegi, cari prin muncă cinstită și desinteresată au ajuns în locurile acestea de onoare.

Totodată cu aceasta, ne facem o plăcută datorie de a aduce la cunoștința preoțimei noastre prin acest organ de publicitate, că Părintele Grigore Pișculescu—cunoscut ca scriitor sub numele de Gala Galaction—pe lângă că a fost numit profesor titular la Facultatea de Teologie din Chișinău, dar a fost de curând ales și Decan al acestei Facultăți.

Încă un preot vrednic care își merită locul !

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică că la Consiliul Central Bisericesc sunt două posturi vacante și anume :

- 1) Postul de Director al Cancelariei Consiliului Central plătit cu 2400 lei lunar salariu de bază ;
- 2) Postul de Inspector al Consiliului Central plătit cu 2400 lei lunar salariu de bază.

Consiliul Central Bisericesc în ședința sa plenară dela 7 Februarie 1928, a hotărât publicarea acestor posturi vacante în buletinele tuturor Eparhiilor, în termen de o lună, pentru a se aduce la cunoștința celor ce ar dori să ocupe aceste posturi.

Petiționarii se vor adresa Consiliului Central Bisericesc, până în ziua de 5 Martie însoțind cererea de actele ce posedă.

Condițiile cerute candidatului sunt următoarele :

- 1 Să fie licențiat sau doctor în teologie și hirotonit preot sau diacon .

- 2) Să fie cunoscător al treburilor de cancelarie ;
- 3) Pentru postul de Inspector se mai cere să cunoască comptabilitatea ;
- 4) Obligațiunea de a avea domiciliul real și permanent în București ;
- 5) Pentru postul de Director pot candida și titrați civili, cari se vor bucura de încrederea Președintelui.

MULȚUMIRI PUBLICE

1) P. C. Protopop Al. Simionescu Botoșani cu rap. 205—928 ne aduce la cunoștință că D-nii Cristea Hagi și Gh. Vihovici, au donat suma de 20.000 lei pentru acoperit biserica din satul Mănăstireni și D-l I. Ionescu că a donat un rând de veșminte de valoare.

2) Epitropia bis. Dolhești mici Jud. Fălțiceni ne aduce la cunoștință că locuitorul Gheorhe Droboța a donat bisericeii 2 prapuri și 2 cruci mari de lemn, în valoare de 7800 lei.

3) Pr. Al. Patrașcu aduce la cunoștință că locuitorul Theodor Mocanu cu soția sa Maria au donat bisericeii din Bârnova-Iași un rând veșminte în valoare de 20.000 lei.

4) Protoeria Tg-Frumos. Iași aduce la cunoștință că comitetul parohiei Mădârjac compus din Ieromonahul Chirilă Musteață, D. Spiridon învățător, V. Bugilă primar, C. Pavel agent sanitar, I. Ștefan șef de post, cât și un număr de 97 enoriași au colectat suma de 146.670 lei, cu scop de a construi o biserică nouă în satul Mădârjac.

5) Protoeria II. Săveni-Dorohoi, aduce la cunoștință că creștinii din parohia Blescenăuți au strâns suma de 17000 lei, cu care au cumparat 2 clopote bisericeii.

6) Cuvioasa Stareță a Măn. Agafton, ne aduce la cunoștință aceste donațiuni făcute mănăstireii de :

D-l Maior Alex. Matiescu un rând veșminte	10.000 lei
D-na Domnica Rădășeanu „ „ „	7000 „
D-na Anghilina Enache a donat două salbe-argint	2000 „
D-l V. Maicu a donat un stihar	2000 „
Maica Augustina Iliescu un rând veșminte	6000 „
Filoreta Popo și Zenobia C. „ „	4000 „
Zenaida Cuparencu a donat un stihar	400 „
Aducem pe această cale mulțumiri tuturor bunilor creștini.	

Consiliul și Epitropia bisericii parohiale, din com. Tarcău, Județul Neamț, aduc vii mulțumiri Coperativei Albina, societate forestieră românească, din comuna Tarcău județul Neamț, pentru ajutorul dat, cu material lemnos la facerea chioșcului „Sf. Hara-lambie” din mijlocul satului unde creștinii fac sfântu Maslu, precum și pentru materialul lemnos în cantitate de circa 203, necesari înprejmuirii Casei parohiale.

Dumnezeu să sprijine această societate românească.

P. C. Protopop al cercului I Jud. Botoșani, cu raportul No. 1080 | 927, ne aduce la cunoștință că locuitorul Gh. Coteață, cu ficile sale: Anica Călin și Margioala Curjos, au dăruit Bisericii parohiale din parohia Stâncești, un rând de veșminte preoțești în valoare de 10.000 lei.

Li se aduc pe această cale tuturor donatorilor mulțumiri.

Ședință plenară

a Consiliului Eparhial (toate secțiile) din ziua de 12 Ianuarie 1928
(urmare)

lor dela parohia Ungheni - Dănuțeni, care este prea întinsă și deci enoriașii nu pot fi bine îngrijiți, după cum afirmă și protopopul respectiv.

Consiliul deliberând, hotărăște ca să se înființeze parohia Dănuțeni din satele Buzdugana de sus și Buzdugana de jos, cu biserica parohială Sf. Neculai; iar parohia Ungheni să rămână cu Târgul Ungheni, satul Ungheni și satul Elisabeta.

8) Referatul No. 144 | 928, prin care se arată că locuitorii satului Hadâmbu, din parohia Mânjești Jud. Iași, cer deslipirea lor dela parohia Mânjești și alipit la parohia Mironeasa de care este și unei aproape.

9) Referatul No. 147 | 928, prin care se arată că locuitorii satului Dumești mici, în număr de 32 capi de familie, cer deslipirea lor dela parohia Păușești Jud. Iași și alipirea lor la parohia Hoisești la care au mai aparținut și în trecut.

Consiliul deliberând, admite deslipirea satului Dumeștii mici dela parohia Păușești și alipirea la parohia Hoisești.

10) Referatul No. 146 | 928, prin care se arată că locuitorii din satul Călugăreni, cer deslipirea lor de la parohia Gura-Largului Jud. Neamț, alipirea lor la parohia Bistricioara din acelaș Județ, de care sunt mai aproape.

Consiliul deliberând admite deslipirea satului Călugăreni de la parohia Gura-Largului și alipirea lui la parohia Bistricioara, după cum opinează atât protopopul respectiv cât și Păr. Consilier referent.

11) Referatul No. 677 | 928, prin care se aduce la cunoștința Consiliului unele schimbări produse în Epitropiile și Consiliile parohiale dela parohii.

a. Consilierii parohiali: Vasile Gr. Miron, Ioan Gr. P, Grigore, Vasile Manolache și epitropul Niculai Chiriac din parohia Rădășeni, au fost destituiți din cauză că făceau propagandă contra Calendarului îndreptat de Sf. Sinod; iar pentru locurile lor se vor face noi alegeri la cea mai apropiată adunare generală a parohiei respective.

b. Dl. Gh. Hreamată, membru în Consiliul parohiei Siretul Jud. Fălțiceni, dându-și demisie din această demnitate, Mitropolia cu ord. No. 3300 | 927, i-a primit demisia; iar locul se va completa prin alegere.

c. Consiliul parohial al parohiei Sf. Gheorghe din orașul Botoșani, descomplectându-se prin plecarea din localitate a D-lor Lt. Col. I. Constantinescu, I. Topală și permutarea D-lui Vlad Onicescu.

Mitropolia a luat act, urmând ca locurile să fie completate prin alegere.

d. Epitropul Const. Munteanu din parohia Stolnicenii—Ghițescu, Jud. Fălțiceni, abătându-se dela îndatoririle sale, a fost desărcinat, urmând ca să i se completeze locul prin alegere.

e. Consilierul parohial, Grigore I. Grigore dela parohia Rădășeni Jud. Fălțiceni, nerespectând calendarul îndreptat, a fost distituit.

f. Epitropul Gh. N. Lupescu din parohia Pleșești Jud. Fălțiceni, dându-și demisie, i s'a primit, urmând că locul să fie completat prin alegere.

g. Consiliul parohial al parohiei Sf. Ioan Botezătorul din Botoșani, descomplectându-se prin plecarea din localitate a D-lui prof. Halunga, decesul lui I. Vieru și demisia D-lui N. Carandina, Mitropolia a luat act.; urmând ca locurile să fie completate prin alegere.

h. In parohia Flămânzi Jud. Botoșani, alegându-se cinci epitropi în loc de trei, cât prevede legea. Mitropolia a dat ordin să fie reduși la trei prin tragere la sorți.

i. Epitropul Petrea Nistor din parohia Sasca și epitropul I. T. A. Ilincăi dela parohia Bărăști, ambele din Jud. Fălțiceni, nerespectând calendarul îndreptat, au fost destituiți, urmând ca locurile lor să fie completate prin alegere la cea dintâi convocare a Adunării parohiale respective.

Consiliul luând act de toate aceste mișcări produse la unele Consilii și Epitropii parohiale, le ratifică, hotărăște ca să se procedeze la noui alegeri pentru completarea locurilor,

12) I. P. S. Mitropolit, președinte, citește adresa Onor Minister de Culte No. | 927, prin care se cere revizuirea personalului dela cancelaria Mitropoliei și se arată modul cum vor trebui recrutați pentru viitor funcționarii la cancelarie, pentruca să cespundă dispozițiunilor de stabilitate prevăzute în statutul funcționarilor publici.

În acest sens, Diaconul Ilie Gheorghită directorul cancelariei, citește tabloul tuturor funcționarilor dela cancelaria Mitropoliei, arătând postul ce ocupă fiecare, titlurile ce le posedă și vechimea în serviciu.

Consiliul luând act, hotărăște ca să se aleagă o comisiune din sânul consiliului, care să examineze toți funcționarii, pentruca să poată astfel căpăta stabilitatea cerută de Statutul funcționarilor publici.

Comisia va fi formată din: D-1 prof. Gh. Gr. Gheorghiu și Preoții Cicerone Iordăchescu și C. Vuiescu.

Tot această comisiune va examina pe viitor și pe noui funcționari, care vor candida pentru ocuparea locurilor vacante dela această cancelarie.

II

Secția economică

Păr, V. Mihailescu consilier referent la secția economică, citește expunerea de motive care însoțesc proiectul de Buget al Mitropoliet pe anul 1928, care se prezintă cu suma de 888.325 lei, atât la venituri cât și la cheltueli.

Se deschide discuția în privința proiectului de buget prezentat. La obsevarea ce o fac unii membri ai consiliului, că Bugetul este foarte sărac.

I. P. S. Mitropolit dă lămuriri, că în el s'a avut în vedere maximul de economie ce se putea face și că nevoife culturale și administrative al Eparhiei au fost luate în considerare.

Dă apoi explicații, în privința sumei de 50.000 lei, care s'a prevăzut în Bugetul anului trecut pentru corul Mitropoliei, dar nu s'a dat de oarece dirijorul și coriștii nu s'au supus condițiilor ce li s'a cerut din partea Mitropoliei.

Pr. Gh. Tudurache, luând cuvântul, cere ca în privința coriștilor să nu se procedeze cu măsuri restrictive, ci să se facă apel și la sufletul lor.

Dl. Gh. Gheorghiu, cere ca să se treacă în Buget suma de 20.000 lei, pentru întreținerea obiectelor de artă din Mănăstirea Agapia și celelalte mănăstiri; și o sumă oarecică pentru propaganda culturală.

Păr. Mihailescu lămurește că suma de 20.000 lei pentru Nuzeul Mănăstirii Agapia se poate lua din suma de 50.000 lei trecută la articolul „neprevăzut”; iar în ce privește propaganda culturală, nu se poate da nici-o sumă, nemaifiind un articol dela care s'ar putea reduce ceva.

Proiectul de Buget este votat și aprobat de consiliu cu singura schimbare, de 20.000 lei prevăzuți pentru Muzeul Mănăstirii Agapia și luați de articolul „neprevăzute”.

Ședința Consiliului Eparhial

(Secția administrativă-bisericească)

Proces-Verbal

No.....

Astăzi 12 Ianuarie, anul 1928.

A avut loc în sala de ședințe dela Cancelaria Mitropoliei, ședința Consiliului Eparhial (Secția administrativă-bisericească).

Au fost de față :

I. P. S. Mitropolit Pimen, președinte. Pr. C. Gr. Vuescu, consilier referent al secției. Econ. Dr. D. Grigorescu, Econ. Al. Simionescu, Econ. Gh. Popovici, Econ. C. Roșescu și Econ. M. Zăhărescu, membri.

Mai asistă la ședință și Pr. Cicerone Iordăchescu, consilier referent al secției culturale, Pr. Valeriu Iordăchescu, membru în Consiliu Central, Pr. V. Chirica misionar, precum și ceilalți protopopi din Eparhie, cari nu sunt membri în consiliu.

Secretar Diaconul Dr. Ilie Gheorghită.

La ordinea zilei sunt numiri și transferări de preoți.

Pr. C. Vuescu în calitate de referent, prezintă consiliului următoarele : propuneri de numiri și transferări.

1) Cererea tânărului Galinescu Vasile absolvent al Seminarului din Roman, de a fi hirotonit preot pe sama parohiei Pângărăcior Jud. Neamț.

Consiliul deliberând, propune ca absolventul Galinescu să fie hirotonit și numit preot pe sama parohiei amintite.

2) Cererea tânărului Ștefan Mardare, absolvent al Seminarului Veniamin din Iași, de a fi hironit preot pe sama parohiei Cârjoaia, Jud. Iași.

Consiliul deliberând, propune ca tânărul Mardare să fie hirotonit și numit preot la parohia amintită.

3) Cererea D-lui Ioan Buhaciuc, licențiat în Teologie dela Universitatea din București, de a fi hirotonit preot pe sama parohiei Duminica Mare din Botoșani.

Consiliul deliberând propune ca tânărul Buhaciuc să fie hirotonit și numit preot la parohia amintită.

4) Referatul prin care arată că pentru ocuparea parohiei Sf. Neculai-Socola din Iași, pe lângă cererile preoților : Gh. Nichiperescu, Gh. Cojocariu, C. Lungeanu, Fabian Bodnărescu și N. Tudurache. cari s'au discutat și în ședința anterioară a consiliului s'au mai prezentat încă două cereri nouă :

Una a Preotului D. Ștefănescu licențiat în Teologie dela Cernăuți, paroh în parohia Adășeni, jud. Dorohoi și alta a Pr. N. Frățiman, licențiat în teologie dela Facultatea de Teologie din Cernăuți, actualmente paroh în Inești, jud. Orhei, Eparhia Chișinăului.

Consiliul admite ca preotul N. Frățiman din Eparhia Chișinăului să fie transferat la Parohia Socola, punându-i-se în vedere să prezinte actele necesare.

5) Părintele Consilier referent mai citește cererea D-lui D. Tanase stud. în an. 4 la Fac. de Teologie înreg la No. 13727 | 927, care cere parohia Sf. Neculai din Târgu-Neamț, sau parohia Răuceștii-de-Sus, dacă preotul Resmeriță ar fi transferat la Târgu-Neamț.

Consiliul nu admite cererea studentului Tanase, deoarece nu are titlul de licențiat în Teologie,

6) Pentru ocuparea parohiei Sf. Ilie din orașul Fălticeni, s'au prezentat trei cereri :

1) A preotului Ermil Grigorescu licențiat în Teologie, paroh în parohia Râșca Jud. Fălticeni, care cere transferare.

2) A diaconului N. Todicescu licențiat în Teologie, actualmente ocupând postul de diacon la Catedrala Fălticeni, care cere hirotonie în preot pe sama acestei parohii.

3) A D-lui Iacob Chiticariu, absolvent al Facultății de Teologie din Cernăuți.

Consiliul deliberând, constată că cererea D-lui Chiticariu nu poate fi deocamdată luată în discuție, deoarece nu are titlu de licențiat; iar în jurul celorlalte două cereri se face o largă discuție.

Punându-se la vot, Consiliul cu majoritate de voturi hotărăște ca Diaconul N. Todicescu dela Catedrala orașului Fălticeni, hirotonit preot pe sama parohiei Sf. Ilie; iar postul de diacon să fie declarat vacant pe data numirii sale ca paros.

Drept care s'a încheiat prezentul Proces-Verbal.

PAROHII VACANTE

Județul Iași

- 1) Sf. Nicolai Tg. Frumos
- 2) Braești, rurală
- 3) Cotnari „
- 4) Epureni „
- 5) Hilița „
- 6) Hălțeni „
- 7) Hermeziu „
- 8) Mădârjac „
- 9) Munteni „
- 10) Popricani „
- 11) Rădeni „
- 12) Vorovești „
- 13) Zahorna „

Județului Fălticeni

- 1) Catedrala din Fălticeni
(Postul de diacon)
- 1) Giurgești

Județul Neamțu

- 1) Sf. Nicolai Tuțueni
Tg. Neamțu, Urbană

2) Catedrala din P. Neamț
(Postul de diacon)

- 3) Catedrala din Tg. Neamțu
(Postul de diacon)
- 4) Buda
- 5) Cârliși
- 6) Hoisești
- 7) Vlădiceni

Județul Dorohoi

- 1) Căndești
- 3) Lișna
- 4) Mamornița

Județul Botoșani

- 1) Duminica Mare-Botoșani
urbană
- 2) Sf. Gheorghe-Botoșani
urbană
- 3) Sf. Nicolai-Hârlău urbană
- 4) Buhăceni
- 5) Dolina
- 6) Iacobeni
- 7) Santa Maria
- 8) Pleșani

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICESCĂ
APARE ODATA PE LUNA

CUPRINSUL:

1. Moartea Arhid. V. Marțian *Pr. P. Chirica*
2. Necrolog la înmormântarea
Păr. Marțian *Dr. Ilie Gheorghită*
3. Contribuția Bisericii la
sănătatea poporului *Pr. N. Dărăngă*
4. Eroismul episcopatului nostru *Pr. D. Ștefănescu*
5. Morala și rațiunea (traducere) de *Pr. D. Nourescu*
6. Moartea Protosinghelului Hristofor Văleanu
7. Partea Oficială
8. Regulament pentru disciplina funcționarilor
mireni în biserică
9. Circulări către protopopii
10. Mulțumiri publice
11. Ședința Consiliului Eparhial
21. Parohii vacante

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICESCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Moartea Arhidiaconului Vasile Marțian

Sf. Mitropolie a Moldovei și Sucevei, a avut nemărginita pierdere a celui mai ales cântăreț al ei, care era pâr. Arhidiacon V. Marțian.

Deși avea o vârstă destul de înaintată—peste 70 ani—totuși ținuta și vocea lui măiastră, covârșia inimile credincioșilor care aveau fericirea să-l asculte. Aproape 30 de ani a slujit ca diacon, numai în Sf. Mitropolie a Moldovei, dând totdeauna sfintei Leturghii—prin glasul său dulce și armonios—un fast cum rar s'a văzut.

Cine nu l'a cunoscut pe pâr. arhidiacon? Și cine cunoscându-l, nu l'a iubit pentru sufletul lui curat și nobil!

Om de carte era, căci Facultatea de Teologie a făcut-o mai târziu, și din cele ce știa, totdeauna povătuia cu înțelepciune pe cei ce erau în legătură cu el. N'a făcut nici o dată caz de ceia ce știa, cum fac atâția alții astăzi, cari aruncă cu praf în ochii lumii, că-s mai mult filosofi de cât preoți, ci în smerenie a trăit până la moarte. Pentru el, mai presus de orice *filosofie seacă*, era slujba de biserică, prin care aducea mângâere sufletelor zdrobite de grijele și chinurile vieții. S'a păzit de politica de partid, care l'ar fi dorit și l'ar fi ajutat să ajungă cine știe unde astăzi. I s'a oferit Arhieria și a refuzat-o, preferând să împodobească cu glasul sau, slujbele mari ce se oficiau în sf. catedrală a Mitropoliei.

Unde n'a fost invitat părintele Arhidiacon Marțian! Eparhia Moldovei este martoră contribuției mărețe pe care el, a adus-o bisericii și deplânge azi moartea celui mai bun cântăreț al Moldovei.

Deși rămas văduv la vârsta de 33 ani, păr. Arhidiacon V. Marțian, a rămas pe pedestalul cinstei și s'a sbuciumat singur, crescându-și copiii în frică de D-zeu și ridicându-i până la cele mai înalte culmi în viața neamului nostru. Un fiu este general la București, un altul președinte al Tribunalului Vaslui.

Va trece multă vreme pentru ca Mitropolia Moldovei, să mai aibă un talent muzical bisericesc așa de distins ca al Părintelui Marțian.

Amintirea lui va rămâne pentru totdeauna în inimile celor care l'au cunoscut, l'au iubit și l'au plâns așa de mult, urmându-i sicriul până la mormântul din cimitir.

Preoțimea eparhiei Moldovei simte adânc marea pierdere a celui mai bun cântăreț, care a fost o podoabă pentru biserica noastră.

PREOT PETRU CHIRICA
REVIZOR EPARHIAL

NECROLOG

La înmormântarea Arhidiaconului Vasile Marțian

Scumpă este înaintea Domnului
moartea cuvioșilor săi.

Pr. 115 v. 15

*Înalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfinților Episcopi, și
Intristată adunare*

În numele personalului catedralei și a cancelariei dela această Sfânta Mitropolie precum și în numele personalului dela Biserica Sf. Spiridon, în mijlocul căroră Păr, Arhidiacon Marțian, a slujit cu atâta dragoste și credință, să-mi fie îngăduit a rosti cele din urmă cuvinte de omagiu.

Psalmistul spune că „scumpă este înaintea Domnului, moartea cuvioșilor” și nu ne îndoim nici-o clipă că astăzi ne aflăm în fața unei morți cu adevărat scumpe.

Figura blândă, cinstită, modestă și răbdătoare până la sacrificiu, a Părintelui Vasile Marțian; dragostea și

devotamentul cu care atâta vreme a slujit Sf. Altar, fără să-și manifeste vreodată dorința de a fi răsplătit și cu alte demnități, decât această umilă treaptă de diaconat, ne este cea mai vie dovadă că moartea lui întâmplată zilele acestea, este atât de scumpă Impăratului ceresc, către locașurile căruia se îndreaptă acum sufletul său.

Dar dacă Domnului cerurilor, îi este atât de scumpă moartea acestui cuvios slujitor al său, noi nu ne putem stăpâni gândul care ne face să zicem, că nouă tuturor, ne era scumpă viața lui, ne era scumpă ființa lui însuflețită, care a fost înzestrată de Dumnezeu cu cel mai nobil dar, *darul de a cânta*.

Plecat din orașelul Darabani, unde a învățat școala țârcovnicilor de pe vremea aceia, intrând în Seminarul marelui Mitropolit „Veniamin“ el s'a întors tot la Darabani în anul 1875 ca diacon, hirotonit de blândul, bunul și cucernicul Mitropolit Iosif Naniescu, în ziua de Crăciun a anului amintit.

Dela Darabani a trecut la Catedrala orașului Dorohoi, unde a stat mai bine de 15 ani, și apoi a fost chemat la Iași ca diacon la Biserica Sf. Spiridon, unde se și găsește numit formal la anul 1891.

Cât a fost la Sf. Spiridon a făcut din când în când slujbă și la Mitropolie și o bună bucată de vreme a și ocupat în toată regula amândouă posturile de diacon.

În anul 1902, se retrage de tot dela Sf. Spiridon, rămânând devotat numai acestei Catedrale pe care a ilustrat-o cu vocea lui dulce și sonoră timp de aproape 30 ani.

Tuturor creștinilor cari au trecut măcar odată în timpul sf. slujbe prin această catedrală, când era de rând Păr. Diacon Marțian, le-a rămas în minte frumuseța și dulceața glasului său, precum și piositatea și modestia cu care acest om se prezenta la slujbă.

El personal, nu s'a mândrit niciodată cu darul ce l-a avut știind că „tot darul isvorăște dela Părintele luminilor“ ; dar cu darul său s'au putut mândri întotdeauna Înălții Ierarhi cu cari a slujit și cari l-au prețuit ; și s'a mândrit această Biserică, văduvită astăzi de glasul lui.

În N. T. marele Impărat David și toți profeții și conducătorii cari îndemneau poporul la rugăciune strigau: „Lăudați pe Domnul în glas de trâmbiță, lăudați pe Domnul în strune și în organe, în alăută și în Psaltire cu zece coarde”.

Noi nu am avut în biserică asemenea instrumente, cu care să cântăm „Osana” „Celui dintru înălțime”. Ni se trimisese însă din cer alăuta și psaltirea Părintelui Marțian, care cu toate că o prețuia atît de mult, a încetat astăzi să mai sune.

A cântat însă neobosită și nealterată timp de aproape 53 de ani. Și acesta este un mare merit al scumpului dispărut, că a știut să-și păstreze neatins „talentul” ce i-a fost încredințat.

În lunga lui viață de cântăreț al altarului noi, nu am știut ce-i declinul în privința vocii lui.

Așa l-am auzit cântând, când am venit ca băeți la Seminarul unde a învățat și el și tot așa ne-a cântat și atunci când ne-a dus de subțiori la hirotonie.

De aceea venim astăzi să depunem o lacrimă pe sicriul lui, să luăm pildă de modestie, de cumpătare și dragoste nefățarnică și să stăm de față acum când Domnul îl chiamă la sine cu cuvintele: „bine slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune”.

Amin

Ținut în catedrala Mitropoliei din Iași
în ziua de 22 Aprilie 1928

Dr. Diacon I. Ghiorghiță

CONTRIBUȚIA BISERICII LA SĂNĂTATEA POPORULUI

Negresit, că în primul loc, datoria preotului, a păstorului de suflete, este de a se îngriji de sufletele păstoriiților săi; dar nu e mai puțin adevărat, că el nu trebuie să neglijeze nici partea trupească a lor. Și deși avem pentru această parte specialiști, adică: medici, și higieniști în genere cu ai lor subalterni: agenți sanitari, moașe etc. totuși: gândindu-ne la faptul, că ignoranța

sanitară a poporului și destrăbălarea morală produc atâtea boale, cari pun în imposibilitate medicina să li facă față chiar dacă toate posturile de medici ar fi ocupate și mai ținând seamă de faptul, că biserica în genere înfățișându-se și ca un organism social-politic în înțelesul sănătos al cuvântului, poate fi de mare folos societății pe tărâmul sănătății publice, preoții nu trebuie să fie indiferenți nici față de partea trupească a păstoriiilor lor, ci să caute ca în diferite ocazii și anume: în predici, în convorbirile cu credincioșii la slujbe religioase, la cercurile culturale preoțești și prin alte mijloace și prilejuri iscodite și folosite de ei, să li dea povețe pentru păstrarea sănătății trupești și paza de boli molipsitoare, precum și pentru vindecarea boalelor.

După cum să știe, tot omul și mai ales creștinul, e dator conform preceptelor evanghelice,—ca să și îngrijească trupul său nu numai ca pe o zidire a lui Dumnezeu, ci în special pentru darul și vrednicia înaltă de care s'a făcut părtaș prin Domnul nostru Iisus Hristos, fiind templul Duhului Sfânt—e dator să se îngrijească pentru păstrarea sănătății trupești și sufletești, de unde rezultă tot ca o datorie morală, că tot omul creștin, este dator ca pe lângă rugăciunile, ce le face pentru păstrarea și căutarea sănătății să întrebuițeze și leacuri firești; iar în cazuri de boală grea să ceară și ajutorul doctorilor.

Pentru acest motiv, Sfânta Scriptură zice: „Fiule, în boala ta, nu fii nebăgător de seamă, ci te roagă Domnului și El te va tămădui pe tine.. și doftorului dă-i loc, căci și pe el l'a făcut Dumnezeu și să nu se depărteze de la tine, că și de el este lipsă (Siral 38 1—12).

Biserica de timpuriu însă a cinstit pe bărbații bine credincioși, cari prin meșteșugul doftoricesc s'au arătat tămăduitori ai bolnavilor, ca doctorii fără de arginți: Cosma și Damian, Chir și Ioan, Pantelimon, Ermolae etc.

E drept însă, că biserica la început privea cu neîncredere acest meșteșug, de oarece doctorii în cea mai mare parte erau păgâni ori unde așa că vizitele lor puteau să fie primejdioase pentru credința bolnavilor creștini.

Incă în secolul al VI-lea, Grigore Tourou în istoria Francilor, ilustrează aceste vederi ale bisericii despre doctori, cu o povestire caracteristică, care este următoarea:

„Un arhidiacon din Bourges, îndreptându-se de albeață prin

rugăciunile făcute la biserica Saint Martin, spre deplina sa vindecare, după ce s'a întors acasă, cere și sfatul unui doctor necreștin, însă leacurile acestuia în loc să-l vindece, l'au orbit. Arhidiaconul plin de amărăciune și rușine, se duse din nou la biserică și făcu rugăciuni ca mai înainte, dar nu se mai vindecă (Morala—de P. S. Atanasie pag. 531).

Ingrijirea de sănătate o prescrie și legea naturală, știut fiind că numai într'un corp sănătos poate fi un suflet sănătos și că numai omul sănătos își poate îndeplini toate îndatoririle către : familie, societate, țară și neam ; numai el poate câștiga prin muncă proprie ceace-i trebuie pentru traiul său, și al familiei sale ; pe când omul bolnav duce o viață amară, suferă dureri, nu poate să îngrijească de treburile sale și ale familiei, răcește și pe lângă trup, care-i slăbește, i se întunecă adesea și mintea —devenind în multe cazuri o sarcină și pentru societate.

*

Acum dacă privim poporul românesc din punct de vedere al păstrării sănătății și al pazei de boale molipsitoare, vedem că el lasă mult de dorit din acest punct de vedere.

Poporul românesc,—vorbind de clasa de jos și în special de țărănime—fie din pricina ignoranței în care se află, fie din pricina fatalismului de care e stăpânit, prea puțin se îngrijește de păstrarea sănătății, nu prea are încredere în doctori și doctorii ca elemente necesare în păstrarea și căutarea sănătății, ci mai mult se încrede în babe și leacuri băbești ori descântece.

El fuge de spitale și numai, când se vede la aman, atunci aleargă de se caută pe la doctori și spitale, dar adesea e prea târziu !

Pe lângă neingrijirea de sănătate și căutarea de boale, poporul nostru în majoritatea lui, nu știe, nu vrea sau în fine nu poate să se ferească de bolile molipsitoare ca : tifosul, anghina difterică, oftică, scarlatină, coriu, tusă măgărească etc., cari toate se iau prin contactul cu cei bolnavi. El nu crede în molipsire și nici în desinfectare.

Am avut adesea prilejul să aud oameni mirându-se foarte, că medicii au desinfectat casa în care a zăcut un copil sau un om mare de boală molipsitoare.

„Ce, ziceau ei, par'că mai înainte vreme se mai desinfecta ?“ Alții zic : „Par'că moșii și strămoșii noștri se mai fereau ca acum de boale ? Nu, și cu toate acestea îi păzia Dumnezeu“ !

Unii stăpâniți încă de fatalismul oriental, zic în cazuri de nenorociri. «Așa a trebuit să se întâmple, așa a fost scris».

Poporul nu are încredere în ceea ce i se spune de către doctori, moașe și agenți sanitari, ci — fără să li pese — mulți din popor stau în contact cu cei bolnavi, dorm în aceeași casă și chiar pat, mănâncă din același blid, beau din aceeași sticlă,¹⁾ poartă aceeași haină, dau de pomană hainele celui bolnav ori mort altuia sănătos, face praznice imediat după înmormântare etc. și din pricina acestor imprudențe, bolile molipsitoare se întind tot mai mult: secerând pe mulți și multe, înainte de vreme și lăsând astfel de multe ori familii întregi pe drumuri.

Și dacă lucrul stă astfel; dacă poporul nostru: fie din pricina ignoranței în care se află, fie din pricina încăpăținării ori a fatalismului de care e stăpânit, fie în sfârșit a imposibilității, e copleșit de atâtea boli, ce-i storc vlaga din el și în cele din urmă e luat înainte de vreme la mormânt, oare nu suntem datori noi preoții ca luminători și moralizatori ai lui, să-l sfătuim de a se îngriji de păstrarea sănătății, de a se căuta în caz de boală? Da! Avem datoria de a propovedui poporului, că o cauză produce efect, că dacă te pui în dreptul curbei, vei fi călcat și zdrobit, dacă nu ferești copilul sau chiar omul mare, aceasta va lua boala dela altul, dacă cineva nu se caută, va slăbi și chiar va muri etc.

In primul loc, preoții au datoria de a arăta poporului prin predici și sfaturi date cu orice prilej, ce e sănătatea și că ea trebuie păstrată ca pe un dar cu care Dumnezeu răsplătește pe cei ce trăesc regulat, păzesc regulile igienice, nu sunt supuși viciilor etc.

Nu numai atât, dar preoții trebuie să mai arate poporănilor lor și condițiunile necesare pentru păstrarea sănătății și cari sunt:

Aerul curat, locuirea într'o casă sănătoasă, vestmintele și încălțăminte potrivită cu acele timpuri; curățenia exemplară a corpului,²⁾ rufelor, așternutului, a locuinței și a curții casei, mâncarea substanțială și îndestulătoare și apa curată, apoi munca

1) Am observat, că prin unele sate este obiceiul ca la diferite ocaziuni, să se bea dintr'o sticlă sau dintr'un pahar ceea ce e destul de vătămător.

2) Poporul trebuie deprins a face regulat băi și în acest scop, preoții trebuie să se silească a convinge pe cei în drept a construi băi populare chiar în cel din urmă cătun.

potrivită cu puterea de vrâstă, odihna după muncă, traiul regulat, ferirea de viciuri etc.

În legătură cu cele de mai sus, preoții trebuie să combată obiceiul ce-l au unii de a-și construi bordeie în pământ ori case dar improprii de locuit, neigienice în care-și perd sănătatea ¹⁾ și încă obiceiul ce-l mai au unii de a ținea în casă mai ales în timpul iernii : cățel, purcel, vițel, miel, paseri ori putina cu varză și castraveți, cari viciază mult aerul — sfătuim în acelaș timp poporul de a aerisi zilnic locuința prin deschiderea ferestrelor și a ușilor, de a păstra curățenie în curtea casei ducându-și gunoiul pe câmp, de a sădi pomi în grădină și flori în fața casei etc.

Odată sănătatea perdută, preotul trebuie să sfătuiască pe cei bolnavi ori pe cei din familia lor, ca să se ferească de babe și descântece și să se caute cu adevărații doctori trupești și sufletești, cari sunt : medicii și preoții.

În caz de boală a vreunui parohian, preotul trebuie să-l sfătuiască, când e chemat la căpătăiul lui, ca să aibă credința și nădejde'n Dumnezeu ca cel mai mare doctor sufletesc și trupesc și în puterea rugăciunii, ce se face pentru el—știut fiindcă puterea credinței mare este și că mulți credincioși s'au tămăduit de bolile de cari erau cuprinși datorită credinței ce au avut'o în puterea rugăciunii.

Dovadă de puterea credinței, o aveam în cazul dela Smeeni-Buzău, în cazurile de vindecări dela Biserica Sfântului Ioan cel nou dela Suceava și alte cazuri izolate și de aceea, doctorii —ori-cari ar fi ei—nu trebuie să se scandalizeze și să cârtească asupra preoților, cari fac rugăciuni ori așa zisele citanii.

Aceștia nu-și fac decât datoria de doctori sufletești de a răspunde la cerințele sufletești ale credincioșilor săi neavând voie de a refuza serviciul nici unui drept credincios. Și apoi domnii doctori să aibă încrederea, că ori ce preot fie bătrân, fie tânăr după ce-și face datoria sa duhovnicească, nu stă un moment la îndoială de a-l întreba pe credincios : dacă a fost sau nu la doctor și la vreme dar și în caz negativ, să-l sfătuiască de a-se duce. ²⁾

1) Autoritățile comunale sunt datoare de a observa, ca locuințele să se facă după un anumit plan și în conformitate cu regulile igienice. N'o fac însă!

2) Din parte-mi, mărturisesc că nu știu să fi fost vreun caz, când n'am sfătuit pe vreun credincios să nu se ducă și la doctor ori spital. Socot, că toți ceilalți preoți fac la fel.

Eroismul episcopatului nostru

Biserica în genere, fiind un organism social, urmează tuturor vicisitudinilor vieții, căci prin rolul său în lume, e firesc să-și atribuie amploarea sau decreșterea fazelor sociale; pe când ca instituit harizmatic, rămâne aceeași, neschimbată și cu trăinicia pe care i-a conferit-o divinul ei Mântuitor, căci: „porțile iadului nu o vor birui”¹⁾. În decursul existenței ei, conducătorii bisericești au fost preocupați de ambele laturi ale acestui rol, care constituie nu numai propășirea individului singur, dar și trăinicia popoarelor. Conștienți de nestatornicia prefacerilor sociale, ierarhii bisericești au uzat mai totdeauna de o concepție progresivă, armonizând principiile acestei instituții cu cerințele vremurilor, prin adaptarea lor rațională, la condițiunile noi de viață. Căci deși caracterul universal al bisericești îi dă aptitudinea de a satisface tuturor timpurilor: „Eu sunt cu voi până la finea veacurilor”²⁾, dar fiind-că ea se identifică cu națiunea pe orice țară, această inseparabilă unire a născut spiritul conciliant datorită căruia au propășit împreună. Unde a lipsit această înțelegere, fie din îngustimea unor rațiuni nesincere, fie din alte motive, n'au întârziat a se manifesta consecvențe, funeste cari au târât biserica și națiunea pe povârnișuri periculoase.

Istoria medievală ne vorbește astfel de acea tristă epopeie produsă de reforma secolului al XVI, care a dezlănțuit urgia și prăpădul, din vina intransigenței curiei papale, care a exaltat fanatismul masei. Această reacțiune, cu tendințe de eliminare, a clerului din sfera politică, transplantată apoi și pe teren religios-dogmatic, fu preludiul unor adânci prefaceri sociale, cari s'au repercutat până la hotarele neamului nostru; ea ținea să împregneze și viața poporului român cu licoarea otrăvitoare a importățiilor streine.

Sortit să-și ducă traiul alături de ginți protivnice aspirațiilor și crezului său, cuprins în vârtejul unor interinfluențări fatale, românul era astfel amenințat în chiar leagănul obârșiei sale, cu pierderea patrimoniului său spiritual și etnic.—Un suflet mare prin concepția sa, mai mare prin râvnă și abnegație — Mitropolitul Șaguna—încercă să saboteze destinele acestui popor și să-l conserve pentru credința strămoșească. El a înțeles că partici-

1) Mat. XVI, 18.

2) Mat. XXVIII, 20.

parea intenzivă a poporului la întreaga viață religioasă-morală, e pe lângă un stimulent de propășire individuală și un agent de suscitare a energiei etnice, cu care se întreține și se fortifică ființa unui neam.

Dar geniul lui Șaguna constă nu numai în viziunea unor realități izvorâte din spiritul timpului, ci mai ales în adaptarea lor la viața unui popor cu tradițiuni opuse spiritului sectar al reformațiunii. Legăturile frățesti ale românilor de peste munți cu cei din principate, dărnicia vœvozilor noștri cu ctitorii și subvențiuni pentru biserica Ardeleană, și dependența ierarhilor „de dincolo” a căror investiură se făcea în țară—de unde și vicleanul Atanasie Anghel plecase miluit cu darul piosului Brâncoveanu, ne impune să nu putem admite că acest popor ar fi nutrit gânduri streine de firea și predania în care a fost crescut. Și totuși Șaguna fu profetul acestui neam negăsit de Racotzesti care știu să înfrunte urgia unui sistem de asuprire, stăvilind ruina spre care începu să alunece acest popor părăsit, după 1700.

Iar în toiul luptei, toate armele sunt bune!

Ardelenii primiră în biserică o organizație—despre care ori-ce s'ar zice—conține părți de o importație străvezie, care deși conservă Episcopatului oare-cari prerogative, îl face adesea să se resimtă de grija superintendentului calvin.

Persoanele și instituțiile cari iau parte acolo la puterea bisericeii ca organism social, au fost sporite cu mult peste practica bisericeii ortodoxe, și aducea o notă prea laicizantă în biserică, despre cari nu posedăm autorizare în tradiția Sf-lor Părinți și a sinoadelor.

Căci, dacă nu cunoaștem precis în ce măsură au participat „frații” la sinodul apostolic din Ierusalim (52), e cert totuși că procedarea Sf-lor apostoli în ce privește conducerea bisericeii și decernarea demnităților ei nu poate fi contraversată.

Matia, ocupă locul de al 12-lea apostol în urma implorării sf. Spirit de către adunarea celorlalți apostoli și după deciziunea sorțului ¹⁾, Apostolii toți, așează pe Sf. Iacob episcop ²⁾, iar sf. ap. Pavel trimite pe Timotei episcop în Efes ³⁾ iar pe Tit în Creta ⁴⁾

Une-ori sunt consultați și membrii comunității, ca sp. ex.

1) Faptele Op. I 26.

2) Istoria Bisericească de Eusebin Popovici P. I. pag. 219.

3) Epistola I Timotei I 3.

4) Epistola Tit. I 5.

la alegerea celor șapte diaconi¹⁾; dar trebuie reținut că în epoca harizmelor, ei formau o societate ordonată, capabilă a depune mărturie cu sinceritate și conștiință. Totuși Sf. Pavel obicinuia în bisericile fondate de el, să lase grija alegerii și instituirii presbiterilor și diaconilor, direct în sarcina episcopului²⁾.

Că apoi prepoziții bisericești avură rol predominant în treburile eclesiastice, conchidem și din deciziunea sinodului I Ecum (325) care în can. IV și VI interzice participarea mirenilor la alegeri de episcop, atribuind-o numai sinodului mitropolitan.

Abia sinodul din Laodiceia (360—375) după ce confirmă în can. XIII pe cel Niceian, decretând înlăturarea mulțimei (ohlos) de la alegeri—probabil din cauza vociferărilor și a tumultului—admite însă participarea persoanelor distinse.

Urmând pildei apostolice, părinții diferitelor biserici, n'au exclus poporul de la toată cooperarea; dar aceasta a variat după împrejurări și alte considerațiuni.

În constituțiunile apostolice (VIII³⁾) alegerea episcopului e rezervată episcopilor vecini, în unire cu clerul și poporul episcopiei văduvite. Dar can. XXX apostolic oprește amestecul gloatelor la alegerea de episcop și presbiter, lăsând acest act pe seama episcopului, a arhierilor și a celor împuterniciți de legile bisericești și a statului⁴⁾.

Sf. Ciprian ne oferă totuși, pilda unei depline armonii între cler și popor, căci la sinodul din Cartago (256) participă și poporul pe care el obicinuia să-l consulte; iar la alegerea episcopilor acordă și plebei o oarecare importanță. Totuși acest Sf. Părinte, observa să nu i se jignească drepturile sale: „căci el trebuia să conducă biserica și să păstreze disciplina”²⁾

Sinoadele ecumenice, exclud cu strictețe pe laici de la ședințe, afară de împărat sau reprezentantul lui, și o singură dată numai, la Sinodul VII Ec. (787) fură admiși unii monahi, dar fără drept de vot.

Spiritul juridic luminat al lui Justinian, concede în Novela 123 prezența nobililor—*primates civitatum*—la alegeri, dar sub forma propunerii a trei candidați, din cari sinodul confirmă pe unul.

1) Faptele Ap. VI 5-7.

2) Epistola către Tit I 5.

3) Cf. Dr. D. I. Boroianu—Dreptul Bisericesc—Iași 1899 Tom. I pag. 324.

4) Istoria Bisericească de Eusebiu Popovici Tom. I pag. 297.

Potrivit uzului și tradiției bisericești orientale, alegerile de episcop în biserica română fură rezervate Sinodului, și Divanului domnesc, compus din reprezentanții națiunii, care avea dreptul de propunere a candidaților, dintre cari sinodul confirma pe cel ales.

De o participare mai extinsă a poporului în ce privește conducerea, organizarea și legiferarea în interiorul bisericești, nu se precizează nicăieri.

Prin origina sa, biserica are caracter colegialo-sinodal, ceea ce nu implică un democratism nelimitat în sensul concepției reformatorilor, pentru că întreaga ei organizare se bazează pe Episcopat, care fu de la început centrul vieții spirituale și administrative a întregii comunități creștine.

Episcopia e parohia primă, înfiripată în sânul marilor orașe, de unde s'a transmis mai departe la țară spiritul creștin, constituind comunități mai mici în diferite puncte cari aparțin de sânul bisericești lor mame. Episcopul e acel „parohus proprius” al întregii comunități, pe care o conduce prin presbiteri, pe cari și-i asociază ca pe niște cooperatori direcți și prin ei își exercită drepturile și jurisdicția deplină. Origina episcopală a bisericești, arată că e o denaturare a adevărului istoric și a așezământului de instituire, eroarea care pune centrul vieții social-eclésiastice în parohie.

De aceea, biserica nu poate trece asupra elementului laic răspunderea organizării ei, nici nu poate admite știrbirea prestigiului și a competenței Episcopatului și a Sinoadelor, căci aceasta e cu totul în afară de ființa ei ¹⁾.

Totuși, nu se poate contesta oare-care utilitate a elementului laic în administrarea averilor bisericești, nici tradiționala lui participare în formă reprezentativă la propunerea candidaților de episcop, și nici directa atestare de vrednicie (agios) pe care obicinuia să o depună comunitatea pentru calitățile presbiterului și a diaconului. Dar episcopului singur îi revine grija și răspunderea pentru comunitatea încredințată lui prin succesiune apostolică și are dreptul a-și crea un presbiteriu, compus exclusiv din clerici cu cari se sfătue în conducerea eparhiei.

Din cele premerse rezultă, că biserica n'a neglijat nici-când de a acorda poporului drept-credincios atențiunea cuvenită, în

1) D-r Valerian Șesau—Reflexii asupra unificării bisericești. Cernăuți 1923 pag. 41.

măsura unor posibilități și îndreptățiri reale, în cât rolul laicilor în conducerea și organizarea ei, nu se confirmă de cât ca o toleranță și un pogorământ pentru anumite cazuri. Dar de aici, și până la o legiferare care să constituie un drept covârșitor al poporului e o mare deosebire.

Nota laicizantă a Statului Șagunian, așa cum fu adoptată de Congresul Național ardelean din 1868—în opoziție chiar cu vederile marelui mitropolit ¹⁾—făcu ca organizația bisericească ardeleană să obție un caracter ultra-progresist, în care preponderența numerică a elementului laic să aibă întreaga răspundere în conducerea și ratificarea chestiunilor eclesiastice. Proporția de $\frac{1}{3}$ clerici și $\frac{2}{3}$ laici care fu admisă în organizația acelei biserici, poate fi socotită ca un concept nelogic care alterează mult caracterul aristocratic al instituției M. lui Hristos, în trecutul căreia sf. Părinți au așezat principiul: „Cum va voi cel mai mare” adică cel ce are răspunderea ordinei și a conducerii, acel ce poartă grija educației și a propășirii spiritului creștin în sufletele credincioșilor ce i s’au încredințat prin mandat divin și nu prin combinațiuni omenești relative.

Prin introducerea aceluiași principii în noua lege de organizare bisericească din cuprinsul României întregite, ierarhia noastră făcu dovada nu numai a unui spirit conciliant, dar și a unei juste aprecieri despre importanța unui act istoric. Șaguna avu în vedere salvarea unei națiuni care în acele vremuri de despotism și asuprire se află la o răspântie periculoasă. Ierarhia și întreg poporul român ortodox, oferă azi satisfacție celor 10 veacuri de suferințe Ardealului recucerit, și nu-i precupețește nimic din sfânta trudă în care au adormit atâtea generații de luptători ai crucei.

Dar legile omenești nu sunt opere nepieritoare; rolul lor e condiționat însă de anumite etape din mersul progresiv al omeneirii, deși principiul lor e ideal și imanent. În ele se reflectă întreaga complexitate a unui suflet colectiv, cu aspirațiile, dorul și în genere toate circumstanțele cu cari ni se prezintă viața unei epoci. Popoarele trăiesc și se fortifică prin aspirațiile și trecutul lor comun; poporul nostru are o singură conștiință, un ideal creștin, pe care vitregia sorții îl făurise straniu, din surse diferite...

1) cf. Dr. I. Mateiu—Contribuțiuni la istoria Dr. Bisericesc—Buc. pag. 8

De aceea, va trebui să spargem carapacea învechită a vremii și să redăm amploarea cuvenită așezămintelor S-ților Părinți : să urmărim progresul în limita permisă, căci nu tot ce ne-aduce viața ispititoare a altora e bun de adoptat.

Biserica fiind un organism social recunoscut, posedă și întreg aparatul juridic necesar pentru exercitarea menirii sale în lume, care nu poate fi omis din rolul și autoritatea ce-i incumbă pe toate țărmurile vieții omenești.

Dreptul ei canonic, s'a dezvoltat în legătură cu cel al vieții publice ; pozițiunea lui deși contestată de unii, (Sohm) e totuși atât de solidă în cât el va servi perpetuu ca îndreptarul social inepuizabil și perimarea lui ar fi sinonimă cu distrugerea—de fapt—a ori-cărei orânduiești temeinice.

Considerațiuni tradiționale și juridice ne înbie deci, să creștăm pe răbojul experienței lucruri ce trebuiesc evitate, și în convingerea că unele adaptări și concesiuni sunt inerente epocelor de tranziție, să sperăm că noua organizație ecleziastică va dăinui atâta, cât timp va necesita tocirea tuturor asperităților aparente și al regionalismului intransigent al unora.

De aceea, vremea noastră, care și-a asigurat importanța sa istorică pentru biserică și neam, își leagă firul evenimentelor de abnegația și eroismul Episcopatului nostru, care a înțeles imperativul clipei în care trebuia să se cimenteze pe vecie ființa unui popor răzlețit de veacuri.

Opera ierahilor bisericeii noastre, e un act național solemn care tinde să supprime toate acele ondulații efemiere din conștiința religioasă unitară a neamului, ferind pe cât posibil neatînse fundamentele juridice ale unor așezări milenare.

Preot. Dim. N. Ștefănescu
Adășeni-Dorohoi.

MORALA ȘI RAȚIUNEA

Traducere după FÉLICIEN CHALLAYE, Paris

Dacă morala stabilește adevăruri prețioase pentru toți, dacă poate fi considerată ca știință, ea este ca și celelalte opera rațiunii.

Prin rațiune trebuie să înțelegem nu o puțință de a cunoaște dincolo de experiență, nici împreunarea prin-

cipiilor conducătoare ale conștiinței (cunoașterii), ci spiritul omenesc căutând cu toate facultățile (însușirile) sale adevăruri prețioase pentru toți.

Fără îndoială tradiția joacă mare rol în morală, dar rațiunea este datoare să aleagă dintre tradițiunile societății care sunt câteodată contradictorii.

Când rațiunea primește ca adevărată o idee morală ea o pune să lupte cu dorințele contrarii născute din egoism sau dintr'o simpatie irezonabilă.

Adevărurile morale și rațiunea. Există adevăruri morale, propozițiuni pe care conștiința mea nu poate să nu le admită și care mi se pare că ar trebui impuse odată tuturor oamenilor. Este adevărat că trebuie să fii drept.

Nedreptatea este o eroare morală. Dacă morala stabilește adevăruri ea poate fi calificată ca știință.

Știința morală este ca și celelalte științe, operă a rațiunii,—operă a rațiunii aplicată la faptă (acțiune).

Dar în ce sens trebuie să luăm aici cuvântul rațiune? Mulți metafizicieni înțeleg prin rațiune putința de a cunoaște dincolo de experiență. Rațiunea ne permite de a atinge în aparență realitatea profundă.

Este ceiace Kant numește deprinderea teoretică (l'usage théorique) a rațiunii pure. Dar se tăgăduiește că există în noi o astfel de putere.

Metafizica apare dela Kant și mai ales dela A. Comte, de o valoare îndoelnică. Vom arăta mai departe că există dificultate, poate chiar imposibilitate de a deduce morala din metafizică. Se poate în sensul cel mai limitat în care psihologii și logicienii pot să ia cuvântul—rațiune—înțelege prin aceasta împreunarea principiilor conducătoare ale conștiinței, studiate mai înainte, principii de identitate și de necontrazicere, principii de uniformitate a naturei și de cauzalitate (modul cum o cauză își produce efectul).

Dela aceste principii care domină activitatea intelectuală se pare că e imposibil de a scoate o morală. Adevărul moral se deosebește totdeodată de adevărul legii matematic și de adevărul experimental.

Ea nu se impune logicește. Nu se contrazic deloc negând-o.

Nu e nici o împotrivire (contrazicere) a susține că trebuie să desprețuești pe părinți sau să omori pe aproapele, nu există, în sensul teoretic al cuvântului, nici un illogism de a pune în practică aceste afirmații imorale.

Principiile de identitate sunt legile fundamentale ale întregii vieți psihologice, cum s'ar putea determina o formă specială de activitate, o activitate morală?

Adevărul moral nu se impune prin considerațiuni experimentale chiar dacă aş vedea toți oamenii comițând mereu nedreptăți eu nu m'aş simți autorizat să transform această lege experimentală, bazată pe principiul uniformității natură într'o lege morală.

În ciuda faptelor eu aş menține această afirmațiune a unui ideal; trebuie să fii drept. Dacă nu se poate zice că morala reese din rațiunea metafiziciană nici că reese din rațiunea logică în ce sens se poate zice că ea aparține rațiunii?

Prin rațiune trebuie să înțelegem aici, spiritul omenesc căutând cu toate facultățile sale, adevăruri prețioase pentru toți.

„Este rațional că oridecâteori se pune o chestiune să i se răspundă într'o formă impersonală desinteresată”.

Rațiunea astfel înțeleasă morala reese ca știință.

În amândouă domeniile spiritul uman, utilizând gândirea memoria, imaginația, raționamentul, caută a scoate o împreunare de tradiție, de judecăți, de experiențe, adevăruri prețioase pentru toți.

Omul onest, ca și Savantul are o atitudine imparțială; el judecă independent de interesele sale, de sentimentele sale, de preferințele sale personale.

El are ca și savantul gustul adevărului. Are ca și savantul în oarecare măsură, convingerea profundă ce o avea rațiune.

Durkheim interpretează astfel gândirea lui Kant făcând rațiunii speculative (teoretice) și rațiunii practice două aspecte diferite de aceiași facultate:

„Ceiace, după el face unitatea lor, este că ele sunt toate îndreptate spre cunoștințe întinse. A gândi rațional este a gândi după legi care se impun la universalitatea

ființelor drepte ; a lucra moralicește, este a se conduce după maxime care luate fără contradicție desfășoară totalitatea voinței. Cu alți termeni, știința și morala implică, că individul este capabil a se ridica mai sus din punctul său de vedere propriu și de a trăi o viață impersonală.

(Va urma în No. viitor).

Preot D-TRIE NOURESCU

TARCĂU-NEAMȚ

(TRADUCERE DIN L. FRANCEZĂ)

MOARTEA PROTOSINGHELULUI CRISTOFOR VĂLEANU

În ziua de 25 Martie a. c., a încetat din viață după o crudă și lungă suferință protosinghelul Cristofor Văleanu, șef de birou în cancelaria sf. Mitropolii.

A fost un adevărat călugăr. Smerit, blând muncitor până la sleire, așa l-au cunoscut toți.

Între timp a servit ca preot suplinitor la parohia Copou-Iași unde a lăsat o impresie f. frumoasă.

A fost îngropat la mănăstirea Cetățuia. La înmormântarea lui, a luat parte P. S. Arhiereu Leu Botoșăneanul, Directorul Mitropoliei Păr. diacon Dr. Ilie Gheorghită, precum și un însemnat număr de preoți și credincioși care l-au cunoscut.

Biblioteca sa f. bogată dimpreună cu toate lucrurile lui de valoare, s'au dat după hotărârea I. P. S. Mitropolit, Mănăstirei Secu, unde-și avea metanie.

Persoana protosinghelului Văleanu, rămâne pentru cancelaria sf. Mitropolii, ca un model de smerenie creștinească, și de muncă ordonată.

PARTEA OFICIALĂ

REGULAMENTUL

pentru

Disciplina funcționarilor mireni în serviciul public bisericesc din Biserica Ortodoxă Română

(Votat de Consiliul Central bisericesc, în ședința dela 9 Februarie 1928)

Art. 1. Funcționarii mireni cari ocupă o funcțiune publică bisericească sunt supuși în ceiace privește drepturile dispozițiunilor din legea pentru Statutul Funcțio-

narilor Publici, promulgată prin Inaltul Decret Regal No. 3112 din 15 Iulie 1923 și regulamentul pentru aplicarea acestui Statut din 23 Noembrie 1923 cu modificările și adausurile cuprinse în articolele ce urmează :

Art. 2. Șeful suprem al funcționarilor mireni din Biserica Ortodoxă Română este Președintele Consiliului Central Bisericesc ; iar în fiecare Eparhie este șef Chiriarhul respectiv.

Art. 3. Numirile funcționarilor la Eparhii, se fac de Chiriarhul respectiv după avizul conform al Delegației Permanente. Ele se ratifică de către Consiliul în ședința plenară.

La Sf. Sinod, numirile se fac de către Președintele Sf. Sinod.

Consiliul Central Bisericesc pentru Ad-ția centrală și consiliile Eparhiale pentru administrațiile exterioare, țin locul comisiunilor special pentru propuneri, numiri și înaintări, prevăzute la Art. 39 din lege și 72 din Statutul Funcționarilor Publici.

Art. 4. Înaintările se fac după aceeași normă.

Art. 5. Consiliul Central Bisericesc și consiliile eparhiale, lucrează cu majoritatea absolută a membrilor săi și ia hotărâri valabile ou majoritatea relativă a membrilor prezenți.

Art. 6. Toți funcționarii mireni ai Bisericii Ortodoxe Române, cu excepția clericilor hirotoniți și a profesorilor teologi, au aceleași drepturi și sunt supuși tuturor îndatoririlor și pedepselor disciplinare prevăzute în legea pentru Statutul Funcționarilor Publici, precum regulamentul de aplicare a acestei legi cu următoarele adause :

a) Orice funcționar bisericesc este pasibil de pedeapsă, care după împrejurări poate merge până la destituire, pentru lipsa de respect sau ofensă adusă bisericii în mod public sau scris, sau prin grai, pentru apostasie, erezie sau schismă.

b) Orice funcționar bisericesc este obligat, sub sancțiunea de a fi pedepsit, să se abțină dela orice acte care ar da loc la scandal public și să respecte legile și regulamentele bisericești.

COMISIILE DE DISCIPLINĂ

Art. 7. Comisiile de disciplină ale funcționarilor din administrațiile bisericești sunt de două categorii :

a) Comisia de disciplină centrală pentru funcționarii Sf. Sinod și ai Consiliului central bisericesc :

b) Câte o comisie de disciplină la reședința fiecărei Eparhii :

Art. 8. Comisia centrală se compune din :

a) Președintele Consistoriului Spiritual Central ca președinte ;

b) Un membru cleric al consiliului central bisericesc desemnat de Delegația permanentă a Consiliului ;

c) Directorul Cancelariei Consiliului Central sau cel mai înalt grad dintre funcționari (dela Sf. Sinod sau Consiliul Central Bisericesc).

Art. 9. Comisiile Eparhiale se compun din :

a) Președintele Consistoriului Eparhial (la Mitropolii președintele Consist. Mitropolitan Apelativ) ca președinte ;

b) Un membru cleric al Consiliului Eparhial desemnat de plenul Consiliului ;

c) Directorul cancelariei (secretarul consiliului Eparhial (sau cel mai înalt grad dintre funcționari.

Art. 10. Membrii Comisiei centrale se aprobă de către Președintele Consiliului Central Bisericesc, pe timp de 3 ani și se întăresc prin decret regal.

Membrii comisiunilor Eparhiale se aprobă de către Chiriarhul respectiv pe acelaș timp și să întăresc prin decret regal.

Art. 11. Procedura de judecată va fi cea arătată în Legea și Regulamentul pentru Statutul Funcționarilor Publici.

Art. 12. Fiecare din membrii Comisiunilor vor avea câte un supleant desemnat în aceleași condițiuni ca și membrii ordinari și anume ;

a) Președintele Comisiunei Centrale va avea un alt membru din Consistoriul Spiritual Central desemnat de președintele Consiliului Central Bisericesc.

Membrul din Consiliului Central va avea ca supleant un alt membru cleric din Consiliul Central Bisericesc.

b) La comisiunile Eparhiale supleantul Președintelui, va fi desemnat dintre membrii Consistoriului (Mitropolitan sau Eparhial) de către Chiriarhul respectiv.

Membrul din Consiliul Eparhial va avea ca supleant un alt membru cleric din Consiliul desemnat de Chiriarh, iar secretarul Consiliului Eparhial, va avea ca supleant pe cel mai mare în grad și mai vechi dintre funcționari.

Art. 13. Președintele Central și Chiriarhii tuturor Eparhiilor sunt în drept de a executa pedepsele disciplinare pronunțate de comisiuni precum și de a sesiza comisiunile de disciplină respective.

Art. 14. Pedepsele disciplinare pronunțate și aplicate pe baza unei deciziuni a comisiei de disciplină se vor publica în buletinul Consiliului Central respectiv al Eparhiilor.

Acest Regulament s'a votat de către Consiliul Central bisericesc în ședința dela 9 Februarie 1928 cu unanimitate de voturi și se va pune în aplicare provizoriu cu începere de azi 9 Februarie, iar definitiv după votarea lui de către Congresul Național.

Președinte (ss) **PIMEN MITROPOLITUL MOLDOVEI**

CIRCULARA No. DIN CĂTRE PROTOPOPII

I. Ne-au venit unele plângeri, dela credincioșii mai ales din parohiile de peste Prut, alipite la județele Eparhiei noastre, arătându-se că preoții impun cu sila plata, pentru serviciile religioase pe care le fac enoriașilor.

Este fără îndoială o întregire a salariului său, venitul pe care preotul îl are dela serviciile religioase, pe care le face poporului. Dar a impune în mod constrângător, anumite taxe pentru aceste servicii, înseamnă a deprecia caracterul slujbelor bisericești, care fiind rugăciuni și taine, prin care se mijlocește harul divin, nu pot fi încadrate în prețuri, care să le înjosească înțelesul. De aceea Regulamentul de procedură al Instanțelor disciplinare, prin Art. 50, prevede anumite penalități, *pentru clericul dovedit că impune cu sila, plata pentru trebuințele religioase.*

Unii preoți cărora li s'au adus astfel de invinuiți, au fost anchetați și trimiși în judecata Consistorului. Pentru a nu mai fi neînțelegeri în această privință, veți pune în vedere preoților, cele arătate mai sus, îndemnându-i prin ordine și la diferite ocaziuni, ca inspecții ori conferințe, să fie cu multă băgare de seamă, spre a nu expune prestigiul serviciilor religioase și nici autoritatea lor de păstori și îndrumători sufletești, prin impunerea de taxe pentru trebuințele religioase.

Veți inzista cu toată stăruința, spre a lămuri preoțimea asupra acestei chestiuni știind că unii din preoții parohiilor basarabene, au căutat să se desvinovățească, arătând că protopopii nu le-au dat nici un fel de îndrumări, cu privire la plata serviciilor religioase.

II. Suntem informați deasemenea, că unii preoți tolerează încă, obiceiul care mai stăruiește pe alocuri și mai ales în satele de peste Prut, de a se aduce la botez, la cununii, ori la înmormântări, rachiu sau spirt, care se împarte celor de față.

Nu e nevoie să mai amintim de primejdia pe care o constituie pentru neamul nostru, abuzul cu băuturile alcoolice și dacă nu s'a izbutit până în prezent, să se stabilească prin legiuiri înțelepte acest abuz, preoții însă nu trebuie să înceteze nici-o clipă, de a căuta fiecare în cercul enoriei, să reducă cât mai mult, proporțiile acestui flagel social. E de la sine înțeles, că va începe mai întâi cu eliminarea băuturilor alcoolice, în legătură cu serviciile religioase și ne adresăm mai ales protopopilor care au parohii peste Prut, să caute și să îndrumeze bunavoință, pe care am constatat că o au preoții din acele părți, care așteaptă însă ca să fie călăuziți și sprijiniți în acest scop, de către autoritățile lor bisericesti imediate.

PIMEN, Mitropolitul Moldovei.

Consilier Referent, Pr. C. GR. VUIESCU

ADMINISTRATIVE

Comitete de construcții și reparații.

În satele din unele parohii se constituie în afară de consiliul parohial local, diferite comitete pentru repa-

rarea ori construirea din nou a bisericilor. Prin art. 52 din statutul legii de organizare, este admisă constituirea și funcționarea unor asemenea comitete parohiale. Trebuie însă să stea sub președinția parohului sau a delegatului său, după cum se prevede în art. 54 din statut. La alegerea acestor comitete e necesar ca consiliul parohial local să certifice procesul verbal de constituire, care se înaintează după aceea Mitropoliei pentru aprobare, prin parohul respectiv.

Judecătoriile protopopești.

Cântăreții și paracliserii, se judecă pentru abaterile săvârșite, în primă și ultimă instanță, de către judecătoriile protopopești, care funcționează pe lângă fiecare protopopiat. Numai cazurile de destituire pot veni în apel, la Conistoriul spiritual eparhial (art. 64 al. b. din Reg. de procedură).

În judecata acestor instanțe, trimite pe cei vinovați Mitropolia și sentințele pe care le dau judecătoriile protopopești se trimit deasemenea Mitropoliei pentru aprobare (art. 64).

Dosarul fiecărui caz judecat, rămâne și se păstrează în arhiva Mitropoliei, iar la Protopopii se păstrează numai un registru de sentințe, în ordinea în care s'au dat.

MULȚUMIRI PUBLICE

Mitropolia Moldovei aduce pe această cale, mulțumiri publice, binecredincioșilor creștini, care au făcut donațiuni. Enoriașii parohiei Hoisești au donat 209.000 lei, din care 170.000 lei pentru biserica din Hoisești 3400 lei pentru biserica din Hoisești 77.500 p. biserica din satul Hârțăști.

Obștea Soc. Albina din com. Tarcău a dat 23.000 lei pentru cumpărarea unui rând vestminte preotești bisericeii din Tarcău-Neamț.

Enoriașii parohiei Dracsini-Botoșani au donat bani pentru procurare de obiecte necesare cultului, împrejmuirii cimitirului și reparației la casa parohială în sumă 104.700 lei dintre care I. Lupu și I. Mihai un epitaful

5000, Vasile Catană o cruce 2000, Catinca Gh. Bejenariu, Eug. Maxim, I. Mihai.

Filipoaei 2 steaguri 2 cruci 5 icoane . . . 4000

Ion Iacob un rând vestminte 6000

Parohia Prisacani Iași aduce la cunoștință donația făcută bisericii filiale Moreni de Aneta și Aristotel Popescu în suma de 2000 lei pentru o îmbrăcăminte pe sfânta masă.

Iordache Dragan și soția Elena suma de 5000 lei pentru îmbrăcarea Evangheliei. Protopopia II Săveni face cunoscut că Familia Preot I. Ștefănescu din parohia Havârna jud. Dorohoi, a donat bisericii un clopot în suma de 25.000 lei.

Direcțiunea Seminarului Teologic „Pimen Mitropolitul” din Dorohoiu, aduce vii mulțumiri următorilor membri ai clerului din județul Dorohoiu cari au binevoit a dona sume necesare construcției capelei acestui Seminar :

	L E I
Pr. N. Sandovici Probotești	12.152
Econ. D. Ștefănescu Târnavca	12.000
Econ. Gh. Măzăreanu Hănțești	2000
Protosincel Ioanichie Erimiciuc	1000
Econ. I. Ionescu Vorniceni	3000

Ședința Consiliului Eparhial

(Secția administrativă-bisericească)

(Urmare)

3) Referatul No. 3592/927, prin care arată că Epitropia Bisericii filiale a satului Silișcani, parohia Burlești Jud. Botoșani, fiind împrăprietărită în primăvara anului în curs cu 5 hectare teren arabil, cere urgență aprobare pentru închiriere acestui teren.

Mitropolia a aprobat închirierea terenului, fiind de absolută nevoie.

Consiliul ratifică această măsură.

4) Referatul No. 5189/927, prin care arată că D-l M. Alexandrescu, proprietarul moșiei Guranda, a distrus hotarul dintre el și pământul bisericii filiale Guranda din parohia Bobiceni Jud. Botoșani, tăind astfel de pe proprietatea bisericii 71 copaci mari.

Mitropolia a autorizat Epitropia acestei biserici să stea în judecată cu proprietarul numit, pentru restabilirea hotarului.

Consiliul ratifică această măsură,

5) Referatul No. 5191/927, prin care arată că Mănăstirea Secu, Jud. Neamț, cere aprobarea pentru a schimba terenul de 10 prăjini din Com. Băiceni, care este donat ei de către dece-

datul P. State, cu un teren a locuitorului C. Rusu, care se află situat chiar lângă via mănăstirii.

Mitropolia a aprobat acest schimb; iar consiliul ratifică această aprobare.

6) Referatul No. 5192/927, prin care arată că parohia Stroești-Dracșani, Jud Botoșani, înaintează lucrările pentru licitația ținută în vederea arendării a două locuri de casă proprietatea bisericii.

Mitropolia a aprobat această licitație; iar Consiliul o ratifică.

7) Referatul din 7 Octombrie, 1927, prin care arată întreaga situația neclară în care se află Schitul Pângarați din Jud. Neamț, pendinte de Mănăstirea Secu, care fiind cedat Ministerului de Interne în anul 1872, pentru Penitenciar, acesta l'a cedat Societății pentru profilaxia tuberculozei în 1918; iar acum ar fi nevoie de o acțiune de revendicare, după cum comunică și Minist. de Culte cu adresa No. 39412/927.

Mitropolia a aprobat și Consiliul ratifică hotărârea ca Mănăstirea Secu de care depinde acest schit să deschidă proces de revendicare Ministerului Sănătății Publice.

PAROHII VACANTE

Județul Iași

- 1) Brăești, rurală
- 2) Buznea „
- 3) Cotnari „
- 4) Epureni „
- 5) Hălțeni „
- 6) Mădârjac „
- 7) Popricani „
- 8) Rădeni „
- 9) Vorovești „
- 10) Zahorna „

Județul Neamț

- 1) Sf. Nicolai Țuțueni din Tg. Neamțu,
- 2) Catedrala din P. Neamț (Postul de diacon)
- 3) Catedrala din Tg. Neamțu (Postul de diacon)
- 4) Buda rurală
- 5) Cârligi „
- 6) Zănești „

Județul Botoșani

Județul Fălticeni 1) Catedrala din Fălticeni (Postul de diacon) 2) Giurgești rurală	1) Dumineca Mare-Botoșani urbană 2) Sf. Gheorghe-Botoșani urbană 3) Sf. Nicolai-Hârlău urbană 4) Buhăcenii rurală 5) Dolina „ 6) Iacobeni „ 7) Santa Maria „ 8) Pleșani „
Județul Dorohoi 1) Lișna rurală 2) Mamornița „ 3) Văculești „	

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

— APARE LUNAR —

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Redacția și Administrația:
Sec. Culturală, Sf. Mitropolie

Abonamentul pe un an 120 lei.

CUPRINSUL:

I. P. S. Patriarh la Sf. Sinod	<i>I. P. S. Mitropolit Pimen</i>
Materiale omiletice	<i>Arhim. Scriban</i>
Invățământul religios în școala secundară	<i>Pr. N. Hodoroabă</i>
Adunarea Eparhială de la 13 Mai	<i>Diacon I. Gheorghită</i>
Succesul unui profesor român la Paris.	<i>Pr. N. Hodoroabă</i>
Lupta în jurul legii cultelor	<i>Diacon I. Gheorghită</i>
Partea oficială: Circulări, decizii	* * *
Mișcarea în clerul eparhiei	* * *
Regulament	* * *
Decizie ministerială cu privire la sectele oprite	* * *
Diverse. — Parohii vacante. — Mulțumiri. — Poșta redacției.	* * *

Mulțămiri publice

Mitropolia aduce mulțumiri publice :

1) Doamnei Maria C. Climecu pentrucă a dăruit bisericii 40 de sfinți din Iași suma de lei 10.000 pentru reparație.

D=lui Dr. Dimitriu-Borca, prof. universitar, pentrucă a donat suma de lei 800 (opt sute) diurna convenită pe anul 1927 și 1928 ca membru în Adunarea Eparhială de pe lângă Mitropolia din Iași, ca fond de sprijin pentru revista «Mitropolia Moldovei».

Poșta Redacției

Articolele ce ni se trimit să fie de actualitate și să nu fie mai lungi de 3—4 fețe, sferturi de coală ; să fie scrise citeț și pe o singură foaie.

*

Orice corespondență privitoare la redacție se va trimite pa adresa : Preot N. Hodoroabă, Secția Culturală, Mitropolia—Iași.

Abonamentul este de 120 lei anual și se achită prin protoierii, ori direct la Mitropolie.

*

Pr. Pant. Pantelimon, Răpciunea-Neamț. Art. Sf. V. nu putea să apară așa cum l-ați trimis, las'că era și prea lung. Cu modificări însă, va eși în No. viitor. E și cules:

Pr Gh. Negureanu, Dângeni-Botoșani. Primit. Se va publica. Broșura a venit târziu și de aceia a rămas pe toamnă.

Parohii vacante **Județul Iași.**

1. Parohia Sf. Voevozi-Roșca din orașul Iași.

Biserica în bună stare ; cimitirul împrejmuit ; 450 capi familie ; n'are fonduri. Subvenționată de stat.

2. Parohia urbană Sf. Neculai din Hârlău, vacantă de la 9 Dec. 1927. Are casă parohială cu 4 odăi, 152 capi familie, 730 suflete.

N'are pământ. Primăria dă însă spre folosința preotului, din imaşul comunal 60-70 prăjini.

3. Parohia *Buznea* vacantă de la 1 Mai, a. c. prin eșirea la pensie a titularului. Are 2 sate : Buznea și Gănești cu 250 capi familie. Amandouă bisericile în stare bună. N'are casă parohială. Are 12 ha. pământ în Buznea și 12 ha. la Gănești. Sunt 2 școli primare cu 4 posturi.

4. Parohia Văculești Jud Dorohoi, vacantă de la 1 Mai a. c.

Suplinită de parohnl Gh. Ionescu, Busuioceni ; 440 capi, 1850 suflete ; Biserica din bârne. N'are casă parohială. 8¹/₂ ha. pământ pentru personal și 8¹/₂ arendat. Cărămidă necesară pentru biserică este și suma de lei 25 mii Școală primară cu 4 posturi și o școală de fete cu 2 posturi ocupate de titulari.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE DE CULTURĂ BISERICESCĂ

APARE ODATA PE LUNĂ

*** SUB CONDUCEREA SECȚIUNII CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL ***

Inalt P. S. Patriarh-Regent la Sf. Sinod

Cuvântarea I. P. S. Mitropolit Pimen adresată
I. P. S. Patriarh Miron ¹⁾

Inalt Prea Sfințite Patiarh și Regent,

In numele preasfinților membri și al meu personal, ca președinte, vă întâmpin cu toată dragostea și deosebită venerație, pentru venirea la noi, în Sf. Sinod, al cărui președinte de drept sunteți și din toată inima vă zic: bine ați venit!

Inalt Prea Sfințite, în urma morții marelui Rege Ferdinand și venirea la Tron a M. S. Regelui Mihai I, țara a instituit Regența, din care faceți parte ca Patriarh, împreună cu ceilalți doi membri ai Regenței.

Această înaltă demnitate politică, de stat, la care ați fost chemat, prin lege, pentru noi, e o mare cinste și stă în legătură, cu trecutul politic al țării; căci în trecutul neamului când, din diferite împrejurări grele, în lipsa Voevodului, Capul Bisericii noastre, împreună cu aleșii, dintre fruntașii țării, erau însărcinați de a conduce treburile obștești, până la slabilirea orânduelilor legale.

Biserica noastră va ruga pe Dumnezeu, pentru să-

¹⁾ Rostită în ziua de 1 Iunie 1928, cu prilejul venirii la ședințele Sf. Sinod a I. P. Sf. Patriarh. N. R.

învățători în această privință ni se dădeau înainte de război destule și tot n'am luat-o la picior, nu urmează că așa cum am mers până acum, se mai poate merge și mai departe.

Înainte de război, eram noi între noi, nu prea amestecați în vârtejul Europei, putând să ne mai lăsăm și pe tânjală, fără marile primejdii de acum. Încă în cei din urmă ani înaintea războiului, începuse să se simtă oarecare neliniște chiar în starea aceia de pace și neturburare în care trăiam. Năpădiseră peste noi adventiștii și, prin ivirea lor, ca a unor pripășiți, ni se pusese înainte nevoia de a ne scula la treabă. Dar după război, lucrurile s'au schimbat cu totul în rău. Au năvălit peste noi nu numai adventiștii, ci și alte secte, cu puteri mult mai multe ca înainte. Ne-am mărit țara și, prin aceasta, a ajuns mult mai ușoară printre noi cutreierarea cu vântătorilor sectanți care se găesc chiar în țara noastră. Azi ne aflăm, în România, cu Biserici și întocmiri religioase străine, care nu se socotesc străine, care și zic că sunt la ele acasă și care stau înaintea noastră uneori ca vrăjmașe, alte ori puse la întrecere cu noi, alte ori, cel puțin, ca făpturi străine, care privesc către noi și cărora trebuie să le dăm o înfățișare de viață activă în sânul nostru.

Căci dacă suntem acum în România Mare mai multe Biserici și dacă cei mai numeroși sunt ortodocșii și dacă numai noi ne numim Biserică dominantă, nu putem sta în fața tuturor acestor privitori ca un trup fără hărnicie, pe când ei sunt mai harnici la treabă în ogorul lor.

Iată de ce, dacă ne puteam lăsa pe tânjală înainte de război, deși nici aceia nu era bine, acum nu se mai poate. Este o chemare mult mai puternică, pe care o simțim în urechile noastre și trebuie să ne trezim.

Se înțelege, trezirea nu e numai prin predică, dar e și prin predică. Când cârmacii tuturor celorlalte Biserici și secte se silesc a-și învăța pe ai lor și stau înaintea credincioșilor lor ca învățători, noi nu putem rămânea în urmă. Este acum o nevoie mai mare, care ne silește la treabă.

Fără îndoială, nu suntem orbi față de această nevoie. Acum, după război, vorbim mult de așa numitele *cercuri pastorale*. Preoții sunt rândușiți în tabere de lucru înaintea poporului. Câte o zi pe lună, ei se adună ici și colo, fac slujbe mărețe, cuvântează înaintea credincioșilor, ba și de mai multe ori într'o zi. Nu rare ori citim

prin ziare despre adunarea cutărui sau cutărui cerc pastoral și despre munca desfășurată în sânul lui.

E adevărat că, dacă aceasta nu e tot una cu propovăduirea statornică a preotului, tot este ceva. Dar iarăși e adevărat că aceiași oameni aud numai rar cuvântul lui Dumnezeu, fiindcă dacă adunarea cercului parohial se face în cutare sat, când o să mai vie rândul ca adunarea să se ție iarăși acolo?

Dar ori cum, dacă astăzi nevoia vorbirii e mai simțită mai viu ca înainte și dacă și lucrăm în unele întocmiri ale noastre prin cuvânt înaintea credincioșilor, nu urmează oare că ne trebuiesc materiale ca să putem lucra mai cu temei?

Dacă e adevărat că cuvântările nu sunt toate la înălțime și dacă și pe credincioși îi auzim uneori plângându-se de slăbiciunea lor, nu e oare aceasta urmarea faptului că nu am muncit mai mult înainte în privința aceasta?

A venit nevoia grabnică și pregătiți nu prea suntem. Materialele, multe puține, câte le aveam, nu le-am întrebuințat din destul. Că eșea câte o carte de predici ici-colo, cum a fost, de pildă, cea lucrată de răposatul Econom *Nazarie* și Prof. Dr. *Chiricescu*, pe vremea îndemnării de sus pentru predicare, acestea erau privite ca lux de care te poți lipsi. Și ce cărți bune au eșit în vremea aceasta, cum a fost cea tradusă din rusește de P. S. Episcop *Nicodem*, a Arhiepiscopului *Inochentie* al Odesei, de care însă n'am auzit făcându-se vorbă nicăieri și am rămas eu singurul care am tot vorbit și scris despre ea, ca de o lucrare de mare însemnătate pentru predică.

De ce această nepăsare? Tot din pricină că nu priveam spre predicare ca la ceva care numaidecât trebuie să ființeze în Biserică. De aceia ne-am trezit acum cu nevoia mare de a cuvânta înaintea poporului, dar totuși gata spre acest lucru.

II.

O pricină a nemișcării

Cei care au fost prinși de nevoia aceasta nepregătiți au totuși și o pricină de iertăciune, pe care o pot pomeni în apărarea lor. Este că nici nu s'a trâmbițat la noi din destul în folosul predicii și nici n'au fost scoase la iveală materiale prin care să aprinzi inimile

pentru acest soi de muncă. Sunt o mulțime de materiale omiletice, pe care nu ne-am silit să le punem în mâna preoților, nu ne-am luptat pentru a le arăta frumusețile omileticii, i-am lăsat numai la truda din școală cu această ramură de învățatură teologică, pe care n'au putut-o gusta din destul, între altele, poate, și din pricina silei cu care învățătura din școală este însoțită.

Mulți preoți nu sunt înștiințați, nu li se spune viu despre comorile care se găsesc în cutare carte, căci poate atunci și ei s'ar ispiti să puie mâna pe ea și s'o citească. De câte ori n'am prilejul de a vedea bucuria unui preot care-mi spune mulțămît, despre cutare carte pe care a citit-o după îndemnarea mea, că a învățat mult din ea și cerându-mi ca, de mai dau despre una potrivită pentru el, să-i spun.

Nu se poate ca atâtea comori ale învățaturii teologice să rămâie sterpe și pustii, dacă le bagi în sufletele oamenilor.

Dar un asemenea soi de muncă a lipsit între noi. Chiar când am avut unele materiale bune, am tăcut despre ele, le-am lăsat să zacă, și așa, n'au putut să aducă între preoți roada pe care ar fi putut și ar fi trebuit s'o aducă. Doar nu toți ajung singuri la ele. Trebuie să le spui, să-i îndemni. E de așteptat ca multe inimi să se aprindă pentru frumusețile grăirii creștinești, dacă vor ajunge până la ele.

Apoi la noi asta a lipsit: pe de o parte nu ne-am mișcat nici pentru ce am avut și nu ne-am silit să dăm atâtea care se pot da și nu le avem.

III.

O priveliște de mirat

Lucrul cel mai de mirat la noi, în ce privește pregătirea noastră pentru propoveduire, este că și materialul, cât l-am avut pentru această folosire, nu a fost căutat de noi ca ceva trebuincios. Ne uptăm cu mirare la niște predici ca ale lui *Antim Ivireanu* că, deși sunt un material temeinic pentru pregătirea noastră, atât ca putere de cugetare, de dovedire, cât și ca material de vorbire, totuși nu se face nicio vorbă de ele în învățătura noastră bisericască. Scrisul lui *Antim Ivireanu* e mult întrebuințat mai mult la studiul limbii românești, ca document de scriere din vremea lui. La literatura ro-

mânească se face multă vorbă de el și școlarii, fie în seminarii, fie în licee, învață mult despre el, ca despre o figură a trecutului nostru istoric și de limbă, dar mult mai puțin se face vorbă la partea curat teologică.

Și edițiunile pe care le avem cu predicile lui sunt scoase la iveală mai mult din interes literar românesc și pentru scopuri literare și istorice decât pentru scopuri de studii bisericești. Astfel ele s'au publicat în 1886 de d. Profesor *I. Bianu*, bibliotecarul Academiei Române, din interesul studiilor sale de limbă românească și cu cheltuiala Ministeriului de Instrucție, ministru fiind răposatul *D. A. Sturza*, care purta interes pentru astfel de lucruri. La 1888, s'au tipărit din nou, de răposatul *C. Erbiceanu*, cu cheltuiala aceluiaș ministeriu și fiind ministru tot *D. A. Sturza*. Deși părtaș la această tipăritură a fost răposatul *C. Erbiceanu*, care era profesor de teologie, și răposatul Episcop *Melchisedec* al Romanului, care era bărbat al Bisericii, totuși lucrul de căpetenie care-i imboldea, când ei dădeau la iveală astfel de lucruri, nu era acel al pregătirii preoților pentru predică, ci mai cu seamă scoaterea la iveală a trecutului nostru istoric bisericesc și a unor monumente de limbă. Și Episcopul *Melchisedec* și *C. Erbiceanu* și *D. A. Sturza* erau bărbați care se țineau mai mult de istorie, tustrei fiind și membri ai Academiei Române, și erau mânați mai cu seamă de interesele lor de istorici pentru studiarea trecutului nostru.

Nici după aceia nu se vede trezirea interesului nostru curat bisericesc pentru studiarea predicilor lui Antim Ivireanu. Căci a eșit din tipar o edițiune școlară cu predicile lui, dar tot din imboldul oficial al Ministeriului Școalelor. Apoi profesorul secundar *Petre V. Haneș* a tipărit, în 1915, o nouă edițiune a predicilor lui Antim Ivireanu, însoțită de bune studii introducătoare. Și această edițiune a fost pornită tot din scopuri de studiu al limbii, d. Haneș fiind profesor de limba românească.

N'am pomenit de încă un volum, cel din 1889, tot cu predici ale lui Antim Ivireanu, scos la iveală de însuși Episcopul *Melchisedec*, alte predici decât cele din volumele pomenite, pe care însă d. Haneș le pune la îndoială de sunt ale lui Antim Ivireanu. Ori-cum ar fi, ele au fost scoase la iveală tot ca monumente istorice și literare, pentru a sluji la cunoașterea trecutului nostru literar și

bisericesc, iar nu ca materiale pentru străduința noastră pe ogorul predicii.

Iată deci destulă vorbă și mișcare și interes în jurul lui Antim Ivireanu, dar în care-l vedem scos la iveală, pe de o parte, de bărbați care nu au în grija lor studiile bisericești, iar pe de alta de bărbați care, și dacă sunt ai Bisericii, dar nu se apucau de acest lucru în vederea pregătirii noastre pentru predicare.

Noi, preoții de azi, e adevărat, am avut pe mână predicile lui Antim Ivireanu, în volumele acestea mănate de interese literare, dar ne-am mărginit tot la privirea lor din acest punct de vedere, iar la întrebuintarea lor ca material de predicare, nu ne-am gândit. Din pricina aceasta, și până azi, nu vedem făcându-se vorbă sau întrebuintându-se aceste predici în taberele noastre bisericești. Niciun studiu, nicio teză nu vezi în care să-l găsești tratat pe Antim Ivireanu din punctul de vedere al omileticii, tocmai el care era un fenomen așa de rar în Biserica noastră, prin faptul că la noi nu se predica, tocmai el care rostește cuvinte așa de vii și de simțite în folosul predicii, precum când spune el: «Vai și ce ticăloșie mare este, când se află tăcere în biserica lui Hristos! și, sau din lenevire, sau din neștiință tac păstorii oilor cuvântătoare, cari sunt în locul apostolilor! Atunci cu adevărat ia îndrăzneală diavolul, iese de față fără frică și răpește oile lui Hristos: căci acolo unde nu să propovăduiește și nu să vestește și nu să citește cuvântul lui Dumnezeu, acolo este, precum zice proorocul Amos, foamete mare, iar unde se vestește cuvântul lui Dumnezeu, acolo și Dumnezeu este în mijloc și răcorile satanei se risipesc. Nu flămânzește atâta trupul de pâine, cât flămânzește și insetează sufletul omului de învățatura tâlcurilor evangheliei și ale apostolilor. Că credința, după cuvântul lui Pavel, să câștigă din auzire. Deci de nu este cineva ca să tâlcuiască și să învețe, cum ar putea să audă și să învețe a crede? Și să știți că citaniile și tâlcurile (adică tâlcuirile care se fac la cărțile sfinte și la slujbe) sunt mai bune decât citaniile sfintei evanghelii¹⁾, fiindcă sunt hrana sufletească, hrană care satură sufletele flămânde de credința cea adevărată a lui Dumnezeu» (Didahia din Duminica II după Rusalii).

Când ai predicator care vorbește în felul acesta, cu o cuge-

1) Aici nu trebuie să se înțeleagă că Antim Ivireanu pune mai sus predica decât evanghelia, ci că predica se prinde mai ușor, fiind mai înțeleasă. N. A.

tare atât de înaltă despre predică, deci care vede problema omileticii atât de sus și care este o mare noutate în viața noastră bisericească, când, după cum spune d. N. Iorga, dintre mitropoliții ce i-au urmat, «nimeni n'a mai urcat treptele ce duceau către amvon»,¹⁾ chiar când erau ei înșiși oameni de carte, cum să nu fie Antim Ivireanu un chip vrednic de toată îmbrățișarea, nu numai din punctul de vedere al limbii, al însemnătății lui culturale, ci și al predicării!

Și cu toate acestea vedem bine că predicarea noastră n'a ținut seamă de Antim Ivireanu ca de ceva deosebit și nu s'a uitat spre predicile lui ca la ceva din care s'ar putea învăța multe. Și câte nu se pot învăța! Mai întâi înveți dovada că, pentru a predica, trebuie să știi bine Scriptura. Noi, în învățăturile pe care le dăm școlărilor noștri, le spunem că pentru a fi un propoveduitor al cuvântului lui Dumnezeu, trebuie, pe lângă alte cunoștințe și materiale, să fii mai întâi un bun cunoscător al Sfintei Scripturi. Apoi oricare predică o vom lua din scrierile lui Antim Ivireanu, ne uimește, înainte de toate, adâncă lui cunoaștere în toate cărțile Scripturii. Cuvintele ei îi sunt pe buze la fiecare pas, pentru orice chestiune pe care o ia la tratat. El este un spirit sintetic, știe să înmănunchieze la un loc materiale care zac răzlețite și risipite. De prin toate cărțile Scripturii, vezi că-ți culege textele cele potrivite și care vin deadreptul la chestiune.

Iată un mare câștig.

Pentru noi, apoi, nu are interes, dacă volumul de predici tipărit ca al lui Ivireanu de Episcopul Melchisedec și care n'ar fi ale lui, după cum aduce îndoiala în această privință profesorul Haneș, cu adevărat ar fi ale altuia. Nu e nimic. Din punctul de vedere al literaturii e una. Din punctul de vedere al predicii, ale oricui ar fi, întrucât ele sunt un material de predici din vremea aceia și predici de seamă, tot sunt bune și de folos și merită studiate.

Din toate acestea, putem trage încheierea că, în ce privește materialul de predici pe care-l avem dela Antim Ivireanu, nu l-am folosit. Nici studioșii omileticii nu l-au cercetat în însemnătatea lui ca roadă a grăirii bisericești, și nici predicatorii nu s'au uitat la el ca la un material din care să se inspire pentru predicile lor.

⟨Va urma⟩

Arhim. Scriban

București, 15 Iunie 1928.

1) *Istoria literaturii române în sec. XVIII, pag. 433.*

Învățământul religios în școala secundară

Noua lege a învățământului secundar, elaborată de actualul ministru al Instrucțiunii, dl. C. Anghelescu, a fost votată și promulgată. Ea se va pune în aplicare chiar din toamnă.

Învățământul secundar are două cicluri: ciclul inferior cu trei clase și cel superior cu patru clase. Clasa patra de la gimnaziu se desființează, iar liceul rămâne numai cu șapte clase, cum a fost mai demult. Liceul nu va mai avea două secțiuni: modernă și reală, ci acestea două se vor contopi în una singură. Clasa opta se va face la Universitate, ca an preparator, după terminarea căruia, elevii bacalaureați, se vor putea înscrie la facultăți.

Această nouă reformă a învățământului secundar,—cum era și firesc,—a atras după sine și schimbarea vechei programe analitice a învățământului. Pentru redactarea acestei noi programe, ministerul a numit comisiuni pentru fiecare obiect în parte, alcătuite din profesori cu nume și cu greutate — unii chiar cu greutate politică, — care comisiuni s'au întrunit la București pentru a discuta și elabora această nouă programă analitică.

Din comisiunea pentru alcătuirea programei materiilor religioase din liceu, au făcut parte: pâr. econ. I. Popescu-Mălăești, ca raportor, pr. Popescu-Breasta, pr. V. Radu, pr. Rusu, pr. Stan, etc. Discuțiile au fost interesante întrucât au luat parte la ele și unii profesori laici. Cele mai multe atacuri s'au îndreptat împotriva Vechiului Testament ca să fie scos din program pentru că,—după d. Tafrali,—el vine în conflict cu geologia și știința și a spus, că o oră pe săptămână e destul pentru cursul superior.

D. Ionescu-Bujor, a arătat că-i necesar V. Testament, însă să nu se încarce manualul cu prea multe date. Învățăturile Mântuitorului să nu se învețe din manual, ci direct din Noul Testament.

Pâr. I. Popescu-Mălăești a cerut două ore pe săptămână pentru cursul superior. Comisia de religie a cerut o adunare de bucăți din Sf. Scriptură, care să completeze studiul religiei și pe care s'o tipărească ministerul. Comisia a distribuit astfel predarea religiei în liceu:

In cl. I: Istoria biblică a Vechiului Testament cu privire specială asupra vestirei Mântuitorului.

In cl. II: Viața Domnului Hristos, învățătura, parabolele și minunile lui.

In cl. III: Elemente de istoria bisericii universale și învățătura bisericii, la care, ca parte practică, se vor preda noțiuni de liturgică.

In cl. IV: Istoria bisericii române.

In cl. V: Dogmatica cu noțiuni mai dezvoltate de liturgică.

In cl. VI: Morala creștină.

In cl. VII: Elemente de filosofie religioasă creștină.

După ce au mai vorbit și ceilalți membri ai comisiunii, d. ministru C. Angelescu a spus, că religia trebuie să fie baza învățământului, de oarece ea formează caracterele. Să întărim credința strămoșească. La noi școala a fost în strânsă legătură cu biserica. Atât în vechiul regat cât și peste munți, școala s'a dezvoltat alături de biserică. Avem de pildă pe Gh. Lazăr, care învăța pe elevi în chiliile de la Sf. Sava. In urmă a spus, că o comisiune va lua avizul Sf. Sinod, în vederea predării religiei în școală, așa cum se stipulează și în noua lege a reformei învățământului secundar.

*

De oarece aceste comisiuni lucrau greu, pentru că cuprindeau un prea mare număr de profesori, — dacă nu mă'nșel vre-o două sute, — ministerul, în scop de-a nu se lungi prea mult și fără folos discuțiunile și pentru ca lucrul să meargă mai repede, a restrâns numărul membrilor. Și pe dreptul. S'a restrâns dar și comisia pentru programa religiei.

Desbaterile urmează și acum. După cum aflu din ziare, s'ar fi fixat câte două ore de religie pe săptămână numai pentru cursul inferior, deci numai pentru cl. I, II și III.

Acesta este deja un prim succes al comisiunii noastre. Nădăjduim însă, ca până în cele din urmă, cei în drept se vor convinge, că fără două ore pe săptămână și în cursul superior, învățământul religios nu va da roadele așteptate.

Nu ne îndoim, că și comisiunea care apără în acest chip interesele bisericii, nu va ceda, ci își va face datoria până la capăt.

*

Punându-se din nou dar la ordinea zilei cu acest prilej, problema religioasă atât de discutată și de atacată și venind vorba de câtă estindere trebuie să i se dea învățământului religios în școala secundară, am avut iar ocaziunea—ca și de atâtea ori în trecut,— să vedem îndreptându-se atacuri deghizate împotriva religiei, de unele persoane laice, care cu toată cultura lor—pe care nimeni nu le-o contestă—privesc încă la religie ca la un obiect tolerat în școală, trecut în rândul dexterităților, și căruia, dacă i se mai dă oare care atenție, apoi lasă a se înțalege, că aceasta e numai în baza vechei tradițiuni, la care mai țin ceva numai din obișnuință.

Trebuie privită în față astăzi în chip serios problema morală pe care o pune biserica și fără de care știința cu toate invențiile savanților lasă omenirea tot în greu sbucium și în oculte dușmăanii alimentate continuu de interesele materiale și de spuza războiului mondial.

Creștinismului îi revine meritul de-a fi pus această *problemă*.

„Puterea creștinismului vine prin urmare din faptul, c'a pus problema morală, prin care a reînnoit viața, deslipind Sufletul de Natură, care îl absorbise, datorită întunecului veacurilor, restabilind omul în fața lumii și proclamând lupta lor eternă și neapărata biruință a celui dintâi asupra celui de al doilea“¹⁾

Dacă e adevărat însă, că învățământul religios din școlile noastre n'a dat în totul până în prezent rezultate fericite, apoi aceasta nu-i numai din vina profesorilor, ci a unui complex de împrejurări; dar iarăși, nu-i mai puțin adevărat, că este o enormă greșală, a tăgădui rostul deplin al religiei în școală. Când religia se va preda în școli în condițiuni mult mai prielnice ca până acum și de către un corp profesoral bine selecționat și conștiincios, desigur că atunci și rezultatele vor fi cu totul altele.

Pr. N. Hodorobă

1) Vezi : „La Crise morale“ de Maurice Pujo; Perrin et C-ie Libraires-Editeurs, Paris, 1898, pag. 112.

Darea de seamă

Dela ședința Adunării Eparhiale ordinare din
13 Mai 1928

În conformitate cu Art. 9 din lege și Art. 132 din Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române, Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor, a fost convocată în ședință ordinară, pentru ziua de 13 Mai, a. c., cu adresa No. 2874 din 4 Mai 1928.

La ora 11 dimineață, după săvârșirea Sf. Liturghii în Catedrala Mitropolitană, s'a oficiat cuvenitul Te-Deum de către I. P. S. Mitropolit, la care a fost de față A. S. Regală Principesa Ileana, sosită la Iași, pentru a ține o conferință,—membrii Adunării Eparhiale, autoritățile civile și militare, precum și un public numeros, dat fiind faptul, că ziua ședinții Adunării Eparhiale din anul acesta, a coincis cu vizita A. S. Regale Principesa Ileana la Iași.

La 11^{1/2} I. P. S. Mitropolit și membrii adunării Eparhiale au mers la Teatrul Național pentru a asculta conferința A. S. Regale Principesei Ileana, și la ora 12 intrunindu-se în sala de ședință s'a deschis Adunarea Eparhială.

Prezidează I. P. S. Mitropolit Pimen, asistat de preotul Cicerone Iordăchescu, consilier referent al secției culturale, pr. C. Vuiescu, consilier referent al secției administrative, pr. V. Mihailescu, consilier referent la secția economică și diacon Ilie Gheorghiiță secretar eparhial.

I. P. S. Mitropolit președinte, salută pe onor. membri ai Adunării și le urează bun spor la începerea și desăvârșirea lucrărilor.

Se formează biroul Adunării desemnându-se doi secretari de ședință : Pr. Econ. Dr. D. Furtună din partea clericilor și dl. Ilie Grigore din partea mirenilor.

Preotul D. Furtună, citește apelul nominal la care răspund un număr de 43 membri din 57. Din cei prezenți, 18 membri au fost membri clerici și 25 mireni.

În fața acestui număr de membri, Adunarea se deschide și se declară aptă de a discuta și lua hotărâri.

Dl. Secretar Ilie Grigore, citește sumarul ședinței din anul trecut, care punându-se la vot de I. P. S. Mitropolit, Președinte, se aprobă cu unanimitate.

I. P. S. Președinte comunică, că întrucât s'au făcut noi alegeri de membri în Adunarea Eparhială la trei circumscripții.

din eparhie, urmează ca să se întrunească comisia de verificare pentru cercetarea dosarelor.

Din această comisie lipsind Dl. Leon Mrejeriu, adunarea desemnează pe D-l Dr. D. Boroianu.

Comisiunea astfel complectată, se întrunește sub președinția pr. C. Dron, pentru a cerceta dosarele alegerilor.

Ședința se suspendă la ora unu, anunțându-se continuarea lucrărilor la ora 3 p. m.

Ședința de după amiază

Ședința se redeschide la ora 3,20.

Preotul C. Dron în numele comisiei de verificare citește procesele-verbale prin care se constată că alegerile din cele trei circumscripții, a pr. C. Munteanu, a d-lor I. Simionescu și Val. Bulgaru, s'au făcut în regulă, așa că se cere validarea membrilor noi aleși.

I. P. S. Președinte, în urma aprobării Adunării proclamă aleși :

1. Pe Preotul Const. Munteanu profesor, la Circ. XX-a Darabani, jud. Dorohoi.

2. D-l Ioan Simionescu, profesor universitar, la Circ. XIII-a Uspenia—Botoșani.

3. D-l Valeriu Bulgaru, prof. universitar, la Circ. II-a Toma-Cozma—Iași.

D-l Valeriu Bulgaru cere cuvântul pentru a mulțami Adunării pentru validare, cu care ocazie spune, că fiind ales în locul decedatului om de stat Gh. Gh. Mârzescu, se va sili ca să urmeze prin activitatea sa ca membru pe predecesorul său. D-sa propune, ca Arhiepiscopia Iașilor să contribuie cu o sumă oarecare pentru mărirea fondului cu care se va râdica monumentul lui Gh. Gh. Mârzescu.

I. P. S. Mitropolit-Președinte împărtășește părerea d-lui Bulgaru pentru a se acorda o sumă în acest scop din fondurile Mitropoliei.

Dl. Ioan Simionescu, mulțumește alegătorilor cari l'au votat și Adunării că l-a validat. Asigură Adunarea că va da concursul său desinteresat pentru folosul bisericii.

La punctul 5 din ordinea de zi, D-l Ștefan Ioan propune, ca Consilierii referenți să citească numai concluziunile din referatele anuale.

D-l Dimitriu—Borca e de părere, ca referatele să se citească în întregime, ca astfel Adunarea să poată lua cunoștință de întreaga activitate a Consiliului Eparhial.

Adunarea aprobă propunerea d-lui Dimitriu-Borca și astfel

păr. Consilier referent C. Vuiescu citește referatul secției administrative.

În acest referat se arată amănunțit situația Arhiepiscopiei după numărul circumscripțiilor protopopești, al parohiilor și al bisericilor parohiale și filiale.

Se arată numărul preoților urbani și rurali, precum și mișcarea făcută în personalul parohiilor în decursul anului trecut.

Arată numărul bisericilor ce se construiesc din nou precum și a celor ce se repară și e de părere, ca Arhiepiscopia să aibă un arhitect al său care să fie însărcinat cu alcătuirea de planuri în stil românesc, căci astăzi, din nenorocire, se văd ridicându-se biserici lipsite de stil românesc și rău calculate la construcție așa că, multe din ele fiind șubrede, cad și se ruinează înainte de vreme.

Adunarea ia act cu mulțumire de activitatea desfășurată de către secția administrativă și aprobă și referatul.

Pr. Cicerone Iordăchescu citește referatul secției culturale, în care arată, că situația și activitatea acestei secții nu prea a fost destul de înfloritoare, de oarece nu a existat un regulament din care să se poată vedea cum trebuie să funcționeze această secție.

Deschizându-se discuție în privința acestui referat, D-l I. Simionescu spune că, Adunarea ar trebui să procedeze la alcătuirea unui program, după care secția culturală să se conducă în viitor așa fel, ca să nu se mai lovească de greutățile amintite în referat.

D-l Zipa propune, ca să se aleagă imediat o comisie din sânul Adunării, care să procedeze la alcătuirea unui program cultural.

D-l Dimitriu Borca spune, că nu e nevoie de o nouă comisiune, ci secția culturală să-și alcătuiască singură programul de activitate.

Adunarea aprobă propunerea d-lui D. Borca.

Părintele Valeriu Iordăchescu spune, că revista „*Mitropolia Moldovei*” care a fost luată dela secția culturală și dată altora pentru a o tipări, să fie redată secției pentru că ea este responsabilă de bunul mers al revistei.

I. P. S. Mitropolit Președinte răspunde, că în adevăr, activitatea secției culturale a fost săracă, din cauza părintelui Cicerone Iordăchescu, care fiind prea împovărat cu profesoratul și direcția seminarului, nu a avut destul timp să se ocupe de revistă. De aceea a dat-o în seama altora pentru ca să poată apărea la timp. Revista fiind mai mult un monitor al eparhiei, ea trebuie să iasă regulat în fiecare lună, pentru ca preoții să poată lua cunoștință la timp de parohiile vacante și de ordinele ce se dau de către Mitropolie.

D-l Ilie Grigore spune, că o revistă culturală are nevoie de colaborarea tuturor oamenilor de cultură din Eparhie, pentru ca să poată propăși.

D-l Valeriu Bulgaru propune, ca revista „*Mitropolia Moldovei*” să treacă la secția culturală, care va îngriji de redactarea și tipărirea ei cu articole de valoare venite din partea oamenilor cu cultură bisericească ; iar la urmă, se vor rezerva câteva pagini pentru chestiunile oficiale ale Mitropoliei.

Preotul Gh. Niculea spune, că revista a fost pusă și până acum la dispoziția oricui ar fi dorit să colaboreze cu articole la ea.

Preotul Gh. Bosie întreabă dacă revista va trebui să fie citită și de popor, căci atunci redactarea ei, ar urma să se facă și pe înțelesul poporului.

D-l I. Simionescu precizează, că revista, va trebui să fie redactată pentru preoțime, de oarece preoții cari o și susțin cu abonamente obligatorii, au nevoie de a fi puși în curent cu toate chestiunile până ce vor apărea pe terenul științei teologice ; iar la sfârșitul revistei vor avea partea oficială, de care trebuie să ia cunoștință lunar.

I. P. S. Mitropolit Președinte se declară de acord cu toate propunerile făcute pentru bunul mers al revistei și ca atare, invită Adunarea ca să procedeze la alegerea unui consilier referent la această secție în locul pr. Cicerone Iordăchescu, care și-a înaintat dimisia.

I. P. S. Sa propune, ca preotul *Neculai Hodoroabă*, care și-a făcut un nume bun pe teren publicistic, să fie ales referent la secția culturală.

Adunarea cu unanimitate de voturi, proclamă ales pe *Pr. N. Hodoroabă*, care va lua de acum înainte conducerea secției culturale și va redacta revista Mitropoliei, după cum s'a propus mai sus.

Pr. I. Țincoca, amintește Adunării, că Pr. Hodoroabă are în prezent trei slujbe și ca atare, i-ar fi greu să se împovăreze și cu a patra slujbă.

I. P. S. Mitropolit răspunde, că Pr. Hodoroabă va renunța la celelalte slujbe pentru postul de consilier referent.

Inchizându-se discuția asupra secției culturale, se dă cuvântul preotului Vasile Mihailescu, consilier referent, care citește referatul secției economice.

În acest referat se arată în mod cât se poate de amănunțit, toată activitatea secției economice pe anul trecut, care se poate împărți în trei servicii :

1) Serviciul ordonanțării salariilor și a tuturor cheltuelilor materiale care privesc Mitropolia, protopopiile și parohiile din Eparhie.

2) Serviciile bunurilor.

3) Serviciul de administrare și gospodărie, în legătură cu serviciul de casă și contabilitate.

Deschizându-se discuția în privința acestui referat, I. P. S. Mitropolit dă explicații, că a luat măsuri ca toate pământurile bisericesti, care sunt în plus peste seria obișnuită, de care se folosește personalul bisericilor, să fie arendat prin licitație publică iar prețul arendeii să fie adunat la fiecare biserică cu destinația de a se forma un fond pentru construire de case parohiale în fiecare parohie.

Adunarea ia act cu satisfacție și încuviințează cu ovații unanime această măsură înțeleaptă.

În legătură cu cele amintite în referat despre venitul ce rezultă anual din exploatarea pădurei Tărcuța—proprietatea Mitropoliei, I. P. S. Mitropolit amintește cu pietate numele lui Al. Constantinescu, care a dat această pădure pentru folosința Mitropoliei, pentruca din venitul ce va rezulta, să se poată face lucruri bune și frumoase în biserica noastră.

Adunarea se scoală în picioare în semn de omagiu.

La punctul 6 din ordinea de zi, I. P. S. Mitropolit comunică Adunării înființarea unui protopopiat în județul Fălțiceni, cu sediul în Târgul-Paşcani, a cărui titular a și fost numit Pr. C. Roșescu.

Adunarea ia act și aprobă măsurile luate cu privire la delimitarea acestui nou protopopiat. (Vezi referatul No. 3485 din 12 Mai 1928).

Părintele C. Vuiescu, citește partea II-a din referatul No. 3485, care se referă la noua delimitare a circumscriptiilor protopopești, discutată și propusă în consiliul eparhial plenar din 12 Ianuarie, a. c.

După această nouă delimitare intrată în vigoare dela 1 Ianuarie, a. c., urmează ca toate circumscriptiile protopopești, să aibă acelaș număr de parohii.

Adunarea aprobă noua delimitare a cercurilor protopopești, din județele : Botoșani, Dorohoi și Neamțu ; iar în privința delimitării cercurilor protopopești din jud. Iași, se deschide discuție.

D-l Zipa spune, că în Adunarea Eparhială din anul trecut se hotărâse, ca să fie un protopopiat urban, numai al municipiului Iași și două protopopiate rurale ; iar după noua delimitare, cercul orașului Iași se întinde și asupra parohiilor rurale din județ.

Deaceia cere, ca Adunarea să menție în această privință hotărârea Adunării Eparhiale din anul trecut.

Mai vorbesc în această privință D-l C. Toma și Pr. Valeriu Iordăchescu, arătând, că este absolută nevoie ca protopopiatul din Iași, să se întindă numai asupra parohiilor din orașul Iași.

Punându-se la vot această propunere, Adunarea aprobă ca hotărârea Adunării Eparhiale de anul trecut să fie menținută, așa că circumscriptiile protopopești, vor intra iarăși în limitele pe care le aveau înainte de 12 Ianuarie a. c.

Adunarea aprobă apoi cu unanimitate înființarea din nou a parohiilor: Vergeni, din Jud. Fălticeni, Valea Viei, din orașul Piatra-Neamț, Ioan I. C. Brătianu, din Jud. Neamțu și Dănuțeni, din Jud. Iași (Basarabia) așa după cum s'a hotărât în ședința consiliului eparhial plenar din 12 Ianuarie a. c. (A se vedea procesul-verbal No. 1 din anul 1928.

Deasemeni Adunarea aprobă, deslipirea satului Hadâmbu dela parohia Mânjești și alipirea lui la parohia Mironeasa, Județul Iași.

2) Deslipirea satului Dumeștii Mici dela parohia Păușești și alipirea lui la parohia Hoisești, Jud. Iași.

3) Deslipirea satului Călugăreni dela parohia Gura-Largului și alipirea lui la parohia Bistricioara, Jud. Neamțu.

În privința deslipirii acestui din urmă sat, D-l Dimitriu Borca a ridicat obiecțiune, spunând, că distanța acestui sat, de parohia Bistricioara e mai mare decât cea de Gura—Largului.

În urma explicațiilor date de P. C. Protopop Gh. Popovici din Piatra Neamțu, Adunarea aprobă și această delimitare așa după cum s'a hotărât în ședința consiliului eparhial dela 12 Ianuarie a. c. (A se vedea procesul-verbal No. 1 din 1928).

4) Se aprobă și deslipirea satului Ichimeni dela parohia Adășenii și alipirea lui la parohia Drăgușeni, Jud. Dorohoi.

5) Deslipirea satelor Pârăul Negru și Vlădeni dela parohia Căndești și alipirea lor la parohia Mihăileni, Jud. Dorohoi.

6) Admite ca parohia Pomete (Sf. Voevozi) din Târgu Neamțu, să nu fie desființată prin înființarea parohiei Sf. Ilie, de oarece parohiei Sf. Ilie, i se anexează biserica filială Sf. Haralambie, deslipită dela parohia Sf. Neculai—Tuțueni. (A se vedea procesul-verbal No. 3 din 3 Mai 1928.)

II

Păr. V. Mihailescu citește referatul No. 3489 | 928, relativ la executarea bugetului pe anul 1927 cerând aprobarea, întru cât consiliul eparhial a aprobat-o în ședința dela 12 Ianuarie a. c.

În legătură cu aceasta, d-l Dobrovici, citește un memoriu al coriștilor dela Catedrala Mitropolitană, în care se plâng, că suma de 50.000 lei prevăzută de bugetul anului trecut pentru cor, nu li s'a dat.

Intrucât situația lor din punct de vedere material este destul de precară, cer ca să li se mandateze suma de 50.000 lei pentru anul trecut: iar pentru anul acesta să li se prevadă o

sumă mai mare în buget, pentruca astfel să li se îmbunătățească situația.

I. P. S. Mitropolit—Președinte, luând cuvântul, arată că vestitul cor de altă dată al Mitropoliei din Iași, a decăzut. Ba mai mult încă, coriștii au dat dovadă și de lipsă de disciplină, deoarece nu au vrut să semneze nici unul în registrul de prezență ce s'a înființat; lipsesc dela repetiție și chiar de la biserică și de aceia nu i s'a dat nici un avantajiu, afară de suma de 300.000 lei care li se dă anual prin bugetul Ministerului de Culte.

D-l Ioan Simionescu spune, că suma de 300.000 lei anual, împărțită la 50 coriști, e prea mică și ca atare, trebuie să admirăm și sacrificiul persoanelor care cântă. Propune deci, ca să se găsească mijloace pentru îmbunătățirea situației lor.

Mai vorbesc în această chestie d-nii C, Toma și Th. Crețu; D-l Dimitriu-Borca propune, ca suma de 50.000 lei, care s'a prevăzut în bugetul anului trecut pentru cor și nu s'a dat, să nu treacă la «fondul de construcție» după cum a hotărât Consiliul, ci să fie dat coriștilor împreună cu suma ce s'a prezăcut în buget, pentru anul acesta.

La această propunere se asociază și D-l Valeriu Bulgaru.

În urma acestor propuneri, I. P. S. Mitropolit spune, că va lua măsuri, ca să se facă o primenire radicală la corul Catedralei; iar ca ajutor le va prevedea suma de 100.000 lei pentru anul în curs.

Adunarea aprobă prin aclamații această măsură.

Inchizându-se discuția asupra dării de samă despre executarea bugetului pe 1927, Adunarea aprobă întreaga gestiune de pe acest an, cu mențiunea ca suma de 50.000 lei prevăzută pentru cor, să se adauge la suma prevăzută din anul acesta.

Preotul Mihailescu prezintă Adunării proiectul de buget pe anul 1928 și cetește referatul care îl însoțește. Bugetul se prezintă cu suma de 888.325 lei la venituri; cu 685.150 lei la cheltuieli și cu un excedent 202.175 lei, sumă afectată „fondului de construcție“.

Adunarea aprobă proiectul fără nici o modificare așa după cum a fost propus de consiliul eparhial, în ședința dela 12 Ianuarie 1928.

Donațiuni primite

Se citesc apoi următoarele referate:

a) Referatul No. 3487/928, prin care arată că decedatul V. Molescu, fost inginer silvic în comuna Adâncata, Jud. Dorohoi, a lăsat prin testament o donație de 1.400.000 lei, pentru construirea unei biserici în acea localitate.

Adunarea aprobă primirea donației și hotărăște ca să se

întervină imediat la Ministrul de Culte, pentru ca să dea Decret Regal pentru primirea ei, având în vedere, că testamentul prevede, că, dacă biserica nu se construiește în timp de un an, se pierde donația.

Referatul No. 3382/928, prin care arată că locuitorul Matei Ștefănescu din comuna Ulmi-Liteni, Jud. Iași, a făcut încă din anul 1919 o donație de 44 arii de teren bisericesc din parohia Ulmi, care servește ca loc de cimitir.

Intrucât Ministerul de Culte nu a răspuns nici până acum, dacă primește această donație, Adunarea Eparhială în conformitate cu legea aprobă primirea acestei donațiuni pentru biserica din parohia Ulmi.

Referatul No. 3486/928, prin care arată că locuitorul N. Pârlea din parohia Tazlău, Județul Neamțu, donează bisericii din acea parohie suma de 8.000 lei, cu condiția, ca să fie depusă la o bancă populară și din venitul ei anual să se facă un parastas la Sf. Impărați Constantin și Ileana, pentru pomenirea donatorului și soției sale, iar restul venitului să se împarte săracilor.

Adunarea aprobă această donație în urma propunerii făcute de D-l I. Simionescu.

Se ratifică hotărârea consiliului eparhial din 12 Ianuarie a. c., relativ la donația unui teren făcută de locuitorul Gh. Scutelnicu bisericii din comuna Găinești, Jud. Fălțiceni. (A se vedea procesul-verbal No. 1/928).

Arendări de terenuri bisericesti

Se prezintă Adunării următoarele referate, relative la arendări de terenuri, care n'au fost trecute prin consiliu.

1) Referatul No. 3501/928, care se referă la arendarea terenului în întindere de 12 hectare și 17 arii, a bisericii din parohia Hârtop, Jud. Fălțiceni.

2) Referatul No. 3379/928, care se referă la arendarea terenului din parohia Budeni, Jud. Fălțiceni, în întindere de 10 hectare.

3) Referatul No. 3381/928, relativ la arendarea terenului bisericesc din parohia Mastacăn, Jud. Neamțu, în întindere de 6 fălci 32 prăjini.

4) Referatul No. 3380/928, relativ la arendarea terenurilor bisericesti din satele Cărnicieni și Șătrăreni, din parohia Țiganași Jud. Iași, în întindere de 12 hectare.

5) Referatul No. 3504/928, relativ la arendarea prin licitație publică a două terenuri bisericesti din parohia Săvinești, Jud. Neamțu, unul în satul Săvinești și altul în satul Brășăuți, în întindere de câte 5 hectare fiecare.

6) Referatul No. 3499/928, relativ la arendarea terenului

bisericesc din parohia Dochia, Jud. Neamțu, în întindere de 12 hectare.

7) Referatul No. 3500/928, relativ la arendarea terenului bisericesc din satul Vânători, parohia Zahorna, Jud. Iași, în întindere de 8 hectarii și 59 arii.

8) Referatul No. 3503/928, relativ la arendarea terenurilor destinate pentru cimitire din satele Păun și Nastase, precum și a unui teren în întindere de 2000 m. p. din parohia Stânca, Jud. Iași.

9) Referatul No. 3502/928, relativ la arendarea terenului bisericesc din parohia Nicșeni, Jud. Botoșani.

a) Adunarea aprobă arendările făcute prin licitație publică, a terenurilor dela punctele 1, 2, 3 și 4, însă numai pe un singur an, deoarece prețurile obținute sunt nesatisfăcătoare.

b) Adunarea aprobă arendarea terenurilor bisericesti dela punctele 5, 6, 7, 8 și 9, pe timp de 3 ani, fiindcă prețurile la licitație au fost satisfăcătoare.

Relativ la arendarea pământurilor bisericesti prin licitație publică se naște discuție asupra modului cum trebuie făcută licitația și timpului când trebuie făcută.

D-l Ștefan Ioan, propune ca licitațiile pentru arendarea pământurilor bisericesti, să fie făcute la lumina zilei, ca să ia cunoștință câți mai mulți concurenți la licitație; iar în privința timpului, propune ca licitațiile să aibă loc în luna Ianuarie și nu în luna Aprilie, când timpul este prea înaintat pentru sămănături.

Adunarea aprobă această propunere, în urma explicațiilor pe care le dă pâr. Mihailescu, consilierul referent ai secției economice.

Citindu-se referatul No. 3488/928 Adunarea aprobă vânzarea casei și a terenului bisericii din parohia Sf. Vasile Tatarăși situată în Strada Ciurchi No. 144, Iași.

III.

La punctul 7 din ordinea de zi, Adunarea ia act și ratifică toate hotărârile consiliului eparhial privitoare la bunurile imobiliare bisericesti ca: vânzări, cumpărări, schimbări și donații, așa după cum se poate vedea din procesele-verbale No. 1 din 12 Ianuarie și No. 3 din 3 Mai, a. c.

Se vor vedea referatele No : 5191/927 177, 181, 3200, 3201, 3198, 3202 și 3211 din anul 1928.

Se ratifică hotărârile luate cu privire la prețurile stabilite pentru arendare, folosința pământurilor bisericesti de către parohiile rurale devenite urbane, etc. (Se vor vedea procesele-verbale, No. 1 și 3 ale consiliului precum și referatele No. 4213, 3199, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207 din anul 1928).

În urma citirei referatului No. 3244/928, Adunarea ratifică

aprobările de licitații date de I. P. S. Mitropolit, dela 12 Ianuarie a. c., până astăzi.

Deasemeni ratifică aprobarea licitației ținută pentru vânzarea materialului lemnos dela Tărcuța, arendarea terenului Mitropoliei dela Dercăuți-Soroca și convenția de exploatare cu Gh. Pelin care s'a ratificat și de consiliul eparhial în ședința dela 3 Mai a. c.

La „*diverse propuneri*“, Pr. I. Țincoca aduce în discuție chestia delimitării parohiilor urbane, care a fost propusă și în Adunarea Eparhială din anul trecut. Cere ca comisiunile județiene formate anul trecut să procedeze de urgență la o nouă delimitare și să prezinte referatele pentru aprobare.

Adunarea încuviințează această propunere.

Preotul Gh. Bosie întreabă dacă dispozițiunea Consiliului de Miniștri care prevede ca preoții profesori să primească 50% din sporurile salariului al II-lea, se aplică și preoților învățători.

D-l I. Simionescu arată, că aceasta ar fi o măsură dreaptă și ca atare propune, ca să se facă o intervenție la Minister pentru ca preoții învățători să beneficieze cași preoții profesori, de jumătatea sporurilor dela al II-lea salar după alegere.

Adunarea încuviințează propunerea.

I. P. S. Mitropolit Președinte spune, că seminarul „Veniamin“ a rămas în urma celorlalte școli de cultură teologică, în ce privește organizarea și ca atare crede, că ar fi momentul să fie ridicat la rangul de Academie Teologică.

D-l Vasile Bulgaru spune, că nu înțelege ca prin crearea unei Academii Teologice la Iași să se desființeze seminarul, ci propune, ca cursul inferior al seminarului să fie mutat la Erbiceni unde se află o clădire destul de încăpătoare; iar cursul superior și Academia să se instaleze în localul seminarului „Veniamin“.

I. P. S. Mitropolit găsește această propunere admirabilă și ca atare, în asentimentul Adunării, va face intervențiile necesare, pentru ca chiar dela toamna viitoare, să putem avea la Iași și Academia Teologică.

Păr. Valeriu Iordăchescu, spune, că prin înființarea unei Academii Teologice în Iași, Adunarea nu înțelege să renunțe la dorința ei, de a se reînființa Facultatea de Teologie pe lângă Universitatea din Iași.

Adunarea, în urma discuțiilor urmate, aprobă ca I. P. S. Mitropolit să intervie pentru înființarea unei noi Academii Teologice la Iași, în sensul propunerii D-lui Valeriu Bulgaru.

Ședința se închide la ora 7 sara.

Secretar Eparhial, **Diacon I. Gheorghiuță**

Succesul unui profesor român la Paris

Cunoscutul conferențiar d. I. D. Ștefănescu, profesor de franceză la liceul Mihai Viteazul din București, iar timp de 11 ani profesor de istoria artei la Școala de Belle-Arte din Capitală, care a studiat un an și jumătate Istoria artei în Grecia, doi ani și jumătate făcând călătorii de studii în Italia, Sicilia, Constantinopol și Asia Mică, iar la Paris urmând 4 ani cursurile de Istoria artei generale cu profesorii Focillon și Diehl,—a obținut de curând un strălucit succes în capitala Franței.

D-sa, sub direcția profesorului Diehl și-a organizat cercetările sale originale de zece ani de zile, în două lucrări pe care le-a prezentat Sorbonei.

Lucrarea primă e intitulată: „*L'Évolution dela peinture religieuse en Bucovine et en Moldavie, depuis les origines jusqu'au XIX-e siècle*“. (Cu 120 planșe și peste 500 fotografii inedite).

O prefață a savantului Gh. Diehl onorează lucrarea.

A doua scriere de valoare poartă titlul: „*Contribution à l'étude des peintures murales Valaques*“, (cu 10 planșe și 60 fotografii inedite).

Pe baza acestor opere d-l I. D. Ștefănescu a obținut c'un strălucit succes titlul de *doctor în litere de Stat, în specialitatea Istoriei artei și arheologiei creștine*.

Lucrările au fost medaliat cu medalia de argint de către „*L'Association des Etudes grecques*“, compusă din specialiștii cei mai de seamă ai Franței.

La Academia Franceză aceste opere au fost prezentate cu mari elogii de către savantul Ch. Diehl și cu adaosul că „*c'est un monument de tout premiere ordre*“.

Dl. I. D. Ștefănescu a fost primit membru al „*Société des Antiquaires*“, o asociație a savanților specialiști în arheologie și istoria artei, fiind prezentat societății de către marii învățați G. Schlumberger și Gabriel Millet.

Lucrările sosesc zilele acestea la Iași și vor fi expuse în vitrina unei mari librării¹⁾

Acest strălucit succes la Paris al D-lui I. D. Ștefănescu se resfrânge, cum e și firesc, și asupra țării. Și, noi trebuie să-i fim recunoscători²⁾.

Pr. N. Hodoroabă

1) Lucrările au sosit de curând și amatorii le pot găsi și cerceta. N. R.

2) „Opinia“, an. XXIV, No. din 9 Iunie 1928.

Lupta în jurul Legii cultelor

In revista „L'Union des Eglises“ No. 30 din 10 Mai—Iunie, a. c.,—ce apare în Paris, la informațiuni găsim chestiuni de pre mișcarea religioasă din alte țări.

De data aceasta informațiile încep cu Anglia și termină cu Rusia. La informația V unde este așezată România, se află articolul Canonicului Brinxen relativ la legea cultelor, pe care îl socot de interes pentru cititorii revistei noastre, deoarece din el se poate vedea cum a fost apreciată această lege în lumea catolică.

Il dau în traducere.

„Guvernul român s'a decis însfârșit ca să prezinte Parlamentului legea cultelor, adică legea care regulează relațiunile diferitelor culte din țară între ele, ca și între ele și Stat. Depunerea acestui proiect era cu atât mai necesară, cu cât Concordatul cu Sfântul Scaun fusese semnat la 10 Mai 1927 și nu așteaptă decât ratificarea Parlamentului.

De când se vorbește de chestiunea legii cultelor, ortodocșii fac o vie propagandă pentruca să asigure dominația Bisericii ortodoxe asupra Bisericii române-unite.

Pretinsele interese de Stat și ale „ortodoxiei“ dominante au făcut ca să se introducă în proiectul nou de lege numeroase dispoziții, care stingheresc libertatea și dreptul de proprietate al Bisericii.

Pentru a apăra (?) interesele de Stat s'a prevăzut că, Cultele nu vor putea să primească donații mai mari de 100.000 lei fără autorizația Ministerului de Culte.

Se pretinde, că acumularea de bunuri eclesiastice, având caracter de mână moartă, are desavantajul de a le sustrage circulației economice a țării și de a schimba ordinea socială transformând bunurile cultului în forțe politice și în acest chip ar putea să se întoarcă contra intereselor de Stat (?).

Se referă la exemplul Germaniei, care în 1924, a hotărât că, Cultele nu pot primi mai mult de 3000 mărci fără autorizația guvernului.

Acest proiect prevede, ca instituțiile cultului israelit, care până acum erau *proprietatea* particularilor, să devie *proprietatea* comunităților respective.

Motivul acestei dispoziții este, că în trecut, cultul israelit nu era recunoscut în vechiul regat; acest regim schimbându-se, este natural, ca instituțiile Cultului să revie (?) comunităților cărora servesc.

Un articol care împiedică libertatea Bisericii este dispoziția după care hotărârile episcopale de interes general, vor fi prezentate mai întâi Ministerului de Culte. Pentru a-l sprijini se citează cazul M-gr Glattfeider, vechiu episcop de Timișoara, care într'o scrisoare pastorală criticase legea reformei agrare; se invoacă exemplul Jugoslaviei (?) unde orice activitate a cultelor este supusă controlului Statului.

Cea mai gravă chestiune este aceea a lichidării bunurilor care aparțin cultelor.

„Ortodocșii“ pretind, că în cazul trecerei unei părți din populație la un alt cult, bisericile și casele parohiale să aparțin majorității, care și-a schimbat sau nu religia.

După dreptul canonic, în cazul când o persoană morală inferioară încetează să existe, toate bunurile sale revin persoanei morale superioare.

Lichidarea cerută de „ortodocși“ este în contradicție cu canoanele lor și nu este posibilă.

Episcopii uniți au reluat lupta asupra acestui punct. Negocierile între episcopi și guvern continuă; presa se preocupă de ele și guvernul este alarmat pentru că episcopii uniți au cerut credincioșilor să facă rugăciuni publice pentru ca marele pericol care amenință Biserica să fie îndepărtat.

Sperăm că guvernul va găsi mijlocul că să reguleze chestiunea Cultelor, fără ca să facă nedreptate Bisericii catolice“.

Traducere de
Diaconul Ilie Gheorghiuță

PARTEA OFICIALĂ

Copie depe adresa Sf. Sinod No. 240/928.

Inalt Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că la Sf. Sinod s'a primit din partea Onor. Ministerului Cultelor adresa cu No. 24343 din 29 Mai 1928, prin care se face cunoscut că, preoții Iosif Blaga, protopopul Brașovului; Al. Baba protopopul Albei-Iulii și Ioan Ludu, paroh în Prejmer, Jud. Brașov, la întrunirea politică dela Alba-Iulia din 6 Mai, a. c., deosebit de faptul că s'au dedat la agitațiuni condamnabile, dar fapt și mai grav, au făcut mulțimea adunată acolo să jure, în fața lor, pe Sfânta Cruce, că nu se va dezarma și nu se va liniști până ce guvernul, deci autoritatea Statului, nu se va supune hotărârilor luate de exponenții unui partid politic,—hotărâri care constituie o vădită provocare la desordine și la nesocotirea autorităților de Stat.

Faptul acesta constituie o excepțională abatere dela datorile pe care demnitatea și disciplina sacerdotală le cer dela cei din catalogul preoțesc. Căci, deși orice cetățean are nu numai dreptul, dar și datoria de a se bucura și folosi de drepturile cetățenești, deci și preoții ca cetățeni au și ei aceste drepturi, totuși în exercitarea lor, preotului nu-i este îngăduit să depășească marginile trase de îndatoririle sfinte ale misiunii sale sacerdotale și în deosebi, au datoria ca, luptele politice dintre fiii neamului, să

fie element de înfrățire, de închegare, de pace și de îndulcirea asperităților ivite.

Dacă, se impune preotului o limită în ceea ce privește exercitarea drepturilor sale cetățenești și politice, cu atât mai vârtos această limită se impune cu absolută necesitate atunci când folosesc darul preoțesc și ritualul în slujba luptelor politice dintre partide.

De aceea Sf. Sinod luând la cunoștință cele cuprinse în sus zisa adresă și deliberând asupra faptelor ce se impută acelor clerici, și considerând că fapta lor, de a fi provocat și primit jurământul poporului în forme și pentru cauze neîngăduite, nejustificate pentru fețele bisericesti ca producători de turburări grave sociale, constituie un act de o excepțională gravitate, în ședința dela 1 Iunie 1928, a luat următoarea hotărâre :

1) Desaprobă faptul, că preoții Iosif Blaga, protopopul Brașovului. Al. Baba, protopopul Albei-Iulii și Ioan Ludu paroh în Prejmer, Jud. Brașov la adunarea politică dela Alba-Iulie din 6 Mai 1928 au provocat și au luat jurământul cunoscut și care jurământ poartă pecetia unui adevărat indemn la răsvrătire;

2) În unanimitate declară acest jurământ nul și deci de nul efect ;

3) Invită pe PP. SS. Chiriarhi în a căror jurisdicțiune canonică se află numiții preoți, să ia contra lor cuvenitele măsuri disciplinare și ;

4) Pentru liniștea țării și pentru a se evita pe viitor asemenea cazuri regretabile, P. SS. Chiriarhi sunt datori să oblige preoțimea să se abțină dela astfel de acte și manifestări politice de partid.

Aducându-Vă acestea la cunoștință, cu frățească dragoste avem onoare a Vă ruga, să binevoiți a dispune aducerea la cunoștința clerului și poporului din acea de Dumnezeu păzită Eparhie.

Primiți, Vă rugăm, Înalt Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

Președinte, Pimen al Moldovei

Director, Titus Târgovișteanu

Deciziuni mitropolitane

DECIZIUNE

No. 3905.

Noi Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei

Având în vedere cererea locuitorilor din satele Pârăul Negru și Vlădeni, pendinte de parohia Căndești, jud. Dorohoi, înregistrată de Protopopia I-a Dorohoiu No. 1014 din 29 Decembrie 1927 și 7 Decembrie 1927, pentru deslăpirea satelor lor dela parohia Căndești și alăpirea la Parohia Mihăileni, din jud. Dorohoi,

Având în vedere raportul Protopopiei I Dorohoiu, înregistrat la No. 1217 din 28 Februarie 1928, că cererea locuitorilor este întemeiată ;

Având în vedere propunerea Consiliului Eparhial plenar, în ședința dela 3 Mai 1928 ;

Având în vedere hotărârea Adunării Eparhiale din ședința dela 13 Mai 1928 ;

Pe baza tuturor celor arătate și în temeiul legilor și regulamentelor bisericești în vigoare ;

DECIDEM :

Deslipirea satelor Pârăul Negru și Vlădeni dela parohia Căndești și alipirea la Parohia Mihăileni din jud. Dorohoiu, cu începere dela 1 Iulie 1928.

Data azi 12 Iunie, anul unamie nouă sute douăzeci și opt.

Pimen, Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent, *Pr. C. G. Vuiescu*

D E C I Z I U N E

No. 3907.

Noi Pimenn, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, având în vedere cererea locuitorilor din satul Călugăreni, pendinte de parohia Gura-Largului, din Com. Călugăreni, Jud. Neamțu, înregistrată de Protopopie la No. 1272 din 17 Septembrie 1927, pentru deslipirea satului lor dela parohia Gura Largului și alipirea la parohia Bistrițioara, din Jud. Neamțu ;

Având în vedere raportul Protopopiei Piatra Neamțu, înregistrat la No. 10310 din 28 Octombrie 1927, prin care arată că cererea locuitorilor este întemeiată ;

Având în vedere propunerea Consiliului Eparhial plenar din ședința dela 12 Ianuarie 1928 ;

Având în vedere hotărârea Adunării Eparhiale din ședința dela 13 Mai 1928 ;

Pe baza tuturor celor arătate și în temeiul legilor și regulamentelor bisericești în vigoare ;

DECIDEM :

Deslipirea satului Călugăreni dela parohia Gura-Largului și alipirea de parohia Bistricioara, din Jud. Neamțu.

Data azi 12 Iunie, anul una mie nouă sute douăzeci și opt.

Pimen, Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent, *Pr. C. G. Vuiescu*

D E C I Z I U N E

No. 3909.

Noi Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, având în vedere cererea locuitorilor din satul Dumeștii Mici, pendinte de parohia Păușești, Com. Dumești, Jud. Iași, înregistrată la No. 1032 din 3 Martie 1926 și 1165 din 24 Februarie 1927, pentru deslipirea satului lor dela parohia Păușești și alipirea la parohia Hoisești, din Jud. Iași,

Având în vedere cele arătate prin raportul Protopopiei înregistrat la No. 4184 din 3 Iunie 1927,

Având în vedere propunerea Consiliului Eparhial plenar, din ședința dela 12 Ianuarie 1928 :

Având în vedere hotărârea Adunării Eparhiale din ședința dela 13 Mai 1928,

Pe baza tuturor celor arătate și în temeiul legilor și regulamentelor bisericești în vigoare,

DECIDEM :

Deslipirea satului Dumeștii Mici, dela Parohia Păușești și alipirea la parohia Hoisești din Jud. Iași, pe data de 1 Iulie, a. c.

Data azi 12 Iunie, anul una mie nouă sute douăzeci și opt.

Pimen, Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent, *Pr. C. G. Vuiescu*

D E C I Z I U N E

No. 3911.

Noi Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, având în vedere cererea locuitorilor din satul Ichimeni, pendinte de parohia Adășeni, din jud. Dorohoi, anexată la raportul Protoieriei înregistrat la No. 529 din 26 Ianuarie 1928, pentru deslipirea satului lor dela

parohia Adășeni și alipirea la parohia Drăgușeni din jud. Dorohoi.

Având în vedere raportul Protopopiei II Dorohoi, înregistrat la No. 529 din 26 Ianuarie 1928, prin care arată că cererea locuitorilor este întemeiată,

Având în vedere propunerea Consiliului Eparhial plenar, din ședința dela 3 Mai 1928,

Având în vedere hotărârea Adunării Eparhiale din ședința dela 13 Mai 1928,

Pe baza tuturor celor arătate și în temeiul legilor și regulamentelor bisericești în vigoare,

DECIDEM:

Deslipirea satului Ichimeni, dela parohia Adășeni și alipirea la parohia Drăgușeni din jud. Dorohoi, cu începere dela 1 Iulie 1928.

Data azi 12 Iunie, anul una mie nouă sute douăzeci și opt.

Pimen, Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent, *Pr. C. G. Vuiescu*

D E C I Z I U N E

No. 3913.

Noi Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei

Având în vedere cererea locuitorilor din satul Hadâmbu, pendinte de parohia Mânjești din jud. Iași, înregistrată la No. 6375 din 19 Septembrie 1927, prin care se cere deslipirea satului Ior, dela parohia Mânjești și alipirea la parohia Mironeasa din acel județ.

Având în vedere raportul Revizorului Eparhial înregistrat la No. 8836 din 27 Septembrie 1927, prin care se arată că cererea locuitorilor este întemeiată,

Având în vedere propunerea Consiliului Eparhial plenar din ședința dela 12 Ianuarie 1928,

Având în vedere hotărârea Adunării Eparhiale, din ședința dela 13 Mai 1928,

Pe baza tuturor celor arătate și în temeiul legilor și regulamentelor bisericești în vigoare,

DECIDEM :

Deslîpirea satului Hadâmbu, dela parohia Mânjăști și alîpirea la parohia Mironeasa din jud. Iași.

Data azi 12 Iunie, anul una mie nouă sute douăzeci și opt.

Pimen, Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent, *Pr. C. G. Vuiescu*

Mișcarea în clerul eparhial

NUMIRI DE PROTOPOPI

1) Pr. D. Ștefănescu dela parohia Adășeni, Jud. Dorohoi a fost numit protopop al Circ. II Hârlău, Jud. Botoșani, pe ziua de 1 Iulie, a. c., în locul preotului C. Constantinescu, demisionat pe aceeaș dată.

2) Pr. M. Zăhărescu protopop al Circ. I. Fălticeni a fost transferat în aceeaș calitate la Circ. II Pașcani pe ziua de 1 Iulie, a. c. în locul preotului C. Roșescu demisionat pe aceeaș dată.

3) Pr. Emil Grigorescu, paroh al parohiei Oprișeni din orașul Fălticeni a fost numit protopop al Circ. I Fălticeni, pe ziua de 1 Iulie a. c. în locul preotului M. Zăhărescu transferat pe aceeaș dată la protopiatul II. Pașcani.

4) Pr. Const. Dinescu parohul parohiei Nicorița din Iași, a fost numit protopop al Municipiului Iași pe ziua de 1 Iulie, a. c., în locul preotului Gh. Niculea desărcinat pe aceeaș dată.

5) Pr. D. Ciolan, dela parohia Românești, Jud. Iași a fost numit în postul de protopop al Circ. II Tg. Frumos, pe ziua de 1 Iulie, a. c., în locul preotului I. Ionescu, demisionat pe aceeaș dată.

* * *

1) Dl. Gh. Constanțiu, profesor la Conservatorul din Iași, a fost numit în postul de diriginte al corului Catedralei Mitropolitane din Iași, pe ziua de 1 Iulie, a. c., în locul D-lui D. Dimitriu, desărcinat pe aceeaș dată.

* * *

1) Tănărul V. Popuțoaia, absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iași a fost hirotonit preot în ziua de 18 Mai a. c., și numit paroh al parohiei Verșeni, Jud. Fălticeni pe ziua de 1 Iunie, a. c.

DECESE

1) Pr. Th. Rugină dela parohia Iacobeni, Jud. Iași a decedat în ziua de 8 Iunie, a. c.

2) Pr. C. Zamfirescu dela parohia Săveni, Jud. Dorohoi a decedat în ziua de 27 Mai, a. c.

Cântărețul I. Mironescu dela parohia Prelîpca—Dorohoi, decedat în ziua de 27 Mai, a. c.

Regulamentul

pentru fondul general de asigurare a imobilelor
bisericești.

P. Cuc. preoți sunt invitați a ceti cu toată atenția acest regulament apărut în M. Of. No. 130 din 16 Iunie, a. c. pag. 5243 și pe care îl reproducem aici. Se vor conforma în totul. De neexecutare vor fi personal răspunzători.

Ministerul Cultelor și Artelor

M i h a i I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României
La toți de față și viitori sănătate :

Asupra raportului Ministrului Nostru secretar de Stat la
Departamentul Cultelor și Artelor sub No. 18059/928,

Văzând jurnalul Consiliului Nostru de Miniștri No. 12332,
încheiat în ședința sa dela 6 Iunie 1928,

Potrivit Art. 8 aliniatul ultim din Statutul pentru organizarea
Bisericii Ortodoxe române,

Am decretat și decretăm,

**Regulamentul pentru fondul general de asigurare a
imobilelor bisericesti.**

Art. I. — În conformitate cu Art. 24 litera i. din Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române și cu Art. 22 din Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Eforiei Bisericii Ortodoxe române, se înființează „fondul general de asigurare a imobilelor bisericesti” la care vor participa în mod obligatoriu toate părțile constitutive ale Bisericii ortodoxe române.

Art. II. — Menirea „fondului general de asigurare” este să asigure, contra pericolului de incendiu, imobilele bisericesti, biserici, mănăstiri, schituri, reședințele Patriarhale, mitropolitane, arhiepisco-

pești, parohiale, seminarii, institute teologice și de educație religioasă, case producătoare de venit, etc. și conținutul lor.

Art. III. — Sumele necesare „fondului general de asigurare” se vor alimenta din cotizațiunile anuale, la care vor fi obligate părțile constitutive ale Bisericii, în raport cu valoarea averilor pe care le-au asigurat. Aceste cotizațiuni vor fi făcute în bugetele anuale ale părților constitutive asigurate.

Art. IV. — Fondul de asigurare se va administra de către Eforie potrivit normelor din regulamentul de față și dispozițiilor Consiliului central bisericesc.

Art. V. — Eforia va putea dispune, cu aprobarea președintelui Consiliului Central bisericesc reasigurarea pe seama fondului, la una sau mai multe societăți de asigurare din țară, averea bisericească, întreagă sau în parte, cu prime cari în nici un caz, nu vor putea depăși cotizațiile vărsate de către cei asigurați în acest scop.

Art. VI. — Primele de asigurare se vor fixa de către Eforie, cu aprobarea Consiliului central bisericesc, potrivit intereselor fondului general de asigurare.

Art. VII. — Primele de asigurare se vor plăti odată pe an anticipat și anume la epocile fixate în polițele de asigurare.

Art. VIII. — Neachitarea primelor la timp pentru asigurări, atrage după sine pierderea drepturilor asigurate. Eforia este îndreptățită a urmări încasarea primelor întârziate pe cale legală.

Art. IX. — Daunele cauzate de incendii obiectelor asigurate, se vor despăgubi până la valoarea reală a daunei.

În nici un caz însă suma despăgubirii nu poate fi mai mare decât suma asigurată.

Art. X. — Orice daună de foc, trebuie să fie anunțată Eforiei, în termen de cel mult 8 zile, dela data incendiului.

Art. XI. — Constatarea și evaluarea daunei se fa face de către delegatul Eforiei în înțelegere cu consiliul parohial respectiv, sau cu reprezentanții legali ai asiguraților.

În cazul că obiectul dăunat este reasigurat la o societate de asigurare, la expertiză va lua parte expertul lichidator al societății de asigurare.

Art. XII. — În caz de neînțelegere între experți, evaluarea daunei se va face la propunerea celor interesați printr'un supra arbitru din corpul tehnic, a cărei hotărâre este obligatorie pentru ambele părți. Suma despăgubirii o fixează apoi Eforia pe baza evaluării făcute.

Art. XIII. — Beneficiile realizate «de fondul general de asigurare» nu vor putea fi atinse în tot cursul primei perioade de 7 ani. Modul de plasare a acestor beneficii se va stabili după propunerea Eforiei, de către Consiliul central bisericesc.

Art. XIV. — Desființarea fondului general de asigurare sau schimbarea menirei sale nu se va putea face decât în baza hotărârii a Congresului național bisericesc și numai după ce toate pretențiunile ce grevează acest fond vor fi lichidate.

Dispozițiuni tranzitorii

Art. XV. — Averea fondului general de asigurare nu se poate împărți nici când și în nici o împrejurare între membrii asigurați, ea trecând la desființare în patrimoniul fondului general bisericesc.

Art. XVI. — Fusionarea sau contopirea fondurilor și instituțiilor similare de asigurare, existente pe la diferite Eparhii, cu fondul general de asigurare, se va putea face în baza unor acorduri dinte Consiliul central bisericesc și consiliile eparhiale respective.

Art. XVII. — Controversele ce se vor ivi în legătură cu regulamentul de față se vor rezolvi de către Consiliul central bisericesc.

Acest regulament desbătut și aprobat de către Consiliul central bisericesc în ședința sa dela 7 Mart 1928, intră în vigoare cu data de 1 Mai, a. c.

Art. XVIII. — Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor prezentului decret.

Dat în București, la 9 Iunie 1928.

În numele Majestății Sale Regelui Mihai I:

Nicolae, Principe al României

Miron, Patriarh al României

Gheorghe Buzdugan.

C O P I E
de pe Deciziunea Ministerială No. 24536 din 29 Mai 1928

DECIZIUNE :

Noi, Ministru secretar de stat la Departamentul Cultelor și Artelor, având în vedere dispozițiunile art. 24 al legii pentru regimul general al Cultelor, promulgată cu Inaltul Decret Regal No. 1093 din 12 Aprilie, a. c. și publicat în Monitorul oficial No. 89 din 22 Aprilie, a. c. până la promulgarea regulamentului de aplicare a acestei legi.

Decidem următoarele cu privire la Asociațiile religioase :

Art. 1.—Este cu desăvârșire interzisă orice activitate a următoarelor asociațiuni religioase (secte): 1) *Nazareni*, 2) *Asociația internațională a Studenților în Biblie (Mileniștii)*, 3) *Advențiștii reformați*, 4) *Secerătorii*, 5) *Penticostaliștii*, 6) *Inochentiștii*, întrucât doctrinele lor sunt de natură de a aduce atingere legilor și instituțiilor statului și prin practicile lor contravin ordinii publice.

Art. 2.—Asociațiunile *adventiste de ziua a șaptea* și asociațiunile *baptiste* se vor bucura de toate drepturile și libertățile pe cari constituția le acordă asociațiunilor în genere. În interesul ordinii publice asociațiunile amintite vor putea funcționa numai în condițiunile următoare :

a) *Predicatorii*, al căror nume va fi adus la cunoștința Ministerului Cultelor, iar de acesta, prin prefecturile respective, la cunoștința autorităților administrative locale, să fie cetățeni români, cari să se bucure de plenitudinea drepturilor civile și politice și nu au fost condamnați prin sentințe definitive pentru vre-o crimă sau delict.

b) *Adunările religioase* se vor ține numai în casele de rugăciuni destinate acestui scop și anunțate ca atare organelor administrative locale. Inchiderea caselor de rugăciuni din partea autorităților administrative și polițienești se va putea face numai în urma ordinului direct al Ministerului de Interne, după avizul Ministerului Cultelor.

c) *Slujbele religioase*, cari prin natura lor trebuiesc săvârșite în afară de casele de rugăciuni, se vor face cu observarea strictă a dispozițiilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică, evitându-se orice acte, cari ar putea aduce vre-o jicnire cultelor recunoscute sau ar constitui demonstrațiuni împotriva lor.

d) *Asociațiile religioase* amintite sunt datoare a aduce la cunoștința Ministerului Cultelor orice ajutoare materiale primite direct sau indirect, din străinătate. (Art. 9 al Legii pentru regimul general al Cultelor).

e) Este strict interzis asociațiunilor religioase a primi sau înscrie printre membrii lor, persoane cari au părăsit un cult recunoscut fără îndeplinirea formalităților prevăzute în art. 45 al legii pentru regimul general al Cultelor.

t) *Congresul asociațiunilor* amintite se va putea ține numai cu aprobarea Ministerului de Interne dată cu avizul prealabil al Ministerului Cultelor.

g) *Asociațiunile baptiste* din Transilvania și județele vecine vor funcționa, conform dispozițiilor art. 51 din legea pentru regimul general al Cultelor, în cadrele statutului aprobat cu Decizia No. 1083 dela 12 Ianuarie 1928, dată pe baza Jurnalului Consiliului de Miniștri No. 2680 din 21 Noembrie 1927 și publicată în Monitorul Oficial No. 14 din 19 Ianuarie 1928.

Art. 3.—Toate dispozițiunile anterioare contrare acestei Deciziuni, sunt și rămân abrogate.

Art. 4.—Domnul Director General al Cultelor Minoritare este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Data astăzi 29 Mai 1928.

Ministru (ss) **Al. Lapedatu.**

Pentru conformitate, *T. Maximovici*

Circulări

Următoarea circulară a fost trimisă tuturor protoieriilor din Arhiepiscopia Iaşului :

Prea Cucernice Părinte,

Biserica, pe lângă menirea ei, de a servi ca locaş sfânt, unde să se săvârşească St. Taine, rugăciunile şi toate ierurgiile bisericeşti, din cele mai vechi timpuri, a fost şi locul unde s'a putut strânge tot felul de ofrande pentru ajutorarea celor lipsiţi, a văduvelor, a orfanilor, precum şi pentru alte instituţii cu caracter filantropic şi naţional.

Adesea societăţi destul de mari, care îndeplinesc roluri de seamă în ţara noastră, s'au clădit şi prin ajutorul bisericii, care a mijlocit şi susţinut întotdeauna faptele mari şi generoase, de caritate creştinească.

Aşa s'a format şi ridicat, societatea «*Crucea Roşie*», societatea «*Orfanilor de Război*», «*Profilaxia Tuberculozei*», «*Cantina Săracilor*», şi câte alte societăţi, care ajută şi alinează durerile celor nevoiaşi şi oropsiţi.

Afară de aceasta, o mulţime de societăţi, cu caracter naţional, ca : «*Liga Culturală*», «*Flota Maritimă*», şi «*Aeriană*», «*Ateneele Populare*», şi şcoli de toate nuanţele, etc., s'au început şi întărit, şi prin ajutorul Bisericii.

Aproape nu-i Duminică sau sărbătoare, când în biserică să nu se facă fel de fel de colecte de ajutor şi întărire naţională.

Şi, dacă biserica îndeplineşte rolul acesta, atât de frumos pentru binele social, apoi tot aşa de drept e, ca şi pentru ea, prin aceleaşi mijloace, tot prin colecte sau dare de bună voe, biserica să-şi adune un fond, care să-i servească pentru a-şi îndeplini sfânta ei chemare, dată de Mântuitorul Iisus Hristos, pentru binele poporului.

Este ştiut, că o biserică cu situaţie materială bună, va fi în stare să facă faţă tuturor nevoilor şi cerinţelor vremii, pe când o biserică lipsită, nu-şi poate îndeplini rolul cu vrednicie.

Pentru aceste motive, hotărâm, ca din orice colectă pentru strângere de fonduri, în biserici, făcută de orice instituţie, jumătate din suma colectată, să revie de drept bisericii respective, spre aşi crea un fond bisericesc, din venitul căruia să facă operă de caritate creştină, de cultură, propagandă, ajutoare, etc., iar a II-a jumătate să se dea societăţii, pentru care s'a făcut colecta.

Această măsură o socotim dreaptă și necesară, pentru care motiv, deja s'a introdus de mult și în alte eparhii din cuprinsul țării, și prin această dispoziție bisericile au început să-și aibă fondurile lor, provenite din aceste colecte.

Se notează, că chetele făcute în biserici, trebuie să fie deschise și la vederea tuturor.

În urmă, se va face numărarea sumelor colectate în fața a două sau trei persoane, cu preferință membri ai consiliului parohial, sau ai epitropiei, dresându-se cuvenitul proces-verbal în două exemplare, prin care să se constate suma adunată.

Din banii adunați astfel, se va reține 50% pentru biserică unde se face colecta, care sumă va fi trecută în registrul de contabilitate la partida fondului bisericesc.

Societatea care face colecta, va primi un exemplar din procesul verbal și 50% din suma ce s'a strâns. Instituția sau societatea de bine-facere, va înainta parohiei respective chitanță pentru suma colectată și primită.

Această dispozițiune a noastră, se va publica în revista oficială «*Mitropolia Moldovei*» asupra căreia, veți atrage atenția tuturor preoților, spre a lua cunoștință și a se conforma.

Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei

Consilier Referent, *Pr. V. Mihailescu*

No. 3850, 9 Iunie 1928.

DIVERSE

Duminică 6 Mai, a. c., a avut loc în satul Pârâul Negru din jud. Dorohoi convertirea la credință a ereticului pocăit C. Mocanu. La serviciul divin au luat parte econ. Dr. D. Grigorescu, protoiereul județului, d. C. Iancu, directorul Școlii Normale din Șendriceni, învățătorii din localitate și împrejurimi. Cel convertit și-a botezat copilul în biserică, având ca naș pe pr. paroh D. A. Frăsinei. În urmă protoiereul, directorul Școlii Normale și pr. paroh au ținut cuvântări mulțimei. Asemenea începuturi, pentru un preot tânăr, sunt de bun augur.

Minist. de Culte cu No. 225 din 28 Mai, a. c., trimite sf. Mitropolii în copie hotărârea luată la I-ul Congres al Naturaliștilor din România care s'a ținut la Cluj în luna Mai cu privire la importanța științifică și națională a problemei monumentelor naturei și a parcurilor naționale. Cităm: 3. «Să ceară ca Ministerele de Instrucție și Culte să îndrumeze pe profesorii secundari și pe preoți să răspândească în școală și biserică ideia protecției frumuseților naturale».

Cuc. preoți sunt invitați să ia act și să se conformeze.

În orașul Botoșani s'au ținut în după amezele din Duminicile postului mare șezători culturale de către Societatea ortodoxă națională a femeilor române în unire cu Societatea «Ocrotirea» și cu concursul corpului didactic. S'au ținut în localul școlilor primare și au avut un rezultat satisfăcător. Această inițiativă frumoasă e demnă de imitat.

*

Societatea «*Temperanța*» din Capitală, înființată cu scopul de a combate plaga alcoolismului și care are printre membrii săi fondatori fruntași ai vieții noastre culturale și sociale, a înființat în acest scop asociațiuni aproape în toate comunele din cuprinsul țării.

Cuc. preoți sunt invitați a da tot concursul factorilor recunoscuți, care lucrează în localitățile respective, la combaterea acestui periculos flagel.

Serviciul sanitar al județului Iași comunică sf. Mitropolii, că marea mortalitate a copiilor din iarna trecută, de boala bronco-pneumonie, s'ar datori și faptului, că taina botezului se oficiază în timpul iernii cu apă înghețată, în bisericile unde nu se face foc.

Invităm pe cuc. preoți să ia măsuri la vreme, pentruca în timpul iernii, apa care se aduce pentru botezul copiilor, să fie puțin încălzită.

Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale ne comunică, că la țară sătenii continuă a și construi fântâni cași înainte, fără să respecte condițiunile impuse de regulament și fără să se adreseze comisiunilor speciale care funcționează în acest scop la fiecare comună.

Invităm pe cuc. preoți ca să îndemne enoriașii să și facă fântânile în condițiunile și cu avizul comisiilor respective.

La examenul de diplomă dela Seminarul «Veniamin» au fost admiși următorii candidați în ordinea clasificării.

Leahu Gh., Pavel Vasile, Oprea Vasile, Cronț Const., Bălăunțescu P., Chirica Const., Sava Teodor, Apostol Vasile, Teodoriu Mihai, Brânzei Mihai, Gherman Mihai, Pavel Clement, Bânțu Gh., Costea Mihai, Giorăscu Vasile, Cosma Nec., Maxim Gh., Petreanu Vasile, Rășeanu I., Grosu Gh., Zupu D., Sandovici C., și Maxim Mihai.

Din 31 candidați au fost admiși 23, iar restul de 8 au fost respinși.

*

În ziua de 15 Iunie a. c. s'a dat rezultatul examenului de diplomă la Seminarul Teologic «Pimen Mitropolitul» din Dorohoiu.

Au fost admiși în ordinea alfabetică următorii candidați:

Andrieu Gh., Buzilă Ioan, Cojocaru Gh., Cosma Const., Fulger Ioan, Georgescu Petru, Iancu Ioan, Ionescu Const., Istrate Luca., Jescu Gh., Luca Nicolae, Morar Ioan, Mocanu Ioan, Moroșanu Ioan, Onica Vasile, Panaite Nicolae, Popescu Valerian, Sburlan Ștefan, Socianu Ilie, Șerban Grigore, Teodorescu Ioan.

Din 38 candidați au fost admiși 21, iar 17 respinși.

Diverse

De Sf. Ilie, I. P. Sf. Patriarh Miron a implinit 60 ani de vârstă. Ii zicem și noi: «Incă mulți înainte, I. P. Sf. Stăpâne!»

Călugărul Valerie Crăciun din Schitul Preuțești a fost exclus din monahism. Se comunică aceasta spre știința tuturor stareților din mănăstirile Eparhiei noastre pentruca să nu fie primit pe acolo când eventual s'ar prezenta.

Sf. Sinod cu adresa No. 365 din 23/VII/928 ne face cunoscut c'a aprobat Asoc. Generale a Clerului Român Ortodox *ținerea congresului anual* preoțesc la 23—24 Oct. în Chișinău cu următ. ordine de zi: 1) Aprobarea noului proiect de statut. 2) Invăț. relig. în școală și în popor și 3) Salarizarea clerului.

Cercul de studii «Solidaritatea» din București a rânduit și anul acesta o serie de conferințe la Marea Neamț. Intre 7 Iulie—6 Aug. au ținut cuvântări interesante: Dr. Ștefan Bogdan, președintele cercului, P. Cuv. Arhim. Scriban, Tiberiu Crudu, C. Rusu-Ardeleanu, Șerban Ionescu, pr. M. Bulacu, C. Popescu Prahova și pr. Iliescu.

Protopopiatul ținutului Hârlău cu adresa No. 334 din 5 Iunie ne face cunoscut că în ziua de 8 Aprilie s'a colectat în biserici de către preoți suma de lei 9737.

Sf Sinod cu adresa No. 332 din 19/VI/928 ne face cunoscut, că în ședința dela 16 Iunie a. c. a aprobat ca din colecta ce se face odată pe an în biserici pentru «Cultul Eroilor» să nu se ia 50% în folosul bisericilor.

Cuc. preoți vor lua cunoștință și se vor conforma.

Poșta Redacției

Nu publicăm articole care au mai apărut și în alte reviste.

Articolele ce ni se trimit să fie de actualitate și să nu fie mai lungi de 3—4 fețe, sferturi de coală; să fie scrise citeț și pe o singură foaie.

*

Orice corespondență privitoare la redacție se va trimite pe adresa Preot N. Hodoroabă, Secția Culturală, Mitropolia—Iași.

Abonamentul este de 120 lei anual și se achită prin protoierii, sau direct la Mitropolie.

*

MITROPOLIA MOLDOVEI

AVIZ

În ultimul timp s'au primit la Sf. Mitropolie mai multe rapoarte din partea unor preoți prin care ne fac cunoscut, că unii călugări cutreieră satele și împart niște manifeste prin care atâță poporul atât împotriva hotărârii sf. Sinod pe chestia datei serbării sf. Paști din anul viitor, cât și pe chestia îndreptării calendarului.

Unii din aceștia sunt dintre cei excluși din mănăstiri pentru fapte urâte, iar alții, dezertând din armată în vremea războiului, au fugit din țară la Sf. Munte și acolo au fost călugăriți. În această stare de călugărie falsă, s'au întors în țară și fac propagandă împotriva îndreptării calendarului.

Cazul acesta fiind de o deosebită gravitate, în interesul ordinei și liniștei poporului, invităm pe toți preoții, ca prin jandarmi și autoritățile comunale să oprească pe acești călugări vagabonzi de a mai umbla prin sate, dându-i pe mână autorităților respective pentru a fi trimiși la urma lor sau desbrăcați de haina călugărească, ca vagabonzi și răsvrătitori.

Preoții vor arăta poporului prin cuvântări, că Sf. Sinod, în competența sa și în răspunderea ce o are față de Dumnezeu și oameni a știut ce face când a luat hotărârea pentru îndreptarea calendarului, iar în timpul din urmă, pentru fixarea datei serbării sf. Paști din anul viitor.

vorba de viața, moralitatea și trăinicia poporului nostru românesc.

Diverse

De Sf. Ilie, I. P. Sf. Patriarh Miron a implinit 60 ani de vârstă. Ii zicem și noi: «Incă mulți înainte, I. P. Sf. Stăpâne!»

AVIZ

In primul timp a suferit in cel din urmă mai mult
poate din partea unor oameni care nu au crezut ca
câștigul curții sale și în mare măsură din care
poporul este foarte sărac și din cauza de aceea
dăruiește și dăruiește din anul acesta în cele
dăruiește.

Unii din oamenii care dăruiește din mănăstire
fapte bune, iar alții dăruiește din vremea
au fugit din țară la Sf. Munte și acolo au fost
ceastă stare de sărăcie și în țară și în
gândă impotriva împăratului.

Căzută această țară de o deosebită
din și liniste și din partea de din față
dăruiește și dăruiește și dăruiește de
gaboni de a mai multe și dăruiește de
liori respective pentru a fi în stare să
haina călugărească, ce dăruiește și dăruiește.

Preoții vor avea dăruiește și dăruiește în
comunitățile și în dăruiește și dăruiește și
oameni a știu ce face când a dăruiește pentru
câștigul său în timpul din urmă, pentru dăruiește și

rei Sf. Paști din anul acesta.

Abonamentul este de 120 lei anual și se achită prin protoierii, sau direct la Mitropolie.

*

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE DE CULTURĂ BISERICESCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

• • • SUB CONDUCEREA SECȚIUNII CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL • • •

Sinodul și alcoolismul.

Propunerea I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei,
făcută în ședința dela 14 Iunie.

Alcoolismul sau patima beției a ajuns o mare și groaznică primejdie pentru populația noastră țărănească, ca și pentru lucrătorii din fabrici și uzini și pentru muncitorii din orașe și târguri.

Din pricină acestei afurisite patimi, s'au înmulțit cele mai oribile crime, așa că cârciuma, a ajuns a fi izvorul tuturor nenorocirilor de care suferă populațiunea țării noastre, ca: omoruri, junghieri, bătăi sălbatice, furturi, copii născuți morți iar alții schilozi, cari mai târziu devin idioți, criminali, etc. Multe case rămân pustii, iar casele de nebuni, ca și pușcăriile sunt pline. Toate aceste nenorociri de care suferă mai ales generația noastră de azi, sunt urmările beției, și dacă s'ar întârzia a lua convenitele măsuri, va urma degenerarea rasei și a neamului nostru.

Tot din această patimă, atât de răspândită la noi, s'au întins în populațiunea noastră de la țară și printre lucrătorii din orașe, tuberculoza, sifilisul și alte boale omorâtoare, care seceră viața multor fii ai neamului.

În fața acestor grozave primejdii, Biserica noastră, nu poate și nu trebuie să rămână indiferentă; căci e vorba de viața, moralitatea și trăinicia poporului nostru românesc.

Se cuvine deci, ca Sf. Sinod, fără întârziere, să ia cuvenitele măsuri pentru ca prin preoțime, să facă o cât mai mare propagandă contra acestor flagele, atât de primejdioase, care amenință viața poporului.

Și până acum Biserica n'a rămas nepăsătoare față de această primejdie care amenință pe credincioșii ei, luând măsuri pentru stârpirea patimei beției. Dar, pentru că acum această patimă se ridică cu mai multă furie, din pricina înmulțirii cârciumelor și a fabricilor de spirt, se cuvine ca Biserica să intervie cât mai curând pentru salvarea sănătății și a vieții poporului, căci e o datorie a noastră a tuturor pentru a ne îngriji nu numai de mântuirea sufletului, dar și de sănătatea și de buna stare a poporului nostru românesc.

Sunt de părere ca Sf. Sinod, sezizat de această nenorocire, care amenință poporul românesc și care preocupă pe toți oamenii de bine, care-și dau seama de urmările acestor patimi, precum și guvernul țării, să ia cât mai neîntârziat măsuri, și să-și facă datoria. Altfel, tăria și moralitatea poporului nostru românesc, va scădea și noi vom fi răspunzători.

Să muncim dar fără preget ca Biserica, prin preoțimea ei, să-și facă datoria; altfel, rămânem vinovați înaintea lui Dumnezeu și a poporului pe care îl păstorim.

La lucru dar, căci datoria ne chiamă.

Materiale Omiletice

⟨Urmare⟩

IV.

Alte materiale necăutate

Dacă urmărești chestiunea predicii, ce mai nume care îți sare înainte ca al lui *Bossuet*! E drept, după nume e foarte cunoscut. Dar, ca și *Antim Ivireanu*, cunoscut mai mult după laturea lite-

rară decât din cea a studiilor bisericești. În lumea noastră cărturărească umblă scrieri despre Bossuet, edițiuni cu lucrări de al lui, înzestrate cu multe introduceri și note, care-ți ușurează studiul. Dar sunt tot edițiuni literare, făcute de profesori de literatură, întrebuințate în licee, la studiul literaturii franceze. De aceia, în librării și anticării, totdeauna găsești astfel de edițiuni, așa că pe Bossuet oricând îl poți avea la îndemână.

Cu toate acestea auziți că el ar fi fost întrebuințat ori s'ar studia în învățătura noastră bisericească? E așa de străin de ce am învățat noi la omiletică în seminar sau în facultatea de teologie, încât mai mult decât numele lui, în aceste școale n'am mai învățat nimic alta despre el.

Dar oare este cu putință să te apuci a studia în ramura omiliticii fără a face cunoștință cu un predicator care a fost o minune pe câmpul oratoriei bisericești! El a fost un maestru al graiului bisericesc, căruia greu îi poți găsi pereche în ziua de azi. Bărbat cu o adâncă cunoștință a Scripturii, Sfinților Părinți, a filozofiei și cu o rară putere de pătrundere în adâncurile și înțelesul vieții. Nu trebuie să-și facă cineva îndrumarea către predicare, fără a se fi apropiat de Bossuet și a-l fi studiat. «Când ardoarea lui îl inflăcărează mai mult, când acest vultur își desfășoară cu îndrăzneală aripile sale, pare că sunt prea înguste pentru el granițele elocvenței, curate. Le biruie și se avântă în sfera poeziei.¹⁾

Am făcut așa? De unde? Am lăsat să studieze atâția alții, nu din interesul cel bisericesc, iar noi, care trebuia să ne simțim mai legați de el, nu-l cunoaștem. Nu avem până azi o edițiune de predici ale lui de care să ne putem sluji și noi. Și pe temeiul lui Bossuet se pot face multe feluri de lucrări. Predicile lui sunt foarte lungi. Câte 30 de pagini de dese. Nu se poate rosti la noi o predică așa de lungă. Dar astfel de cuvântări, dacă este vorba să le punem la folosința altora, le putem împărți, așa ca din una să facem 3. Se pot face edițiuni pentru studiu în școală, pentru întrebuințarea preoților edițiuni cu textul mai scurtat, culegeri din textul întreg, edițiuni cu tot textul și altele. Totuși, până acum, nimic. A umblat atâta între noi în alt chip, și numai cei din Biserică nu-l avem.

1) Audisio, *Compendio delle Lezioni di Eloquenza Sacra*. Turin, 1901, p. 448.

E o mare lipsă și un semn nepriincios pentru noi. Căci nu trebuie să se facă omiletică și nu trebuie să te faci predicator fără Bossuet. Oricât trebuie să năzuiești a predica prin tine însuși, să fii omul cugetării tale, oricât predicatorul trebuie să fie o personalitate, cum eu arăt în alte studii, care trebuie să apară în revista *Căminul* al preoților din Galați, totuși niciodată nu trebuie să fii predicator fără a fi gustat la marile izvoare ale predicii, prin care să te inspire și să te formezi și tu.

Deci, așa fiind lucrurile, este de dorit ca să nu treacă prea multă vreme până vom vedea ieșind la iveală o carte în care să avem, în bună traducere, câteva din cele mai frumoase predici ale lui Bossuet.

Ce-am spus aici despre el, se poate spune și despre ceilalți mari predicatori pe care i-au avut Francezii.

V.

Necunoscuții.

Pe lângă cei de mai sus am trecut tot auzind de ei, dar fără a ne osteni să ne întrebăm despre ei. Ce să zicem însă despre alte puteri, care au fost între noi necunoscute?

Auzit-ați vreodată de predicatorul *Leonardo di Porto Maurizio*? Multă vreme n'am auzit nici eu și se vede că nici pentru alții nu e prea cunoscut, căci răscolesc cărțile de omiletică, să dau de numele lui în vre-un indice undeva, în omiletici mari amănunțite, care au mult material, și totuși de numele lui nici pomeneală.

Totuși ce puternic predicator! Ce însemnată armătură a gândirii în scrisul său! Il vezi stăpânind materia cu o măestrie uimitoare. Îți zici că este un predicator de măsura lui Bossuet.

Dar nu-l cunoaștem. Eu l-am cunoscut abia în timpul ocupațiunii nemțești. Am găsit la anticar două volume cu cuvântări ale lui la Postul Mare, în traducere franțuzească, după originalul italian, și purtând pe ele iscălitura Arhiereului *Evghenie*, care, ca și mine, se afla în București sub Nemți. Se vede că i le-a furat cineva din casă și le-a vândut la anticar.

Aceste predici au fost pentru mine ca descoperirea unei miniaturi. Erau în București între noi și nu știa nimenea de ele... Eh! Prea Sfinte Vlădică *Evghenie*, aveai ascunse asemenea comori și tăceai din gură!

Până azi mă frământă gândul de a mă ținea de ele mai de aproape și a da ceva pe românește. Căci numai având astfel de mari și frumoase modele, te însuflețești și guști ce mare mărgăritar este predica. Și de nu vei putea ajunge tu însuși la înălțimea aceluia, îți câștigă inima și prinzi dor de a te îndeletnici și tu însuși cu un asemenea prea vrednic meșteșug al lucrării noastre preotești.

VI.

Ce rămâne ?

Din toate acestea rămâne că, în noua stare în care ne găsim în țara aceasta cu Biserica noastră, cu răspunderi cu mult mai mari ca cele de înaintea războiului, trebuie să ne înzestrăm cu materiale pe care ar fi trebuit să le avem la îndemână din vreme și ne lipsesc. Trebuiește căutat materialul care se află, trebuiește pus la îndemână pentru largă întrebuițare materialul mai puțin cunoscut și scos la iveală cât mai iute.

Dacă nu putem spune că am fi, lipsiți de material de predici, căci s'au tipărit multe colecțiuni, mai cu seamă peste munți în anii din urmă înaintea războiului, cu toate acestea suntem lipsiți de colecțiunile predicatorilor cu nume consacrate. Predici ne trebuie, fără îndoială, pentru toate trebuințele care ne pot ieși înainte, dar nu ne putem lipsi de călăuzirea maștrilor, chiar dacă predicile lor nu se pot întrebuița în lucrările noastre.

Nouă ne trebuie chipul de a gusta ce înseamnă predica ajunsă în culmea ei, fiindcă altfel poate că noi singuri nu suntem prea încredințați de puterea și focul ei. Iată pentru ce găsim că, în ce privește materialele, este mult de făcut și că, în noua muncă a omileticii, care ne stă înainte, una care nu trebuie să întârzie este și aceasta, de a da pe graiul nostru bune edițiuni, cu cele mai însemnate lucrări ale marilor predicatori.

Despre câți alții încă este de vorbit! Într'o lucrare care ne stă înainte, *Spurgeon*, care a trăit în veacul trecut, este numit «Prințul Predicatorilor»¹⁾. Dar cine știe mult despre el? Ne vor trebui deci și biografii, despre fiecare în parte, pentruca să cunoaștem cine au fost marile chipuri ale grăirii amvonului.

Arhim. Scriban

1) James Douglas, *The Prince of Preachers*. Londra, fără arătarea anului.

Mănăstirile și vizitatorii.

I

Mănăstirile noastre sunt patrimoniul sfânt pe care strămoșii ni l-au lăsat cu limbă de moarte ca să-l păstrăm și să purtăm o permanentă grijă de el. Mănăstirile sunt mărturia cea mai vie despre puterea credinții înaintașilor noștri, cari și-au iubit neamul și legea nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta. Ei au înțeles cu adevărat cuvintele Mântuitorului Hristos, care spunea, că omul bun se cunoaște după faptele sale întocmai ca și pomul.

„Că nu este pom bun care face roadă rea, nici pom rău care face roadă bună. Că tot pomul din roada sa se cunoaște; că nu adună smochine din rădăcină, nici din rug culeg struguri. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimei sale scoate cele bune; și omul cel rău din vistieria cea rea a inimei sale scoate cele rele; că din prisosința inimei grăește gura“. (Luca, VI, 43-45).

Presărate prin locuri retrase și prin defileurile munților, de parte de vraștea lumii, pentru a răspunde mai bine scopului pentru care au fost zidite, ele au servit drept fortărețe naționale. Ne-o spune aceasta pe șleau istoria, așa că noi, preoții de astăzi, nu suntem siliți—și nici nu e nevoie—ca să mai adăugăm la cele ce au constatat atât istoricii neamului cât și cei streini, în chip obiectiv.

În chiliile mănăstirilor se învăța carte. Acolo, precum și în tinda bisericilor, erau unite: școala primară, liceul și universitatea. Acolo au luat naștere artele frumoase: muzica, pictura, sculptura. Din tiparnițele lor eșiau cărțile de ritual și cărțile de învățătură. Acolo ni s'au păstrat neatinse datinele religioase și graiul în toată curățenia lui. Călugării în trecut erau și cărturari ai neamului, înzestrați cu cele mai frumoase virtuți creștinești. Măinile lor nu se mărgineau numai să numere metaniile și arginții, ci mânuiau cu îndemânare atât uneltele agricole, cât și literile tiparului. Călugării erau și buni gospodari.

Dar boierii, dregătorii neamului și Voievozii din trecut, nu s'au mulțămît numai a zidi biserici și mănăstiri, ci ei au purtat și grijă de cler, și le-au înzestrat cu tot felul de odoare, care de care mai scumpe și mai frumoase și cu averi destul de însemnate în imobile și în moșii întinse și mănoase.

Cu secularizarea lui Cuza Vodă dela 1864, aceste venituri au scăzut în chip simțitor; ba unele mănăstiri au rămas chiar sărace. Statul vitreg, nu s'a mulțămît numai la atât, ci multora le-a mai rășluit cu timpul din ceiace le lăsase în timpul secularizării, cum este cazul cu vechea Mănăstirea Neamțului, căreia i-a luat treptat, treptat, mai bine de zece mii de hectare teren muntos acoperit cu brazi seculari, care teren astăzi, ar constitui o avere imensă. Astfel dotate mănăstirile, ele s'ar fi putut întreține din propriul lor avut și n'ar mai fi avut nevoie astăzi de obolul nostru; ar fi avut cu ce face operă de caritate creștină și operă de cultură națională.

Sub ochii nepăsători însă ai generației de astăzi, multe din mănăstiri și biserici se ruinează. Pentru reparații mici—căci Statul mereu zice că n'are—bieții călugări se văd nevoiți a cutreiera satele cu condici de milă, ca cerșetorii, ca să adune ofrande, cu care să se poată face față cheltuelilor necesitate de reparațiunile de absolută necesitate. E dureros a cerși, dar la aceasta se văd siliți a recurge nu numai călugării, ci și preoții, atât cei de la țară cât și cei de la orașe. Creștinii bogați de astăzi nu mai fac danii la biserici și mănăstiri ca cei din trecut. Nu-i locul a arăta aici pricinile. Cu credința slăbită a creștinilor îmbogățiți de azi, nu numai că nu se mai pot zidi asemenea așezăminte religioase, dar nu suntem vrednici ca măcar să le întreținem în bună stare pe acele ce ni le-au lăsat înaintașii noștri. Constatarea făcută de mulți, e tristă, dar adevărată. Simțim o trebuință a o tot repeta.

II

Prin situațiunea lor topografică, mănăstirile noastre au devenit astăzi și adevărate stațiuni climaterice. În timpul verii, mulți orașeni, fugind de căldură și de aerul îmbâcsit al orașelor—unii din ei bolnavi,—poposesc pentru o lună două în preajma mănăstirilor, pentru a respira în tihnă aerul ozonat al brazilor de munte. De aceia, în timpul verii, și aspectul mănăstirilor se schimbă. Nu mai este cel obișnuit, din cursul anului. Vilegiaturistii, închiriind case de la călugări sau călugărițe în jurul mănăstirilor, unde s'au așezat gospodărește, au venit acolo cu portul lor, cu obiceiurile lor, cu moda lor. Călugărul, vrând nevrând, trebuie să dea ochi cu doamna parfumată, pudrată, tunsă băiețește și

îmbrăcată în decolteu ca pe strada Lăpuşneanu sau pe Calea Victoriei. Căci doamna iese la plimbare, vine la biserică; discută pe drum, fumează. Asemeni și cu călugărițele. Ele nu pot scăpa privirilor cu aer de ușurătate, aruncate de unii tineri don-juani, deprinși să flirteze și să acosteze pe femei în drum, ca la oraș. Câte glume și câte vorbe n'aud urechile bietelor măicuțe!.. Bieții călugări și călugărițe, ființe care au venit la mănăstire, înadins, ca să scape de ispitele lumii acesteia și iată, că sub forma aceasta, ispita se ține de ei!..

Am putea spune dar, că un colțișor de oraș se mută vara la mănăstiri. Luxul se răsfată și acolo, nestingherit; mașinile și bicicletele roiesc. Distracțiile în toiu: muzică, tenis, fotbal, dans precum și alte accesorii ale sportului modern...

Este afișat la intrare un regulament al Chiriarhiei în care se spune cum trebuie să se comporte vilegiaturiștii și vizitatorii în cuprinsul mănăstirilor, dar care nu e respectat. Lumea noastră e deprinsă să calce chiar ordonanțele polițienești, care câteodată pot avea urmări imediate, în caz când organul executor e conștiincios.

Dar pe lângă vilegiaturiști, mănăstirile sunt cercetate în timpul verii și de către mulți excursioniști. E greu de precizat, dacă în adevăr aceștia îndreaptă mașinile pe drumuri de mănăstiri, îndemnați de un sentiment religios, sau mai mult din curiozitate și snobism. Mai probabil însă, pentru aceste două motive din urmă. Firește, că vor fi și excepții. Că lucrul se petrece astfel, ne-o dovedește următorul fapt: graba cu care aceștia vizitează mănăstirile și indiferența cu care intră și ies din aceste locașuri sfinte. Descind din mașină, se uită puțin în jurul mănăstirii, intră înăuntru înmănușați, se învârtesc de câte-va ori cu mâinile la spate ca'n orice teatru sau expoziție și ies, fără ca să fi făcut cel puțin o cruce, sau să fi întrebat pe însoțitori: de cine-i făcută mănăstirea, a cui e pictura, ce odoare, ce avere sau ce nevoi are. Nimic din toate acestea. Cum au intrat, așa ies. În sufletul lor nu s'a petrecut nimic deosebit. Punga lor a rămas închisă. Printre localitățile vizitate din fuga automobilului, domnii pasionați de pitoresc și de frumos, au mai însemnat și numele unei mănăstiri... Se urcă cu grabă în mașina care-i așteaptă lângă clopotniță și pleacă ca din fața unei gări, lăsând în urma

lor ca amintire mănăstirii, doar numele lor într'o condică, unde și-au așternut în grabă câteva impresii, bine înțeles unii cu pretenție literară!

Și mai rămâne încă ceva pe urma lor: un nor de praf și miros de benzină. E trist, dar adevărat.

Pr. N. Hodoroabă

Psaltirea versificată

Ajutorul lui Dumnezeu.

Psalmul 12.

*Până când, O, Doamne, tu mă vei uita
Și'n suspin și lacrimi trist mă vei lăsa?
Până când de mine fața îți ascunzi
Și-a mea rugăciune de ce n'o auzi?
Până când avea-voiu griji, necazuri mii?
Până când, O, Doamne, atâtea urgii?!
Incețează, Doamne, fii îndurător!
Cu urechea-ți sfântă fii ascultător!
Nu mă lăsa pradă vrăjmașilor mei.
Varsă a ta milă peste unșii tăi.
Ochii-mi, gându-mi, mintea ce tu mi le-ai dat,
Mi le luminează, să scap de păcat.
Piară 'mpilatorii, ducă-se'n mormânt,
Cum se spulberă norii cei goniți de vânt.
Iar inima-mi tristă de necaz, suspin,
Să se veselească sub scutu-ți divin,
Ca să pot a zice: „Dumnezeul meu
Indreptează-mi calea, scapă-mă de rău”!*

După original de
Preot hagiu Grivas D. Cruceanu
Doctorand în Teologie și Litere
Directorul «Seminarului Monahal»
Cernica—Ilfov

Din via Domnului...

Preoții cercului pastoral „Ștefănești“-Botoșani, după un program înjghebat mai'nainte, au trecut hotarul avan de-odinioară,— *Frutul*,—citind în zorii seninei dimineți din 14 Iunie, pe unda sărutată de razele aurii ale soarelui: *Veniți, fraților, de ne dăruiți lumină din lumina voastră și suflet din sufletul vostru curat!*... Și am luat aripi neobosite, deocamdată, numai până în frumoasa biserică din tihnitul sătișor *Cuconești*, așezat ca o cetățuie pe malul stâng al blagoslovitului Prut.

De dimineață chiar, mănunchiul bătrânilor cu povara grea în desagii veleatului, gospodari mai tineri și gospodine harnice, flăcăi și fete, au pipăit imboldul purces din tainițele bunului simț, să-și lese sapa pentru o zi în preajma brazdelor roditoare, și să umple Casa Domnului. Basarabeanul, frate de cruce cu noi, a înțales cu priscosință slova de aur a cărții:

„Nu numai cu pâne trăiește omul“ și... „Mai bună este o zi în Curtea Ta. Doamne, decât mii de zile, trecute (cu rost vremelnic) într'altă parte“...

Dumnezeiasca slujbă, a fost săvârșită de către parohul vecin—*Valeriu Cecan*,—pildă vie de păstor, ca și fratele lui, *părintele Zbiera*, din parohia *Cuconești*.

Cu acest prilej, s'au ținut două cuvântări. Părintele *Vasiliu-Stânca*, a grăit despre „*Familia cu adevărat creștină, este și va fi o puternică temelie a societății*“.

Pe urmă, părintele Protoiereu, *Al. Simionescu* a îndemnat pilduitor și adânc pe norod, să deie cu piciorul în tot ce-i subred și să îmbrățișeze mult doritul bine.

Amândouă cuvântările, au pătruns în suflet.

Mi-a spus-o asta, lacrimile calde, ce s'au prelins pe obrazul celor cari s'ar cuveni să adaoge:

„Ca luntrea'n marea spumegândă,
Ni-i sufletul cuprins de zbuțum...
In el, ne cântă *doina vieții*,
Un glas duios, un glas de buțum
Și... ce vom zice după moarte?!..

* * *

Viața ni-i atât de scurtă,
— Cu toți suntem al morții tir.
Ca mâni vom fi cu toți cenușă
Sub salcia din cimitir
Și, cum să nu gândim la *moarte*?!“...

După slujbă, s'a săvârșit un Te-Deum de mulțumire și, după dorința norodului, sfințirea apei s'a făcut în curtea bisericii.

Răspunsurile au fost date de un cor mixt, condus cu dibăcie de către slujitorul stranei din Corpaci-Basarabia.

La masa comună, luată în casa părintelui Zbiera, fiind față și alți luminători din sat, s'au ținut scurte și esențiale cuvântări, din slova cărora, s'a putut deduce dragostea curată pentru tot ce-i bun și neaș românesc.

După amiază se intră în ședința intimă. Ia cuvântul semnatul și părintele G. Constantinescu, vorbind despre :

„Cum va lucra păstorul, spre a face ca biblioteca parohială, să fie un adevărat mijloc de propoveduirea religiozității și combaterea ereziilor?“

Intreg mănunchiul de păstori, a avut de adaos ceva nou la cele rostite, așa că, din doza de păreri alese, s'a înjghebat un „tot“ ce ne va fi de folos.

Astăzi când puzderia lupilor îmbrăcați în piele de oaie, mișună prin satele răzlețe și împart de pomană hrana distrugătoare de suflet,—ființa acestor „Candele blagosiovite“, ne va șopti din graiul sfânt al vremii...

Către seară, am purces fiecare întru ale noastre socoteli pilduitoare, căci...

„Domnul Christos, ne-a dat pe samă

Ogorul sfânt și, zis-a sfântul :

„Cu plug ales să trageți brazde

Și, să arați adânc pământul!“ ...

Preot, G. A. Negureanu

Dângeni

Considerațiuni cu privire la predica de azi.

În multe din bisericile noastre se predică azi; dar de multe ori predicile noastre—asa am constatat eu—sunt sarbede, lipsite de interes, ne pierdem în discuții teologice, care nu interesează sufletul auditorilor, îl lasă rece; pentru că nu este ceva comun între aceste discuții și sufletul celor ce ascultă; lipsește materialul aperceptiv, pe care să putem clădi ceva cu temei.

După cum toate în lume se schimbă și se prefac, se

acomodează timpului în care trăesc, asemenea și predica noastră ar trebui să mai iasă din calapodul cel vechi obișnuit; las că sunt și predici din trecutul bisericii noastre, cari lasă mult în urmă pe cele mai bune predici din ziua de azi.

Desigur, că multe vor fi mijloacele cari să facă predica mai atrăgătoare, mai interesantă. Eu mă voi ocupa numai de unul și anume: *întrebuințarea exemplilor în predici.*

Religiunea creștină se întemeiază pe credința în adevăratul Dumnezeu, pe care omul este îndatorat a-L preamări prin faptele sale și a tinde la desăvârșirea lui în virtute. Pentru sădirea și păstrarea acestei credințe și pentru ca din ea să răsară faptele cele bune, se cere ca în biserica noastră «cu timp și fără timp» să se predice cuvântul Domnului, să se învețe poporul adevărurile credințe și ale moralei.

Predica servește drept mijloc de răspândire a învățaturii Mântuitorului. Prin ea preotul cucernic poate converti și aprinde candela credinței în sufletul necredincioșilor. Pe cel credincios îl întărește asupra adevărurilor de credință și de morală; iar pe cel necredincios și rău, îl ridică din starea de înjosire în care se află, însuflându-i dragoste către tot ce este sfânt și bun.

Aceasta se întâmplă însă numai când se predică neîncetat și când predica vorbește nu urechilor, ci minții și inimii. Este greșit de tot felul în care se predică în unele biserici la noi. Plecând predicatorul dela presupunerea că cei ce-l ascultă, au destule cunoștințe teologice, începe o predică abstractă cu neîntrerupte șiruri de eitate, cu o sumă de considerațiuni teologice, care n'au nimic comun cu viața bietului creștin, care e nevoit să asculte. Răbdă el cât răbdă această tortură, până ce dela o vreme doar cu corpul mai este în biserică, iar cu sufletul cine știe prin ce locuri mai rătăcește.

În privința cunoștințelor religioase trebuie să considerăm pe enoriași, aproape ca pe niște copii deci ca pe niște începători. De aceia predica trebuie să fie în confor-

mitate cu nivelul lor de cunoștinți și să țină seamă de nevoile lor sufletești, Apoi să fie varietate în exemple. Când preotul începe cu câteva exemple potrivite, deodată toată ființa lui se trezește, devine atent fără să vrea, mintea se încordează să prindă și să rețină ceiace vorbești, iar inima să primească și să determine a urma o altfel de viață decât cea care a dus-o până atunci.

Adevărul religios, fie el dogmatic sau moral, pe care l'ai dezvoltat, l'ar uita îndată dacă nu l'ai ilustra printr'un exemplu. Perfect de bine lămurește acest procedeu maxima latină: *Longum iter est per praecepta, breve et efficax per exempla*¹⁾.

Ce urmărim în predicile noastre? Nimic altceva decât a scoate din tezaurul de învățături creștine, exemple sau reguli pentru viață.

O întrebare se impune: Este potrivit să ne prezentăm dinaintea Sf. Altar cu anumite exemple în predicile ce le rostim, exemple ce de multe ori nu sunt numai din Sf. Scriptură ci din diteritele domenii ale vieții?

Desigur că da.

Când Mânruitorul a voit ca poporul să înțeleagă învățătura sa despre îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, a spus parabola despre smochinul fără rod, sau parabola despre fiul risipitor. Când a fost întrebat, că cine-i aproapele nostru, a spus parabola Samarineanului milos-tiv, etc.

Domnul Hristos ca cel ce este Dumnezeu putea și pe altă cale să planteze aceste adevăruri în inimile celor ce-l ascultau, dar a găsit că lămurirea învățăturilor prin parabole, ar fi calea cea mai bună. Principiul singur spus s'ar uita ușor, dar înșoit de un exemplu, el rămâne pentru totdeauna.

Când cineva se alipește cu trup și suflet de cele pământeste și uită cu desăvârșire de cele cerești, se poate întrebuița de pildă cu mult succes, exemplul cunoscut cu bogatul, care pe patul de moarte lasă celor 3 copii ai săi ca moștenire câte un palat. Când copilul mai mic l-a

1). Seneca, Epist. 6.

întrebat, dacă pentru dânsul și-a făcut acolo unde pleacă măcar o colibă, atunci bogatul constată, că în adevăr, în viață el nu s'a gândit la una ca asta.

Acest exemplu rostit cu oarecare îndemănare, trezește, parcă dintr'un somn adânc și readuce la viață, pe toți aceia ce aproape erau înghițiți de grijele veacului acestuia. O carte care ar fi de mult folos predicatorului pentru a putea alcătui o cuvântare care să farmece, să captiveze și să înduplece sufletele ar fi „*Biblia și Educația religioasă*” de Pr. Marin Ionescu unde găsim peste o sută de exemple cu măiestrie expuse și care se pot potrivi de minune la anumite adevăruri ce trebuie să le desvolte predicatorul.

Ținând seamă de rolul hotărâtor ce-l au exemplele în predici, autorul ne dă și o frumoasă colecție de cuvântări bisericesti, intitulată „*Pentru luminarea ta Nestorie*”, Prins în citirea unei istorioare sau a unei predici din cărțile acestea, uiți sila, oboseala cu care te îndârjești să sfârșești o predică în înțelesul obișnuit și te pomenești pe nesimțite c'ai citit-o toată, dus de curiozitate, de interes și neîmpiedecat de fraza tradițională a predicii noastre.

Expresia curge dela sine, netrasă de păr. Aceasta-i calitatea de formă a acestor predici.

Istorioara, sâmburele care se desvoltă, interesează mult auditorul și dă un razim, un punct central predicatorului în expunerea sa. Cu aceste două mijloace bine mânuite, predica scapă de cătușele tradiționale și poate astfel exercita o influență reală asupra credincioșilor.

Preot Pantelimon I. Pantelimon
Licențiat în Teologie

Un locaș sfânt bun pentru recreațiune.

Noi avem în țară multe locuri vrednice de a fi văzute, dar care nu sunt așa de băgate în seamă, poate pentru că nu se scrie mai mult despre ele, ca să se răspândească știri de frumusețele acestor localități așa de interesante.

Foarte multă lume se duce la hramul Mănastirii Agafton

de Duminica Mare, dar foarte puțini observă de la ieșirea din mănăstire priveliștea măreață, ce o prezintă marea pădure, ce se desfășoară înaintea ochilor de la Sud, Est, până la Nord Vest.

Din marginea șesului din vale se ridică o pădure tot în sus, până în muchea dealului numită Crivăț și apoi trecând hotarul mănăstirii se pogoară pădurea la vale, ca iar să se ridice și să meargă spre Vorona, Sarafinești, Corni și Brehuești.

Muceha de deal păduroasă, numită Crivăț, străbate moșiile Băiceni, Curtești, Agafton, Corni, Brehuești, Baisa și vine pădurea până la șoseaua, care se leagă cu șoseaua Botoșani-Burdujeni, și pe care șosea, prin pădure, mergând puțin, doim între țarinele satului Agafton, ca apoi, trecând prin sat, să intrăm în sfânta mănăstire.

O evlavie te cuprinde de la poarta mănăstirii. În dreapta vezi o casă mare, unde monahiile și surorile mai tinere lucrează la atelierul de scoarțe artistice, tricotage, pânzeturi și chiar stofe, ceiace este un început bun de muncă făcută cu pricepere și știință.

La stânga s'a început clădirea unei mari case, la punerea temeliei căreia a fost și Sanctitatea Sa Patriarhul, Înaltul Regent, care, cu I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei, au pus temelia acestei case mari pentru a servi de ateliere sistematice.

S'a început frumos, dar stă totul așa și nu mai continuă lucrul tocmai acum vara, când ar trebui lipiți pereții și făcut acoperemântul. O jale te cuprinde când vezi, că nu se fac la noi lucrurile bine, cum ar trebui să fie făcute. Așa s'a făcut și în Botoșani cu școlile normale; s'au făcut pereții de cărămidă până la un loc și apoi s'au lăsat câți-va ani, ca să se strice din ceia ce se făcuse.

Mai'nainte e o fântână mare veche, care servește toată mănăstirea de pe deal. După ea e făcută clopotnița de zid dinaintea bisericii, clădire nouă făcută de fosta Stareță Agafia Vârnav cu ajutorul soborului și a altor miluitori în anii 1874—1875.

Biserica mare e făcută pe la 1838—1844. Nu mai e nimeni în mănăstire, care să-și aducă aminte de zidirea ei. În vara aceasta se face reparație mare în lăuntrul bisericii. Maica stareța, Arhimandrita Eufrosina Petrovici se ocupă de sfintele biserici și caută să fie bine reparate și întreținute.

De la biserica din deal faci la dreapta și pe niște scări făcute de Monahia Agafia Lemne în memoria singurului ei fiu, Locotenentul Dimitrie Lemne, mort la Plevna, te pogori la bisericuța din vale, unde ți se pare, că e o altă mănăstire mai veche, cu chilii făcute ca și bisericuța din lemnele pădurii, ce era chiar pe acel loc.

Bisericuța mică e din lemn. Chipurile de pe icoane pare că ne spun: „aveți credința lui Dumnezeu, iubiți-l și temeți-vă de

Dânsul cu temerea iubirii, a dragostei, a respectului, ce cu toții datorim bunului nostru Dumnezeu“. Când intri în bisericuța aceasta, mică, un fior de evlavie te cuprinde și-ți aduci aminte de cuvintele: „Dumnezeul nostru în ceriu și pe pământ, toate câte a vrut a făcut“ și „Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeuul nostru. Tu ești Dumnezeu carele faci minuni“.

Intr'un loc, cu pădure mare, retras de lume, Ieromonahul Agafton a clădit această biserică și câte-va case, spre a fi sihăstrie pentru călugării din Mănăstirea Doamnei, cari doreau singurătatea. Aicea monahii au lucrat case, iazuri, grădini, livezi, au altoit o mulțime de pomi, au sădit vie, așa că și astăzi se mai văd oarecare urme a activității lor. Din sihăstrie și mănăstire pentru monahi, cu timpul s'a schimbat în mănăstire de maici.

Cine vrea să stea vara într'un loc mai retras, departe de zgomotul lumii, să meargă la Agafton; cine voește să asculte slujbe zilnice făcute cu toată buna orânduială, să meargă acolo. E și un cor bun înjghebat cu maicele din mănăstire de profesorul Dimitrie Ionescu din Iași, care s'a pus pe lucru și astăzi are bucuria să vadă cum maicele aduc în cor laudele Domnului. Cine voește să se plimbe în aer curat, să meargă la Agafton, dar să nu steie numai în mănăstire, ci să meargă pe șesul din apropiere. Cei ce voesc a avea priveliști depărtate să se suie cătră podișul, unde e cimitirul satului și de acolo vor vedea și locurile depărtate, până spre Prut.

Nu avem nevoie să mergem în alte locuri, pentru a respira un aer bun și sănătos. Orașul Botoșani e la depărtare de 5—6 kilometri. Satul e alătura cu mănăstirea. De la Agafton oricine se întoarce cu folos sufletesc și trupesc.

Econom Hristofor Manoilescu
Botoșani

Vizitele Canonice

ale I. P. S. Mitropolit al Moldovei.

În ziua de 3 August a. c., I. P. S. Mitropolit Pimen a plecat la Marea Neamțu. Aci a fost întâmpinat de întregul sobor în frunte cu P. S. Episcop Nicodem, starețul mării și de mulți vizitatori. În numele soborului, P. S. Nicodem salută pe I. P. S. Mitropolit la care I. P. S. a răspuns mulțumind și sfătuind pe călugări la rugăciune și muncă, cari sunt cele două căi ce duc la mântuire. Tot în acea zi a vizitat tipografia și celelalte instituții ale mării, găsind totul în regulă.

Duminică 5 August, I. P. S. Mitropolit a plecat la M-reă Slatina din Jud. Fălticeni. A doua zi fiind sărbătoarea Schimbarea la Față, hramul acelei m-ri, serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. Mitropolit asistat de un sobor de preoți și diaconi. Din cauza că biserica era neîncăpătoare pentru numărul mare de credincioși din satele de prinprejur, cari venise să ia parte la această slujbă, I. P. S. Sa a ieșit în curtea m-rei, unde a vorbit poporului. I. P. S. Sa a spus că poporul român a fost greu încercat în cursul anului trecut prin moartea Marelui Rege Ferdinand I, făuritorul României Mari. A îndemnat pe credincioși să muncească stăruitor pentru folosul lor și al țării și să se ferească de patimile care distrug avutul și viața cetățenilor între care cea mai periculoasă e patima beției. A prevenit apoi pe cei de față, ca să nu dea ascultare acelor falși predicatori care caută să desbine pe creștinii pe chestia îndreptării calendarului. I. P. S. Sa a spus că nu s'a schimbat calendarul, ci s'a îndreptat și că Sf. Sinod, care e cea mai înaltă autoritate bisericească a făcut această îndreptare în deplină cunoștință de cauză și deci poporul e dator să se supună.

După cuvântare, a răspuns D-l O. Boiu, administratorul Domeniului Coroanei din Mălini, mulțumind I. P. Sf. Mitropolit pentru cinstea făcută m-rei Slatina de a oficia la hramul ei, precum și pentru frumoasele învățături date poporului adunat la această sărbătoare. În acea zi I. P. S. Mitropolit a vizitat biserica din parohia Drăceni, unde a fost întâmpinat de preotul V. Miron parohul respectiv și foarte mulți credincioși. Biserica a fost găsită în bună stare și preotul a fost felicitat. În drum spre Fălticeni, I. P. S. Mitropolit s'a oprit la Administrația Domeniului Coroanei din Mălini, fiind primit de D-na și D-l O. Boiu, D-l Prefect al Jud. Fălticeni și de D-l Primar al orașului Fălticeni. A vizitat apoi biserica din com. Baia, zidită de Ștefan cel Mare, precum și biserica tot din acea localitate ctitoria lui Petru Rareș. La ambele biserici a fost primit de preoții respectivi și mult popor. A mai vizitat mănăstirea Râșca care arsesese acum câțiva ani. Biserica și celelalte clădiri au fost găsite în stare rea, afară de casele din stânga clopotniței. S'a dat ordin starețului să ia măsuri de îndreptare.

Trecând spre satul Brusturi, a vizitat zidirea noiei biserici din acel sat care e zidită până la Pantocrator. La 7 August a vizitat m-reă Agapia, iar la 8 August m-reă Varatec.

P. C.

RECENZII

CAZANUL CU RACHIU, piesă în trei acte de Preotul N. Hodoroabă. Tipografia Mănăstirii Neamțu, 1928.

În anul 1914, pe când eram elev de seminar, mi-a căzut pentru prima dată în mână o broșurică a Părintelui N. Hodoroabă, pe atunci preot într-o parohie rurală din Jud. Dorohoi. Era intitulată «Luxul la sate» și semnată cu pseudonimul «Hânțescu».

Conținutul acelei broșuri mi-a plăcut mult, căci el vestea un pericol ca multe altele care amenință viața modestă, cinstită și curată a sătenilor din părțile Moldovei.

Arăta Părintele Hodoroabă în acea broșură destul de sugestiv, cum tetele din sate, în locul cămeșii cu flori făcută din pânza de casă și în locul catrinței lucrată de mâna lor, preferă stofele pestrițe cumpărate dela târg, din care își fac bluze și fuste ca cucoanele. Ba prevestea P. C. Sa atunci, că și pălăria de cucoană ar fi pe cale să pătrundă la fetele de gospodar. Desigur, că acesta e un pericol pentru săteni, căci duce la lux și mândrie omenească—stofele de târg fiind de foarte multe calități—și apoi unde mai pui specula ce fac negustorii străini cu asemenea marfă, pe contul naivității și nepriceperii țaranului.

De la apariția acelei broșurele, care pare să fi fost primul debut al Păr. Hodoroabă, m'am tot întâlnit cu scrisul P. C. Sale prin gazete, prin reviste, timpărind apoi și alte broșuri, toate cu caracter moralizator, în care aptitudinile de scriitor încep să iasă la iveală tot mai accentuat. Dovada despre aceasta este că și Academia Română a ținut seamă de scrisul P. C. Sale, premiindu-i lucrarea: «Din războiul de reîntregire. Note din Campania 1916—1918». Tot ce a scris până acum era proză și uneori poezie în proză.

De data aceasta însă, Păr. Hodoroabă își încearcă norocul și în genul dramatic. «*Cazanul cu rachiu*» este o piesă de teatru pentru popor. Călăuzit de ideea din prima sa broșură, în această piesă P. C. Sa vestește alt pericol care stăpânește populația sătească: e «beția» botezată cu numele mai științific de «alcoholism».

Că alcoholismul a devenit o plagă și un pericol, nu mai rămâne nici o îndoială. Strigăte de alarmă în această privință răsună din toate părțile, numai că până acum pare că toți «strigă în pustiu». Unii cari se socot «apostoli ai neamului» își fac chiar o meserie din combaterea beției, fie ținând conferințe cu diuumul prin sate, fie înființând anumite societăți cu acest scop.

Nu știu dacă toate aceste propovăduiri au un succes vădit. Săteanului îi trebuie ceva mai plastic. Ideia Părintelui Hodoroabă o socot mai nimerită. În această piesă «jucată la sate de elevii cursului secundar ridicați din popor» după cum zice P. C. Sa în prefață, țaranul poate vedea cu ochii și—și da bine seama, cum un gospodar din sat, ca persoana lui Chirică Cărăbuș, fost sergent în armată, se învață a bea rachiu dela propriul său cazan, adus cu intenția de a face rachiu din prune. Dar Chirică al nostru își lasă toate treburile gospodărești deoparte, pentru a se ocupa de «cazan», își bea tot venitul cazanului.

Mai pe urmă hărțuit mereu de nevasta lui, care strigă amărâtă: «Doamne! oare ce păcate au venit peste casa mea cu cazanu ista?» Chirică se duce și bea la crâșmă rachiu curat.

În scenele ce urmează, vezi cum beția aduce nenorocire complectă în toată casa țaranului Chirică și apoi însuși el moare de pe urma unei răni la cap căpătată în cârciumă dela un tovarăș de al său, la o beție sdravănă.

Piesa se incheie cu strigătul disperat al Aniței, femeia lui Chirică: „*Vai de mine! Blăstemată de crâșmă! Vai! Otravă de rachiu! Voi mi-ați omorât bărbatu și mă lăsați pe drumuri vădană și c'o casă de copchii!*”

Scenele sunt naturale și persoanele bine alese. Luminătorii satului, preotul și învățătorul iau parte la acțiune în mod inteligent. Oleacă nepotrivit este prezența jandarmului—șef de post—în uitimile scene când Chirică era pe patul de moarte. Când omul e bolnav, n'are nevoie de jandarm la căpătăiu!

I se pun în gură jandarmului și vorbe de tot populare ca „tâmplări de

iestea". Ori e știut faptul că jandarmii deși recrutați din popor, fără pregătire cărturărească, o fac însă pe boierii și se feresc strașnic de a mai vorbi ca la mama acasă. Ei vorbesc, cum se zice la țară „în politică” așa după cum vorbesc și țărani care au fost plutonieri majori și sergenți în armată.

De altfel întreaga piesă are o bogăție neobicinuită de expresii și cuvinte populare. Aceasta însă nu întunecă de loc acțiunea și ideia călăuzitoare a acestei piese, destinată de a împodobi teatrul sătesc.

Preoții pe cari îi preocupă câtuși de puțin combaterea și stăvilirea acestui flagel, vor găsi un sprijin neprețuit—când vor organiza serbări și șezători sătești cu caracter cultural—în piesa Păr. Hodoroabă. Costă 15 lei și se poate comanda dela Cancelaria Mitropoliei din Iași, unde Păr. Hodoroabă face serviciu ca referent cultural.

Diacon I. Gheorghită

PARTEA OFICIALĂ

Copie depe adresa Sf. Sinod No. 303/928.

Inalt Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste avem onoare a vă face cunoscut că Sf. Sinod, în ședința sa din 13 Iunie a. c., a hotărât sărbătorirea Sf. Paști pe anul 1929, în ziua de Duminică 31 Martie.

Aducându-vă aceasta la cunoștință, vă rugăm a comunica tuturor organelor din subordinea I. P. S. Voastre pentru ca la rândul lor să o facă cunoscută poporului din cuprinsul Eparhiei ce păstoriți.

Primiți, Vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

Președinte, (ss) Pimen al Moldovei

Director, (ss) Titus Târgovișteanu.

Copie depe adresa Sf. Sinod No. 304 19/VI/928.

Inalt Prea Sfințite,

Răspunzând adresei I. P. S. Voastre No: 3232/928, relativ la înființarea unei Academii teologice la Iași, cu frățească dragoste avem onoare a vă face cunoscut, că Sf. Sinod în ședința sa din 13 Iunie 1928, a recunoscut dreptul ca Iașii să aibă o școală teologică superioară, dar realizarea acestui drept în practică se va executa în legătură cu proiectul de reorganizare al învățământului teologic.

Primiți, Vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

Președinte, (ss) Pimen al Moldovei

Director, (ss) Titus Târgovișteanu.

Tabloul sectanților din Eparhie.

Publicăm mai la vale în întregime raportul P. C. Părinte Misionar Eparhial cu privire la situația generală a sectelor din această eparhie. Este știut, că propaganda aceasta prinde mai ales în acele parohii unde păstorii duhovnicești sunt stăpâniți de slăbiciuni, lăsând mult de dorit din punct de vedere pastoral.

Atragem atenția tuturor cuc. preoți ca să fie cu toată atenția la propaganda sectanților, sfătuind „cu timp și fără timp“ pe enoriași, ca să se ferească de orice contact cu acești rătăciți, iar printr'o chibzuită contra-propagandă să încerce ca măcar pe unii să-i dobândească.

*

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Conformându-mă rezoluției I. P. S. Voastre depe adresa Sf. Sinod No. 354 din 2/VII/928, am adunat date exacte asupra sectanților din Arhiepiscopia Iașilor (Mitropolia Molaovei și Sucevei).

Prezint I. P. S. Voastre următoarea situațiune :

I. JUDEȚUL IAȘI.

In protopopiatul I Iași, compus din 48 parohii sunt :

14 familii adventiste, cu 52 de suflete ; 22 familii evangheliste, cu 74 de suflete. Adventiștii și evangheliștii sunt staționari. In anul acesta s'au întors la biserica mamă 3 familii adventiste.

Evangheliștii sunt pe cale de dezorganizare, din cauza unui conflict ivit între șeful lor Gr. Constantinescu și comunitate pe chestia fondurilor bănești.

In protopopiatul II Tg. Frumos, compus din 45 parohii sunt :

7 familii adventiste, cu 27 de suflete ; 2 familii baptiste cu 3 suflete ; 1 familie evanghelistă cu 3 suflete ; 6 familii pocăiți, cu 25 de suflete.

Și'n această Circ. situațiunea sectanților e staționară.

In protopopiatul III Ungheni, compus din 42 parohii sunt :

4 familii adventiș, cu 11 suflete ; 16 familii baptiști, cu 32 de suflete ; 9 familii evangheliști, cu 35 de suflete ; 5 familii ino-chentiști cu 37 de suflete.

È de remarcat că în această Circumscripție, avem sectanți numai în parohiile de peste Prut. Aproape toți sunt ruși, aduși în colonii de dinainte de război de prin părțile Nistrului.

In tot județul Iași, format din 135 parohii sunt :

1) Adventiști, 25 de familii cu 90 de suflete ; 2) Evanghe-
liști, 32 de familii cu 112 de suflete ; 3) Baptiști, 17 familii cu
35 de suflete ; 4) Pocăiți, 6 familii cu 25 de suflete ; 5) Inochen-
tiști, 6 familii cu 37 de suflete.

II. JUDEȚUL BOTOȘANI.

In protopopiatul I Botoșani, compus din 59 parohii sunt :

65 familii adventiști, cu 237 de suflete ; 5 familii baptiști,
cu 16 suflete ; 23 familii pocăiți, cu 90 suflete.

Adventiștii sunt în descreștere. Pocăiții în creștere, în co-
munele vecine cu Bucovina : Dumbrăveni, Corocăești și Călinești.

In protopopiatul II Tg. Hârlău, compus din 49 parohii sunt :

43 familii adventiști, cu 155 de suflete ; 8 familii evanghe-
liști, cu 20 de suflete ; 44 familii pocăiți, cu 137 de suflete.

Adventiștii sunt staționari și în unele locuri în descreștere.
Celelalte secte sunt staționare.

In tot județul Botoșani, format din 108 parohii sunt :

1) Adventiști 108 familii, cu 392 de suflete ; 2) Evanghe-
liști 8 familii, cu 20 de suflete ; 3) Baptiști 5 familii, cu 16 suf-
lete ; 4) Pocăiți 67 familii, cu 227 de suflete.

III. JUDEȚUL DOROHOI.

In protopopiatul I Dorohoi, compus din 45 parohii sunt :

10 familii adventiști, cu 40 de suflete ; 1 familie evanghe-
listă cu 2 suflete ; 2 familii pocăiți, cu 8 suflete.

În unele parohii numărul sectanților a fost mai mare și s'a
redus simțitor, fiind astăzi staționari.

In protopopiatul II Săveni, compus din 45 de parohii sunt :

32 familii adventiști cu 92 de suflete ; 7 familii baptiști cu
27 de suflete ; 1 familie pocăiți cu 3 suflete ; 7 familii evanghe-
liști cu 12 suflete ; 9 familii studenți ai Bibliei, cu 19 suflete ;
1 familie milieniști cu 2 suflete.

Situația tuturor sectanților din această Circumscripție este
staționară.

In tot județul Dorohoi format din 90 de parohii sunt :

1) Adventiști 42 de familii, cu 132 de suflete ; 2) Evanghe-
liști 8 familii, cu 14 suflete ; 3) Baptiști 7 familii, cu 27 de suf-
lete ; 4) Pocăiți 3 familii, cu 11 suflete ; 5) Studenți ai Bibliei
9 familii cu 19 suflete ; 6) Milieniști 1 familie cu 2 suflete.

IV. JUDEȚUL NEAMȚU.

In protopopiatul I Fiatra-N, compus din 55 de parohii sunt:

25 familii adventiști, cu 61 de suflete; 3 familii evangheliști, cu 5 suflete; 15 familii pocăiți, cu 32 de suflete; 3 familii inochentiști, cu 8 suflete.

Toți sectanții din această circumscripție sunt staționari. In comuna Mădei 3 evangheliști s'au reîntors la dreapta credință.

In protopopiutul II Tg. Neamț, compus din 48 de parohii sunt:

16 familii adventiști, cu 43 de suflete; 4 familii baptiști, cu 6 suflete; 3 familii evangheliști, cu 5 suflete.

Adventiștii sunt staționari. Băptiștii în descreștere.

In tot județul Neamț, format din 103 parohii sunt:

1) Adventiști 41 de familii, cu 104 suflete; 2) Baptiști 4 familii, cu 6 suflete; 3) Evangheliști 6 familii, cu 10 suflete; 4) Pocăiți 15 familii, cu 34 de suflete; 5) Inochentiști 3 familii, cu 8 suflete

V. JUDEȚUL FĂLTICENI.

In protopopiatul I Fălticeni, compus din 41 de parohii sunt:

6 familii adventiști, cu 17 suflete.

Numărul lor e staționar.

In protopopiatul II Fașcani, compus din 41 de parohii sunt:

1 familie adventiști, cu 3 suflete; 2 familii evangheliști, cu 6 suflete.

Numărul sectanților din această Circumscripție este în descreștere.

In tot județul Fălticeni, format din 82 de parohii sunt:

1) Adventiști 7 familii, cu 20 de suflete; 2) Evangheliști 2 familii, cu 6 suflete.

Totalizând aceste cifre pe categorii de sectanți, în toate cele cinci județe ale Arhiepiscopiei sunt:

- 1) Adventiști 223 de familii, cu 739 de suflete;
- 2) Evangheliști 56 de familii, cu 162 de suflete;
- 3) Baptiști 33 de familii, cu 84 de suflete;
- 4) Pocăiți 91 de familii, cu 297 de suflete;
- 5) Inochentiști 8 familii, cu 45 de suflete;
- 6) Mileniști 1 familie, cu 2 suflete;
- 7) Studenți ai Bibliei 9 familii, cu 19 suflete.

* * *

Deci, în toată Eparhia, la un număr de 518 parohii—urbane și rurale—sunt 421 familii, cu 1347 suflete, rătăcite dela dreapta credință.

Pătrunderea în țara noastră a acestor secte, mai ales în vechiul regat, se datorește propagandei sistematice a streinilor, cari neputându-ne birui pe calea armelor în marele războiu, cută de a produce turburări sufletești printre creștinii noștri.

Pe lângă aceasta, se datorește și propagandiștilor, veniți din Ardeal, Basarabia și Bucovina, unde aceste secte erau deja mai dinainte de războiu.

Se adaugă și propaganda făcută de unii soldați cari au luat parte în războiu și mai ales a acelora cari au fost în lagărele dușmane și s'au întors în țară.

În timpul din urmă, prin sânguința preoțimeii noastre, propaganda sectelor s'a mai domolit. Ba în timpul din urmă mulți din rândurile sectanților se întorc la Biserica mamă.

Aducându-vă acestea la cunoștință, Vă rog să binevoiți a dispune cele ce veți crede de cuviință.

ss) Pr. V. Chirica

Mulțămiri publice

Mitropolia Moldovei aduce mulțămiri publice următoarelor persoane din parohia Calu, Comuna Calu-Japa Județul Neamț, cari au donat bani și obiecte pentru înfrumusețarea bisericii parohiale Nașterea Maicei Domnului din acea parohie:

1) Obștiei locuitorilor cari au contribuit cu sumele: 13.860 lei pentru facerea unui asfalt în jurul bisericii, 7780 lei pentru facerea unui geamlăc în biserică, 7766 lei pentru facerea a două sobe și cu toții au cumpărat un rând de vestminte în valoare de 10.000 lei, o cristelniță pentru botez de 1000 lei și două felinare în valoare de 5000 lei.

2) Locuitorului G. Boruzi cu soția sa Natalia, care a donat o dveră în valoare de 3000 lei.

3) Locuitorilor D. Calancea, Iancu Fecioru și N. Fecioru, cari au îmbrăcat sf. Evanghelie cu argint, cheltuind 3000 lei.

4) Gr. Cazacu care a cumpărat un acoperământ la sf. Antimis în valoare de 800 lei.

5) Mihalache Măicoci și L. Pală, cari au donat o perdea și acoperemânt la Sf. Proscodie de 1500 lei, și numai L. Pală cu soția, altul la analog cu 1500 lei.

6) Locuitorului N. Fecioru, care a donat o Sf. Evanghelie de 1100 lei și împreună cu I. Gabor și soțiile, o față pe sf. masă, în valoare de 3000 lei, apoi N. Fecioru, Ift. Fecioru și Gh. Fecioru, cari au dăruit două străni în valoare de 2000 lei.

7) H. Măicoci, care a donat o cutiuță de argint pe sf. masă, și a plătit suflarea cu aur a sf. Potir.

- 8) I. G. Poloboc cu alți tovarăși de plutărie, cari au donat o sobă de fer.
 9) V. Balțatu cu soția, cari au dăruit un acoperemânt la iconostas în valoare de 1500 lei.
 10) Femeilor creștine din parohie, care adunate în comitet au dăruit 10 lăicere de lână pentru biserică.
 11) Obștei locuitorilor din parohia și com. Vaduri Jud. Neamț, pentru că a cumpărat un rând de vestminte preoțești în valoare de 22.000 lei și D-nei Raveica I. Tudori din acea parohie, că a donat un covor de valoare.

*

Mitropolia Moldovei și Sucevei aduce mulțumire publică enoriașilor din parohia Văleni Stănișoara, Jud. Fălțiceni cari au binevoit a dona bisericii din acea parohie următoarele obiecte:

- 1) O cruce de lemn pentru paradă zugrăvită din nou în valoare de 400 lei.
- 2) Una icoană de lemn Sf. Treime pentru Iconostas în valoare de 540 lei.
- 3) Un sfeșnic de lemn văpsit, portativ, în valoare de 260 lei. Aceste trei obiecte au fost donate de locuitorul T. I. Tudose.
- 4) Un sfeșnic de lemn văpsit pentru 3 lumini donat de Dimitrie Leucă, în valoare de 200 lei.
- 5) Un analog de lemn zugrăvit, donat de Gh. I. Grigoroaia în valoare de 250 lei.
- 6) Un acoperemânt de pânză brodată pe analog donat de Gh. I. Grigoroaia în valoare de 250 lei.
- 7) Un steag de paradă (prapur) donat de Vasile D. Mitocaru în valoare de 3650 lei.
- 8) Un rând de veștminte preoțești de matasă donat de N. T. Zimbru în valoare de 9000 lei.
- 9) Un pentecostar ediția Sf. Sinod legat în pânză donat de Petre Gogan în valoare de 620 lei.
- 10) Un sfânt Antemis de matasă donat de Dimitrie I. Zimbru în valoare de 230 lei.
- 11) Una masă de lemn pentru jertfă donat de Gh. N. Grigoroaia în valoare de 240 lei.
- 12) Un șervet de bumbac pentru masă donat de Gh. N. Grigoroaia în valoare de 120 lei.

DIVERSE.

De onomastica M. S. Reginei Maria, la 22 Iulie a. c., I. P. S. Mitropolit Pimen I-a trimis această telegramă de felicitare:

Maiestății Sale Reginei Maria

Sinaia

În numele Sf. Sinod și al meu personal, de ziua numelui Maiestății Voastre, grăbesc a reînoi marea admirație și profunda recunoștință din partea Bisericii, pentru marile servicii ce a-ți făcut țării, mai ales în vremea marelui război.

Să trăiți încă mulți ani!

Președinte, (ss) Pimen Mitropolitul

La aceasta, M. S. Regina Maria a răspuns:

Vă mulțumesc pentru călduroasele cuvinte pe care voiu căuta în totdeauna a le merita cu aceiași dragoste pentru țara noastră.

(ss) Maria

Parohii vacante.

Județul Iași.

1) Bogdănești	6) Mădârjac
2) Buznea	7) Popricani
3) Brăești	8) Rădeni
4) Cotnari	9) Vorovești
5) Hălțeni	10) Zahorna

Județul Fălțiceni.

- 1) Râșca

Județul Dorohoi.

- 1) Lișna

Județul Neamț.

- 1) Cârliți

Județul Botoșani.

- 1) Duminica Mare-Botoșani, 2) Sf. Gheorghe, 3) Buhăceni, 4) Dolina, 5) Iacobeni, 6) Pleșani, 7) Sânta Maria.

Județul Dorohoi.

- 1) Șindriceni Gherghel, com. Șindriceni.

Vacantă pe 1 Iulie. Are 186 capi familie, 877 suflete. Biserica e în reparație. Casă parohială n'are. Pământ 7 jum. fălci. Fond pentru biserică 76.000 lei. Biserică filială în satul Strahova.

Mișcarea în clerul eparhial.

NUMIRI DE PREOȚI.

- 1) Dumitru Axinte, abs. al seminarului Veniamin din Iași, numit preot paroh la parohia Bădeni Jud. Iași, pe ziua de 15 August.
- 2) Alexandru Răscănescu, abs. al Institutului Teologic din Arad, numit preot paroh la parohia Buda Jud. Neamț, pe ziua de 15 Aug. a. c.
- 3) Ioan Buzilă, abs. al seminarului din Dorohoi, numit preot paroh la parohia Românești Jud. Iași, pe ziua de 1 Sept. a. c.

TRANSFERĂRI.

- 1) Pr. D. Ciolan, transferat dela parohia Românești Jud. Iași la parohia Sf. Voievozi Roșca din orașul Iași, pe ziua de 1 Aug. a. c.
- 2) Pr. C. Leonte transferat dela parohia Albești Jud. Botoșani la parohia Sf. Sava din Iași, pe ziua de 1 August a. c.
- 3) Preotul V. Enache transferat dela parohia Vârful Câmpului Jud. Dorohoi la parohia Văculești în acelaș județ, pe ziua de 1 Sept. c.
- 4) Preot Ec. I. Teodorescu, transferat dela parohia Manoleasa Jud. Dorohoi la parohia Săveni în acelaș județ, pe ziua de 1 Sept. a. c.

ANUL IV, No. 9

IAȘI, SEPTEMBRIE 1928

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

—
APARE LUNAR
—

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Redacția și Administrația:
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

ABONAMENTUL
PE UN AN 120 LEI

CUPRINSUL :

- O nouă lege de salarizare
a preoțimei *Pr. Valeriu Iordăchescu*
- Iarăși calendarul? *Pr. N. Hodoroabă*
- Omul s'a stins, dar fapta bună
a rămas *Econ. D. Furtună*
- Nădejdea Invierii: Psalmul 15
Soboarele misionare *Pr. Grivas D. Cruceanu*
- Hramul Mănăstirei Vorona *Pr. Nec. Negoită*
- Din trecutul Mănăst. Agafton *P. C.*
- Recenzii: „Intregirea Româ-
niei“, „Sfaturi Sfinte“, „Care
este botezul cel adevărat“,
„Tâlcuirea rugăciunii Dom-
nești“, „Logos“ *Ec. Hrist. Manoilescu*
- Partea oficială: Adrese, Cir-
culări, Mulțămiri publice *Pr. N. Hodoroabă*
- Condiții legale pentru trece-
rea dela un cult la altul
- Diverse.— Parohii vacante

* * *

* * *

* * *

ASIGURAREA BUNURILOR BISERICESTI.

Se face cunoscut tuturor instituțiilor pendinte de ac. Eparhie, că sunt obligate prin regulamentul întocmit de Consiliul Central Bisericesc, publicat în M. Of. No. 130 din 16 Iunie 1928 să asigure bisericile, casele parohiale și alte imobile la Societatea «Dacia-România», pe baza convenției încheiate între Eforia Bis. și această societate.

Formularele necesare cum și instrucțiile s'au înaintat de la 15 Sept, a. c.

Toate parohiile își vor procura pe viitor toate registrele (botez, cununii, intrare, eșire, etc.). ca și imprimatele necesare numai de la Tipografia M-rei Neamțu prin protopopii și serv. economic al Mitropoliei. Acesta le tipărește cu preț mai redus decât oricare altă tipografie.

NUMIRE

Preotul Const. Munteanu, prof. secundar din Dorohoi, a fost ales de Adunarea Eparhială din 13 Mai a. c., ca membru supleant în Consistoriul Spiritual Metropolitan în locul preotului C. Răileanu decedat.

COLECTĂ

Protopopiatul circ. I Iași ne-a comunicat în Iunie, că s'a colectat în biserici pentru aviație 630 lei, 2355 lei pentru orfanii de războiu, 450 lei pentru tuberculoși și 50 lei pentru școala «Mili-cescu», în total lei 3485.

DECESE

Pr. I. Teodorescu, Lunca-Neamț, mort la 12 Sept. 1928.

POSTA REDACȚIEI

Pr. D. Nourescu, Tarcău-Neamț.—Articolul „Rațiunea și Tradiția”—traducere, nu-l putem publica, pentru că nu ne indicați autorul și lucrarea de unde ați tradus-o, ca s'o putem verifica și noi și pentru că spațiul revistei este limitat. Dacă vă îndeletniciți cu astfel de traduceri, nu ar fi mai bine ca să le scoateți în broșură?

*

Abonamentul este de 120 lei anual și se reține direct din statul de salar al fiecărei parohii.

Sumele trimise deja prin mandat, nu se vor mai restitui, ci se vor socoti ca abonament pe anul viitor 1929.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE DE CULTURĂ BISERICESCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

SUB CONDUCEREA SECȚIUNII CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

O nouă lege de salarizare a preoțimei.

Se anunță că domnul Ministru al Cultelor pregătește pentru sesiunea viitoare a Parlamentului o nouă lege de salarizare a preoțimei.

Nu cunoaștem precis, care sunt principiile care vor inspira această lege, dar după cât se vorbește prin cercurile din jurul domnului Ministru, două vor fi punctele de plecare ale legii și anume :

1) Bisericile cu avere proprie, vor fi obligate să-și plătească din veniturile lor salariile integrale ale personalului preoțesc.

Acele biserici, ale căror venituri nu vor fi suficiente ca să poată suporta plata acestor salarii, vor contribui în măsura puterilor lor cu o cotă parte din veniturile lor la plata salariilor, iar statul va complecta restul până la concurența sumei salariului legal.

Bisericile fără avere proprie, vor primi pentru plata salariului personalului lor suma integrală dela stat.

2) Sumele ce se vor înscrie în bugetul statului (respectiv al Ministerului de Culte) și se vor plăti personalului bisericesc, nu vor fi considerate ca salarii, ci ca simple subvenții sau ajutoare din partea statului acordate bisericei.

Impotriva primului principiu n'avem nimic de obiectat. El este deja înscris în legea de organizare a bisericii ortodoxe române și ni se pare echitabil, ca bisericile când dispun de mijloace să-și plătească singure personalul, în toate condițiile și garanțiile legale.

Rămâne numai, ca Ministerul de Culte, să revizuiască averea acestor biserici și să le oblige în consecință.

Cât privește principiul dela punctul al doilea, ca sumele primite dela stat pentru plata personalului bisericesc, vor fi considerate ca subvenții, iar nu ca salarii, dacă în adevăr intră în intenția domnului Ministru de a-l trece în lege, noi facem asupra lui toate rezervele noastre și atragem serioasă atenția preoțimei asupra gravității lui.

Noi nu înțelegem să stăruim asupra semnificației precise juridice a termenului de salar și de subvenție și asupra deosebirei dintre ele.

Bănuim, nu fără motive, că din moment ce se ocolește termenul de **salar** și ni se servește insistent acel de **subvenție**, aceasta nu se face fără rezoane, care în nici un caz nu pot fi în favoarea preoțimei.

Că în legea de organizare a bisericii ortodoxe române din inadvertență, pe care noi nu o suspectăm, s'a putut strecura termenul de **ajutor**, aceasta nu poate fi un temei juridic, de a exclude pe preoți dela beneficiile legate de calitatea lor de funcționari ai statului, dintre care beneficiul cel dintâi este salarul.

Preoțimea are dreptul să privească această chestiune nu numai din punctul de vedere al expresiei juridice, care precum am mai spus, din inadvertență s'a strecurat în legea de organizare a bisericii ortodoxe, ci din punct de vedere ceva mai nou, acela al drepturilor ei incontestabile la o remunerație din partea statului, care să-i facă posibilă extrem de modestul ei traiu.

Toată istoria trecutului neamului acestuia, împletită cu munca necontestabilă a preoțimei lui stă **martoră** nemincinoasă a acestui modest drept al bisericii. **Secularizarea averilor ei de către statul român, în cea mai elementară noțiune de justiție, constituie o creanță perpetuă a bisericii române asupra statului.**

Glasul a peste treisprezece milioane de ortodoxi, cari prin credința lor religioasă pledează dreptatea bisericii ortodoxe române, este suficient pentru a constitui o temelie juridică a acestei pretenții, chiar pentru aceia cari din nenorocire împărtășesc concepția funestă, că dreptatea nu are valoare în sine, ci că este în funcție de majoritate.

In sfârșit, necesitățile ideale ale neamului nostru, a căror

satisfacere este încredințată bisericii, vor cumpăni și ele ceva în cumpăna dreptei judecăți.

Preoțimea are dreptul să nu fie despoiată de calitatea ei de funcționară a statului, care pe lângă obligațiile multiple, îi aduce și un modest avantaj, salariul.

Această calitate a ei este deja recunoscută principial în constituție, care face din biserica ortodoxă română, biserica dominantă în statul român.

*Această calitate este recunoscută în mod precis, prin **legea armonizării salariilor funcționarilor publici**, ca și de **statutul funcționarilor publici**; ea era recunoscută și prin legea bisericească anterioară celei actuale.*

Preoțimea deci, vrea să nu i se știrbească calitatea de funcționară a statului și dreptul prin care derivă din ea salariul.

Salar, însemnează un drept câștigat prin lege, un quantum prevăzut în lege, exigibil prin justiție ca ori ce drept personal; el are modalitățile lui legale de a fi încasat, el este temelia dreptului la pensie în condițiile generale ale legii pensilor.

Fluctuațiile la care este supusă subvenția nu sunt compatibile cu drepturile la salar al funcționarului public. Acest drept de funcționar public cu salar, preoțimea nu-l va ceda.

Este mai mult decât straniu, să ni se spună, că autonomia bisercească ar consta în aceia, că noi trebuie să renunțăm la aceste elementare drepturi câștigate. Nu există incompatibilitate de nici un fel între relativa autonomie bisericească în care trăim și între dreptul elementar al bisericii de ași primi sub forma cea convenabilă a salariului, ajutorul material datorat ei de stat ca un drept câștigat.

Congresul general preoțesc care se va ține anul acesta la Chișinău în Octombrie, va discuta chestiunea. Preoțimea să fie atentă.

Preot Valeriu Iordăchescu

Profesor universitar

MUZEU BISERICESC.

Dl. profesor și reputat conferențiar I. D. Ștefănescu, cunosătorul atât de apreciat la Paris al picturii și artei bizantine, a ostenit vara aceasta la Marea Agapia, ca să pună în rânduială multe odoare bisericești, alcătuind astfel un adevărat muzeu bisericesc. Fapta aceasta grăește de la sine.

Iarăși calendarul ?

Sunt patru ani decând Sf. Sinod a îndreptat calendarul nostru iulian. Datorită sforțărilor făcute de preoțime ca să lumineze pe credincioși despre rostul acestei îndreptări, majoritatea credincioșilor l-au primit. Lupta preoților a fost cu atât mai grea cu cât poporul nostru din fire conservator, tradiționalist, ține morțiș la ceia ce a apucat, mai ales când e vorba de vre-o datină creștinească, fie ea chiar îngrădită de superstiții.

Multe au îndurat preoții de pe urma acestei îndreptări. Li s'au închis bisericile, li s'au luat limbile de la clopote, au fost siliți să slujească după stilul vechiu, au auzit vorbe grele și de ocară. Ziarele ne-au relatat multe întâmplări de acest fel din lung și latul țării. În Basarabia mai cu seamă au fost multe frământări în popor pe chestia calendarului. Și trebuie să recunoaștem, că spiritele nu s'au liniștit acolo pe deplin nici până astăzi. Munca preoților a fost zăticnită într'o bună măsură în unele părți, de propaganda făcută de unii călugări, cari îndemneau poporul să țină sărbătorile după vechiul calendar și nu după cel îndreptat, precum și de către unii politiciani de meserie, cari pentru a-și menține sau spori popularitatea prin diferite ținuturi, fie că dădeau ordine scrise, fie că spuneau din gură, că creștinii sunt slobozi să țină sărbătorile după care calendar vor. Știm circulările date în acest senz sub trecuta guvernare în Basarabia.

Dar, pe unde autoritățile n'au stingherit propaganda preoților nu le-au dat însă în schimb nici un concurs, rămânând complet indiferente, cu toate ordinele venite de la centru, ca să secondeze pe preoți în a lumina și îndemna pe cetățeni ca să primească calendarul îndreptat.

Va să zică, în contra muncii edificatoare a preotului au stat cu îndârjire: unii călugări, parte din frunțașii și autoritățile comunale și unii politiciani. Ce zidia preotul ziua, alții surpau noaptea, curat ca'n legenda cu meșterul Manole! Insfârșit, după o continuă și curajoasă propagandă din partea clerului, timp de patru ani, treburile s'au fost îndreptat pe drumul cel bun, spiritele s'au mai fost liniștit și chiar unii din cei mai încăpăținați dușmani ai calendarului îndreptat, văzând că nu ies la nici un capăt cu îndârjirea lor, s'au dat și ei la brazdă, s'au dat după apă, cum zice o vorbă, s'au dat și ei cu mulțimea, s'au dat după păstor, cum era și firesc.

și cum doriām cu toții. Ne bucurām c'a putut prinde această îndreptare, măcar că ea s'a făcut prea repede, în grabă și fără o anterioară pregătire a mentalității poporului.

Dar iată, că atunci când credeām c'am scăpat de greu și socotiam rezolvată definitiv această chestiune, vine hotărârea Sf. Sinod din ședința de la 13 Iunie a. c., care fixează data serbării Paștelor în 1929 la 31 Martie.

Incepe a se discuta din nou calendarul și pascalia. Unii călugări fără competență, iar alții din cei certați cu disciplina și morală cerută de canoane și de viața pustnicească, au început a face propagandă prin sate și a ațâța spiritele împotriva hotărârei Sf. Sinod. Unii au împărțit manifeste incendiare, rău croite și fără ortografie, alții au scris pe la reviste bisericești, burzuluindu-se pe data serbării sf. Paști, pe motiv, că le vom serba înainte de Paștile Evreilor. Unii au mers și mai departe. Au cules iscălituri de la săteni, sau i-au iscălit singuri, și au înaintat jalbe acoperite de sute de iscălituri la minister, prin care cer ca să fie lăsați să se țină de calendarul vechiu.

Ba și unii preoți scriu prin reviste, cerând ca Sf. Sinod să revie asupra datei serbării sf. Paști.

Se va face desbinare în popor pe această chestie? Nu se știe. În tot cazul, nu trebuie să fim prea optimiști.

E întrebarea: poate Sf. Sinod să revină? Și ce-ar însemna atunci această revenire? Desigur, s'ar zice: c'a lucrat cu ușurință și a luat hotărârea în grabă, fără a studia bine chestiunea. Dar noi știm, c'au luat parte la ședința Sf. Sinod și persoane laice, competente în materie astronomică și calendaristică și cari și-au pus semnătura pe hotărârea Sf. Sinod.

Părererea noastră este, că Sf. Sinod nu poate și nu trebuie să revină. Chestiunea e foarte delicată. Poporul s'ar deprinde cu o astfel de revenire, hai să-i zicem: „bătaie în retragere” a Sf. Sinod și atunci, desigur c'ar striga plin de curaj: „Dacă am ajuns aici, hai-dem încaltea, înapoi la calendarul vechiu!”.

Ce-i de făcut? Iată ce: a) De stingherit în grabă acțiunea negativă a călugărilor nechiemați, cari ațâță spiritele la sate.

b) Preoțimea să înceapă o vie contrapropagandă lămurind pe creștini asupra chestiunii.

c) Autoritățile să dea tot concursul preoțimei, luând parte la adunările populare și să-și spună și ele cuvântul.

d) Presa laică și în special cea bisericească să se pună în serviciul cauzei.

e) P. P. S. S. Chiriarhi pornind prin Eparhii în vizite canonice, să ia contact cu poporul și să-l lumineze.

f) Sf. Sinod să dea cât mai curând o pastorală către toată suflarea creștină ortodoxă, în care să lămurească norodul asupra hotărârii luată în ședința de la 13 Iunie, a. c., cu privire la fixarea serbării Sf. Paști în 1929 în ziua de 31 Martie ¹⁾.

Dacă aceste măsuri nu se vor lua curând, ne putem aștepta la surprize neplăcute, care numai bine nu vor aduce bisericii și neamului.

Numai de n'ar fi prea târziu!

Pr. N. Hodoroabă

Omul s'a stins, dar fapta bună a rămas.

După ce sufletul omului se trece, singură fapta cea bună vorbește. S'ar părea că e prea cunoscut acest adevăr și totuși—mai cu seamă în vremea de azi, el trebuie rostit fără încetare. Așezămintele bisericești străbune zac în ruine. Frumoasele testamente în care cel puțin a treia parte din avere era hărăzită unui scop cu adevărat creștinesc, de pomenire în neam și în neam—au apus parcă odată cu rânduiala dieților din Pidalion. Acolo în 1844, testamentul creștinului se începe cu Iisus Christos, căci pe el trebuie să-l lăsăm moștenitor, în cinstea săracilor, și se sfârșește cu vorbele: „Această diată a mea voesc a fi întărită și adevărată înaintea a tot județul și a toată stăpânirea. Iar cel ce s'ar apuca să o strice pe ea, să dea cuvânt înaintea judecăței Judecătorului celui nemitarnic“. Pioase cuvinte din care răsare zugrăvit tot sufletul strămoșesc, plin de credință. Ar trebui cercetate cu luare aminte, daniile vechi, ca să vedem și să ne încredințăm noi, ceștia ce ne mândrim cu „știința“ zilei, cât de îmbelșugați în fapte creștinești erau bătrânii și cât de lucie este pustietatea sufletească de acum, când nu lăsăm bisericii nici a zecea parte din avutul nostru. Sau cum zice Eminescu:

Astăzi mintea e bogată, dar credința este seacă. Iată

1) I. P. S. Mitropolit Pimen a dat o astfel de pastorală în ziua de 1) Sept. a. c. către clerul și poporul eparhiei. N. H.

pentru ce se cuvine să amintim fără încetare ori de câte ori se ivește în vremurile noastre un ctitor și binefăcător cum erau odinioară în acest neam românesc. Iată pentru ce o durere cuprinde sufletul tuturor când află — prin revistele și ziarele noastre — orice : politică, intrigi, crime și aproape nimic despre viața și faptele celor cari și-au închinat gândul și tot avutul sfintelor noastre lăcașuri.

Când eram în seminar, vedeam cu jale, în Iași, ruinele bisericii Sf. Ioan Botezătorul. Sfânta biserică era părăsită cu totul, ca și sora ei Sf. Ilie—niște ziduri părăsite, gata să cadă.

Deși în mijlocul orașului cu trecut atât de mare, ambele biserici te înfiorau, în neîngrijirea și uitarea lor. Și totuși! Un ales iubitor de Dumnezeu și de oameni s'a ivit! Vasile Rusovici. Cât a fost în viață, a făcut ca biserica Sf. Ioan să strălucească de curățenie și frumusețe. O podoabă a Iașului. O pildă rară. Dacă mi-ar fi ținut cineva o mie de lecții de filosofie creștină, în glasul cel mai înalt, n'ar fi vorbit inimii noastre atâta cât mi-au vorbit florile de atunci dela biserica fostă ruină! După moarte, ctitorul a lăsat Sf. lăcaș mai multe milioane, pentru aceeași bună întreținere și pentru zidirea școlii de cântări bisericesti din Iași.

Azi biserica slujește de capelă a acestei școli și este și metoc a m-rii Neamțu. La fiecare an, la 26 Iulie, slujba bisericească dela Sf. Ioan Botezătorul din Iași pomenește cu mare cinste numele ctitorului Vasile Rusovici. De n'ar fi fost el, biserica ar fi rămas o ruină ca toate ruinele.

Poate fi oare o pildă mai înălțătoare decât aceasta, în vremea în care trăim? Chipul acestui om și a celor de felul lui nu trebuie oare arătat în foile care cad în mâna tineretului?

Fără îndoială, aici stă rostul dintâiu al tipăriturilor bisericesti și românești în deobște.

Toți cei cari țineți la Biserică și Neam, îndreptați-vă pașii cătră minunea vie ce a făcut-o Vasile Rusovici la Sf. Ioan Botezătorul din Iași, bucurați-vă că n'a murit duhul daniilor străbune priviți apoi cu gândul la toată nestatornicia lucrurilor omenești și veți vedea că dacă banii, vrednicii de laudă ctitori nu sunt pomeniți prin cărțile noastre de școală ori prin foile zilei—e semn că numai educația poporului pierde cu aceasta—*deoarece fapta lor cea bună a rămas statornică, grăitoare din veac în veac.*

Când vom fi deplin încredințați de acest adevăr, bisericuțe vechi nu vor mai sta în ruine, ci vor străluci ca monumente de artă și mărturii de preț, iar testamentele de odinioară vor reinvia în testamentele de astăzi—dovezi limpezi că sufletul drept credincios și pios n'a murit în această țară.

Econ. D. Furtună
Directorul Seminarului Dorohoiu.

Psaltirea versificată.

Nădejdea Invierei.

Psalmul 15.

Păzește-mă, Doamne, — ajutorul meu,
Că altă scăpare în lume n'am eu.
Nădejdea mea toată în tine mi-am pus,
Tu îmi ești tărie și sprijin nespus.
N'am altă dorință aci pe pământ,
De cât să am parte de locașu'ți sfânt,
De unde rugi sfinte să pot înălța
Și, zmerit, să capăt mare mila tă.
Departe stau, Doamne, de cei-ce voiesc
Nedreptăți a face și cari clevetesc
A ta bunătate; nici parte nu iau
Cu cei-ce-a lor mână în tânguiri o au.
Partea moștenirei și pășarul meu
Or și când fii, Doamne, scapă-mă de rău!
Numele tău mare, bine-cuvântat,
In zi și în noapte fie lăudat.
In dreapta mea, Doamne, or cât tu vei stă,
Sufletul în mine se va bucură.
Iar când în mormântu-mi capul meu va fi,
Nu în putrezime se va mistui;
Nici în Iad lăsa-vei pe cel cuvios,
Pe cel ce ascultă glasul tău duios,
Ci, în bucurie, privind fața ta,
El, întotdeauna, se va destăta.

După original de
Preot hagi Grivas D. Cruceanu
Doctorand Profesor secundar.
Parohul Bisericii Cernica — Ilfov

Soboarele misionare.

Printre mijloacele cele mai eficace pentru pregătirea și întărirea sufletească a credincioșilor sunt și soboarele mai sus numite.

Ivirea sectelor, indiferența religioasă și imoralitatea vremii cere intervenire grabnică a ostenelilor preoțești... și o cărărușă ce duce la izbândă este cărarea cerc. misionare. Le vedem manifestându-se pe ici pe colo; unele mai interesate, altele mai puțin.

Am luat și eu parte la ele; dar mărturisesc că roadele acestor cercuri preoțești nu prea își dau „rodurile lor, la vremea lor”.

Frământat mereu de gândul că în ce fel ar trebui ele organizate, am ajuns la niște hotărâri sau mai bine zis „jaloane” pe care le-am prezentat autorității în drept spre aprobare. În adevăr, s’au luat în serios aceste jaloane, li s’a dat putere de „autoritate”, nu însă în totul vederilor mele.

Mă voiu osteni să le înșir aici, pentru a putea fi comentate de preoții Eparhiei, dându-li-se ori un vot de „blam” ori o aprobare respectabilă.

1) *Serviciul Sf. Leturghii* cât se poate de solemn; liniște completă între slujitorii altarului; preoții toți pregătiți trupește și sufletește pentru Sf. slujbă.

2) Preotul rânduit predicator, va prezenta un plan după regulile omiletice care se va păstra la dosarul activității cercului.

3) Cazania zilei cetită de un credincios, ales ca citeț bun de preot paroh, ori în locul cazaniei lectură aleasă.

4) *Strana*. Una din greutățile acestor soboare este că strana lasă foarte mult de dorit. Câți cântăreți, atâtea glasuri; câți dascăli atâtea feluri de a sta în strană, de a face „cruce” ori a sta în genunchi. Din cauza acestei scăderi, serviciul sfânt devine supliciu.

La prima ședință a cercului misionar Erbiceni, ținut la Focuri-Iași la sfârșitul slujbei, am atras atenția cântăreților asupra acestei situații, am căpătat din partea lor întrebări cu soluții pentru ridicarea prestigiului stranei; și atunci propunându-le înființarea unui cor frumos al cântăreților, au primit veseli propunerea și-au hotărât ei modalitatea ca la parohia unde se va ținea cercul, ei să vie seara în spre ziua cercului, luând parte la vecernie și apoi rămânând în biserică, sub conducerea ori a unui preot, ori cântăreț ales, să se aranjeze pe 2 – 3 voci pentru a da răspunsurile. Cred că se poate, de oarece am văzut multă dragoste între cântăreți, pentru această idee.

5) Atât predica zilei, cât și serviciul religios, de va fi cazul, vor fi criticate de preoți, spre mai bună pregătire și prezentare în fața enoriașilor.

6) Discuțiuni intime în privința unei leturghii, aceasta pentru uniformizarea serviciilor religioase, lucru dorit de toți. La cercul amintit, s'a discutat: când să se sfințească jertfa, înainte de darea anaforei ori după, și s'a ajuns la concluziunea că sfințirea jertfei adusă prinos la biserică, să se facă după darea „anaforei”, pentru motivul puternic ca Sf. Leturghie se termină cu împărțirea „anaforei”, dar mai ales și din punct de vedere disciplinar.

Conferința după masă.

7) Deschiderea ședinței prin corul cântăreților: *Impărate Ceresc* ori *Apărătoare Daamne* și alte cântări. Aceasta pentru că rostul cântăreților după masă este șters. Trebuie și el să fie tovarășul preotului până la sfârșit.

8) Lecturi biblice sub conducerea unui preot pregătit. La ședință, am invitat locuitorii să-și cumpere Sf. Carte, promițând mulți că-și vor procura-o și spunându-le că la ședința viitoare din anul ce vine, vom deschide cu toții Sf. Carte și vom începe a ne învăța s'o cetim și s'o înțelegem.

Bucurie între credincioși, unii au vroit să dea pe loc bani, dar preotul de loc a rămas să se intereseze de această chestiune.

9) Din osteneala preoților prezenți (3) s'a strâns un număr de 30 broșuri, format mic, conținut moral-religios și s'a împărțit poporului, care ne mulțumea, unul a spus că mare lucru facem de oarece rătăciții svârț și pe drumuri broșuri otrăvite ca să smințească mințile credincioșilor. De notat că ședința publică s'a ținut și la școala satului, iar apoi lumea adunându-se la primărie, ne-a chemat din nou ca să mai stăm de vorbă.

10) Ședința de după masă e bine să se împartă în două, 2 ore chiar în biserică unde va fi lectura biblică, iar 2 ore la școală unde programul suferă o nuanță profană.

Acestea sunt jaloanele fixate de mine într'un raport și la primul cerc ținut, mi-am întărit convingerea, că peste un an-doi, organizate astfel cercurile soboarelor misionare vor putea trezi pe creștini la o viață nouă.

În acest chip cercurile preoțești vor deveni în adevăr momente de înălțare sufletească atât pentru preoți cât mai ales pentru credincioși.

Ținerea cercului preoțesc va fi o adevărată sărbătoare creștinească.

Preot Nec. Negoită
Erbiceni-Iași

Hramul Mănăstirii Vorona.

Preocupat de starea morală și religioasă a credincioșilor din această Eparhie, I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei a oficiat și la hramul mănăstirii Vorona din Jud. Botoșani, în ziua de 8 Septembrie. A plecat din Iași Vineri 7 Septembrie. În gara Liteni a fost întâmpinat de D-l D. Vizanti prefectul Jud. Botoșani, P. C. Econom Al. Simionescu, protopopul județului, parohul din Liteni, părintele profesor C. Roșescu și alți preoți din parohiile vecine.

Mănăstirea Vorona se află la 12 km. de gara Liteni, în mijlocul unei frumoase păduri. A fost zidită de câțiva călugări ruși în anul 1600. Soborul mănăstirii în frunte cu starețul și mult popor întâmpină pe Înaltul Prelat, care e condus în biserică unde s'a oficiat un Tedeum.

I. P. S. Mitropolit a vizitat apoi gospodăria acelei mănăstiri, rămânând mulțumit de felul cum starețul și consiliul economic știu să administreze avutul mănăstirii. Spre seară, încep să sosească credincioși de prin satele vecine.

Sâmbătă dimineața, I. P. S. Mitropolit a oficiat sfințirea apei în curtea mănăstirii, fiind de față un număr mare de credincioși, după care I. P. S. Sa a ținut o cuvântare care a fost ascultată cu mult interes și evlavie de toți cei de față. O rezumăm în rândurile ce urmează. „*Au trecut 18 ani de când păstoresc această Eparhie—spune Înaltul Arhipăstor—și în fiecare an am avut mulțumirea să vin la hramul acestei vechi mănăstiri, unde am văzut evlavie la credincioși și multă dragoste față de aceste așezăminte strămoșești. Înainte de intrarea noastră în război, în 1916, am fost însărcinat de către neuitatul Rege Ferdinand I, ca să merg pe vechile hotare unde războiul începuse de doi ani, și v'am cercetat pe voi, vrednici gospodari, atunci, când cu toții ne pregăteam pentru intrarea în război, în vederea desrobirii fraților subjugăți. Am început această vizită dela mănăstirea Slatina și am continuat drumul pe hotarul Bucovinei și al Basarabiei. Am mers într'un ceas bun, căci astăzi, acele hotare blestemate au dispărut și România întregită e cuprinsă între hotarele ei istorice. Acesta a fost visul strămoșilor noștri pe care noi l-am văzut îndeplinit. Mi-a fost dat să binecuvîntez armata când a pornit la război și însoțiam*

pe marele Rege cu toți barbații de stat, atunci când drapelul nostru s'a ridicat și a învins pe vrăjmași. De sigur, că mulți dintre cei de față ați luat parte la acest groaznic război. Regele Ferdinand a fost chemat de Dumnezeu la veșnicie după ce și-a făcut datoria și după el a trecut către Domnul și unul dintre cei mai de seamă bărbați de stat, I. Brăteanu și alți demnitari din toate partidele politice. Trebuie să ne aducem aminte de ei. Nu trebuie să uităm pe un vrednic sfetnic al tronului care a murit în floarea vârstei, făcându-și datoria, neuitatul Gh. Mârzescu. Să dea Dumnezeu, ca asemenea fruntași să aibă țara noastră cât mai mulți, mai ales în vremurile de azi. Căci nu-i deajuns că am făcut unirea a 14 milioane de Români, ci e nevoie și de conducători pricepuți și buni patrioți. Războiul cere jertfe și sânge; dar el se impune atunci, când interesele națiunii îl cer și cel ce merge la război și se jertfește, este fără păcat înaintea lui Dumnezeu. Hristos prin jertfă a întemeiat Biserica care viețuește de aproape 2000 de ani. Războiul ne-a lăsat și multe metehne. Sufletele au fost adânc zguduite. Vă poftesc și vă îndemn, ca să vă feriți de ațățările unor vagabonzi zăpăciți, îndrăzneți și turburători, căci ei sunt oameni fără căpătâi și fără conștiință și nu-și dau seama de ceia ce fac. Vă îndemn și vă poruncesc chiar, ca un părinte duhovnicesc al vostru, să nu dați ascultare decât Bisericii lui Hristos. Să nu vă lăsați înșelați de acei vagabonzi: cari nu vor decât să facă neli-niște în popor. Să aveți încredere sigură, că cei chemați de Dumnezeu își vor face datoria până la sfârșit. Să disprețuiți pe acei mincinoși, cărora le place să trăiască fără muncă. Am îmbătrânit cu voi și voi cu mine și cât va urea Dumnezeu vom mai fi împreună. Avem școli și biserici cu preoți și învățători în toate satele. Trimiteți copiii la școală, căci e în interesul lor și al țării. Preoții și învățătorii au datoria să îndrumeze poporul și să nu se amestece în luptele politice care fac desbinări între fii aceluiaș neam. Nu se capătă o educație sănătoasă în cluburile politice. Și eu sunt fiu de sătean și mi-i drag căminul părintesc și aș dori să văd pătura țărănească într'o stare cât mai înfloritoare, din toate punctele de vedere. Rog pe Dumnezeu, să vă dea sănătate, putere de muncă și să ajungem cu toții și la anul viitor să ne revedem în această mănăstire istorică."

După cuvântare, I. P. S. Mitropolit înconjurat de un sobor

de preoți a oficiat sf. liturghie, la sfârșitul căreia a vorbit despre însemnătatea zilei. Au luat parte la slujbă și mulți demnitari din Botoșani, între cari remarcăm pe domnii; R. Savinescu, I. Răutu, deputați; D. Vizanti, Prefectul județului, ș. a.

Înainte de plecare d. R. Savinescu a mulțumit Înaltului Prelat pentru cinstea făcută județului Botoșani, venind să slujească la hramul mănăstirei Vorona, la care I. P. S. Sa a răspuns, că are o deosebită considerație și dragoste pentru credincioșii botoșăneni, în mijlocul cărora vine cu cea mai mare plăcere.

Tot în acea zi, I. P. S. Mitropolit a vizitat biserica din Liteni, care este în reparație. Aici a fost primit de credincioși în frunte cu pâr. C. Roșescu. În câteva cuvinte, I. P. S. Sa a îndemnat pe cei de față să păstreze cu sfințenie credința strămoșească, să asculte de învățătura Bisericii, să muncească stăruitor și să-și dea copiii la școală.

Cu trenul de seară I. P. S. Mitropolit s'a reîntors la Iași.

P. C.

Din trecutul Mănăstirei Agafton.

Mănăstirea aceasta și satul de lângă ea s'au numit așa, după numele ieromonahului Agafton, care s'a pogorât de la schitul de călugări numit Mănăstirea Doamnei.

Ieromonahul Agafton văzând că călugării nu vor putea sta mult în Mănăstirea Doamnei, mai 'nainte de 1800, s'a pogorât prin păduri și a găsit un loc potrivit în mijlocul codrilor seculari, unde s'a așezat și s'a pus pe lucru cu unii din ciracii lui și au construit din lemne groase de stejar biserica Sf. Arhangheli, din schitul numit Agafton, după numele întemeietorului său.

Aicea călugării au făcut mai multe case, din care câteva sunt și acuma. Biserica au construit-o pe locul, unde ar fi cântat Arhanghelul Mihail un imn de laudă lui Dumnezeu, după cum se păstrează știrea aceasta ca o legendă. Călugării au tot lărgit locul schitului, făcând 3 iazuri, în care au dat pește. Au altoit o mulțime de pomi din care și acum se mai găsesc prin livada mare, ce înconjoară Mănăstirea Agafton. Pe șesul din vale călugării au făcut grădinării. Aicea au dus-o călugării destul de bine, până ce mulți boieri din Botoșani și din părțile de sus ale țării au căutat să-i scoată

de aicea și să-i trimeată la alte mănăstiri mai mari, la Vorona, la Neamț și în alte părți.

Pe la anii 1820-1830, mulți dintre boierii noștri moldoveni spre a nu-și imbucătăți moșiile, dându-le la urmașii lor, au început a da pe copilele lor la mănăstiri, ca acolo să laude pe Domnul. Astfel s'au umplut mănăstirile de maice cu fete de boeri, care au ajuns la conducerea mănăstirilor.

Dar și fii de ai boierilor mergeau la mănăstirile de călugări și aceștia învățând carte ajungeau pe urmă conducători ai mănăstirilor, iar unii ajungeau chiar Arhieri, Episcopi și Mitropoliți.

Boierii din Botoșani, au ales-o pentru mănăstire de călugărițe, fiind aproape de orașul Botoșani.

Un boier Costache Pisoschi, care în trecut fusese olar, până când a găsit o comoară de bani, a stăruit mult la domnie, și la Mitropolia din Iași, ca să deie incuviințare pentru schimbarea mănăstirei Agafton în mănăstire de maice.

Maicele, fetele boierilor, ș'au construit case pe locul, care poartă numele Mănăstirea din Deal.

Fiind crescut de mic copil în mănăstirea Agafton, am cunoscut foarte multe maice bătrâne, care erau venite la Agafton pentru liniștirea bătrânețelor lor.

În jurul bisericii din vale erau maicele: Macaria Băncescu, tipicărița, Fevronia Botez, schivnica, Maica Scribănoaia, rudă cu învățații Arhieri Neofit și Filaret Scriban, Maica Ecaterina Eșanu cu fiica ei Susana, Maica Susana Ghenadiu, cântăreață, Maica Haritina Humă, cântăreață, care a cărat cu ciubăru tencuială la zidirea bisericii de pe deal și care a cântat I. P. S. Mitropolitului Partenie axionul, când a venit ca mitropolit la mănăstirea Agafton. Apoi alte maice: Olimbiada Oghialoaia, Elpidia Romano, citeață, Magdalina, Agripina eclesiarha și multe altele, care aveau chiliile lor pe vale.

În partea numită mănăstirea de pe deal sunt două rânduri de chilii, case bune mai mari, locuite în trecut mai mult de călugărițele boeroaice, numite și proestoase. Maica Susana Pisoschi, bătrână, care a fost stareță mai 'nainte de 1857, când m'am născut eu și apoi iar a mai fost stareță după nașa mea, stareța Ecaterina Bosie, care a fost o stareță autoritară și energică. Aceasta a murit la 1870. Maica Agafia Vârnav, foastă casieră a Mănăstirei și apoi stareță de la 1872 până la 1887.

Maica Olimpiada Iurașcu tipicărița cea mare, era o femeie naltă și subțire, mătușă de soră a marelui poet Mihail Eminescu, a fost stareță de la 1887, după maica Agata Vârnav până la moartea ei. Maica Fevronia și Magdalena Iurașcu, surori cu maica Olimpiada, mătușă lui Eminescu. Maica Agafia Gherghel, foastă iconoamă, Maica Xenia Stroescu, ce a fost stareță la destiințatul schit *Unsa* din acest județ.

Maica Agripina Ghedeonescu, ce cânta foarte frumos cavașiile Intâmpinării Domnului. Maica Elefteria Gorea, care a fost preoteasa preotului Nicolai Gorea, mort în 1884. Maica Zenaida Pisoschi, Susana Codrescu. Maicele Melania și Justin Licu. Maica Iconoama Aglaida Tăutu, care conducea afacerile mănăstirii pe timpul, când nu erau secularizate moșiile. Moartă în 1877. Maica Epraxia, care a fost stareță după Olimpiada Iurașcu. Acestei maice stareță i s'a dat dreptul de a purta sfânta cruce cu rangul de Arhimandrită. Acest drept îl are și actuala monahie Eufrosina Petrovici, care e stareță în prezent la Agafton. Mai 'nainte au fost maicele Curt, Racliș, Gheleme, dar pe acestea nu le țin minte.

Maica Evghenia Burchi, maicele: Zenaida și Felomenia Aramă, maica Justina Codrescu, Filofteia Stavăr, Mărgărinta Sălceanu, foastă iconoamă înainte de maica Aglaida Vârnav. Gliceria și Veniamina Ciulei-Sălceanu. Magdalena Frângefer. O maică Moscovici. Veronica Talpă, Tavefta Gafencu. Olimpiada Baltă și alte multe, care au locuit în casele de pe deal.

Dintre preoți am cunoscut pe unul Mihalache, un preot Grigore, care a murit în Botoșani și a fost îngropat la Biserica Duminica Mare. Preotul Conache care s'a dus la Tătărășeni în jud. Dorohoiu.

Duhovnicul Ieromonah Daniil Șotropa, fost preot la Ungureni. Acesta slujia foarte frumos, era bun gorpodar, avea vie în jurul casei și livadă.

Apoi Ieromonahul Veniamin Teodorescu, venit de la Coșula, și care a murit prin 1877.

Econom Hristofor Manoilescu.

Botoșani.

RECENZII.**Cărți, Ziare, Reviste**

„*Intregirea României*“, versuri de Lascar Tărăbuță, avocat, Iași, 100 Lei.

Autorul ne este cunoscut. În partea întâia a volumului, în unele versuri, d-sa cultivă sentimentul patriotic, iubirea de neam și de dinastie. Scrise pe înțelesul tuturor, ele s'ar putea ceti cu folos, mai cu seamă în lumea satelor. Il recomandăm preoților și învățătorilor.

*

„*Sfaturi Sfinte*“ de Econ. Gh. V. Șușnea, 1928, Huși, Lei 6.

Cu scrisul păr. Șușnea ne întâlnim des prin diferite reviste bisericești. Cuc. Sa are îndemânarea de a face versuri, de aceia n'a greșit când a luat învățături din proverbele lui Solomon din Biblie și le-a pus în forma versului. E drept, că poezia se citește mai ușor și că sub această formă învățătura prinde mai lesne. Păcat însă, că dintre preoții noștri, puțini au darul de a scrie în acest chip. De altfel, păr. Șușnea scrie bine și în proză. N'am uitat: „*Picăturile de apă vie*“.

Broșura „*Sfaturi Sfinte*“ se poate ceti cu folos de către tineretul nostru și de aceia o recomandăm bucuros fraților preoți.

«*Care este botezul cel adevărat?*» de Cornel Magieru; Biblioteca bunului creștin, No. 1, Oradea, 1928, prețul 3 lei.

Broșura aceasta e scrisă cu scop de a combate tema susținută de po-căiți și de alți sectari, cari sunt contra botezului pruncilor. Autorul dovedește cu citate biblice că ereticii n'au dreptate.

Pentru prunci ajunge și credința părinților, Exemple: credința sutașului, a femeii hananience, a lui Iair, etc.

Aduce și câteva citate cu privire la botez, a unor părinți bisericești din cele dintâi veacuri, ca: Origen, Iustin Martirul, Irineu și Ciprian.

Broșura e scrisă pe înțelesul tuturor și se poate ceti cu mult folos.

O recomandăm bucuros; iar fraților de la Oradea, cari scot „Biblioteca bunului creștin“ le dorim spor la muncă, ca de la No. 1 să ajungă în scurt timp la No. 100!

„*Tâlcuirea rugăciunii Domnești*“, de Pr. N. Donos, în opt cuvântări, Huși, 1928. Fără arătare de preț.

Părintele N. Donos, profesor de teologia practică la seminarul teologic din Huși adună într'o broșură de 75 pag., formatul cărților de școală, opt cuvântări, apărute întâiași dată în Buletinul Eparhiei Hușilor.

Cuc. Sa ne este cunoscut ca un om de carte încă de pe băncile seminarului. De când se află la Huși ne-a dat destule dovezi că duce înainte munca cărții.

Ne amintim, că au mai tâlcut și alți preoți Rugăciunea Domnească, cu care însă sf. sa nu s'a mulțumit. Și bine a făcut. Cuvântările păr. Donos sunt scurte și pline de miez. Sunt scrise limpede. Tâlcuirea e adâncită și documentată cu citate din Biblie și din părinții bisericești.

Bun gând a avut Cuc. Sa când a adunat la un loc aceste cuvântări. Se pot ceti cu mult folos. Ne facem o datorie a o recomanda călduros fraților preoți.

Logos, revue internationale de synthèse chrétienne orthodoxe, No. 1 1928, București. Apare de 4 ori pe an; abonam. 600 lei.

Dl. Nae Ionescu, redactor la ziarul „Cuvântul“ dimpreună cu d. Victor N. Popescu, un distins teolog, asistent la facultatea de teologie din București și care și-a complectat studiile la Paris, scot această revistă în limba franceză. Cam de formatul revistei „Viața Românească“. Are 160 pagini. E tipărită îngrijit. No. 1 are un bogat și variat material.

Partea întâia cuprinde articolele: „*Ideia creațiunii și filosofia creștină*“, de G. Florowski; „*Morala religioasă și morala laică*“ de F. V. Forster; „*Despre natura credinții*“, de N. Berdiceff; „*Desacordul între concepțiile sociale ale lui Tertulian și ale societății greco-romane*“; „*Influențele armenesti în arhitectura religioasă a Dunării de Jos*“, de Al. Busuioceanu; „*Problema unirii bisericilor*“ de Victor Popescu; „*Despre cele două naturi în Hristos*“ de L. P. Karsawiu. Urmează apoi alte articole care privesc viața religioasă în România și în Rusia, publicațiile religioase în străinătate, etc.

La publicațiile religioase în România, pâr. Arhim. Scriban face recenzia lucrărilor. „*Comentarii asupra Evangheliei sf. Matei*“, de prof. Dr. V. Gheorghiu; „*Introducerea în cărțile Vechiului Testament*“ de Prof. Dr. V. Tarnavschi, Noul Testament, traducere de pâr. Gala Galaction și „*Jertfa de seară*“ de d. Victor Popescu.

Despre „*Piatra din capul unghiului*“ scrie pâr. P. Partenie. Mai sunt recenzii asupra ultimelor lucrări a profesorilor: Th. Popescu, a pâr. P. Vintilescu, Const. Tomescu, diacon Al. Constantinescu și d-lui I. Savin.

O asemenea revistă era așteptată de mult. Ea umple desigur un gol în literatura noastră religioasă post belică. Preoții doritori de a o cerceta o pot găsi la biblioteca Protoierilor, iar cei cari vor să se aboneze, trimit costul pe adresa d-lui Nae Ionescu, str. Sărindar 4. București.

*

Recomandăm călduros tuturor cuc. preoți valoroasa lucrare a Pâr. Profesor Dr. I. Mihălcescu Profesor la Facultatea de Teologie din București, intitulată: „*Dogma soteriologică*“. Volumul cuprinde 347 pagini și la autor costă numai 125 lei pe când la librării 140 și chiar 150.

Comenzile se vor adresa direct la autor, biserica Amza București.

Pr. N. Hodoroabă.

CĂRȚI PRIMITE LA REDACȚIE:

1. Actele și debaterile Adunării eparhiale din Eparhia ortodoxă română a Aradului, sesiunea ordinară din 1928.

2. Lucrările Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Chișinăului pe anul 1928.

3. Cine sunt «*Pocăiții*»? de George Popa, fost predicator pocăit. Tipografia Diecezană Oradea. Prețul 4 lei.

PARTEA OFICIALĂ

Sf. Sinod către Ministerul Instrucțiunii. No. 468, 1 Sept. 1928.

Domnule Ministru,

La adresa Dvs. de ieri 31 August a. c. cu No. 108238, ne grăbim a vă răspunde că telegrafic am invitat, pentru a veni în București și a lua parte la lucrările comisiunii întocmită de Dvs., pentru alcătuirea proiectului de program la religie, pe PP. SS. membri : Episcopul Lucian de Roman și Arhieriei : Tit Simedrea și Andrei Crișanul, cari sunt delegații Sf. Sinod.

Cu această ocazie, țin a exprima părerea mea personală, că : predarea cu succes a învățământului religios în școalele noastre secundare, ca să aibă o înrâurire cât mai adâncă și convingătoare în sufletul tineretului nostru, se cere ca preoții profesori de religie, să aibă, în afară de un număr suficient de ore, pentru predarea învățământului religios, de pe catedră și un timp disponibil, în care să ia contact, cât mai apropiat și aproape permanent cu elevii, în afară de orele de prelegere prin ducerea la biserică a tuturor elevilor, în fiecare Duminică și sărbătoare, când nu sunt ore de clasă, căci, numai așa ne putem aștepta la o educație bună și solidă a tineretului nostru, pentru care profesorul de religie este obligat a face din elevii lui, buni credincioși ai bisericii noastre strămoșești și devotați cetățeni ai statului nostru. Altfel, numai prin predarea învățământului religios de pe catedră, nu se poate face o educație deplină.

Acest metod este întrebuințat în toată lumea civilizată unde preoții profesori de religie, au numai sarcina de profesor de catedră, iar nu și de preoți de păstorie, cum e la noi.

Această separațiune a chemării preoțești, de profesor și de preot de păstorie, e deja de mult făcută în alte părți, până și în provinciile românești, alipite în urma marelui războiu : Ardealul, Bucovina și Basarabia, unde unii preoți sunt numai profesori și educatori ai elevilor lor și alți preoți, au sarcina de preoți păstori ai poporului de toate vârstele, pentru care se cere multă muncă, știință și pricepere, mai ales în fața sectanților, care s'au răspândit așa de mult în țara noastră, devenind chiar o primejdie pentru siguranța statului.

Tot așa și pentru profesorul de învățământ religios, se cere

multă și zilnică pregătire în bibliotecă, pentru a fi în curent cu tot ce interesează predarea învățământului religios, în legătură cu alte discipline și teorii, ce par a fi contrare învățământului religios.

Pare-mi-se, că în proiectul de învățământ propus de Dvs., se prevedea ca preoții profesori de religie, să nu mai ocupe și locul de preoți de păstorie în parohii, căci, desigur nu le va putea îndeplini cu competență pe amândouă.

Se cere însă, ca preotului profesor de religie, de învățământ secundar și superior, să i se plătească salariul ca și celorlalți profesori de obiectele principale, din învățământul secundar și universitar.

Numai așa preoțimea bisericii noastre ortodoxe, își va îndeplini rolul ei de educatoare religioasă-morală a poporului, ferindu-l de învățături străine, primejdioase ordinii și liniștei ce trebuie să domnească în poporul nostru.

Altfel, ne putem aștepta la mari greutăți în conducerea intereselor statului nostru românesc, când, avem 3 jum. aproape 4 milioane cetățeni români, de altă credință și poate cu o educație religioasă mai temeinică decât a noastră.

Primiți vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni și Arhieresti binecuvântări.

Președinte (ss) Pimen al Moldovei.

p. Director (ss) Vintilescu.

Copie de pe adresa N°. 6707 a Ministerului de Război, înreg. la No. 36385 către Ministerul Cultelor și Artelor.

Acest departament este sesizat de unele autorități civile și ecliastice că se celebrează căsătorii ofițerilor și gradelor inferioare fără autorizațiunea șefilor ierarhici călcându-se astfel dispozițiunile Art. 16 din regulamentul legii asupra dispoziției ofițerilor.

Față cu această situațiune, cu onoare vă rog să bine voți a da ordine autorităților respective ca pe viitor să nu mai procedeze la celebrarea căsătoriilor ofițerilor și gradelor inferioare fără să prezinte autorizațiunea dată de șeful superior.

p. Director Superior al Justiției și Contenciosului,

(ss) Colonel D. Macovei.

Șeful Secției III Justiție,
(ss) Lt. Colonel Demetresou.

Copie de pe adresa Ministerului Sănătății și Ocrotirelor Sociale No. 44369/928.

Inalt Prea Sfințite,

Constatându-se un mare număr de abuzuri ce se fac cu condicele pantahuze, Consiliul de Miniștri în ședința dela 23 August a. c. a hotărât oprirea lor completă, până la noi dispozițiuni.

În acest scop s'a dat ordine tuturor prefecturilor de a opri circularea acestor condici.

De aceea vă rugăm să binevoiți a nu mai acorda asemenea autorizări până la noui dispozițiuni.

p. Ministru Dr. Cazacu.

CIRCULĂRI

Următoarea circulară a fost trimisă tuturor Protoierilor.

În urma adresei Onor. Minister de Culte No. 33349 din a. c. cu care ui s'a comunicat în copie adresa direcțiunii generale a C. F. R. No. No. 35668/928, vi se face cunoscut, că nici un funcționar de stat, care are dreptul de a călători cu 50% reducere pe C. F. R. în baza „carnetului de identitate”, nu are dreptul să-și semneze singur carnetul, ci fiecare își va prezenta trimestrial carnetul la autoritatea superioară lui, care îl va semna, certificând astfel prezența în serviciu a funcționarului.

Despre aceasta veți face cunoscut și tuturor preoților și cântăreților din cercul P. C. Voastră, pentru că, în caz contrar, vor fi puși la amendă și li se vor confisca carnetele, de către organele de control ale C. F. R.

No. 6051 din 11 Sept. a. c.

(ss) **PIMEN Mitropolitul**

Secretar Eparhial *I. Gheorghiuță*

Consiliul central bisericesc a intervenit către ministerul de Justiție și către cel de Culte pentru a se lua dispozițiuni corespunzătoare pentru înfrânarea scrierilor imorale care s'au înmulțit considerabil în timpul din urmă. Consiliul Legislativ a răspuns prin adresa, pe care o publicăm mai jos, Vă invităm a lua cunoștință de ea și a vă conforma.

Copie după adresa Consiliului Legislativ No. 30/S, înregistrată la M. de Culte și Arte la No. 11445 din 3 Martie 1928.

Domnule Ministru,

Referindu-ne la adresa Dvs. No. 9318 din 25/II/928, relativă la sancțiunile ce cereți a înscrie în viitorul cod penal îm-

potriva scrierilor, filmelor, etc., imorale sau pornografice, avem onoare a vă face cunoscut că Consiliul Legislativ s'a ocupat de aproape de această chestiune, valul de imoralitate și obscenitate al scrierilor și filmelor fiind din nenorocire nu numai român, ci chiar European. De aceea însăși Societatea Națiunilor s'a sesizat de această chestiune, studiind-o și propunând măsurile pentru solidarizarea Statelor în lupta contra acestui pericol comun. În consecință o serie de convențiuni au fost semnate.

Consiliul ținând cont de întreaga această mișcare a înscris în noul cod suficiente sancțiuni și pentru toate formele de manifestare ale obscenității. Mai mult, s'a făcut din acest delict, un delict cu caracter internațional, în sensul că va putea fi pedepsit la noi în țară, chiar când faptul se va fi petrecut în străinătate, dacă infractorul va fi prins în țara noastră și nu va fi fost pedepsit în străinătate, independent de naționalitatea sa.

În fine, trebuie să menționăm, că s'a prevăzut o agravare de pedeapsă în cazul când oferirea, vânzarea, etc. a scrierilor, desenurilor obscene sau imorale se vor fi făcut unui minor.

Președinte, ss) Indescifrabil.

Cu lucrarea ss) *Broșteanu.*

Referent titular, ss) *G. Vrăbiescu.*

MULȚĂMIRI PUBLICE

Mitropolia Moldovei și Sucevei aduce mulțămire publică tuturor persoanelor cari prin indemnul ieromonahului Ghedeon Chiruță au făcut mai multe îmbunătățiri bisericilor :

I. La Mănăstirea Secu din Jud. Neamț s'au donat 3 covoare de lână, 3 candelă de nichel, 2 rânduri de veșminte noi, 12 foveze de alamă, o sobă de teracotă și 100 kg. de lumânări.

II. La schitul Preuțești din Jud. Fălțiceni, s'a făcut un rând de sfinte vase de argint, un rând de veșminte, un epitaș, un sfeșnic, o poală la Sf. Masă, s'a returnat un clopot și s'a reparat temelă în jurul bisericii, cheltuindu-se pentru toate acestea suma de 5000 lei.

III. La parohia Liteni din Jud. Fălțiceni, s'a făcut un pod de piatră în fața bisericii și s'au reparat mai multe fântâni, cheltuindu-se pentru aceste lucrări suma de 5000 lei.

IV. La parohia Frăsuleni din Jud. Iași, s'a făcut strana împărătească a Maicii Domnului în biserică, precum și toate stranele din nou, s'au făcut candelăle din nou, s'au cumpărat cărți și s'a împrejmuit Biserica; pentru care s'a cheltuit suma de 35.000 lei.

V. La parohia Probota din Jud. Iași, s'au făcut reparații bisericii, s'au cumpărat cărți noi pentru biserică, s'au făcut perdele la sfintele icoane, s'a făcut una Sf. cruce cu răstignirea Domnului și s'a împrejmuit biserică, cheltuindu-se suma de 50.000 lei. In satul Perieni s'a făcut pentru biserică un rând de veșminte, 2 poale la Sf. Masă în valoare de 10.000 lei.

VI. La parohia Cucuteni s'a cumpărat casă parohială și s'a plantat 250 salcâmi în curtea bisericii, pentru care s'a cheltuit suma de 15.000 lei.

VII. La parohia Spineni Jud. Iași, s'a făcut una poală la Sf. Masă, 8 candelă de nichel și s'a strâns un fond de 10.000 lei. La filiala Șoldana s'a strâns un fond de 20.000 lei, 3 candelă de nichel. La filiala Fântânelele s'a donat 2 covoare de lână, 2 poale la Sf. Masă, 6 candelă de nichel, un curpân cu 12 foze și s'a strâns un fond de 10.000 lei.

VIII. La parohia Vorovești Dl. I. C. Teodorescu proprietar, a donat 150 m. c. de piatră pentru restaurarea bisericii, Dl. Vasile Mihailescu a donat 3 copaci de stejar pentru construcții, Dl. Gh. Marciuc a donat una liturghie și s'a strâns un fond de 18.000 lei pentru repararea bisericii. La biserică din Vorovești a donat Dl. Th. Alexandrescu o învălitoare la sfânta Masă în valoare de 900 lei, Dl. Gh. Cimpoi un chivot de metal argintat în valoare de 3500 lei, Dl. Nicolae Bahrin un rând de veșminte în valoare de 5 mii lei, Dl. Th. Plugarul a donat una liturghie în valoare de 320 lei. Dl. Nicolae Pichin a cumpărat un Sf. Antimis pentru Sf. Masă în valoare de 220 lei, un Kg. de lumânări și a reparat serafimul.

Dl. Aurel Văioleanu proprietar de vie a împrejmuit biserică din Vorovești pentru care a cheltuit suma de 10.000 lei.

*

Enoriașilor din satul Soci, parohia Brătești cari au donat pentru reparația bisericeii din acel sat suma de 32,260 lei.

Condiții legale pentru trecerea de la un cult la altul.

Legea pentru regimul cultelor, publicată în Monitorul Oficial No. 89 din 22 Aprilie 1928, reglementează pentru viitor trecerea dela un cult la altul prin art. 44 și 45, precum urmează :

Art. 44. — Oricine a implinit vârsta de 18 ani poate trece de la un cult la altul, observând formele stabilite în această lege.

De acest drept nu beneficiază cei ce suferă de boale cari împiedică libera voință.

Femeile măritate pot să-și schimbe religiunea chiar înainte de împlinirea vârstei de 18 ani.

Art. 45. — Oricine, intrunind condițiunile dela articolul precedent, voește să intre sau să treacă la alt cult, va anunța această

intenție, în persoană și însoțit de doi martori, ofițerului stării civile al comunei unde domiciliază.

Ofițerul stării civile va încheia proces-verbal despre declarația de trecere, semnat de cel ce face declarațiunii, preotului, căruia aparține declarantul.

Anunțarea trecerii se poate face și în forma unei declarațiuni autentice la judecătorie sau la notarul public și depusă la ofițerul stării civile.

Dacă în termen de 30 de zile dela înștiințarea preotului autorul declarației nu revine asupra ei, trecerea se consideră făcută deplin drept dela această dată.

Ofițerul stării civile va face, în acest caz, modificările convenite în registrele respective, va elibera declarantului o dovadă oficială despre trece, anunțând aceasta atât preotului căruia a aparținut, cât și aceluia la care a trecut.

Revenirea asupra declarațiunii de trecere se face cu observarea aceluiași formalități.

Formalitățile articolului de față se aplică și aceluia cari vor să părăsească vreun cult fără a trece la altul.

Declarațiunile sau cererile de cari se ocupă acest articol sunt scutite de timbru.

DIVERSE.

Un congres contra alcoolismului.—În ziua de 20 August a. c. a avut loc la Anvers congresul internațional contra alcoolismului, la care au luat parte 400 de reprezentanți ai tuturor statelor din lume, între care și România.

S'a discutat în special oprirea cu desăvârșire a fabricării băuturilor spirtoase, precum și retragerea lor din comerț, întrucât ele sunt cauza cea mai frecventă a mizeriei sociale.

*

O societate culturală nouă.—I. P. S. Mitropolit a aprobat *Statutul Societății de cultură religioasă și socială „Pimen Mitropolitul“* din parohia Dracsini-Botoșani.

Președintele acestei societăți, este pâr. paroh econ. V. Soescu. După statut, acestea sunt datoriile membrilor:

A mărturisi în biserică că vor păzi prevederile statului, că nu vor bea spirt nici derivatele lui, a nu înjura de lucrurile sfinte, a

nu fura lucrul altuia, a urma regulat la biserică, a se împărtăși măcar odată pe an, a ajutara biserică, a lua parte la intrunirile societății, a păstra datinile strămoșești, a nu face horă la cârciumă, a nu juca jocurile moderne, a păstra portul național. Fiecare membru va mai aduce în societate măcar un membru nou.

Scopul dar e destul de frumos. Credem că gestul pâr. Soescu e vrednic de imitat.

Cartea de rugăciuni engleză.—În urma respingerii «cărții de rugăciuni» de către parlamentul englez, carte veche din 1549, dar care a mai fost revizuită în câteva rânduri, ultima dată la 1662, iar în 1927 revizuită din nou de Adunarea Episcopilor, conform cerințelor vremii, biserică anglicană a intrat într'o adevărată criză.

Arhiepiscopul de Canterbury, primat al Angliei și-a înaintat demisia.

Clerul a început să discute chestiunea separației între Biserică și Stat. Episcopul de Durham, Dr. Henson, se pronunță în favoarea despărțirii între Biserică și Stat, de oare ce clerul nu se poate lăsa subjugat de autoritatea laică.

Episcopul scrie: «Această despărțire ne-ar face desigur să pierdem foarte mari avantaje materiale, dar ar da în schimb Bisericii independența spirituală de care nu se poate lipsi».

Comisiunea medicală pentru scoaterea preoților la pensie. O propunere.—Comisiunea medicală pentru pensii de multe ori socoate pe unii preoți bătrâni și infirmi, cari ar trebui să fie scoși la pensie, ca apți pentru continuarea serviciului preoțesc.

De oare ce săvârșirea sfintelor taine, slujba proscomidiei ca și a sf. împărtășiri cer o pregătire specială și sunt unite cu multe greutăți, de oare rezolvarea diferitelor chestiuni de ordin duhovnicesc cer multă pricepere și competență, și de care lumea laică n'are cunoștință, s'ar cuveni, ca pe viitor, din această comisiune să facă parte și un delegat al Bisericii, în persoana unui preot titrat și cu multă experiență.

Cererile de transferări.—Se aduce la cunoștința cuc. preoți, că pe viitor, preoții cari vor cere transferări de parohii și căpătând aprobare, vor reveni asupra cererei făcute, vor suferi consecinți pentru ușurința cu care înaintează asemenea cereri autorităților superioare, motivându-le cu argumente slabe și copilărești.

Examenele cântăreților cu practică.—Cântăreții cu practică, cari n'au zece ani impliniți de vechime în serviciu, nu pot obține aprobare ca să dea examen general de absolvirea școlii de cântăreți, ca pregătiți în particular.

La 30 Aug. a avut loc în catedrala mitropolitană — din inițiativa generalului Tarnovschi — un parastas pentru eroii morți la Grivița în 1877.

În ziua de Duminică 16 Sept. a. c., a avut loc sfințirea bisericii din satul Dorobanți, parohia Aroneanu. Sfințirea s'a făcut de către P. Sf. Grigorie Leu. Au luat parte mai mulți clerici din Iași cum și mulți oameni politici.

În cuvântări s'a relevat munca pâr. paroh C. Rotaru.

Tot în acea zi a avut loc instalarea pâr. D. Ciolan, protoiereu al circ. II Tg. Frumos, ca paroh la bis. Sf. Voevozi din Iași. Tot atunci s'a pus și temelia casei parohiale.

Parohii vacante

Județul Botoșani.

1. Parohia *Iacobeni*, vacantă de la 8 Iunie, a. c. prin moartea pr. Th. Rugină. E compusă din 4 sate: Iacobeni, Alex. cel Bun, Epureni și Broșteni Parohia e compusă din 314 capi familie; are 3 biserici. Are casă parohială bună. Are 8 jum. fălci teren în Iacobeni și 5 ha. în Alex. cel Bun. În parohie sunt 3 școli primare cu 4 învățători.

Județul Dorohoi

Prelișca, vacantă pe 1 Sept, a. c. are 480 capi de familie și 2040 suflete. Are biserici filiale în satele Saucenița și Horlăceni. N'are casă parohială. Două pământuri bisericesti, unul pentru folosința clerului și altul se arendează. La școli, toate posturile ocupate de titulari.

ANUL IV, No. 10

IAȘI, OCTOMBRIE 1928

MITROPOLIA MOLDOVEI

REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

—
APARE LUNAR
—

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Redacția și Administrația:
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

ABONAMENTUL
PE UN AN 120 LEI

CUPRINSUL :

Pastorală cu privire la calenda-
rul îndreptat și data serbării

Sf. Paști în 1929

I. P. S. MITROPOLIT PIMEN

Indemnuri pastorale

Pr. N. HODOROABĂ

Indurarea lui Dumnezeu

Pr. GRIV. D. CRUCEANU

Amintiri din zile mari

* * *

Conferințele generale preoțești

* * *

Partea oficială : referat

Pr. V. MIHAILESCU

Circulară, conferința protopopilor,
ședința Consiliului Eparhial .

* * *

Diverse: Lista de cărți, parohii
vacante, decese, numiri, tran-
sferări, demisii, hirotonii, etc.

* * *

Inscrieri la Fac. de Teologie

Dela Facultatea de Teologie Cernăuți. — Inscriverile la Facultatea de Teologie din Cernăuți se fac în intervalul dela 1—15 Octomvrie.

Actele necesare pentru înscriere sunt :

Diploma de absolvirea Seminarului sau a liceului clasic (diploma de bacalaureat), Certificat de naștere, Certificat de botez, Certificat de naționalitate.

Mulțămiri Publice

Mitropolia Moldovei și Sucevei aduce mulțămiri publice soților Petru și Elena Simionescu din Botoșani, Str. Nucilor 5, cari au donat bis. din Havârna-Dorohoi, un rând vestminte în valoare de lei 15.000.

Transferări

1. Preotul Ioan Antonovici, dela parohia Florești, Jud. Iași, la parohia Bogdănești, Jud. Iași, pe ziua de 1 Septembrie 1928.
2. Cantorul C. Romano, dela parohia Ciohorăni, Jud. Fălțiceni la parohia Verșeni, același Județ, pe ziua de 1 Septembrie 1928.

Colecte

În bisericile din protopopiatul Circ. II Săveni-Dorohoi, s'au colectat : pentru aviație lei 4385.

Demisii

1. Cântărețul V. Nohai, dela parohia Joldești, Jud. Botoșani, a fost lăsat disponibilitate pe ziua de 1 Septembrie 1928.
2. Preotul Gh. Ștefănescu dela parohia Prelipca, Jud. Dorohoi pe ziua de 1 Septembrie 1928.
3. Cântărețul C. Robu dela parohia Ștefănești, Jud. Botoșani, pe ziua de 1 Septembrie 1928.
4. Cântărețul I. Apostolescu dela parohia Adormirea din Tg. Neamț, pe ziua de 15 Septembrie 1928.
5. Cântărețul N. Ursu dela parohia Ciornohal, Jud. Botoșani, pe ziua de 1 Iulie 1928.
6. Cântărețul Mina Gheorghiu dela parohia Sf. Nicolai din Botoșani, pe ziua de 1. Septembrie a. c.
7. Preotul Valeriu Iordăchescu dela parohia Bărboi, din Iași, pe ziua de 1 Octombrie 1928.

Vacantă

La Biserica Sf. Spiridon din Iași este vacant un loc de preot deservent. Salarul este egal cu cel de la stat al preoților licențiați. N'are locuință. Epitropia dă lemne de foc.

Orice corespondență privitoare la redacție se va trimite pe adresa Preot N. Hodoroabă, Secția Culturală, Mitropolia—Iași

Abonamentul este de 120 lei anual și se reține direct din statul de salar al fiecărei parohii

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE DE CULTURĂ BISERICESCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

SUB CONDUCEREA SECȚIUNII CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

P I M E N

Din mila lui Dumnezeu

Arhiepiscop și Metropolit al Moldovei și Sucevei
Președintele Sf. Sinod.

Iubitului cler și popor din această de Dumnezeu păzită
Eparhie; dar și milă dela Domnul nostru Iisus Hristos.

Vă este cunoscut tuturor, că Sf. Sinod al sfintei noastre Biserici dreptmăritoare ortodoxe de răsărit, care este alcătuit din toți arhierii Bisericii noastre strămoșești, după ce mai întâi a luat bună înțelegere cu celelalte Biserici surori, din țările cu aceeași credință ca și noi, a hotărât ca să îndrepte calendarul, care din pricina trecerei vremii, rămăsese în urmă cu 13 zile față de anul solar. Și această îndreptare s'a făcut la 1 Octombrie 1924, când în loc de 1 Octombrie, Sf. Sinod a hotărât să se numere 14 Octombrie. S'a pășit așa dar, precum prea bine știți, cu 13 zile mai înainte.

Și de ce s'a făcut lucrul acesta, iubiții mei fii duhovnicești? Iată de ce: În totdeauna, toate popoarele, cu calendarul au măsurat vremea.

Anul nu poate fi mai lung decât timpul ce-i trebuie pământului ca să se învâртеască înprejurul soarelui. Și el face acest drum în timp de un an, adică în 365 de zile, 5 ceasuri și ceva. Așa dar, anul cel adevărat, este anul cel ceresc, anul din natură pe care ni-l arată mersul soarelui, în jurul căruia pământul face drumul în timp de 365 de zile, 5 ceasuri și câteva minute. La fel cu acest an solar trebuie să fie și anul din calendar. Dar anul din calendar nostru era mai lung decât anul adevărat din natură. Adică, anul solar s'a încheiat, să zi-

cem, ca acum, pe când anul din calendar mai rămâne în urmă, precum am spus mai sus. Deosebirea trecerei timpului de la an la an, numai în curgerea unui singur an, se pare mică de tot, aproape nebăgată în seamă, pe când în scurgerea vremii, în sute și în mii de ani, se tot adună minut lângă minut, ceas lângă ceas, până fac zile întregi.

Pentru a putea pricepe lucrul acesta, trebuie să știți că: calendarul nu-i altceva decât o măsurătoare a vremii.

Anul din calendar, tot întârziind față de anul de pe cer și, această întârziere tot sporind la fiecare soroc de 128 de ani cu câte o zi, s'a întâmplat, că dela anul 325—data ținării Sf. Sinod dela Niceia—și până la 1924, în scurgere de 1600 de ani, rămânerea în urmă să fie de 13 zile încheiate. Pe acestea 13 zile le-a avut în vedere Sf. nostru Sinod când a hotărât, ca în loc de 1 Octombrie să numărăm 14.

*
* *

Ca și pe un drum obișnuit, tot așa și în calea anului, noi avem anumite semne arătătoare, ca să nu ne rătăcim cu socoteala. Așa e ziua, în care ziua și noaptea îs totuna și care semn în graiul cărturăresc poartă numele de **echinocțiu**. Și este unul primăvara și altul toamna. În acea vreme ziua are 12 ceasuri și noaptea tot atâtea.

La soborul dela Niceia, Sfinții Părinți au hotărât, că echinocțiul de primăvară, după natură, cade la 21 Martie și nu la 18. Calendarul întârziase atunci cu 3 zile și de aceia, Sf. Părinți l-au mutat dela 18 la 21 Martie.

Dar de la 325 Biserica ne mai îndreptând greșeala din calendar, în vremea noastră, ne-am trezit cu echinocțiul de primăvară la 8 Martie și nu la 21, cum hotărâseră Sf. Părinți. Și în acest chip, anul din calendar, tot rămânând în urmă față de anul de pe cer, în scurgerea celor 1600 de ani, întârzierea s'a urcat tocmai la zile 13.

Dacă îndreptarea nu s'ar fi făcut acum, după scurgere de veacuri, întârzierea ar spori la peste o 100 de zile și oamenii s'ar pomeni cândva, că, pe când în calendar e lună de iarnă, în anul din natură a trecut și primăvara și au intrat în lună de vară.

Trebuie să înțelegeți însă, că chestiunea aceasta nu-i așa de ușoară încât s'o poată socoti și pricepe oricine.

*
* *

Dar să venim acum la data serbării Sf. Paști din anul viitor 1929, căci am auzit, că unii oameni nechiemați și neînțelegători, caută să vă turbure liniștea voastră sufletească pe această chestiune.

Când Sf. Sinod în judecata și cu răspunderea sa a hotărât, ca Sf. Paști din anul viitor să fie serbate la 31 Martie, n'a trecut cu vederea și deci n'a uitat hotărârea Sf. Părinți. Căci, în aflarea acestei date, Sf. Părinți au rânduit, ca Biserica să țină în totdeauna seamă de aceste patru lucruri:

a) Să aștepte mai întâi echinocțiul de primăvară, adică ziua de 21 Martie; b). Să vedem pe cer luna plină; c). In cea dintâi Duminică după luna plină a echinocțiului de primăvară să serbăm Sf. Paști și d). Să nu le serbăm odată cu Iudeii.

Sf. Sinod a respectat regulile vechei pascalii în socoteala datei serbării Sf. Paști, căci a socotit ca și Sf. Părinți echinocțiul la 21 și nu la 8 Martie.

Ce se va întâmpla însă în anul viitor? Vom serba Sf. Paști înaintea Evreilor. A le serba însă înainte de ei, ar însemna, că noi le prăznuim înainte de vremea când Mântuitorul Hristos a fost răstignit. Oare așa să fie? Nu. Căci noi suntem ținuți să le serbăm la data pe care ne-o arată semnele cerești—anul din natură—și, dacă în această privință Evreii au greșit numărătoarea și nu se țin de echinocțiu, asta nu-i vina noastră. Omul cu numărătoarea poate ușor da greș, pe când semnele cerești, mersul stelelor, al lunii și al soarelui, este acelaș de când e lumea, de când Dumnezeu le-a pus semn pe care nu-l vor trece.

După cum vi s'a spus mai sus, îndreptarea aceasta a calendarului s'a făcut după o înțelegere cu Bisericele surori.

Au primit până acum calendarul îndreptat Biserica patriarhală din Constantinopol, cea din Grecia, precum și cea din Alexandria și, în curând îl vor primi și celelalte, când vor crede vremea potrivită. Cu îndreptarea calendarului, ca și cu data serbării Sf. Paști din anul viitor, nu ni s'a stricat credința, nu ne-am lepădat de lege, cum zic, cum învață unii nepricepuți, căroră le place să vâre dihonie în popor. In afară de sărbătorile care se mută după data Sf. Paști, noi ținem sărbătorile, tot în aceleași zile ca și mai înainte. Pe Sf. Gheorghe, nu-l prăznuim noi oare tot la 23 Aprilie? Dar pe Sf. Ierarh

Nicolae, nu-l serbăm noi oare tot la 6 Decembrie? Și Crăciunul nu-l prăznuim noi oare și acum tot la 25 Decembrie?

Aveți aceiași preoți, aceleași biserici, aceleași cărți de rugăciuni; slujbele bisericesti nu s'au schimbat întru nimica, după cum singuri puteți vedea. Credința noastră creștină strămoșească nu stă pe foile calendarului din părete, în numărătoare; ci ea stă în inima și în sufletul nostru. Deci dar, dacă Sf. Sinod, în datoria sa de a respecta sfântul adevăr, a îndreptat calendarul, cum oare de mai îndrăznesc unii nechiemați ca să mai spună, că ne-am schimbat legea? Nu vedeți prea bine și voi toți, că ea a rămas aceiași? Așa dar, dacă slujbele, dacă morala, dacă învățătura Bisericii, au rămas neatînse prin această îndreptare, cum oare de se mai încumetă unii necunoscători ai chestiunei să vă spună, că noi ne-am abătut de la legea străbună?

* * *

Cu mare durere vedem însă, că de la război încoace, unii fii ai Bisericii noastre se despart sau mai bine zis, se deslipesesc de sânul ei, ca de la pieptul mamei lor, care i-a născut, i-a crescut și i-a hrănit cu lapte și trec în tabăra sectanților. Vai de unii ca aceștia, cari se despart așa de ușor de datinele și de mormintele părinților și bunicilor lor, cari au pus mâinile pe piept și au închis ochii pentru veșnicie în sfânta credință strămoșească!

Războiul prin firea lui a schimbat mințile multora. Sunt patru ani de când Sf. Sinod în urma unei adânci chibzuirii a îndreptat calendarul și toți fii Bisericii noastre strămoșești l-au primit cu încredere.

În timpul din urmă însă, cu mâhnire aflăm, că unii creștini răsvrătitori, că unii călugări răi, dați afară din mănăstiri pentru rele purtări—și cari, neavând din ce trăi, speculează buna credință a norodului pe această chestiune și din cari unii au și fost prinși de jandarmi și dați judecății,—cutreieră satele și împart tipărituri prin care ațâță poporul, ca să nu țină calendarul îndreptat.

Ba, încă unii iscălesc pe săteni pe jalbe—fără știrea lor—și le trimit pe la autorități spunând, că ei nu vor să respecte hotărârea Sf. Sinod.

Socotiți oare aceasta, iubiților, ca un bine? Doamne fereste, nu! Căci doar știți, că Biserica se împarte în două

părți : în Biserică învățătoare — ierarhia, clerul — și în Biserică ascultătoare, care-i masa cea mare a credincioșilor, a norodului.

În trecut, cuvântul arhieresc, cuvântul căpiteniilor Bisericii era respectat și ținut în seamă, de către părinții și străbunii noștri și de aceia ni s'au și păstrat neștirbite datinile și legea noastră creștinească.

După orânduirea Mântuitorului, Sf. Sinod conduce Biserica. El veghează ca Biserica să păstreze neatînse învățăturile Domnului Hristos. El are și îndatorirea și căderea, ca să hotărască în toate chestiunile care privesc Biserica, credința și legea în care ne-am născut. El este răspunzător de orice greșală înaintea lui Dumnezeu.

Cum dar, de unii creștini se lasă cu ușurință înșelați de gurile rele și de cei neînțelegători și nu respectă ceia ce Sf. Sinod în matura sa chibzuială a orânduit ?!

Nu zice oare Mântuitorul Hristos sfinților săi apostoli :

„Cela ce vă primește pe voi, pe mine mă primește și cela ce mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine ?“ (Matei X, 40). Și în alt loc, tot El spune : **„Cel ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și cel ce se leapădă de voi, de mine se leapădă“**. (Luca X, 19).

Mântuitorul Hristos zice, că cine nu ascultă de Biserică, de sobor, să fie socotit ca un păgân și vameș. (Matei XVIII, 15-17).

Nu vă potriviți dar la cei ce vor să vă abată de pe calea dreptei credințe, că zice sf. apostol Pavel :

„Nimeni să nu vă înșele pe voi cu cuvinte deșarte, că pentru aceasta vine mânia lui Dumnezeu peste fii neascultării“. (Efes. V, 6).

Trebuie să ascultați de acei cari au darul de sus să vă învețe. Hotărârile luate de către căpiteniile Bisericii, de Sf. Sinod, trebuiesc luate în seamă și respectate, că zice acelaș sf. apostol : **„Au doară toți sunt apostoli ? au doară toți prooroci ? au doară toți dascăli ? au doară toți puteri ? au doară toți au darul tămăduirilor ? au doară toți grăesc în limbi ? au doară toți talmăcesc ?“**. (I. Cor. XII, 29-30).

Vă îndemnăm dar, iubiților, cu părintească dragoste, ca să vă vedeți în pace de trebile gospodăriei, să vă schivernisiți

bine agonisita, să dați ascultare autorităților statului și arhierilor Bisericii, lăsând chestiunile de credință pe seama Sf. Sinod, care singur are căderea să i-a hotărâri de acest fel.

Țineți bine minte cuvintele Sf. Scripturi: „Ascultați pe învățătorii voștri și vă supuneți lor, că ei priveghează pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea seamă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând: că aceasta nu vă este vouă de folos“. (Evrei, XIII, 14).

Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

Data în reședința noastră metropolitană din Iași,
astăzi 10 Septembrie, anul 1928. No. 6059.

P I M E N

Metropolit al Moldovei și Sucevei
Președintele Sf. Sinod

Consilier Referent al Secției Culturale
Pr. N. Hodoroabă

Indemnuri pastorale

— Răspuns unui preot tânăr —

I

Dragul meu,

Am primit scrisoarea ta cea dintâi pe care mi-o scrii ca preot tânăr, hirotonit de curând și instalat într'o parohie rurală. Am citit-o cu atenție de mai multe ori. M'a bucurat mult vestea ce mi-o dai, c'ai avut multă lume la biserică în ziua instalării, că au fost toate autoritățile din comună, ba încă și câțiva demnitari din capitala județului! Cred că a fost înălțătoare cuvântarea părintelui protoiereu. Il cunosc de mult, din școală, ca om de inimă. Ai auzit multe cuvântări. Se poate. Așa-i întotdeauna la prilejuri de acest fel. A fost desigur aceasta o zi de sărbătoare în viața preoțească a sf. tale.

Fune-o la inimă. Mi-a părut rău, că n'am putut fi și eu față în acea zi, ca să-ți împărtășesc îndeaproape bucuria. Știi însă câte am pe capul meu și cât sunt de ocupat. Am avut și eu câteva instalări. Ale mele însă au fost simple, cum erau de obicei mai toate instalările înainte de război. Voi, preoții tineri, trebuie să vă bucurați, căci sunteți priviți cu mai multă atenție la începutul carierei, de cum eram noi, ieri. Nu-ți mai înșir mo-

tivele, căci le înțelegi foarte ușor, singur. Și apoi, nu acesta e scopul scrisorii mele.

Dragul meu, îmi scrii, că ți pare greu de tot apostolatul și că nu știi dacă vei putea duce lupta cu succes împotriva răului, în vremurile grele prin care trecem.

Îți înțeleg tânguirea. Că unii te vorbesc de rău, se poate. Trebuie să știi însă, că de nimeni nu vorbește mai mult azi satul, decât de preoți. Așa era și mai înainte. Dar sf. ta încearcă să le dai lor pilda cea bună, cum zice sf. apostol Pavel: „*Nimeni ținerețele tale să nu le defaime; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curățenia*“. (I, Tim. IV, 12).

La orașe viața se scurge mai cu zgomot, nu ca la țară. Evenimentele zilei se precipită și presa le cometează. Atâtea bresle cu intelectualii lor stau alături pe tărâmul muncii comune pentru binele obștesc, așa că orășanul are privirea împrăștiată și el nu și-o poate concentra—cum e și firesc de altfel—numai asupra preotului. Iată motivul, pentru care, lumea de la orașe se ocupă mai puțin de noi. Din acest punct de vedere dar, vezi bine, că noi suntem mai privilegiați.

Să nu uiți nici proverbul din bătrâni că, vântul și gura lumii nimeni nu le poate opri; iar un altul zice, că gura lumii numai groapa pământului o astupă.

Mântuitorul însă în predica de pe munte ferește pe cei grăiți de rău, când zice: „*Fericiți veți fi când vă vor ocări și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău împotriva noastră mințind pentru mine*“. (Mat. V, 11).

Dar, întărește-te, iubitul meu, la gândul, că însuși Mântuitorul Hristos a fost clevetit: „*A venit Fiul Domnului, mâncând și bând, și zic: Iată om mâncător și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la fii săi*“. (Mat. XI, 19).

Preoția e apostolat greu, cale îngustă și spinoasă. Pe cărarea privațiunilor, pe calea răbdării, pe drumul înfrânării, cu anevoe se pășește. Sf-ta ești tânăr. Deabia ai eșit de pe băncile școlii și greutatele familiare nu ți-au dat răgaz, ca să urmezi teologia întâi și apoi să te hirotonești. A trebuit ca să ei de tânăr pe umeri jugul lui Hristos. Dar eu te cunosc de mic și te știu că aveai călcătură a preot. Știu că ți-a fost dragă preoția, căci din viță preoțească scobori. Să primești dar sfaturile și îndemnurile mele pe care eu bucuros ți le dau pe această cale. Ele vin delă un frate mai mare, care cunoaște viața și oamenii mai bine decât sf. ta și căruia, experiența și dragostea ce ți-o poartă, îi dau dreptul să te îndrumeze la începutul carierei.

Pr. N. Hodoroabă

Indurarea lui Dumnezeu.

Psalmul 76.

Când eu către tine, Doamne, am strigat,
 Ferbîntea-mî dorință tu mi-ai ascultat.
 În scârbe, necazuri, când am năzuit,
 De tine'n grab, Doamne, am fost auzit.
 Când rugî înălțat-am noaptea, cu suspin,
 Ușurat eu tost-am de amar și chin.
 Mângâere multă simt în mine eu,
 Când te iau în minte, Dumnezeul meu!
 Turburarea care, când-va mă mișcă.
 Ca nălucă'mi pare azi 'naintea mea.
 Prin mare trecut-ai pe al tău popor,
 I-ai ascultat ruga, plânsul și-al său dor.
 Dar acum, o, Doamne, pentru ce pe noi
 Ne lași în suspinuri, necaz și nevoi?
 Ascultă-ne, Doamne, fiii tăi suntem,
 Scut de apărare, pavăză te-avem!
 Doamne, tu ești mare și-a tale minuni
 Le înțeleg numai cei sfinți și buni.
 În toate ești tare, veșnic împărat,
 Pătatul în crime plata și-a luat.
 Glas din nori ieșit-a: „Tu ești fiul meu”,
 Fulgere și trăsnet e cuvântul tău.
 Pământul atuncea s'a cutremurat,
 Iar apele mării toate au secat.
 Conduș-ai poporul la al tău liman,
 Ca a ta pășune, la vesel noian. —

După original de
Preot Grivas D. Cruceanu
 Hagiu. Doctorand
 Parohul Bisericii Cernica — Ilfov

Amintiri din zile mari

In comuna Provița de Sus, jud. Prahova, locul de naștere al I. P. S. Mitropolit Pimen, s'a ridicat un frumos monument de bronz pentru proslăvirea eroilor morți în marele război și la care au contribuit unii preoți și săteni din Moldova.

Desvelirea monumentului a avut loc în ziua de Duminică 30 Septembrie, a. c.

Cu acest prilej Majestatea Sa Regina Maria a binevoit a trimite Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Pimen, următoarea telegramă:

Inalt Prea Sfințitului Metropolit Pimen al Moldovei

Provița de Sus

Inalt Prea Sfinția Voastră sărbătorește astăzi amintirea sfântă a consătenilor săi jertfiți pentru întregirea neamului nostru.

Măhnită de a nu fi acolo, cu acest înălțător prilej, doresc ca desvelind monumentul vitejilor noștri copii, să vă simțiți cu sufletul și cugetul Meu alături de Inalt Prea Sfinția Voastră și de întreaga obște din Provița, rugându-mă smerită pentru odihna eroilor noștri și binele neamului.

MARIA

Regina României

RĂSPUNS

MAJESTĂȚII SALE REGINEI MARIA

București

Adânc recunoscător de nemărginita buna-voință ce arătați pentru memoria sătenilor mei provițeni, cari s'au jertfit în război, îndeplinindu-și datoria pentru întregirea neamului, precum a voit Marele Comandant Regele Ferdinand, mă grăbesc a Vă aduce în numele tuturor celor din satul meu, profunde mulțumiri pentru marea cinste ce le-ați făcut, trimițându-le frumoasele cuvinte ale Majestății Voastre, neputând fi în mijlocul lor, precum cu toții doream din tot sufletul.

PIMEN

Metropolitul Moldovei

Conferințele generale preoțești.

ZIUA I-a

În zilele de 3, 4 și 5 Oct. a. c. au avut loc conferințele generale anuale ale preoțimei din întreaga Eparhie.

La Iași aceste conferințe s'au desfășurat astfel:

În ziua de 3 Oct. s'au adunat preoții din seria întâi. După ce s'a săvârșit un Te-Deum în Catedrala Sf. Mitropolii, toți preoții au trecut în sala corului, unde la ora 11 a. m. P. Sf. Grigorie Leu, Vicarul Mitropoliei, deschide ședința, îndemnând pe preoți la muncă rodnică, unindu-și puterile într'un spirit de adevărată frățietate. Recomandă preoțimii să-și îndrepte cu deosebire atenția asupra micilor vlăstare, încheind cu vorbele: „să muncim, răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt“.

Lucrările sunt prezidate de însuși P. Sfințitul Vicar, asistat de P. C. Protopopi ai Județului: Econ. C. Dinescu, Econ. L. Stăcescu și Econ. D. Ciolan.

Subiectele de tratat la conferințe au fost următoarele:

1). *„Cum ar putea preotul român, să se introducă în mod efectiv în școala primară pentru a preda învățământul religios la copii; iar prin întruniri și șezători culturale, de Duminici și sărbători mari, să dea o educație religioasă-morală cât mai îngrijită poporului din parohia lui, ferindu-l de a cădea pradă patimilor și ereziilor“.*

2). *„Prin legea exproprierii pământul s'a dat țăranimei, așa că marea proprietate, care în țara noastră producea bogăția agricolă, s'a fărâmițat.*

Se cuvine și e în folosul țării și al țăranului român, ca pământul să fie cât mai bine lucrat, ca să producă rod mult și de bună calitate.

Și cine e chemat să învețe și să dea pildă țăranului, ca holdele lui, ca și grădina cu pomi să fie lucrate după regulele agricole și de pomologie? Desigur că preotul.“

Se dă cuvântul Păr. Diacon Ilie Gheorghită, secretarul Eparhial al Sf. Mitropolii. Sf. Sa desvoltă primul subiect.

Sf. Sa spune, că legea ne dă dreptul și putința să predăm religia în școala primară. Numai noi să vrem. Preotul să facă sacrificiul și să predea cel puțin 8 ore pe săptămână religia în școala primară. Acestea vor folosi mai mult de cât sute de conferințe la șezători culturale.

Sf. Sa se pronunță împotriva șezătorilor culturale, propunând ca ele să fie desființate întrucât sunt cu totul streine tradiției bisericești noastre.

În legătură cu acelaș subiect vorbește Pr. I. Ionescu dela Belcești. Sfinția Sa deasemenea susține, ca pe o cale sau alta preotul să între în școala primară și să facă catehizarea și edu-

cația religioasă a copiilor, urmărindu-i chiar și în afară de școală purtările lor și felul cum aplică principiile religioase ce li se dă. Șezătorile culturale sunt necesare. În zilele de lucru poporul e la muncă. Și sărbătoarea când stă pe acasă, unde să se ducă? La biserică, nu-i deschis, la școală nu-i șezătoare; și atunci se duce la crâșmă.

Pr. Gh. Niculea spune, că preotul nu se poate angaja să predea un număr de ore, după program. S'ar putea întâmpla ca din cauza ocupațiilor în parohie să nu fie punctual. Mai bine este, ca preotul prin bună înțelegere cu directorul școlii să obțină o oră două pe săptămână.

După amiază discuțiile urmează tot în jurul aceluiași subiect.

Pr. Gh. Petrovanu, spune, că pentru înlesnirea intrării preotului în școala primară trebuie o înțelegere cu autoritatea școlară. S'ar putea de părere, ca un preot bine pregătit să predea religia la mai multe școli primare. Sau preotul să meargă Sâmbăta după masă și să facă ore suplimentare de educație religioasă, învățându-i pe copii istorioare religioase, poezii sau cântece religioase.

Pr. Vasilovschi propune, ca să fie preoți anume pentru predarea religiei în școală. Este de părere, ca în fiecare parohie să se înființeze așa zisele „cercuri ale copiilor“, „asociații a femeilor“ întrucât ele sunt acele care dau în primul loc educație copiilor și tot dânsule au simțământul religios mai dezvoltat.

Este partizanul șezătorilor culturale religioase. Dar acestea să aibă loc în o sală anume aleasă. Nici de fel în biserică.

Fr. Petru Chirica arată, că preotul nu poate să intre în mod efectiv în școala primară. Să se ducă însă în orele libere și să facă lecțiuni religioase complectătoare a celor ce se fac de învățători. Șezătorile sunt de neapărată necesitate și dau rezultate bune. Arată în legătură cu aceasta rezultatele obținute de unii preoți după o activitate îndelungată.

Pr. N. Butescu cere, ca preoții învățători să primească jumătate leafă de la preoție ca și preoții profesori la școlile secundare.

Fr. Neculai Negoită spune, că preotul trebuie să trăiască în deplină armonie cu învățătorul și atunci va putea lucra în bună înțelegere cu el și în școală și la șezătorile culturale.

Mai vorbesc și alți preoți. La urmă, P. S. Vicar rezumă cele discutate și închide ședința seriei I-a.

ZIUA II-a

S'au întrunit la mitropolie preoții din amândouă seriile. La ora 10 s'a oficiat în catedrală un parastas pentru membrii decedați ai societății clerului „Ocrotirea“ de către P. S. Vicar Grigorie Leu, asistat de un sobor de preoți. După terminarea slujbei au trecut cu toții în sala de ședințe. Președintele socie-

tății clerului „Ocrotirea“, Econ. I. Țincoca, salută în câteva cuvinte primirea în sânul societății a pr. I. Negoită, noul director al Seminarului „Veniamin“. Pr. Negoită mulțumește. Intre altele Sf. Sa spune, că după 15 ani de muncă în Eparhia Hușilor, a revenit între ai săi.

Pr. P. Chirica, revizorul eparhial, citește raportul său despre situația soc. clerului „Ocrotirea“. Preoții îl aprobă. Se discută apoi chestia căminului preoțesc pentru clădirea căruia preoțimea eparhială a donat mai bine de jum. milion. Până la înfăptuirea acestui proiect se aprobă evacuarea chiriașului și repararea caselor din curtea bis. Sf. Ilie, în care să se poată adăposti preoții care vin în oraș, în schimbul unei sume modeste. Se aprobă deasemeni, ca societatea să poată împrumuta membrilor ei la nevoie sume până la lei 10.000. Se dă citire unui memoriu al preoțimei către autoritățile superioare cu privire la salarizarea clerului. În acesta se mai cere apoi, ca să se aprobe preoților învățători, ca să primească de la a doua slujbă salariul pe jumătate cum primesc și preoții parohi, profesori de religie. N'a fost nici o ședință secretă cum au relatat unele ziare. Președintele ridicând ședința a invitat pe membri, ca la adunarea generală a societății să vină cât mai mulți, căci la ordinea zilei vor fi chestiuni foarte importante.

ZIUA a III-a.

Ședința se deschide sub președenția P. Cuc. Protoereu al orașului C. Dinescu, care face un rezumat al discuțiilor ce au avut loc în ziua I-a, indicând modalități prin care se poate ajunge la rezultate frumoase, predând religia în școala primară.

Pr. I. Țincoca spune, că nu vede folosul intrării preotului în școala primară, întru cât cei mai mulți copii vin rău crescuți din familie. Mai bine ar fi, ca preotul să-și îndrepte atenția asupra mamelor, cărora să le ceară și să le ajute a-și crește copiii în spiritul religios.

Educația religioasă a copiilor și a tineretului să se facă în biserică sărbătoarea și prin șezători religioase.

P. C. Protoereu Leon Stăcescu face pe scurt istoricul educației religioase în biserică de apus, conchizând că educația tinerimei să nu se facă din ordin, ci din dragoste.

Tot în chestia subiectelor — în ordinea discuțiilor — au mai luat cuvântul preoții: V. Mihailescu, Gh. Tudorache, Gh. Bosie, C. Bogdan, Simiganoschi, T. Stupcanu, Rotaru și alții. S'a expediat o telegramă I. P. S. Mitropolit la București prin care preoțimea îl asigură de respect și devotament.

Terminându-se discuțiunile, președintele închide discuția după care preoții își depun la birou lucrările scrise.

În urmă, preoții s'au despărțit plecând cu toții întru ale lor, mai înviorați de cum au venit și cu noi puteri de muncă.

PARTEA OFICIALĂ

Referat cu privire la asigurările bisericesti.

Inalt prea Sfințite,

Consiliul Central Bisericesc cu adresa No. 3006 din a. c, înaintează instrucțiuni și formulare necesare, pentru asigurările imobilelor și mobilelor, ce reprezintă averea tuturor instituțiilor pendinte de eparhie.

Deasemenea ni se înaintează și regulamentul întocmit de Consiliul Central în ședința sa din Mai a. c, promulgat cu Decretul Regal No. 1591 din Iunie a. c. publicat în Monitorul Oficial No. 130 din aceeași lună și publicat și în revista oficială a Mitropoliei pe luna Iunie a. c.

Acest regulament, s'a întocmit pe baza noiei legi de organizare a bisericii și din ei rezultă, că toate imobilele bisericesti trebuiesc neaparat asigurate, la „*Fondul general de asigurare a imobilelor bisericesti*“.

Așa fiind, toate instituțiile pendinte de Eparhie, ca parohii, mănăstiri, seminarii, etc. sunt obligate să-și asigure imobilele. In special, parohiile rurale și urbane, trebuie să asigure bisericile, casele parohiale și orice imobile au ca proprietate.

Deasemenea, se impune, a asigura și conținutul bisericilor, știut fiind, că mai totdeauna, incendiul distruge partea dinăuntru a bisericii-obiectele sfinte și mobilele ei.

Pentru a aduce la îndeplinire această importantă lucrare, Consiliul Central și Eforia Bisericii au încheiat o convenție cu două mari societăți: „Prima Ardeleană“ și „Dacia România“; cea dintâi pentru Ardeal, iar cea de a doua pentru vechiul regat, Basarabia și Bucovina; la care se vor asigura toate imobilele bisericesti; deocamdată pe un period de 7 ani.

Motivul acestei convenții, este lipsa de fonduri a Eforiei și Consiliului Central.

Prin convențiune se stabilește, că imobilele bisericesti asigurate, rămân bine asigurate, până la închierea periodului de asigurare.

Cu data de 1 August a. c, însă nici un imobil bisericesc nu se va asigura decât la cele două societăți.

Până la 1 Ianuarie 1929, toate imobilele bisericesti trebuiesc asigurate. Cele asigurate deja, la cele două societăți, „Prima Ardeleană“ și „Dacia România“ intră în cadrul convenției.

Consiliul Central și Eforia Bisericii, pentru a ști câte imobile sunt asigurate și câte nu, a înaintat Eparhiei noastre 560 bordouri, ce au fost trimise deja parohiilor și celorlate instituțiuni, urmând a fi complectate până cel mai târziu la 1 Noembrie, la care dată Mitropolia le va înainta Eforiei.

Știindu-se exact numărul imobilelor și bisericilor neasigurate, Eforia va mijloci, să ni se trimeată ofertele respective—formularele de asigurare dela societățile angajate—, care înainte instituțiilor eparhiei, vor fi complectate și semnate de organele în drept:—preotul și consiliul parohial; sau: epitropia, ca delegată al consiliului.

Valoarea imobilelor se va stabili de organele de conducere, avându-se în vedere puterea de plată a instituției.

Importanța acestei lucrări este de netăgăduit. Prin asigurare bisericile și imobilele bisericesti, au siguranța că la o întâmplare de incediu, vor primi un ajutor ce va acoperi măcar în parte perderile suferite.

Prin asigurare, dovedim apoi, că suntem buni gospodari, întrucât numai oamenii fără prevedere, nu-și asigură astăzi imobilele, expunându-se hazardului.

În fața ordinelor primite, socot că nimeni nu se poate eschiva dela asigurare.

Convenția dintre Consiliul Central și Societățile amintite, este în așa fel întocmită, că la neurmare, Eforia și Consiliul Central al Bisericii, se expun la serioase daune și neplăceri.

Sunt de părere a se îmbrățișa această chestiune cu toată căldura și convingerea, fiind în interesul bisericii.

În acest scop, organele noastre administrative bisericesti, vor lămuri poporul, cum și pe organele de conducere bisericesti,—consiliile și epitropiile—acolo unde nevoia va cere, ca astfel lucrarea să fie dusă la un bun sfârșit.

În ce privește fondurile necesare, se vor lua din orice venituri ale bisericilor, iar la nevoie se va apela și la popor.

Consilier Referent (ss) Pr. V. Mihailescu,

No. 6733 19 Sept. 1928.

Circulară către protopopii din Eparhie.

Una din datoriile cele mai de căpetenie ale preotului este aceea de a predica. Aceasta rezultă din însăși cuvintele Mântuitorului Hristos rostite către apostoli înainte de înălțarea sa la cer. El le poruncește, zicând: „Mergând învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui, al Fiului și al Sf. Duh”. (Matei, XXVIII. 19).

Deci, orice preot trebuie să predice. Această îndatorire se impune cu atât mai mult preoților cari au cultură teologică, fie ei cu păstoria la sate fie la orașe.

Pilda bună trebuie luată dela oricine. Și, în această privință, trebuie să recunoaștem, că preoții celorlalte confesiuni din țara noastră pun mai mult preț pe predică decât noi. Preotul are datoria să predice nu numai Duminicile și sărbătorile, ci și la împrejurările mai însemnate din viața poporănilor săi. Să nu se

mărginească dar, numai la săvârșirea serviciului liturgic—de multe ori săvârșit în grabă și fără solemnitate—căci astăzi, atât sateanul cât și orășeanul din mahala, vrea ca să i se explice învățăturile Mântuitorului Hristos cuprinse în Sf. Evanghelie.

Nu trebuie să uităm, că noi facem parte din biserica dominantă a statului și că, atât străinii de neam cât și sectanți sapă zilnic la temelia ei.

Motivat dar de faptul, că unii preoți au neglijat predica, cum și de împrejurarea, că în timpul din urmă, unii săteni instigați de unii călugări și de alți nechiemați, se agită pe chestia îndreptării calendarului, vă invităm a pune din nou în vedere tuturor preoților din acel protopopiat, ca să predice regulat în biserici în fiecare Duminică și sărbătoare.

Subiectul predicii îl vor trece în registrul de prezență. La inspecție îl veți controla și nota în procesul verbal.

(ss) Pimen Mitropolitul Moldovei

Consilier Referent, Pr. N. Hodoroabă,

No. 6444/1928 Sept. 24

PROCES-VERBAL

*Alcătuit cu ocazia conferinței protopopilor din Eparhie
în ziua de 18 Septembrie 1928.*

Sedința se deschide la ora 11 fără un sfert dim. sub președinția I. P. S. S. Metropolit Pimen.

Sunt față PP. CC. Protopopi: Econom Gh. Popovici, Econ. Al. Simionescu, Ec. Dr. D. Grigorescu, Preot D. N. Ștefănescu, Ec. C. Dinescu, Ec. D. Ciolan, Preot Leon Stăcescu, Ec. M. Zăhărescu, Pr. Ermil Grigorescu.

Lipsească dela conferință: Pr. Gh. Ștefănescu dela Circ. II Dorohoi și Pr. N. Dobre dela Circ. II Neamțu.

Asistă la conferință și Consilierii Referenți: Pr. C. Gr. Vuiescu, Pr. V. Mihailescu și Pr. N. Hodoroabă.

Se intră în ordinea de zi:

I. P. S. Mitropolit Președinte aduce la cunoștința protopopilor că de o vreme încoace s'a agitat din nou chestiunea îndreptării calendarului, care era socotită închisă.

Această agitație în popor s'a făcut și se face mai ales de călugării vagabonzi, cari cutreieră satele și îndeamnă poporul să nu se supere preoților și Sf. Sinod, de oarece, ar fi schimbat legea prin stabilirea serbării Paștelor la 31 Martie din anul viitor.

I. P. S. Sa conchide, că numai prin predică și muncă încordată din partea preoților și protopopilor se poate readuce liniștea în popor.

I. P. S. Sa a luat apoi punct cu punct chestiunile din or-

dinea de zi și le-a clarificat și explicat înaintea conferinței după cum urmează :

1) S'a arătat că tinerii preoți cari doresc să urmeze la Facultățile de Teologie, trebuie să înștiințeze pe Protoiereul respectiv, care la rândul său va înștiința Mitropolia.

2) S'a arătat că preoții sunt datori a predica poporului în fiecare Duminică și sărbătoare și să noteze subiectul predicii în registrul de prezență, ce trebuie să existe la fiecare biserică.

3) Necesitatea de a se clădi în fiecare parohie casă parohială, lucru de care protopopii trebuie să se îngrijească în deosebi.

4) Luarea cuvenitelor măsuri ca bisericile să se construiască în stil românesc și nu după influențe străine, după cum se observă în Moldova influența stilului rusesc.

5) Protoiereii să trimită tablourile și datele statistice ce li s'au cerut cu diferite ordine.

6) I. P. S. Președinte ajunge apoi la chestiunea importantă, a asigurării imobilelor bisericesti care se impune ca o necesitate a vremii în care trăim.

Plecând I. P. S. Metropolit dela ședință, această chestiune s'a discutat apoi pe larg de către P. C. Protopopi cu consilierii referenți, pentruca să se poată stabili modalitățile cele mai practice de aplicare.

Unii protoiereii, au ridicat obiecțiunea că bisericile în general, și mai ales bisericile monumente istorice au valoarea prea mare și ar urma ca și plata asigurării lor să se rîdice prea mult.

În privința aceasta s'a stabilit, că preoții vor trece în tablourile trimise, orice biserică cu valoarea ce o reprezintă ca construcție numai, nu și cu valoarea ce i-o dă vechimea.

În privința modalității de plată pentru asigurarea imobilelor e necesar să se ia din orice soi de venituri ale bisericilor ca : din arenda pământurilor în plus, din închirierea imobilelor pe care le au unele biserici de prisos, iar la nevoie se va apela și la contribuția enoriașilor.

S'a mai ridicat obiecțiunea dacă asigurarea imobilelor este obligatorie sau nu și s'a ajuns la concluzia, că întrucât regulamentul asigurării este alcătuit de către Onor. Consiliu Central Bisericesc, ca for conducător în întreaga biserică din țară, așa că nu mai rămâne nici o îndoială că asigurarea este obligatorie pentru toate bisericile din eparhie.

La ședința de după amiază e prezent și Prot. N. Dobre, care a lipsit de dimineață.

După amiază conferința protopopilor a continuat la ora 3 tot sub președinția I. P. S. Metropolit.

Se mai discută cu toate amănuntele chestiunea asigurării

imobilelor bisericesti și rămâne bine stabilit ca protoiereii să ia toate măsurile în acest senz.

Se hotărăște apoi ca tuturor cântăreților cari au fost numiți în posturi înainte de a fi prestat serviciul militar, să nu li se mai acorde concediu de un an pentru serviciu, ci să fie considerați ca demisionați când pleacă la armată iar posturile lor să fie declarate vacante.

La ora 6 seara conferința a luat sfârșit.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Președinte

ss) **Pimen Metropolit**

Secretar Eparhial

ss) *Diacon I. Gheorghită*

Ședința Consiliului Eparhial

Secția Administrativă și Economică

PROCES-VERBAL

Astăzi 19 Septembrie 1928.

A avut loc în sala de consiliu dela cancelaria Mitropoliei o ședință a Consiliului Eparhial.

Ședința se deschide la ora 10 dimineața.

Prezidează I. P. S. Metropolit Pimen.

Sunt de față următorii membri: din partea Secției Administrative: Preot C. Vuiescu, referent; Econ. Al. Simionescu, Ec. Dr. D. Grigorescu, Econ. Gh. Popovici și Econ. M. Zăhărescu, membri.

Din partea secției Economice: Preot V. Mihailescu, referent; Pr. Gh. Tudorache și D-l Gabriel Parvu, membri.

Din partea secției Culturale, asistă Pr. N. Hodoroabă, consilier referent.

Lipseasc: Econ. C. Roșescu, D-nii: R. Bălănescu, I. Zipa și Gh. Tomaziu.

Asistă la ședință și P. C. Protopopi: C. Dinescu, D. Ciolan, Leon Stăcescu, D. Ștefănescu, N. Dobre și Ermil Grigorescu.

Secretar de ședință, Diacon Ilie Gheorghită.

La ordinea de zi, sunt următoarele chestiuni:

Secția Administrativă.

1. Numiri și transferări pe preoți.
2. Ratificarea numirilor și transferărilor de preoți și cântăreți, făcute pe cale presideală dela ultima ședință a Consiliului.

3. Iniințarea unui post de preot ajutător la parohia Precista din Piatra Neamțu.
4. Numiri și avansări de funcționari în cancelaria Mitropoliei.

Secția Economică.

5. Asigurarea imobilelor bisericesti din eparhie.
6. Arendări de terenuri și închirieri de imobile.
7. Insărcinarea părintelui Consilier Referent Mihailescu, de a întocmi bugetul Eparhiei și al Mitropoliei, în numele secției economice, în conformitate cu ordinul Ministerului.

I. P. S. Mitropolit Președinte, deschizând ședința, arată că protoiereii din eparhie, ar trebui să fie mai atenți asupra tuturor curentelor periculoase ce se află astăzi în popor luând măsurile convenite pentru stăvilirea lor.

Pentru aceasta ar fi bine ca P. C. Protopopi, să facă inspecții cât mai dese și să țină predici prin sate, îndemnând în acelaș timp și pe preoți să predice neîncetat. Protoiereii să raporteze lunar activitatea ce au desfășurat în cuprinsul circumscripției lor.

Relativ la situația cântăreților de pe la biserici, I. P. S. Mitropolit spune, că ar trebui o nouă organizare a lor, întrucât se prezintă foarte slab.

Muzica vocală armonică va trebui să ia cu timpul locul muzicii bisericesti orientale. Fiecare cântăreț ar trebui să fie așa fel pregătit, ca să poată organiza un cor la biserica lui.

P. C. Protoiereu Al. Simionescu, propune ca școlile de cântăreți să fie organizate cu 4 ani; 3 ani cursuri și un an de practică.

D-l Gabriel Parvu, propune ca să se intervină la Minister, pentru a se iniința o catedră specială de muzica vocală, nu ca până acum o catedră de muzică vocală și bisericescă la un loc.

Consiliul aprobă aceste două propuneri și în sensul acesta se vor face intervenții la Onor. Minister de culte.

În privința cererilor pe cari le fac candidații de hirotonie, Consiliul hotărăște ca toate cererile care nu au actele complete cerute de regulament, să nu mai fie aduse în discuția consiliului. Deasemeni se hotărăște ca toți candidații să-și înainteze cererile însoțite de acte prin protoieria respectivă.

Intrându-se în ordinea de zi, Pr. C. Vuiescu, Consilier Referent la secția Administrativă, dă citire pe rând, tuturor cererilor ce s'au prezentat pentru ocuparea parohiilor vacante.

1. Consiliul admite hirotonia în preot a d-lui Neculai Grigoraș, absolvent cu diplomă al Seminarului „Veniamin“ din Iași, pe sama parohiei Buznea jud. Iași, fiind singurul candidat.

2. Se admite hirotonia în preot a d-lui Toma Vasile, ab-

solvent al seminarului teologic din Kişinău, pe sama parohiei Brăeşti, jud. Iaşi.

3. Se admite hirotonia în diacon a d-lui Gh. V. Munteanu, absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iaşi, pentru postul vacant dela catedrala oraşului Tg. Neamţu.

4. Pentru parohia Lişna jud. Dorohoi, candidează d-l Dumitru D. Brânzei, absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iaşi.

Consiliul admite în principiu hirotonia d-lui Brânzei pe sama acelei parohii, dar având în vedere că personalul parohiei nu e trecut încă în bugetul statului, iar biserica a rămas fără venituri prin expropriere, se va stăruii ca mai întâi locuitorii să contribuie pentru întreţinerea preotului până la trecererea în buget a personalului.

5. Pentru parohia Pleşani jud. Botoşani, candidază d-l Mihail Gherman, absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iaşi.

Consiliul admite hirotonia tânărului Gherman, pe sama parohiei Pleşani, cu condiţia ca înainte de a pleca la hirotonie să prezinte diploma în original, de oarece el a prezentat numai o adresă din partea seminarului, din care se vede că e absolvent.

6. Pentru parohia Râşca din jud. Fălticeni candidează :

a) D-l Dumitru Tanasă, absolvent al seminarului Sf. Andrei din Galaţi şi student în anul al III-lea la Facultatea de Teologie din Bucureşti.

b) D-l Orest Bolohan, absolvent al seminarului Sf. Gheorghe din Roman.

c) Se mai prezintă şi o cerere fără nici un act, a d-lui Gh. Maxim, absolvent al seminarului din Iaşi.

Consiliul având în vedere că nu toţi candidaţii au actele complete, amână pentru o dată ulterioară, ocuparea acestei parohii.

7. Pentru ocuparea parohiei Albeşti din jud. Botoşani se prezintă :

a) Cererea de hirotonie a d-lui D. Brânzei, absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iaşi ;

b) Cererea d-lui Dimitriu Eugen, licenţiat al Facultăţii de Teologie din Cernăuţi ;

c) Cererea de transferare a preotului Gh. Leizeriuc din parohia Brăteni jud. Botoşani ;

d) Cererea de transferare a preotului Th. Enache dela parohia Cerneşti jud. Botoşani ;

e) Cererea de transferare a preotului Eugen Munteanu de la parohia Conceşti jud. Dorohoi.

Consiliul având în vedere că parohia Albeşti este o bună parohie şi că n'a fost încă publicată vacantă în revistă pentru a lua cunoştinţă cât mai mulţi candidaţi; amână ocuparea ei pentru altă dată.

8) Pentru ocuparea parohiei Lunca din Jud. Neamţu, se pre-

zintă cererea de transferare a preotului Th. Vasilca din parohia Boboești jud Neamțu și cererea de hirotonie a D-lui Ioan Gh. Moroșanu, absolvent al seminarului din Dorohoi.

Consiliul având în vedere că parohia Lunca e vacantă numai de 10 zile; că preotul Vasilca n'are trei ani de când e în actuala parohie, că D-l Moroșanu n'are actele complete, amână ocuparea acestei parohii pentru o dată ulterioară.

Consiliul ratifică apoi următoarele numiri și transferări de preoți, făcute pe cale presidială, dela ultima ședință a Consiliului Eparhial.

a) Diaconul Conon Macrinici dela parohia Pârliți jud Iași, ca preot paroh la parohia Florești jud. Iași;

b) Pr. Teodor Gervescu preot ajutor la parohia Zănești jud. Neamț înaintat preot paroh la aceeași parohie;

c) Eugen Baconschi absolvent al seminarului din Edineț, ca preot paroh la parohia Mamornița jud. Dorohoi;

d) Vasile Popuțoia absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iași, la parohia Verșeni jud. Fălțiceni;

e) Ioan Buhaciuc licențiat al Facultății de Teologie din București, ca diacon la parohia Uspenia din Botoșani;

f) Dumitru Axinte absolvent al seminarului „Veniamin“ din Iași, ca preot la parohia Bădeni jud. Iași;

g) Alexandru Răscănescu, absolvent al Institutului Teologic din Arad, la parohia Buda jud. Neamțu;

h) Ioan Buzilă, absolvent al seminarului din Dorohoi, la parohia Românești jud. Iași;

i) Constantin Drăgoi, absolvent al seminarului din Roman, la parohia Șerbești jud. Neamțu;

j) Mihai Ursuleac, absolvent al seminarului Teologic din Kișinău, la parohia Epurenii jud. Iași;

l) Grigore Hogeș, licențiat al Facultății de Teologie din Cernăuți, la parohia Sf. Neculai—Tuțueni din Tg. Neamțu;

m) Odorel Opărică, absolvent al seminarului din Huși, ca preot paroh la parohia Adășeni jud. Dorohoi;

n) Dumitru Argint, absolvent al seminarului din Huși, la parohia Iacobeni jud. Iași;

o) Vasile Arnăutu licențiat al Facultății de Teologie din București, la parohia Văculești jud. Dorohoi;

p) Preotul Emil Grigorescu, transferat dela parohia Râșca jud. Fălțiceni la parohia Oprișeni din Fălțiceni;

r) Preotul Dimitrie Ștefănescu dela parohia Adășeni jud. Dorohoi la parohia Sf. Neculai—Hârlău jud. Botoșani;

s) Preotul Dimitrie Ciolan, dela Parohia Românești jud. Iași, la parohia Sf. Voevozi Roșca din Iași;

t) Preotul Const. Leonte dela parohia Albești jud. Botoșani, la parohia Sf. Sava din Iași;

u) Preotul Ioan Teodorescu dela parohia Manoleasa jud. Dorohoi la parohia Săveni acelaș județ;

v) Preotul Ioan Antonovici dela parohia Florești jud. Iași, la parohia Bogdănești acelaș județ.

Deasemeni se ratifică și numirile de cântăreți care s'au făcut tot pe calea presidială.

1) Teodor Stafie, cântăreț titular	la parohia	Cristești Fălticeni
2) Em. Gheorghiu	idem	V. Viei P. Neamțu.
3) Neculai Pavel	"	Coroi Neamțu
4) Manole Meiu	"	Barnoschi Iași
5) C. Gheorghiu	"	Concești Dorohoi
6) C. Romano Bătrânul	"	Verești Fălticeni
7) Gh. Ciubotaru	"	Prelipca Dorohoi
8) Al. Gh. Dumitriu	"	Bărboi Iași
9) Const. Gongeanu	"	R. Tatar—Iași
10) Petre Luca	"	Sf. Nicolai de Sus Iași
11) Andrei Șerban	"	Valea Mare Iași
12) N. Luchian	"	Sf. N-lai Tg. Frumos
13) N. Stafie	"	Căciulești II Neamțu
14) I. Plugaru	"	Cucorăni Botoșani
15) Vasile Alexandru	"	Sf. Treime Iași
16) Tudurache Gavril	"	Ciuhorăni Fălticeni
17) C. C. Romano	"	Verșeni "
18) C. Luca	"	Humulești Neamț
a) Gh. Gafton	"	provizor Tețcani-Dorohoi
b) Alex. Pântea	"	Călugăreni Botoșani
c) Const. Fetcu	"	Drislea "
d) Paraschiv Bulău	"	Horodiștea Dorohoi
Cristofor Alexa zis Robu	"	Sf. Spiridon Botoșani

La punctul 3 din ordinea de zi a secției administrative, Păr. C. Vuiescu citește în fața consiliului toate actele privitoare la înființarea unui post de preot—ajutător la parohia „Precista“ din Piatra Neamțu.

Consiliul având în vedere că aceasta este parohie mare de 500 capi de familie; că este în cartierul cel mai bogat în fabrici, unde sunt mulți lucrători, care ușor pot fi câștigați de sectanți; că Primăria Orașului Piatra Neamțu și-a dat adeziunea favorabilă pentru trecerea în buget a postului, admite înființarea postului de preot ajutător la parohia Precista din Piatra Neamțu.

In acest sens se vor face lucrările necesare.

La punctu 4 din ordinea zi, Diaconul Ilie Gheorghită Secretar Eparhial, citește referatul înregistrat la No. 6700 din 19 Sep-

tembrie a. c, prin care se propune următoarea mișcare în personalul cancelariei dela Mitropolie :

1) Numirea D-lui Ioan Pancu, absolvent cu diplomă al liceului die Constanța și fost funcționar în mai multe instituții de ale Statului ca șef de birou în postul ce se află vacant.

2) Numirea D-lui Ioan Antimiu, absolvent a 8 clase de liceu (seminarul Pedagogic Universitar din Iași), ca impiegat în postul ce urmează să devie vacant prin avansarea D-lui C. Florescu, în postul de subșef de birou.

3) Avansarea Diaconului Teodor Opreșanu subșef de biuro și cel mai vechi funcționar în cancelaria Mitropoliei (dela 1 Octombrie 1886) ca șef de birou, în postul rămas vacant prin moar-Protosincelului Cristofor Văleanu.

4) Avansarea D-lui C. Florescu, din postul de impiegat, în postul de subșef de birou, rămas vacant prin avansarea Diaconului Teodor Opreșanu.

Consiliul având în vedere motivele arătate în referat, hotărăște ca cei doi funcționari dela punctul 1 și 2, să fie numiți fără a mai da concurs, în baza Art. 38 din Statutul Funcționarilor Publici.

Deasemenea Consiliul admite ca avansarea Diaconului Opreșanu pe baza vechimei sale și a D-lui Const. Florescu pe baza vredniciei și a îndemnării în serviciu, să fie făcute pe ziua de 1 Mai a. c, așa după cum s'a propus prin adresa Noastră No: 2927 din 7 Mai a. c, către Onor. Minister de Culte.

Se dă citire apoi referatului înregistrat la No. 6724 din 18 Septembrie a. c, prin care se arată că pentru ocuparea ultimului post vacant de impiegat din cancelarie s'au prezentat doi candidați: 1) D-l Gh. Pricop, absolvent a șase clase secundare și fost funcționar de stat pe la diferite instituții. 2) D-l Gh. Urziceanu student la Facultatea de Drept din Iași.

Chiar în timpul ședinții s'a prezentat și cererea D-lui Ștefan Bobulescu, student la Facultatea de Drept din Iași, care este și orfan de război, după cum ne înștiințează D-l Rector al Universității.

În fața acestor trei candidați, consiliul hotărăște ca pentru ocuparea postului să se țină concurs, conform Statutului Funcționarilor publici.

În scopul acesta se va convoca imediat comisiunea desemnată de consiliu, pentru a proceda la examinarea candidaților.

(Va urma)

Diverse

L I S T A

cărților trebuitoare în lupta cu rătăcirile religioase din țara noastră.

Aceste cărți n'ar trebui să lipsească din orice bibliotecă parohială. Pe unde sunt sectanți, ar fi bine, ca pe unele din ele, preoții să le răspândească în popor.

- 1) *Calnev A. M.*: Combaterea sectelor raționaliste. Chișinău 1924 în 7 volume.
- 2) *Călugăreanu M. Preot*: Adventismul și combaterea lui. Mănăstirea Neamț, 1924.
- 3) *Cordun Galaction Arhim.*: 1) Cine grăește adevărul? Buc. 1922. 2) Ce este adventismul? Buc. 1922. 3) Așezământul sf. Biserici Ortodoxe universale pentru venerarea și invocarea sfinților în rugăciuni, Buc. 1924.
- 4) *Cotos N. D-r*: 1) Oglinda sectelor <Credința> Cernăuți 1922. 2) Secta studenților în Biblie. <Candela> Cernăuți, 1923. 3) În jurul isvorului și normei de credință și viață creștină <Candela> Cernăuți 1924.
- 5) *Demetrescu Ene Preot*: Combaterea Adventiștilor, Ploești 1920.
- 6) *Georgescu D. Preot*: Adventismul din punct de vedere biblic rațional și moral practic, Buc. 1922.
- 7) *Preot N. Hodoroabă*: În luptă cu adventiștii, Iași, 1925.
- 8) *Loichiță V*: Chiliasmul <Milinarismul> expuneri și critică dogmatică <Candela> Cernăuți 1926.
- 9) *Mihălcescu I. D-r Preot*: 1) Obârșia adventismului, 2) Privire istorică asupra începutului și dezvoltării sectelor adventiste și baptiste. <Biserica ortodoxă română> 1922, 1924.
- 10) *Maller C.* <trad. arhim. Scriban> Adventismul dat pe față de un fost adventist, Buc. 1925.
- 11) *Nazarie C Preot*: 1) Duminica, botezul și ierarhia bisericească. Buc. 1910, 2) Cinstirea sf. Icoane, Buc. 1911, 3) Combaterea principalelor învățături adventiste, Buc. 1913, 4) Sămbăta Adventiștilor și Duminica, Buc. 1913, 5) Feriți-vă de Adventiști, Buc. 1916.
- 12) *Popescu I. Mălăești, Preo*: Ziua a șaptea, Buc. 1914.
- 13) *Popescu Gr. Preot*: Cele 10 porunci nu alcătuiesc o lege morală desăvârșită, veșnică și universală, 2) Sămbăta zi de repaos numai pentru Israeliți. Roman 1925, 3) De ce serbăm Duminica? Roman 1926.
- 14) *Popovici N. Preot*: Despre secta Inochentiștilor. Chișinău.
- 15) *Rădulescu Niger*: Rătăciții, București.
- 16) *Popovschi N.* Mișcarea dela Balta sau Inochentismul în Basarabia, Chișinău 1926.
- 17) *Scheuerlein* <trad. Diac. A. N. C.> 1) Adventiștii, Brăila 1924. 2) Cine și ce vor Adventiștii? Brăila 1924.
- 18) *Scriban Iuliu Arhim.*: Origina Duminicii, Buc. 1921.
- 19) *Simionescu A. Preot*: Ierarhia bisericească, M-rea Neamț, 1923.
- 20) *Ștefănescu I. Preot*: Învățăturile adventiste și combaterea lor.
- 21) *Dr. Gh. Ciuhandu*: Un neam și un suflet.
- 22) *Dr. Grigore Comșa*: Pruncii trebuiesc botezați, dar numai odată.
- 23) *Pr. N. Popovici*: Legea ortodoxă în trecutul nostru.
- 24) *Pr. Ignatie Dihor*: Lupta pentru cruce.
- 25) *Dr. Ciuhandu*: Calea vieții și calea morții.
- 26) *Dr. Gr. Comșa*: Luptele baptiștilor împotriva preoțimei române.
- 27) *Pr. Caus Turicu*: Primiți sf. taină a comunicăturii.
- 28) *Pr. Cornel Magier*: De ce cinstim noi icoanele și sfânta cruce.
- 29) *Protos. Iustin Suciu*: Să ne mărturisim preotului <Spovedania>.
- 30) *Dr. N. Iorgovan*: Despre păcatul beției.
- 31) *Protos. Policarp P. Morușca*: Sf. Scriptură și Tradiția Sfântă.
- 32) *Pr. Ștefan R. Lungu*: Posturile și însemnătatea lor.
- 33) *Emilian Căpitan*: Oglinda pocăinților.

- 34) *Dr. Grigore Gh. Comşa*: Credinţa şi Botezul.
 35) *Dr. Ioan Felea*: La Hristos fără pocăiţi.
 36) *Dr. Ştefan Cioroianu*: Cinstiţi, ascultaţi şi iubiţi biserica voastră strămoşească
 37) *Preot F. Codreanu*: Despre căsătorie.
 38) *Dr. Gr. Comşa*, Episcopul Aradului: Misiuni pentru popor.
 39) *Dr. Ştefan Cioroianu*: Sfinţirea Jurământului.
 40) *Dr. Ştefan Cioroianu*: Vorbele cele rele strică năravurile bune.
 41) *Emilian Căpitan*: Căinţa unui pocăit.
 42) *Dr. Ştefan Cioroianu*: Preotul nostru ortodox creştin.
 43) *Dr. Grigore Gh. Comşa*: Pentru Biserică Ortodoxă.
 44) *Dr. Nicolae Siclovan*: Despre Biserică.
 45) *Dr. Grigore Gh. Comşa*: Carte de rugăciuni.
 46) *Dr. Grigorie Gh. Comşa*: Bapismul în România din punct de vedere istoric, naţional şi religios.
 47) *Emilian Căpitan*: Cinstirea Prea Curatei Fecioare Maria.
 48) *Dr. Grigore Gh. Comşa*, Eşti sigur de mântuire?
 49) *Gala Galaction*, Meditare la rugăciunea Domnească, preţul 6 lei.
 50) *Dr. Şt. Cioroianu*, protopop, Despre rugăciuni, preţul 3 lei.
 51) *Dr. S. Siclovan*, Sfânta tradiţie şi bapismi, preţul 3 lei.
 52) *Chirică P. Preot*: 1) Nu Sâmbătă, ci Duminică e ziua de odihnă. 2) Crucea lui Hristos.
 53) *Dr. V. Ispir*, Sectele religioase din România. *Cărţile dela Nr. 1—20 se pot procura la librăriile mari din Bucureşti*, (Socec, Suru, Cartea Românească), iar *dela Nr. 21—52 la librăria diecezană Arad* (biblioteca creştinului ortodox).
„Episcopia Hotinului”

Parohiile Vacante

I. Judeţul Iaşi :		2. „ Sf. Gheorghe oraş urbană
1. Parohia Bărboi (urbană, raşul Iaşi)		3. „ Cerneşti rurală
2. „ Cotnari rurală		4. „ Dolina „
3. „ Hălçeni „		5. „ Iacobeni „
4. „ Mădârjac „		6. „ Sfânta Marie „
5. „ Popricani „		7. „ Starosilţa „
6. „ Voroveşti „		
II. Judeţul Dorohoi :		IV. Judeţul Fălticeni :
1. Parohia Conceşti rurală		1. Postul de diacon dela Catedrala Fălticeni
2. „ Prelipca „		2. Parohia Râşca . . . rurală
3. „ Şendriceni-Gherghel „		
III. Judeţul Botoşani :		V. Judeţul Neamţu :
1. Parohia Duminica Mare—		1. Parohia Audia . . . rurală
oraşul Botoşani, urbană		2. „ Boboeşti . . . „
		3. „ Cârligi . . . „

Decese

1. Preotul I. Teodorescu dela parohia Lunca, Jud. Neamţ, decedat în ziua de 12 Septembrie 1928.
 2. C. Bădăluţă, cântăreţ parohia Todireni, Jud. Botoşani, decedat în ziua de 23 Septembrie 1928.

Convertire:

Protopopiatul II Hârlău (Botoșani) ne comunică, că în ziua de 14 Sept. a. c., după ce s'a oficiat serviciul divin în biserica din Salcea-Botoșani, s'a făcut convertirea solemnă a unui număr de 25 sectanți, dintre care numai 5 copii. Printre aceștia au fost și 4 femei din Bosancea (Bucovina). După oficierea sf. liturghii a fost botezat de către protopopul D. Ștefănescu, înconjurat de un sobor de preoți, pruncul Adam de 5 luni, fiul sectantului Ilie Pricob din Prelipca, asistând ca naș preotul paroh D. Constantinescu.

S'au ținut cu acest prilej mai multe cuvântări, în care s'a arătat însemnătatea convertirii, și munca stăruitoare a preotului paroh.

Relevăm și noi pe această cale meritele pastorale ale tânărului paroh și-i dorim izbândă și mai departe.

Hirotonii

1. C. Drăgoi numit preot paroh la parohia Șerbești, Jud. Neamț, pe ziua de 1 Septembrie 1928.
2. Grigore Hoge, idem la parohia Sf. Neculai-Țuțueni, din Tg. Neamț pe ziua de 15 August 1928.
3. Odorel Opărică, idem la parohia Adășeni, Județul Dorohoi, pe ziua de 15 August 1928.
4. Dumitru Argint, idem la parohia Iacobeni, Jud. Iași, pe 15 Septembrie 1928.
5. Diaconul călugăr Glicherie Moraru, absolvent cu diplomă al Seminarului din Dorohoi, a fost hirotonit și numit preot la Biserica Sf. Apostoli din localitatea Mountain Limerik—Sask—Canada, America de Nord pe ziua de 1 Octombrie 1928.

Numiri de cântăreți

1. Vasile Alexandru, la parohia Sf. Treime din Iași, pe ziua de 1 Septembrie 1928.
2. C. Luca la parohia Humulești, Jud. Neamț, pe ziua de 1 Septembrie 1928.
3. Tudorache Gavril la parohia Ciohorăni, Jud. Fălticeni pe ziua de 1 Septembrie 1928.
4. N. Stahie la parohia Căciulești II, Jud. Neamț, pe ziua de 15 Septembrie 1928.
5. Hristofor Alexa, zis Robu, la parohia Sf. Spiridon-Botoșani, pe ziua de 1 Septembrie 1928.
6. Vasile Cunițchi, la parohia Viișoara, Jud. Dorohoi pe ziua de 1 Septembrie 1928.

Ministerul de Culte cu adresa No. 601 din 19 Sept. a. c., ne recomandă călduros lucrarea literară «Săracu Gealapu», spovedenia unui păcătos, a D-lui M. Lungeanu, laureat al Academiei Române.

*

D-l N. Severeanu, profesor de muzică vocală la Buzău, a tipărit de curând: «Liturghierul Ritmic, cuprinzând cântările sf. liturghii a sf. Ioan Gură de Aur, sf. Vasile și a sf. Grigorie pentru uzul seminariilor și școalelor de cântăreți». Costă lei 200. O recomandăm preoților și cântăreților.

ANUL IV, No. 11

IASI, NOEMBRIE 1928

MITROPOLIA

MOLDOVEI

REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

—
APARE LUNAR
—

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Redacția și Administrația:
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

ABONAMENTUL
PE UN AN 120 LEI

CUPRINSUL :

Indemnuri pastorale	Pr. N. HODOROABĂ
Cunoștința de Dumnezeu	Pr. GRIVAS D. CRUCEANU
Conferințele generale preoțești din jud. Neamțu	Pr. GH. VERȘESCU VIORICA LĂZĂRESCU
Hristos	
Sfințirea schitului „Sf. Ioan Teologul“	Pr. N. HODOROABĂ ANTON GURGU
Mănăstire ruinată	
Săptămâna de retragere	{ N H.
După congresul preoțesc	
Partea oficială : Ședința Cons. Eparhial, adrese, circulări, mulțămiri publice	* * *
Diverse : parohii vacante, hiro- tonii, demisii, decese, etc.	* * *

Librăria diecezană din Arad ni trimite spre publicare următoarea :

BIBLIOGRAFIE.

O carte venită la timp. În editura *Librăriei Diecezane din Arad* a apărut : „**Treisutecincizeci de Pilde** pentru predici și alte cuvântări” scrisă de *P. Sf. Episcop al Aradului* și părintele *Protosinghel Dr. Iustin Suciu*.

Această lucrare este aproape cu totul nouă în acest gen, deoarece încercările de până acum nu au aspectul unei opere sistematice, cum e cea de față. Pe aproape 400 pagini cuprinde 350 pilde, luate din istoria universală, din istoria Românilor, din Sf. Scriptură, din scrierile sfinților Părinți și din viețile și experiența altor bărbați celebri, precum și din viața de toate zilele. Pildele sunt grupate după conținutul lor, în mod alfabetic și cele mai multe au și câte un citat din Sf. Scriptură și câte o aplicație nimerită. Cel ce le utilizează, găsește imediat și fără multă osteneală pilda, care-i este necesară.

Nu numai preoții, ci chiar catiheții, învățătorii și alți intelectuali găsesc aici materialul bogat pentru cuvântări, diferite esortări și lecțiuni catihetice iar familiile creștine o lectură distractivă, edificatoare și folositoare.

Recomandăm deci cu insistență această carte, care vădește inspirația naltă și curată a autorilor de a contribui cât mai efectiv la strălucirea cuvântului divin în inimile setoase ale zilelor noastre.

Cartea costă 100 Lei plus 12 Lei pentru francatura recomandată și se poate procura dela *Librăria Diecezană din Arad*, dela *Librăria Pavel Suru din București* și alte *Librării din țară*.

Răspânditul organ bisericesc din capitală „*Crucea*”, an. VI, No. 54-55 din 27 Septembrie 1928, reproduce pe prima pagină pastorală noastră din 10 Septembrie a. c., cu privire la îndreptarea calendarului și la data serbării sf. Paști în anul 1929.

*

„*Noua Revistă Bisericească*”, an. X, No. 10 din Octombrie a. c., are un bun și interesant articol de fond al directorului ei, d-l T. P. Păcescu intitulat : „*Agitația în jurul serbării Sf. Paști la 31 Martie 1929*”.

Il subscriem și noi. Iată ce spune în concluzie :

„*Hotărârea Sf. Sinod corespunde așezămintelor ortodoxe. Prin ea se restaurează adevărata legătură cu ecumenicitatea veche ortodoxă. Hotărârea Sf. Sinod este un dreptar pentru celelalte biserici ortodoxe. Prin această hotărâre se desăvârșește îndreptarea calendarului, se pune în concordanță calendarul bisericesc cu calendarul ceresc, conform calculelor exacte ale astronomiei. În ceia ce privește aplicarea acestei hotărâri, ea devine un act de autoritate spirituală și disciplinară.*

Suntem o biserică ortodoxă ierarhică, nu anarhică.

Răspunderea apărării dogmelor și a tuturor rânduielilor o are Sf. Sinod, iar nici de cum susceptibilitatea populară.

Hotărârea Sf. Sinod trebuie urmată de toți clericii”.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE DE CULTURĂ BISERICESCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

SUB CONDUCEREA SECȚIUNII CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Îndemnuri pastorale.

— Scrisori către un preot tânăr —

II

Dragul meu,

Am primit scrisoarea din urmă a sf. tale prin care îmi spui, că ești tare amărât, pentru că n'ai găsit în sat casă parohială și că, până va fi gata de grijit casa închiriată, stai cu toată bejănia în casa lui Moș Ion Hudugheanu, epitrop al bisericii. Ca să fiu sincer, trebuie să-ți spun, că nu trebuiai să te muți în parohie cu totul până nu-ți era casa gata. Dar, în sfârșit, dacă te-ai grăbit, și ai intrat în mijlocul poporânilor, mai de vreme, să fii bine venit acolo !

Intr'un sat e greu de găsit casă cu chirie, căci sătenii au fiecare casele lor și ei îs mulțamiți cu atâta. Gospodarul nu mai clădește în ogradă o altă casă pentru a o specula, pentru a o da cu chirie, cum fac târgoveții de la mahala. E o întâmplare fericită ca să poți găsi într'un sat o casă liberă și bună pentru închiriat.

Ți-e mică locuința. Mi-o descrii : o casă veche bătrânească, acoperită cu stuh, cu două odăi, ferestre mici, tindă la mijloc, ursoaica de fum în pod, prispe de nuele unse cu lut. O casă ca pentru vădâni, iar nicidecum ca pentru preotul satului.

Ai dreptate, dragul meu, ca să fii amărât pentru lucrul acesta. Dar, să te mângâi gândindu-te, că au mai fost și sunt încă mulți preoți, cari sufăr mult din lipsa caselor parohiale, cum suferi și sf. ta azi. Intr'atâta de mult, nu-l poți învinui nici pe răposatul părintele Onofrei, că n'a făcut casă preoțească pentru sat. A încercat și el bietul — Dumnezeu să-l odihnească — în câteva rânduri ca să strângă bani pentru casă ; dar, dac'a văzut că norodul se lasă greu, s'a suparat rău — căci om era ; s'a înăcrit la suflet și, de ciudă, și-a cumpărat un palmac de pământ aproape de biserică și și-a făcut casă proprie. Și satul,

dac'a văzut că preotul are cuibul lui, nu s'a mai gândit la casă parohială.

Intr'un fel, a făcut bine părintele Onofrei, de și-a făcut căsuța lui, căci altfel, cum s'a dus numai în câteva zile și nu tare bătrân, iar fi rămas preoteasa cu o casă de copii, pe toloaca satului, de isbeliște. Dar de, poate a fi greșit și el, că n'a făcut și o casă parohială. Acum însă—Dumnezeu să-l ierte! — ce să-l mai judecăm și noi, că-i dus la dreptate?

Și, cum îți spuneam, eu cunosc un preot, care avea o parohie înainte de război, pe frontiera Bucovinei și stătea într'o casă cu chirie, ca cel din urmă nevoiaș din sat: acoperită cu paie prin care trecea ploaia, de trebuia să înșire biata preoteasă tânără toate farfuriile și tingirile prin pod când venea o ploaie, căci altfel șârloaietele treceau prin podul de scândură subțire și se prelingeau în casă pe cele câteva lucrșoare noi luate de zestre și udau și leagănul în care gânguria un prunc nevinovat. Ferestre mici și prispele joase de lut, de două palme.

Imi spunea, că odată, la un cerc cultural, i-a plesnit obrazul de rușine, când s'au strâns la el vre-o zece preoți din satele vecine în frunte cu protopopul și că, n'au încăput în ogradă decât trei trăsurile, iar celelalte au rămas în mijlocul drumului pe toloacă, de parc'ar fi fost căruțe de caldarari...

Iar dincolo, în Bucovina, în satul vecin de peste Molnața, o casă parohială ca'n povești! O adevărată curte boierească. Un palat bun și pentru un mitropolit. Grajdul de la casa de dincolo, acoperit cu olane și mult mai bun și mai mare decât locuința de dincoace a amărâtului preot!..

Și bietul preot tânăr, idealist, a pătimit mult și a făcut apostolat, așa după cum l-au învățat profesorii în seminar.

Dragul meu, mai sunt încă și alții în situația sf. tale, nu te lua pe gânduri aș'de la începutul carierei, că nu faci bine.

Imi scrii, că la părinți ai crescut într'o casă frumoasă și sănătoasă. O cunosc. Că la Iași, opt ani de zile, ai trăit într'un palat mare, domnesc, bine îngrijit, cu electrică și sobe de teracotă și că acum, la țară, ești silit să locuești într'o chichi-neată. Știu. Te înțeleg. După atâta muncă ai dreptul la o viață luminată și civilizată și nu la una de rob.

Dar, dacă vei avea răbdare și tact, cu timpul, când vei căpăta încrederea poporănilor, eu prevăd și nădăjduiesc, că vei isbuti să clădești o frumoasă casă parohială. Țăranul nostru din fire e darnic și, când simte el, că preotul e om al lui Dumnezeu și că-i pornit pe cărări bune ca să facă treabă, nu se pune de pricină și-și desleagă bucuros baerile pungii.

Nu uita, că Mântuitorul n'a avut salaș și că el a zis: „Pasările cerului au cuiburi și vulpile vizuini, dar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul“...

În casă mică locuind, să ai în schimb sufletul mare.
Incurajează- i soția și priviți amândoi plini de nădejde
viitorul, drept în față.

Să te păzești de poticneli, și ia seama la cuvintele sfinte
ale apostolului neamurilor:

„Nimeni tinerețele tale să nu le defaime, ci te fă pildă
credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu
duhul, cu credința, cu curăția“. (I. Tim. IV, 12).

Fii bărbat. Fă-ți curaj. Să auzim de bine. Al sf. tale cu
frățească dragoste.

Pr. N. Hodoroabă

Psaltirea versificată

Cunoștința de Dumnezeu.

Psalmul 75.

Cunoscut și mare este Dumnezeu,
Cui i se închină tot poporul său,
A sa locuință și cortul și-a pus
Pe înaltul munte, - colo'n Sion sus.
Cu a sa putere, Domnu-a sfărâmat
Săgeata și arcul celui blestemat.
Cereasca lumină Domnu-a răspândit
P'a munților culme, ce i s'a gătit.
Cădea-va'n osândă omul cel viclean,
Cu el de-o-dată și crudul firan.
Mare este Domnul și'mpotriva Sa
Cel-ce se va pune, se va zdruncina.
A dreptului rugă primită va fi,
Când și fapte bune el va săvârși.
Și când p'al său scaun-la ziua d'apoi,
Domnu'n jur va pune pe buni și pe răi,
Șiroae de lacrimi multe vor varsa
Toți aceia cari nu'l vor asculta.
Iar cei buni lua-vor dar dumnezeiesc
In cea-laltă lume din Raiul ceresc.

După original de:

Preot Grivas D. Cruceanu
Hagiu-Doctorand
Parohul Bisericii Cernica-Ilfov

Conferințele generale preoțești din jud. Neamț.

I

În zilele de 3—4—5 Octombrie s'au ținut conferințele generale ale preoților din jud. Neamț în două serii: una la 3, alta la 5 Octombrie, iar la 4 Octombrie a avut loc adunarea, generală a ambelor serii, a Soc. „Ocrotirea“ a preoților din Eparhia Mitropoliei Moldovei și Sucevei.

În ziua de Mercuri 3 Octombrie la ora 8 s'a oficiat mai întâi un Te-Deum în catedrala orașului, biserica Sf. Ioan Domnesc, în asistența preoțimei, apoi în sala de desemn a liceului de băeți s'au desbătut subiectele propuse și alte chestiuni de interes obștesc bisericesc la ordinea zilei.

Seria I-a a fost prezidată de Pr. Gh. Popovici, Protoiereul jud. Neamț Circ. I, azistat de secretarii preoții, St. Romanescu și C. Drăgoi, de față fiind și Pr. N. Dobre, Protoiereul Circ. II Neamț.

Seria II-a fost prezidată de Pr. N. Dobre, azistat de secretarii preoți Velichi Vasiliu și N. Gheorghiu, de față fiind și Pr. Gh. Popovici.

Ambii Părinți Protoierei, după deschiderea ședințelor, au expediat câte o telegramă de omagii și supunere l. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei. Arată apoi însemnătatea subiectelor propuse spre desbatere, recomandând preoților tot interesul și toată căldura în lămurirea și fixarea principiilor călăuzitoare la înfăptuirea ideilor propuse.

Pr. Protoiereu Gh. Popovici atrage atenția preoților asupra unor scăderi observate de P. C. Sa în activitatea pastorală a preoților, în purtarea lor cum și în modul lor de acomodare a principiilor evangheliei cu cerințele vremii, în special celor tineri și fără experiență.

II

Trecându-se la dezvoltarea subiectelor, cei care tratează subiectul I sunt: Părintele Profesor V. Constantinescu, preoții învățători Nichita Fuiorea, M. Gavrilescu, T. Borș și Preoții St. Romanescu, Gr. Pușcașu și Al. Romanescu.

Se împarte subiectul în trei părți: I „Cum poate preotul să se introducă în mod efectiv în școala primară“. II „Cum să facă preotul educația religioasă a elevilor“ și III „Cum să facă preotul educația religioasă morală a poporului prin întrunirile și șezătorile culturale“.

I. Soluția la problema I este cea mai grea. Cum să se introducă preotul în școala primară, când intrarea lui în școală este socotită de învățător ca un cui strein în casa lui. Arti-

colul 61 din lege și art. 105 din regulamentul legii învățământului primar stabilesc modalitățile de intrare a preotului în școală, pentru predarea învățământului religios, dar nu sunt luate în seamă. S'au văzut cereri de ale preoților, înaintate la Ministerul Instrucțiunii Publice, în sensul acesta, dar care au fost respinse.

Se alcătuește un deziderat de intervenire către Inaltul nostru Chiriarh, spre a mijloci la Ministerul respectiv pentru aprobarea acestui drept, recunoscut de legiuitori.

II. La problema a II-a a acestui subiect, Părintele Protoiereu Gh. Popovici accentuează asupra pregătirii suficiente a preoților pentru instruirea religioasă a copiilor și își exprimă teama de un eventual dezastru, în cazul absenței acestei pregătiri sau a devotamentului împlinirii acestei delicate însărcinări.

De către preoți i se răspunde, că educația și cultura seminarului și a Facultății de Teologie sunt cheazășii destul de asigurătoare, în privința capacității de predare și a zelului reclamat de îndeplinirea acestei cerințe.

Din experiențele didactice ale preoților învățători se poate deduce, că și preoții cei fără catedre în învățământ sunt capabili, iar la rigoare vor căuta să se înarmeze cu cunoștințele respective, în privința metoadelor de predare sau să-și reîmprospăteze cunoștințele didactice dobândite în seminarii la Pedagogie, Didactică, Metodică și Practică Pedagogică, fie după manualele de atunci, fie și după cele de față, iar cunoștințele catihetice după manualele de catehizare din ultimele vremuri, ca să răspundă chemării ce li se încredințează.

III. La problema a III a educației religioase morale se ia ca normă principiile pedagogiei creștine ale D-lui Păcescu, din revista sa „Noua revistă bisericească“, după care în educația copiilor să se folosească catehizarea, iar în educația no-rodului evanghelizarea, în Dumineci și sărbători, la casele de sfat și cetire, în căminuri sau la nevoe în biserici, cu concursul învățătorilor pentru partea artistică, dar și fără concursul lor, unde se poate.

Preotul zelos de misiunea sa poate și singur să-și prepare elementele de care are nevoie în înfrumusețarea serbărilor religioase și împodobirea lor cu părți artistice, instruite și pregătite de el, în persoana adulților, flăcăilor și fetelor din parohia lui.

A fost chiar o ieșire entuziastă a unui preot pe tema aceasta. Cum oare, preotul nu este în stare să organizeze o serbare și fără învățători? Fără învățători oare preoții nu pot câștiga nici o izbândă în desfășurarea programelor unor serbări culturale?¹⁾

1) E drept, că pot izbândi. Dar, tot e mai bine să aibă și concursul învățătorului. În cazul acesta, se dă un frumos exemplu de unire și izbânda va fi mai mare. Nota N. H.

Experiențele preoților din județul nostru, întemeietori ai acestor așezăminte culturale, case de sfat și cetire, căminuri, case naționale, și chiar clădiri școlare, ca președinți de comitete școlare de construcții, sunt destul de convingătoare despre puterea constructivă—și de localuri și de suflete—a acestor apostoli, neluați în seamă de către cei cari văd cultivarea poporului numai prin școală și numai de către învățători.

Subiectul al II-lea.

Acest subiect este tratat de preoții: St. Romanescu, fost președinte al Camerei Agricole, Mihai Gavrilesco, actual vicepreședinte al aceleiași Camere, P. Bălănescu și M. Oceanu. Iau cuvântul în complectare preoții: V. Vasiliu, C. Vasiliu, Gr. Pușcașu, N. Gheorghiu, N. Gervescu și Al. Romanescu.

Toți stăruiesc asupra însemnătății agriculturii în țara noastră, arată mijloacele primitive cu care lucrează pământul țăranul român din vechiul regat, spre deosebire de țăranul din Ardeal și Bucovina și în vădită inferioritate față de proprietar. Se cunosc pricinile.

Preoților li se cere să fie de toate: și preot și profesor, doctor, agronom, judecător, primar, dar la salar este lăsat în urma tuturor și nu este plătit omenește nici măcar pentru o singură activitate și luat în seamă, în pluralitatea atribuțiilor pe care le îndeplinește.

Cine poate învăța mai bine pe țăran agricultura de cât agronomul? Dar nu agronomul biurocraț, care vine numai la primărie, completează sau iscălește niște tablouri, își încasează diurna sau își caută numai de terenurile întinse și mănoase, pe care el cel dintâi a avut grija să pună stăpânire, la împărțirea loturilor, ci agronomul care să țină de coarnele plugului și să diriguie lucrările agriculturii pe teren, în fața și în tovărășia și pe ogorul săteanului. Acel agronom, care poate încă nu s'a născut, acela va fi adevăratul povățuitor și îndrumător, în ramura agriculturii.

Între mijloacele pentru îmbunătățirea agriculturii s'a accentuat întocmirea tovărășiilor sătești, pentru procurarea și mărirea inventarului agricol a fiecărui sătean, așa cum a făcut părintele Șt. Romanescu în parohia lui din com. Siliștea, satul Români, cu țărani conduși de el și cu o recoltă cu totul superioară celorlalți de prin împrejurimi.

Se obiectează de preoți, că și ei lucrează greu pământul în multe părți. Clăcile enoriașilor de pe pământul bisericii au dispărut de mult. Brațele de lucru s'au scumpit. Țărani au și ei de muncit ogoarele lor, așa că de multe ori lucrează mai

cu spor unii țărani, fiindcă lucrează la timp, de cât unii preoți, care se zbat cu sărăcia și lipsa de brațe.

Se obiectează că în părțile muntoase, cum este Valea Bistriței ce agricultura să înveți pe țărani, când pământul este atât de pietros? Se răspunde că pomicultura și albinăritul pot da de lucru bătrânilor și femeilor, iar pentru bărbați vrednici de lucru Cooperativele de păduri pentru exploatarea lemnului, le pot oferi tot așa de bun teren de muncă și de câștig ca și lanurile câmpiilor și regiunilor deluroase pentru agricultură, numai preoții să stăruiască în înflorirea acelor cooperative.

Părinții Protoierei rezumă la fiecare subiect părerile exprimate, mai adaugă unele observații și mulțumesc părinților conferențieri de munca și destoinicia depusă în tratarea subiectelor.

Dezideratele.

1. Preoțimea jud. Neamț, întrunită în conferințele generale și discutând amănunțit problema introducerii efective a preotului în școala primară, pentru a preda învățământul religios la copii, roagă cu înzistență pe I. P. S. nostru Mitropolit și Președinte al Sf. Sinod, ca să intervină către D-l Ministru al Instrucțiunii Publice spre a lua măsurile oficiale necesare, prin organele de control, spre a ne da nouă preoților posibilitatea, să putem pune în aplicare art. 61 din legea învățământului primar și art. 105 din regulamentul de punere în aplicare al acestei legi, care privesc predarea învățământului religios la copii.

Preoțimea județului Neamț, considerând vremurile turburi, sub presiunea căroră trăesc creștinii noștri astăzi, este ferm hotărâtă a-și pune toată râvna ei pentru punerea în aplicare a acestei serioase probleme de încreștinare a copiilor și așteaptă cu nerăbdare să i se deschidă porțile spre a intra și a lucra în școala primară, pentru binele sfintei noastre biserici și prosperarea scumpei noastre Români, deapururi întregită.

*Protoierei (ss) Gh. Popovici, (ss) N. Dobre.
Secretari (ss) Preoții V. Vasiliu, C. Drăgoi,
N. Gheorghiu.*

Moțiune.

2. Preoțimea jud. Neamț, întrunită în conferințele generale, luând în discuție campania nedreaptă, ce de câteva luni de zile se duce contra I. P. S. nostru Mitropolit și Președinte al Sf. Sinod, de către unele persoane crescute în sânul bisericii noastre, prin câteva ziare, consideră aceasta ca o adâncă

jignire adusă nu numai ierarhiei noastre bisericești, ci mai cu seamă bisericeii și preoțimeii.

Atitudinea noastră, față de această păgânească campanie, este următoarea:

1) Preoțimea jud. Neamț este și va sta zid neclintit de apărare în jurul Ierarhiei noastre bisericești.

2) Pentru aceasta cerem să se lămurească atitudinea monahilor cari scriu la „Glasul Monarhilor” și în special, să se pună frâu îndrăznelii conducătorului ei, Dionisie Lungu.

3) Această moțiune se va înainta în original I. P. S. nostru Mitropolit, iar o copie se va trimite spre publicare la ziarul „Universul”.

*Protoierei (ss) Gh. Popovici, (ss) N. Dobre
Secretari (ss) Pr. M. Gavrilescu, St. Romanescu,
C. Drăgoi, N. Gheorghiu, V. Vasiliu.*

În acest sens se redactează la sfârșitul procesului-verbal al seriei I un „Protest” împotriva campaniei dusă de ziarele „Curentul”, „Cuvântul”, „Glasul Monarhilor” și „Națiunea Dominantă” în contra unor P. S. Chiriari.

Preot Gh. Verșescu

Hristos.

*Ai fost un om ca toți; dar mântuirea
Noi o cerșim adeseori la tine,
Căci viața e o mare de suspine
Și-un gând înșelător e fericirea.*

*Visând de largul zărilor senine,
De vraja ce ne-o dă deapururi firea,
Uităm că'n pocăință-i izbăvirea
Și'n adevăr, este eternul bine.*

*Cătând s'alungi din inimi rătăcirea,
Băteai în van la porțile străine
Și în zădar privirile-ți blajine*

*Imprăștiau credința și iubirea,
Căci oamenii cu suflete haine,
Ți-au dat ca drept răsplată, răstignirea.*

Viorica Căzărescu

Sfîntirea schitului „Sf. Ioan Teologul” dela Vlădiceni.

Duminică 4 Noembrie, a. c., a avut loc sfîntirea bisericii noi, zidită pe ruinele schitului care a ars în ziua de 10 Mai 1918, în urma exploziei de munițiuni de război aflate pe linia ferată din apropiere. Acel schit a fost întemeiat de răposatul arhimandrit Teodosie Soroceanu, mort și el în acea zi fatală ca un mucenic sub dărămăturile schitului al căruia ctitor era.

La 19 Iunie 1926 s'a pus temelia acestei biserici, care s'a putut termina numai prin strădania unui vrednic călugăr, care-i păr. Arhim. Epifanie Dimitrescu, starețul schitului.

Sfîntirea s'a oficiat de către I. P. S. Mitropolit Pimen, înconjurat de un numeros sobor de preoți, de față fiind d. general Zadic, comand. Corp. 4 Armată, d. general Botez, autoritățile din orașul Iași, cum și foarte mulți creștini veniți din oraș și din împrejurimi.

După terminarea slujbei, cu toții au eșit afară și, de pe treptele bisericii I. P. S. Mitropolit a ținut o interesantă cuvîntare.

I. P. S. Sa spune: „Acum 40 de ani am cunoscut în București, când mă întorsesem de la studiile mele din Cernăuți pe un deștept și simpatic călugăr de neam basarabean, cu mult dor de binele neamului și al bisericii, venit de la Sf. Munte Athos.

Călugărul era Teodosie Soroceanu. Intre noi s'a legat de atunci o prietenie sinceră trainică și frățească.

Răposatul nostru rege Carol I, care se interesa de ctitoriile voevozilor noștri ca: Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazu și alții, făcute la sf. munte, îl chema adesea și la Palat, ca să afle știri precise despre soarta lor precum și despre mersul vieții religioase de acolo.

Il însărcinase augustul Suveran pe Soroceanu, ca să se intereseze în special, de soarta steagului lui Ștefan cel Mare, care ne-a fost răpită de călugării greci în timpul secularizării. Steagul a fost aflat după îndelungi cercetări ascuns într'o bibliotecă de la Sf. Munte, dar n'a putut fi ridicat decât în vremea războiului mondial, când armata franceză a trecut pe acolo. Istorical steag a fost trimis la Paris. Guvernul francez ni l-a restituit și astăzi se poate vedea, fiind expus la muzeul militar din Capitală.

Am amintit de aceste lucruri, pentru ca să știți cu toții cine a fost călugărul basarabean Soroceanu. La îndemnul meu, el a cumpărat bucata aceasta de loc și a întemeiat schitul „Sf. Ioan Teologul”, înzestrându-l cu odoare și atenanse gospodărești, pentru ca să fie ca un salaș de poposare pentru basarabenii cari veneau la Iași fie cu interese, fie pentru a se închina la moaștele Sf. Paraschiva, cum și pentru călugării în drum spre Sf. Munte.

În urma exploziei însă n'a rămas din toate acestea decât cenușă. Ucenicul păr. Soroceanu, starețul de azi al schitului, păr. Epifanie Dimi-

trescu, îndemnat de mine, a dat cenușa de oparte și, cu cei 500.000 lei dați ca despăgubire de guvern prin minist. de război și cu ceia ce a mai colectat de pe la bunii creștini, a pus temelie acestei biserici la care s'a lucrat mai bine de 2 ani și care terminându-se cu ajutorul lui Dumnezeu, am sfințit-o astăzi. Li aduc în fața dv. mulțămirile mele.

De oarece în timpul exploziei au murit și câteva sute de soldați, am putea numi biserica aceasta *biserica jertfei* și țin să amintesc, că răposatul rege Ferdinand I cu M. Sa Regina Maria au venit îndată la fața locului și au văzut cadavrele celor uciși de obuze. Marele Rege s'a interesat în urmă de soarta acestui schit și la îndemnul său guvernul a dăruit suma de jumătate de milion.

Se cade dar, ca în această zi de sfințire, să slăvim atât amintirea răposatului și viteazului rege Ferdinand I, care a condus armatele la biruința eea mare, cât și amintirea celor 800.000 de ostași jertfiți pe altarul patriei pentru înfăptuirea României Mari.

Țin să mulțumesc călduros d-lui general Zadic, care a luat parte la această slujbă și care întotdeauna la asemenea prilejuri e alături de noi, ca dovadă, că d-sa prețuește mult credința ostașilor în Dumnezeu, fără de care oastea, nu poate fi o adevărată pârgie a țării pentru vremuri grele. Mulțumesc deasemeni și tuturor aceluia cari și-au dat cu drag obolul lor pentru ridicarea acestei biserici.

Țin să mulțumesc și d-lor avocați: Alfons Herovanu, I. Axinte și Omer Popovici, cari într'un proces de revendicare au apărat interesele acestui schit, care a rămas stăpân definitiv pe acest loc, cumpărat de răposatul Soroceanu.

Mulțumesc și dv. tuturor cari ați ținut să luați parte la această sfințire.

Vă binecuvintez pe toți și închei cu această urare: Dea Dumnezeu, ca acest schit să fie deapururi aici în coasta Iașului: un simbol al jertfei, un îndemn și o făclie aprinsă".

*

După cuvântare, pr. N. Hodoroabă, consilier referent, a dat citire actului de sfințire.

În biserică la tărnosirea sf. mese, acest act a fost citit de I. P. S. Mitropolit, care după ce a fost semnat de I. P. S. Sa și de capii autorităților a fost pus într'un tub de alamă și așezat în piciorul sf. mese.

*

La îndemnul I. P. S. Mitropolit, care a amintit de foametea din Basarabia, s'a colectat câteva mii de lei pentru „Crucea Roșie”, care caută să alineze și suferințele fraților basarabeni.

*

În curtea bisericii s'a dat o masă creștinească celor prezenți. Au ținut cuvântări I. P. S. Mitropolit și d. general Zadic.

*

Cu prilejul acestei mărețe slujbe, redăm aici și conținutul următorului :

Act de sfințire.

„Adunatu-ne-am aici sub acoperemântul acestei biserici, zidită în locul Schitului „Sf. Ioan Teologul“, întemeiat de Arhimandritul Teodosie Soroceanu și care a ars în ziua de 10 Mai 1918, din pricina unei puternice explozii a materialului de război, depozitat pe linia ferată din apropierea haltei Socola Roșie, în timp ce viteaza noastră armată era condusă la biruință de către mult regretatul Rege Ferdinand I, făuritorul României Mari, ajutat de M. Sa Regina Maria, care îndemna la luptă pe ostașii de pe front și care cu o adevărată dragoste de mamă îngrijea în spitale pe vitejii răniți în lupte.

Și s'a săvârșit cu mare solemnitate sfințirea acestei biserici, zidită din temelie, în al II-lea an al domniei M. S. Regelui prunc Mihai I, Membri ai Regenței fiind: A. S. Regală Principele Nicolae, I. P. S. Patriarh Miron și D-l Gh. Buzdugan; iar Mitropolit al Moldovei și Sucevei, în al XIX-lea an de păstorie, I. P. S. Mitropolit Pimen; Președinte al Consiliului de Miniștri fiind D-l Vintilă Brătianu, iar Ministru ai Cultelor și Artelor fiind D-l Alexandru Lapedatu.

Fost-au de față la sfânta slujbă a sfințirii autoritățile civile și militare din Iași, în frunte cu D-l General Zadic, Comandantul Corpului IV Armată, D-l Osvald Racoviță, Primarul Municipiului Iași, D-l Eduard Lăzărescu, Prefectul Județului, D-l Mircea Bădărău, Prefect al Poliției Iași, I. Popovici, Primarul comunei Bucium—pe teritoriul căreia se află schitul—cum și foarte mulți creștini veniți din Iași, din satele vecine precum și din satele basarabene de dincolo de Frut.

Râdicatu-s'a această biserică cu ajutorul de 500.000 lei, dat de Guvernul țării prin Ministerul de Război și cu alte ajutoare bănești, adunate de către Arhimandritul Epifanie Demetrescu starețul schitului, dela creștinii pioși, cari iubesc buna podoabă a casei Domnului.

Drept care s'a scris acest act de sfințire în 4 exemplare și s'a semnat de cei de față, din care unul se va păstra în arhiva schitului din Vlădiceni, al II-lea în arhiva schitului „Sf. Ioan Teologul“ din Frovata Sf. Munte, al III-lea se va trimite Ministerului de Război, iar al IV-lea se va păstra în arhiva Sf. Mitropolii.

Duminică 4 Noembrie 1928“.

Pr. N. Hodoroabă

MĂNĂSTIRE RŪINATĂ.

Pe-o colină părăsită și de oameni și de turme
Unde nu s'aud cavaleri, unde nu se văd nici urme,
Stă cu zidurile negre și cu turla aplecată
Ca un uriaș din vremuri, mănăstirea ruınată.

Mărăcini și 'nstrăinare îi răsar din temelie,
Nu s'aude nici o rugă de măicuță, în chilie;
Nu s'aude nici o șoaptă, nici un plânset de durere,
Numai vremea-i năruște zidurile, în tăcere.

Strănilor s'invăluie în zăbranicul uitării.
Clopotele sunt crăpate de pustiul nepăsării;
Ușile îi sunt în țărână, prefăcute'n putregai
Pe altar, nu mai surâde nici un trandafir de Mai.

Vântul, vântul îi mai fine suspinând, tovărășie,
Să mai stee printre oameni ca o veche mărturie,
De credință și de datini, ce erau mai scumpe-odată
De cât azi, când credincioșii au lăsat-o ruınată.

A. Gurgu

Săptămâna de retragere

P. S. Titu Sîmedrea a instituit pentru preoțimea din Arhiepiscopia Bucureștilor, săptămâna de retragere la Mănăstirea Keia, cu scop ca preoții să se aprofundeze în sine pe căile vieții religioase. Preoții vin în serii și pe protopopiate. Activitatea lor decurge la Mănăstire după un program stabilit dinainte. Revista „Apostolul” organul Arhiep. spune :

„Săptămâna de retragere însemnează o săptămână de petrecere mai aproape de Domnul, iar scopul acesta am socotit că-l putem atinge—sau cel puțin întrevedea în toată majestatea lui sfințitoare și pururea strălucitoare, — prin folosirea a trei mijloace :

1. *Cultul divin*, la care ne-am străduit să participăm mai activ, nu numai formal ;

2. *Lectura și tâlcuirea cuvântului lui Dumnezeu*, pe care am căutat să le îmbrățișăm nu cu brațele minții, ci cu ale inimii, și

3. *Cercetarea vieții religioase personale* cu care a contribuit fiecare la crearea acelei atmosfere de duhovnicească prietenie și frățietate, în care am dorit să se petreacă această săptămână”.

Inițiativa e venită la vreme și nu mai are nevoie de comentarii. Nu s'ar putea oare generaliza în toate Eparhiile?

N. H.

După congresul preoțesc.

În zilele de 23 și 24 Octombrie, a. c., a avut loc în București congresul general anual al preoților din întreaga țară, prezidat de către p. Dr. I. Mihălasu, profesor la Facultatea de Teologie și președintele „Asociației generale a clerului ortodox român”.

La deschidere, a vorbit în numele Sf. Sinod, I. P. S. Mitropolit Pimen, apoi d. ministru al Cultelor și Artelor, Alex. Lapedatu, în privința salarizării clerului, iar d. ministru al Instrucțiunii, C. Anghelescu, despre învățământul religios în școala secundară. A mai luat cuvântul și P. S. Episcop Vartolomeu de la R. Vâlcea.

Chestiunile în jurul cărora au urmat discuțiunile în congres, au fost: salarizarea clerului și reforma învățământului religios în școala secundară și seminarii. Printre altele, congresul a cerut și menținerea seminarului monahal dela M-rea Neamțu. S'au votat mai multe deziderate.

S'a aprobat de asemeni încheierea unui proces-verbal, care să fie înaintat înaltului for bisericesc și prin care congresul roagă sf. Sinod că, dacă va crede, să ia din nou în discuție data Paștelor din anul viitor 1929.

Pe lângă raportorii subiectelor, Pr. P. Partemie, Pr. C. Dron și alții, au mai ținut cuvântări interesante: P. S. Tit, Vicarul Arhiepiscopiei Bucureștilor, Pr. Valeriu Iordăchescu, I. Savin, V. Ispir, profesori universitari; Pr. Dr. Ciuhandu, diacon Constantinescu, Pr. Guciușna, Tudor Popescu, avocat și alții.

Congresul s'a ținut în liniște.

Cei în drept vor trebui să țină seamă de doleanțele noastre *întru cât ele sunt îndreptățite.*

N. H.

Preoți chemați la catedrală.

Se aduce la cunoștința tuturor cuc. preoți tineri, hirotoniți în 1927 și 1928, că în curând vor fi chemați în serii la Mitropolie, unde vor fi rânduiți să slujească și să predice în catedrală. Vor fi chestionați deasemenea și la tipicul bisericesc.

Comisiunea de cercetare care va asculta și nota pe fiecare preot în parte se compune din:

P. S. Vicar, Grigorie Leu ca președinte, iar ca membri: Pr. N. Hodorobă, consilier referent al secției culturale, pr. Petrovanu, președintele consistorului și Arhim. T. Stupcanu, directorul școlii de cântăreți.

PARTEA OFICIALĂ.**Ședința Consiliului Eparhial.****Secția Economică.**

⟨urmare⟩

La punctul 5 din ordinea de zi Pr. V. Mihailescu citește referatul No. 6733/928 prin care se arată lămurit necesitatea asigurării tuturor imobilelor bisericesti din întreaga Eparhie.

Convenția și Regulamentul asigurărilor fiind făcut de către Onor. Consiliu Central Bisericesc ca for conducător pentru toate Eparhiile din țară, arată că nimeni nu se poate sustrage dela această dispoziție.

În ce privește modalitatea de plată P. C. sa arată, că sumele necesare asigurării bisericilor, și celorlalte imobile bisericesti se pot lua din orice soi de venituri [ale parohiilor, apelând la nevoe și la contribuția enoriașilor.

Deschizându-se discuția, D-l Gabriel Parvu declară că votează contra dispoziției de a se asigura imobilele bisericesti în condițiunile stabilite prin acest regulament.

Pr. Gh. Tudurache arată, că unele biserici sunt sărace și că le va veni foarte greu preoților să pună o contribuție deasemenea natură pentru enoriași, întrucât ei sunt destul de împovărați de atâtea dări pe care le au față de comună și Stat.

După mai multă discuție, Consiliul ia act de necesitatea asigurării imobilelor bisericesti și hotărăște, ca P. C. Protoierei de cercuri să fie însărcinați a stăruii împreună cu preoții pe lângă consiliile și Epitropiile parohiale, pentru realizarea asigurării.

La punctul 6 din ordinea de zi, Consiliul ratifică următoarele arendări de terenuri făcute prin licitație publică și aprobate la timp de I. P. S. Mitropolit Pimen.

1) Terenul bisericii din parohia Tazlău, jud. Neamțu în întindere de 12 hectare, arendat pe un singur an locuitorului V. Pâsoi cu suma de 2500 lei anual.

2) Terenul parohiei Gârcina jud. Neamțu o parte în întindere de 3 hectare și 18 arii și altă parte în întindere de 1.91 ha. arendat locuitorului Ioan I. Corfu cu suma de 2020 lei anual.

3) Terenul parohiei Blebea din jud. Neamțu în întindere de 5 hectare prundiș arendat cu suma de 190 lei, pe un singur an.

4) Terenul parohiei Ocea din jud. Neamțu situat în satul Săcălușești în întindere de 17 ha. și 18 arii, arendat locuitorului Ioan Șt. a Cozmei cu suma de 12,200 lei anual.

5) Terenul parohiei Girov din jud. Neamțu, în întindere de

12 Ha. arendat locuitorului Gh. I. Manolică cu suma de 13,500 lei anual.

6) Terenul parohiei Bodeștii de Sus jud. Neamțu din localitatea „Gropi“ în întindere de 20 prăjini, arendat locuitorului C. V. Mihuți cu suma de 1200 lei anual.

7) Terenul parohiei Grumăzești jud. Neamțu în întindere de 12 Ha. arendat locuitorului Th. Gh. Cotfas pe un singur an cu suma de 4325 lei.

8) Terenul parohiei Humulești jud. Neamțu în întindere de 12 hectare arendat locuitorului N. Bancea cu suma de 610 lei hectarul anual.

9) Terenul bisericii din satul Dumbrăvile parohia Bodești de Sus jud. Neamțu, situat în Tg. Neamțu arendat evreului comerciant Aron Cuperman, pe timp de 5 ani.

10) Terenul bisericii diu parohia Bodeștii de Sus jud. Neamțu în întindere de 7 hectare și 78 arii, arendat pe termen de 5 ani locuitorului Tofan Iliescu.

11) Se ratifică și închirierea prăvăliei situată în Str. Ștefan cel Mare din Tg. Neamțu, proprietatea bisericii Adormirea din acelaș oraș, comerciantului I. V. Neamțu cu suma de 63,000 lei anual.

12) Terenul parohiei Ibănești jud. Dorohoi, în întindere de 23 hectare și 23 arii, arendat preotului D. Botez cu suma de 10,750 lei pe un singur an.

13) Terenul parohiei Mitoc jud. Dorohoi în întindere de 12 hectare arendat locuitorului Kirilă Melnicu cu suma de 13,700 lei anual.

14) Terenul parohiei Vlăsinești jud. Dorohoi în întindere de 12 hectare, arendat locuitorului Simion Vasiliniuc cu suma de 6000 lei pe un singur an.

15) Terenul parohiei Bajura jud. Dorohoi în întindere de 12 hectare și 18 arii, arendat locuitorului Const. Duzinschi cu suma de 360 lei hectarul anual. S'a aprobat numai pentru vara anului 1928.

16) Terenul parohiei Tureatca jud. Dorohoi în întindere de 11,44 hectare, arendat preotului I. Georgescu cu suma de 4000 lei, numai pentru anul acesta.

17) Terenul parohiei Adășeni jud. Dorohoi, în întindere de 5 hectare, din satul Zoițanu, arendat locuitorului N. I. Vieru cu suma de 5500 lei anual.

18) Terenul parohiei Mălini, jud. Fălticeni, în întindere de un hectar și jumătate fânaț, arendat prin bună învoială locuitorului F. Gherasim cu suma de 1000 lei pe un singur an.

19) Terenul parohiei Rotopănești, jud. Fălticeni, în întindere de un hectar, arendat cu suma de 560 lei anual.

20) Terenul parohiei Râșca jud. Fălticeni, în întindere de un hectar și 75 arii, arendat preotului Er. Grigorescu, cu suma de 140 lei, numai pentru vara anului 1929.

21. Terenul parohiei Ulmi-Liteni, jud. Iași, în întindere de 3 hectare, arendat locuitorului Gh. Velniceriu, cu suma de 2850 lei anual.

22) Terenul parohiei Brăești, jud. Iași, în întindere de 9,20 hectare, arendat locuitorului M. Păduraru, cu suma de 5150 lei anual.

23) Terenul aceleiași parohii, în întindere de 11 hectare, arendat locuitorului M. Păduraru, cu prețul de 5150 lei anual.

24) Terenul parohiei Lehnești, jud. Botoșani, în întindere de 4 hectare și jumătate, arendat locuitorului D. Petrescu, cu suma de 300 lei anual.

25) Terenul parohiei Bălușeni-Stamate, jud. Botoșani, în întindere de 10 hectare și jumătate, arendat preotului Gh. Costiniu, cu suma de 585 lei hectarul anual.

Se ratifică și următoarele arendări de terenuri, prin bună învoială :

1) Terenul parohiei Totoești din jud. Iași, în întindere de 5 hectare arendat preotului Gh. Enache.

2) Terenul parohiei Erbiceni, jud. Iași în întindere de 5 hectare.

3) Terenul parohiei Rânghilești, jud. Botoșani, în întindere de 11 hectare și jumătate, arendat mai multor locuitori.

4) Terenul parohiei Trușești, jud. Botoșani, în întindere de 8 fălci și jumătate, arendat locuitorului Gh. Velniciuc, cu preț de 7200 lei anual.

5) Terenul parohiei Negrești—satul Poiana—jud. Neamț, în întindere de 8 fălci și jumătate, arendat pe un singur an locuitorului Constantin N. Mățoae, cu preț de 10.000 lei anual.

6) Terenul parohiei Borlești de Jos, jud. Neamț, în întindere de 5 hectare 6840 m. p. arendat preotului N. C. Gervescu.

La punctul 7 din ordinea de zi:

Pr. V. Mihailescu citește referatul înregistrat la No. 6731 prin care arată că trebuie alcătuit bugetul pentru anul viitor 1929, atât al Mitropoliei cât și al tntregei Eparhii.

Consiliul ia act și împuternicește pe Pr. V. Mihailescu împreună cu serviciul economic al cancelariei ca să alcătuiască bugetul în numele Consiliului Eparhial.

Tot Sf. sa citește referatul No. 6732, relativ la necesitatea înființării unui fond bisericesc eparhial.

Consiliul ia act și aprobă propunerile Păr. Consilier referenț. Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Președinte (ss) Pimen Mitropolitul Moldovei

Secretar (ss) Diacon Ilie Gheorghiuță

REPAOSUL DUMINICAL.

Următoarea adresă a fost trimisă d-lui ministru de interne în chestia repaosului duminical.

DOMNULE MINISTRU,

Prin plângeri primite din partea cetățenilor români precum și prin informațiunile date de către organele noastre bisericești, ni se aduce la cunoștință, că în Tg. Hârlău din jud. Botoșani, ca mai în toate târgurile și orașele din Moldova, legea repaosului duminical, e disprețuită și cu îndrăzneală călcată și nerespectată de toată lumea și chiar de cei chemați de a supraveghea aplicarea ei.

Autoritățile locale privesc cu o nepăsare vinovată cum Duminicile și sărbătorile mari, cărciumarii având cărciumile deschise de dimineață până seara, sau vânzând pe din dos, cu îngăduința poliției, otrăvesc cu băuturile lor ucigătoare, nenorocita populație țărănească, venită în mare număr la târguri în zile de sărbători.

E o jale pentru noi Români, că în zilele legale de repaos, țărani și țărancele părăsind satele în loc de a merge la biserică lor, se duc la târg unde amețindu-se de băutură cad în nesimțire tăvălindu-se în mocirlele din șanțurile șoselelor.

În fața acestei priveriști jalnice și a acestei nenorocite stări de lucruri, care cu siguranță duce la slăbirea neamului nostru, tăcându-l să-și cheltuiască agonisita pe otravă ucigătoare și pentru el și pentru urmași, intervenim cu toată stăruința către D-voastră Domnule Ministru, ca în interesul național și al trăinicieii neamului să aveți milă și să luați cât mai urgent măsuri, ca autoritățile administrative din orașele, târgurile și satele Moldovei să nu mai îngăduie pentru nici un motiv și față de nici o intervenție ori dela cine ar veni ea, călcarea legii repaosului duminical, care acum a devenit ceva obișnuit în Moldova, lăsând bănueli de incorectitudine din partea celor chemați de a privilegia aplicarea legii.

Dacă și de aici înainte va continua această nenorocită stare de lucruri, avem convingerea, că populațiunea noastră din Moldova va fi slăbănogită până la degenerare, căci nu arareori ne-a fost dat ca să vedem cu ochii noștri, bărbați, femei și copii beți, căzând pe șoselele și drumurile orașelor precum mi s'a întâmplat zilele trecute în centrul orașului Iași pe Str. Colonel Langa.

Avem nădejdea, că D-voastră sesizați de această chestiune veți lua măsurile ce se impun, căci altfel perim.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, încredințarea deosebitei Noastre considerațiuni și arhiepiscopale binecuvântări.

(ss) **PIMEN**

Mitropolitul Moldovei

Consilier referent (ss) *Pr. C. Gr. Vuiescu*

CIRCULARĂ

cu No. 6790 din 12 Octombrie către Protopopiile Eparhiei

Ministerul Cultelor și Artelor prin adresa No. 35194 din 8 Octombrie a. c., ne încunoștințează, că adesea parohiile se adresează direct Ministerului, cerând diferite lămuriri, care nu intră în domeniul atribuțiilor sale.

Și, spre a se evita pe viitor orice corespondență inutilă, Ministerul cere ca să se pună în vedere tuturor preoților ca să nu se mai adreseze Ministerului, decât prin Chiriarchie.

Veți aduce deci din nou la cunoștința preoților, că afară de statele de salar, toată cealaltă corespondență a parohiilor, fie către Mitropolie, fie către Minister, să nu o adreseze direct, ci numai prin protopopia respectivă. Veți îngriji pentru stricta aplicare a acestei hotărâri, cunoscând, că corespondența primită direct la Mitropolie sau Minister, se va restitui nerezolvită, iar împotriva preoților cari nu s'au conformat, se vor lua măsurile cerute de lege, pentru nesupunere față de dispozițiunile noastre.

(ss) **PIMEN**

Mitropolitul Moldovei

Consilier referent (ss) *Pr. C. Gr. Vuiescu*

O observație pastorală

S'a observat că dela o vreme încoace, preoțimea noastră este foarte preocupată de dorul de a se transfera dela parohia pentru care preotul a fost sfințit, sau la care a fost transferat, lăsând prin această mutare impresia, că nu e nici o legătură între el și fii lui duhovnicești, din cuprinsul parohiei pe care o păstorește.

Ba, unii dintre preoți, merg până acolo, încât pândesc vacanțele ce se ivesc și cer transferarea, înainte de a trece cel puțin cei trei ani de stagiul în parohie precum a hotărât Sf. Sinod.

Se aduce la cunoștința preoților și a protopopilor, că atari cereri de transferare, nu se vor mai primi și că preoții să caute a-și stabili o mai strânsă legătură, cu credincioșii, căci numai prin aceasta se dovedește dragostea părintească a preotului față de fii lui duhovnicești. Altfel, rămâne constatat, că în multe cazuri nu există această legătură sufletească, care făcea tăria și valoarea păstoriei a vechilor noștri preoți, întrucât mulți dintre ei, își trăiau întreaga lor viață în mijlocul păstoriților lor.

Consilier Referent

Pr. C. Gr. Vuiescu

C O P I E

*de pe adresa Consiliului Central Bisericesc No. 3753
din 31 Octombrie 1928.*

Inalt Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste vă aducem la cunoștință următoarele :
Cu ocazia lucrărilor pregătitoare pentru alcătuirea Anuarului General al Bisericii Ortodoxe Române, de către Consiliul Central Bisericesc, se constată că în mai toate Eparhiile se găsesc preoți cari au fost transferați în timp relativ scurt de câte două și trei ori dela o parohie la alte ; ba încă se mai constată că unii tineri deabea hirotoniți nici n'au fost instalați în parohia pe seama căreia erau sortiți (hirotonisiți) și deja au fost transferați în altă parte.

Suntem de părere și credem că în interesul bunei educațiuni creștinești, ce trebuie să se dea poporului, să nu se mai admită astfel de transferări decât în cazuri absolut excepționale și numai după un timp de cel puțin trei ani după stabilirea în parohie.

Primiți, vă rugăm, Inalt Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

Freședinte,

(ss) **PIMEN** al Moldovei

Consilier Referent, (ss) indiscifrabil

MULȚĂMIRI PUBLICE

Mitropolia Moldovii și Sucevei aduce vii mulțămiri următoarelor persoane, cari au făcut diferite donații bisericilor din parohia Leorda, Județul Botoșani :

- 1) D-lui Ioan Gheorghiu și soției sale Rahila, cari au donat cărți de ritual în valoare de 5000 lei ;
- 2) D-nei Olga Bilievici din Iași, care a dăruit un acoperământ pe Sf. Masă în valoare de 2000 lei ;

3) D-lui Dumitru Teofan și soției sale Ioana, cari au dăruit o icoană în valoare de 2000 lei;

4) D-lui Constantin Ianciu și soției sale Ileana, cari au dăruit 2 cruci de paradă în valoare de 1200 lei;

5) Obștei satului Leorda, care prin mandatarul ei Ioan. I. Vasilco, a dăruit 4 felinare de paradă în valoare de 2000 lei;

6) D-lui Ioan Tomița și soției sale Evdohia, cari au dăruit o icoană a Maicii Domnului și un apostol în valoare de 2000 lei;

7) D-lui Căpitan Alex. Văsescu, care a donat bisericilor din parohia Horodiștea jud. Dorohoi, următoarele: o cruce de argint format mare, în valoare de lei 10.000; un rând de vestminte, în valoare de lei 8000; un acoperemânt pe tetrapod, două văzduhuri, două procovețe, două brâie și două perechi mânicuțe.

8) Locuitorului Dominte Gh. Acatrinei din parohia Țibucani—Fălticeni, pentrucă a donat bisericii un rând vestminte preoțești în valoare de lei 9500.

9) D-lui C. Sturza, deputat, pentru că a donat comitetului pentru construcția bisericii lei 4000.

I. P. S. Mitropolit decorat

În 1924 s'a colectat în Eparhia Moldovei și Sucevei de către preoțime suma de lei 94.739 care sumă s'a întrebuințat la clădirea Dispensarului „Sf. Elena” din București.

Pentru aceasta, prin Înaltul Decret Regal No. 2354, I. P. Sf. Mitropolit a fost decorat cu Crucea „Meritul Sanitar clasa I-a.

INȘTIINȚARE

Se aduce la cunoștința preoților, că în viitor toată corespondența, privitoare la afacerile bisericesti, pentru orice chestiune, către Mitropolie sau Minister, să va face prin protopia respectivă.

Contrariu, corespondența se va înapoia și preoții se fac răspunzători pentru întârzieri, provocate din cauza unei adrese greșite.

D I V E R S E.

Bulgaria și sinuciderile.

Intervenția Sf. Sinod.

De oarece sinuciderile sporesc în statul vecin, Sf. Sinod bulgar a luat o serie de măsuri pe care le-a comunicat guvernului.

Noi le găsim de bune, și n'ar fi rău ca și la noi să se ia atare măsuri, deoarece nici noi nu stăm mai bine în privința sinuciderilor. Iată ce citim în „Opinia“ din 1 Noembrie, a. c.

„Sofia (Ceps).—In ultimul timp numărul sinuciderilor din Bulgaria a început să crească în mod îngrijoritor. In presă se discută cauzele sinuciderilor și se propun mijloace contra acestui flagel. De această problemă tristă s'a ocupat și cea mai înaltă instanță, bisericească din Bulgaria, Sf. Sinod, care a propus guvernului o serie de măsuri printr'un memorandum special. Sf. Sinod cere ca sinucigașii să nu fie înmormântați în cimitire, ci în locuri îndepărtate.

Se cere apoi interzicerea serviciilor religioase pentru sinucigași. Sinodul mai cere ca să se ia măsuri contra rubricilor din ziare cari se ocupă cu cazuri de sinucidere și contra rularii de filme cu astfel de scene“.

Nou rector.

Prin eșirea la pensie a pr. rector D-r Eusebiu Roșca, de la Academia Teologică din Sibiu, a fost numit în locul vacant profesorul de la Academie N. Colan, absolvent de teologie, licențiat în litere și filosofie, care și-a complectat studiile teologice la Berlin.

Apostolat lung.

La 8 Sept. a. c., a încetat din viață în Galați (episcopia Lugoj) preotul Ioan Luciu, având vârsta de 90 ani și ani de preoție 63! Intr'adevăr, lung apostolat! Cât o viață de om!

De la conferințele generale preoțești.

La conferințele generale preoțești din jud. Neamțu s'au distins următorii preoți, din seria I-a, după raportul protopopiei: Econ. V. Constantinescu, econ. Șt. Romanescu, pr. Nichita Fuiorea, pr. M. Gavrilesco, econ. Al. Romanescu, iar din seria a II-a: pr. Gh. Verșescu, pr. V. Vasiliu și pr. T. Borș.

Conferențiar român la Paris și Berlin

Ziarele ne-au adus știrea că apreciatul profesor și conferențiar I. Ștefănescu a fost invitat de către universitatea catolică din Paris să țină acolo o serie de conferințe în cursul anului viitor. Astfel, în „Dimineața“ din 12 Oct. a. c., citim:

„Universitatea catolică din Paris, care are ca rector pe Monseniorul Baudrillart, a invitat pe d. I. D. Ștefănescu, doctor în litere dela Sorbona și cunoscut la noi prin interesantele sale conferințe asupra artei românești, să facă o serie de 22 lecții cu începere dela Ianuar viitor. Problema ce se va trata în aceste lecții este legătura dintre dogmele și liturghia ortodoxă și ilustrația lor în pictura din bisericile ortodoxe ale Răsăritului, cu specială aplicație la țara noastră.

E un caz cu totul rar, dacă nu unic, ca un ortodox să fie invitat a face lecții într'o universitate catolică.

D. I. D. Ștefănescu este cunoscut în Occident, prin lucrările publicate în colecția „Orient et Byzance“ asupra picturii vechi românești.

Pe lângă aceste lecții dela Paris, d. Ștefănescu a fost invitat să facă și o serie de conferințe asupra artei românești, în cadrele universității din Berlin, conferințe pe care le va ține în cursul lunii Mai 1929“.

Mănăstire nouă.

Episcopia Oradiei e singura episcopie care n'are nici o mănăstire pe teritoriul ei. P. Sf. Episcop Roman intenționează să întemeieze o mănăstire la „Izbuc“, izvorul minunat al munților Bihariei. În acest scop a lansat o circulară pentru strângere de fonduri. Una ni s'a trimis și nouă. Cuc. preoți, cari doresc să pună o cărămidă la temelia acestei noi mănăstiri și vor colecta de la enoriași, ne vor trimite nouă orice sumă până la 1 Decembrie, a. c.

50 de ani de la realipirea Dobrogei.

Duminică 28 Octombrie a. c., împlinindu-se 50 de ani de la realipirea Dobrogei, au avut loc mari serbări la Constanța, în prezența membrilor familiei regale, a Inalților Regenți, membrilor guvernului și a multor bărbați politici și intelectuali.

În toate bisericile s'au înălțat rugi de mulțămiri către Dumnezeu, iar în școli profesorii au vorbit elevilor despre Dobrogea noastră.

Semicentenarul „Junimei“ din Cernăuți.

În ziua de 28 Oct. a. c. Societatea studențească din Cernăuți „Junimea Academică” împlinind jumătate de veac de la întemeierea ei, au avut loc cu acest prilej mari serbări în capitala Bucovinei. Au ținut cuvântări și câțiva profesori de la Facultatea de Teologie.

De la Sf. Sinod

Prin adresa No. 572 din 30 Oct. a. c., ne face cunoscut, că după demisia păr. Dr. Gheorghiu din Cernăuți din președinția Consistoriului Spiritual central, acest consistoriu se compune astfel :

1) Pr. Dr. V. Pocitan, profesor în București, delegat al Mitropoliei Ungro-Vlahiei, președinte.

2) Pr. V. Constantinescu, profesor în P.-Neamț, membru.

3) Pr. P. Debu din Brașov, membru, delegat provizor al Mitrop. Ardealului.

4) Pr. M. Bendescu din Crasna-Bucovina, membru, delegat provizor al Mitrop. Bucovinei.

5) Pr. Serghie Bejan, profesor în Chișinău, membru delegat al Mitrop. Basarabiei.

Pr. I. Pretorian din Craiova e numit pe 1 Noembrie a. c., acuzator pe lângă acest consistoriu.

Parohii vacante.

Jud. Neamțu. *Parohia Boboești* devenită vacantă pe ziua de 15 Oct. a. c. prin transferarea pr. T. Vasilca la parohia Lunca. Are 2 sate: Boboești și Dolia. 270 capi familie, 815 suflete. O singură biserică, Casă parohială, 6 fâlcii pământ. O singură școală cu 2 posturi.

*

Parohia Audia vacantă prin încetarea din viață a pr. V. Iosifescu. Capi familie 233 și 1314 suflete. E comp. din satele Audia și Boboteni. Bis. parohială din zid. Are 8 fâlcii pământ. 6 fâlcii pământ în arendă. N'are casă parohială. Bancă populară nu-i.

*

Pe ziua de 1 Noembrie a. c., a devenit vacantă parohia Starosilța, din jud. Botoșani, prin demisia parohului D. Lucinescu, spre a-și regula drepturile la pensie.

Parohia are biserică parohială de zid în Starosilța și o biserică filială în construcție în Socrujeni. E compusă din satele Starosilța, Socrujeni și Bătrâneși și are un număr de 340 familii cu un număr de 1510 suflete. Postul de paroh e plătit de Stat, având și pământul acordat prin lege personalului bisericesc. În parohie este o școală primară complectă și bancă populară.

Se retipărește Ideomelarul.

Vechiul Ideomelar alcătuit de Dimitrie Suceveanu și ierom Doroftei Iordache și tipărit la Neamț pe la 1856 nu se mai găsește azi decât foarte rar. Mănăstirea Neamț a luat hotărârea de a-l retipări în tipografia ei.

În vedere însă că această carte e foarte mare; în vedere că tot materialul tipografic, trebuitor la tipărirea ei trebuie procurat din nou; în vedere deci că această tipărire va costa mulți bani, de care monastirea nu dispune, hotărâm să facem tipărirea cu ajutorul abonamentului. Însă pentru ca și monastirea să fie ușurată în facerea lucrării, și abonații să aibă înlesniri de plată, cartea nu se va tipări nici nu se va plăti toată odată, ci se vor scoate douăsprezece cărți, din care 10 vor fi câte de 4 coale, iar 2 câte de 5 coale. Cartea întreagă va avea deci 50 coale, adică 800 pagini format mare și va costa întreagă până la 350 lei, iar coala cam 7 lei, sau 28 lei de fiecare din primele 10 cărți și 32 lei de fiecare din cele două cărți de pe urmă. Doritorii de a avea această carte sunt rugați a ne scrie câte exemplare din cartea întreagă doresc să aibă și în acelaș timp să trimită casieriei M-rei Neamțu costul întâei cărți de 4 coale, adică 28 lei. Transportul prin poștă privește pe abonat. După primirea cărții întâia, abonații vor trimite imediat costul cărții a doua și așa mai departe până la cea din urmă carte.

Pentru înlesnirea atât a trimiterii banilor, cât și a expedierii cărților, abonații se pot întovărăși mai mulți, ca să trimită banii odată cu același mandat.

Demisii

1) Preotul Nicolae Ștefănescu de la parohia Hilișeu-Gafencu, jud. Dorohoi, demisionat pe ziua de 1 Ianuarie 1929.

2) Preotul Nicolae Oniceanu de la parohia Ziua Crucii din Iași, a fost desărcinat din oficiul de paroh, pe ziua de 1 Noembrie a. c.

Decese.

1. Pr. C. Robu, din jud. Botoșani, de 78 ani, fost până în 1903 deservent al M-rei Coșula și apoi paroh al acelei parohii, în total 43 ani.

2. Preotul Vasile Iosifescu, de la parohia Audia, jud. Neamț, decedat în ziua de 4 Octombrie a. c.

3. Cântărețul C. Hatman, de la parohia Cotnari, jud. Iași, decedat în ziua de 15 Octombrie a. c.

Parohii vacante

1. Județul Iași :

1. Parohia Bărboi Iași urbană
2. " Ziua Crucii " "
3. " Cotnari rurală
4. " Hălțeni "
5. " Mădârjac "
6. " Popricani "
7. " Vorovești "

2. Județul Dorohoi :

1. Parohia Concești urbană
2. " Manoleasa rurală
3. " Șendriceni-Gherghel "

3. Județul Botoșani :

1. Parohia Duminica Mare
Botoșani, urbană

2. Parohia Sf. Gheorghe

Botoșani, urbană

3. " Cernești rurală
4. " Dolina "
5. " Iacobeni "
6. " Sfânta Maria "
7. " Starosilța "

4. Județul Fălțiceni :

1. Postul de diacon la Catedrala
din Fălțiceni

5. Județul Neamțu :

1. Preot ajutor la parohia Precista
Piatra-Neamț, urbană
2. Parohia Audia rurală
3. " Boboești "

Hirotonii

1. Vasile Arnăutu, licențiat în teologie, numit preot-paroh la parohia Văculești, Jud. Dorohoi, pe ziua de 1 Octombrie 1928.
2. Gheorghe Munteanu, numit diacon la Catedrala Adormirea din Tg. Neamț, pe ziua de 1 Octombrie a. c.
3. Diaconul Conon Macrinici, numit preot-paroh la parohia Florești, Jud. Iași, pe 15 Septembrie 1928.
4. Vasile Toma, idem la parohia Brăești, Jud. Iași, pe 1 Octombrie a. c.
5. N. Grigoraș, numit preot-paroh la parohia Buznea, Jud. Iași, pe 1 Octombrie a. c.
6. Dimitrie Brânzei, idem la parohia Lișna, Jud. Dorohoi, pe 1 Oct. a. c.
7. Mihai Gherman, idem la parohia Buhăceni, Jud. Botoșani, pe 1 Noembrie a. c.
8. Mihai Mitocariu, idem la parohia Rădeni, Jud. Iași, pe 1 Noembrie a. c.
9. Nicolae Ravariu, idem la parohia Gârligi, Jud. Neamț, pe 1 Noemb. a. c.
10. Nicolae Grigorescu, idem la parohia Prelipca, Jud. Dorohoi, pe 1 Noembrie a. c.

Orice corespondență privitoare la redacție se va trimite pe adresa Preot N. Hodoroabă, Secția Culturală, Mitropolia—Iași

Abonamentul este de 120 lei anual și se reține direct din statul de salar al fiecărei parohii

ANUL IV, No. 12

IASI, DECEMBRIE 1928

MITROPOLIA

MOLDOVEI

REVISTA DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

APARE LUNAR

SUB CONDUCEREA SECȚIEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

Redacția și Administrația:
Secția Culturală, Sf. Mitropolie

ABONAMENTUL
PE UN AN 120 LEI

CUPRINSUL :

Rugăciune	I. P. S. MITROPOLIT PIMEN
Un examen	† GRIG. L. BOTOȘĂNEANU
Isus	VIORICA LĂZĂRESCU
Indemnuri pastorale	Pr. N. HODOROABĂ
Dela congresul misionarilor	Pr. V. CHIRICA
Rugăciunea celui păcătos	Pr. GRIVAS D. CRUCEANU
Curățirea picturii lui Grigorescu dela M-rea Agapia	Pr. N. HODOROABĂ
Moș Crăciun	ANTON GURGU
Alcoolismul	* * *
Partea oficială : Ședința Cons. Epar- hial plenar, circulări, referat, pedepse	* * *
Diverse: schimb de telegrame, mul- țămiri publice, parohii vacante, decese. etc.	* * *
Cărți — Reviste — Ziare	Pr. N. HODOROABĂ

Parohii vacante

- 1. Județul Iași :**
1. Parohia Cotnari — rurală
 2. „ Mădârjac „
- 2. Județul Dorohoi :**
1. Parohia Concești — urbană
 2. „ Hilișeu-Gafencu, rurală (dela 1 Ian. 1929)
 3. „ Manoleasa, rurală
 4. „ Șendriceni-Gherghel rurală
- 3. Județul Botoșani :**
1. Parohia Duminica Mare, urbană în orașul Botoșani
- Județul Fălticeni :**
1. Postul de diacon delă Catedrala din Fălticeni
 2. Parohia Opreșeni, urbană (orașul Fălticeni)
- Județul Neamțu :**
1. Parohia Boboești
 2. „ Bicz.

*

Parohia Bicz din jud. Neamțu situată în Domeniul Coroanei Bicz, a devenit vacantă cu începere dela 15 Noembrie 1928.

Parohia are două biserici de zid în stare bună, cu o populație de 501 capi familie și 1735 suflete ; n'are casă parohială.

În parohie sunt două școli cu câte 4 și 3 posturi și o bancă populară.

Deces

Cântărețul Ilie Achihăiei, dela parohia Broscăuți, Jud. Dorohoi, decedat în ziua de 2 Noembrie, a. c.

Orice corespondență privitoare la redacție se va trimite pe adresa : Preot N. Hodoroabă, Secția Culturală, Mitropolia—Iași.

*

Abonamentul este de 120 lei anual și se reține direct din statul de salar al fiecărei parohii.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE DE CULTURĂ BISERICESCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

SUB CONDUCEREA SECȚIUNII CULTURALE A CONSILIULUI EPĂRHIAL

RUGĂCIUNE

LA TE-DEUMUL PLINIREI CELOR 10 ANI DELA UNIREA
ȚĂRILOR SURORI ÎN O SINGURĂ ȚARĂ – ROMÂNIA-MARE

rostită de

I. P. S. Sa PIMEN Mitropolitul Moldovei
Președintele Sfântului Sinod.

Stăpâne, Doamne Dumnezeu nostru,

Cela ce prin proorocul tău Moisi, ai mântuit neamul lui din robia Egiptului și cu puterea Ta cea nebiruită, ai aruncat în adâncul mării pe Faraon cu toată oastea lui;

Cela ce ai rânduit tot pe acesta, a fi cărmuitor neamului și ai adunat poporul la un loc, dându-i o singură stăpânire, precum și stâlpul de foc, în pustie, care să-i lumineze calea.

Insuși, Prea bunule Impărate, pleacă urechea Ta spre noi, cari cu umilință căutăm la înălțimea mării Tale și ascultă această, a noastră, smerită rugăciune de mulțumire:

Căci, prin voia Ta, mult regretatul nostru Rege Ferdinand, îndemnat de încrederea în viitorul țării și sprijinit pe credința neclintită în Tine, înconjurat de marii patrioți, urmat de tot poporul român și încrezător în vitejia armatei, prin lupte și cu jertfe, a desființat hotarele blestemate puse de vrăjmași, între noi și frații noștri din Ardeal, Bucovina și Basarabia, întemeind, o țară nouă și puternică, cu o singură stăpânire, precum au gândit strămoșii noștri, cari au întemeiat-o.

Odihnește în pace pe Intemeetorul și Ctitorul Neamului nostru întregit, Regele Ferdinand. Așează-l în ceata glorioșilor Voevozi: Ștefan cel Mare, Mihai Viteazu și Regele Carol; iar pe ostașii cari au luptat pentru unitatea neamului românesc, jertfindu-se până la moarte, pe câmpul de luptă, învrednicește-i, de cununa martirilor, cari au murit pentru dreptate și adevăr.

Aceiași cunună de mărire și de slavă, împărtășește-o Doamne, moșilor și strămoșilor noștri, cari, în vremurile grele, din curgerea veacurilor, au suferit vitejește, jertfindu-se pentru ideia de întregire a neamului și desrobirea pământului strămoșesc.

Păzește Doamne, sub acoperemântul aripilor Tale, pe Majestatea Sa Regele nostru prunc — Mihai I, simbolul unirii neamului și nădejdea țării întregite; precum și pe întreaga noastră augustă dinastie română, înmulțind zilele vieții lor, cu sănătate desăvârșită și bună sporire întru toate.

Luminează mintea și încălzește inima Inaltei Regențe, făcându-o ca împreună cu legiuitorii săi sfinți, să cărmuiască poporul în dreptate, iar pe ostașii și căpiteniile lor, îi întărește cu puterea Ta cea nebiruită.

Sporește înțelepciunea sfinților țării. Indreptează dreptățile pe calea adevărului și dreptății și ferește pe toți slujitorii țării de primejdia relelor întâmplări.

Depărtează pe dușmanii ce s'ar ridica asupra țării noastre întregite și a Regelui său. Insuflă tuturor fiilor țării, dragoste desăvârșită în Tine, Dumnezeu părinților noștri ca, prin iubire curată și desăvârșită unire sufletească, între noi frații de același neam, să propășim în toate căile vieții, slăvindu-Te pe Tine, a tot puternice Doamne.

Dăruiește-ne nouă tuturor: Duhul păcii și al înțelepciunii. Dă, Doamne, țării noastre bună sporire, bună liniște văzduhului, îmbelșugarea roadelor pământului și toate cele trebuincioase pentru viața cea de acum și cea viitoare.

Invrednicește-ne pe toți, ca să propășim prin muncă pașnică și înțelepciune, ca astfel să te prea slăvim cu o gură și cu un gând, pre Tine, Dumnezeu dreptății și al milelor, acum și în veci. Amin.

1 Decembrie 1928.

Un examen.

S'a luat dispozițiunea de câțiva ani, în această Eparhie, ca preoții tineri să fie chemați la Mitropolie, pentru a face o slujbă religioasă de probă, după un an dela hirotonie.

Oficierea a început să devină un adevărat examen, pentru că vremurile cer o pregătire mult mai temeinică preoțimii noastre ortodoxe române.

Se făcea o critică minuțioasă asupra atitudinii și mișcărilor din timpul oficierei. Urma apoi o convorbire asupra celor constatate, cu însemnătatea actelor liturgice și a cunoștințelor de tipic. Tot la aceste colocvii s'a încercat și scurte exerciții de predică.

Convorbirile aveau un caracter mai mult familiar și de intimitate sufletească. Se urmărea în primul rând, ca tineretul preoțesc să plece la lucrul pastoral și misionar, cât mai stăpân pe situație, prin viața de evlavie în rugă sfântă și prin viața de căr-

turar în pătrunderea actelor liturgice și, cât mai încălzit și entuziasmat.

Ne preocupăm apoi, ca noi, conducătorii, să ne cunoaștem cât mai bine sub-alternii, conlucrători și să fim cunoscuți de ei, pentru o cât mai dreaptă apreciere și o cât mai desăvârșită ascultare și unire.

Adâncindu-ne însă în analiza situației noastre bisericești cu prilejul acestei examinări, ne-a ieșit la iveală lipsuri cu distanțieri riscante, pentru biserica noastră creștină ortodoxă.

a) Intr'o extremă, o viață religioasă cu totul scăzută între Români ortodoksi, care ne amenință cu o mulțime de curențe și secte. Căci „*La noi*”—zice un literat critic—*când cineva are o puternică vocație religioasă, riscă, sau să creeze o erezie, sau să treacă la altă religie*“. (Vasile Băncilă, revista „*Gândirea*“, anul VIII, No. 11, pag. 452).

b) Și aceasta, pentru că într'o altă extremă, avem un tineret teologic, ales și îndrumat fără nici un criteriu și o preoțime, și tânără și bătrână, foarte slab pregătită de a înfrunța uraganele necredinții și a conduce la liman corabia sfântă—Biserica Mântuitorului Hristos—prin mijlocul valurilor vieții.

N'ași vroi să fiu aspru. Pare însă că acest tineret și această preoțime, nici odată n'a fost motivată să mediteze cuvintele sfinte: „*Cel ce voește să vie după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie.*“ (Marcu, VIII, 34) și mai ales: „*Nimenea să nu disprețuiască tinerețele tale, dar fii pildă credincioșilor și cu cuvântul și cu purtarea și cu dragostea și cu curăția. Indeletnicește-te cu cetitul și cu povățuirea și cu învățătura.*“ (Timot. 12-13) și încă câte altele!...

Se pare iarăși, că nici nu vrea să știe de adevărul sfânt, ce ne isbește din fiecare pagină biblică și din întreaga tradiție a vieții noastre creștină ortodoxă, redactat așa de mișcător, de literatul critic citat mai sus în cuvintele: „*Unde se aude rugăciunea, dispare sterilitatea și putrezește sâmburele răului,*“ și exclamat cu înflăcărare de preotul indian, Sundar Singt, care zice: „*Voi Europeanii, nu vă dați seama de fericirea, pe care o aveți de a vă fi născut creștini. Este cea mai mare fericire, la care poate râvni un muritor. Pentru că orice creștin adevărat, are o forță mai mare decât toate puterile omenești, „Rugăciunea”. Prin rugăciune creștinul poate coborî în sufletul lui, nemărginita putere a Dumnezeuirii, așa cum, numai prin fir conduci lumina dela izvor la luminător.*“

Rezultatul acestei stări este: De o parte o lume de credincioși, cari, îngroziți de valurile cele grele de purtat ale plăcerilor, de pe marea cea sărată a acestei vieți, înnoată cu disperare spre corabia salvării,—„*Biserica Creștină Ortodoxă*“. Ajunși însă cu răsufierea ușurată la ușa mântuirii, nici scara n'are

cine să le-o pună, nici mâna de ajutor cine să le-o întindă. Corăbierii nu-s la posturile lor. Rătăcesc, luptând și ei, mai amarnic, cu valurile vieții.

Răspunderea și ca viață personală și ca bisericească oficială, o purtăm în frunte, fiecare din noi. Cartea de vizită ni se vede dela distanță,... din îmbrăcămintea noastră, din graiul nostru și din întreaga noastră atitudine.

Gândirea și privirea nu ne este îndreptată spre înălțimile cerești, cu ruga sfântă, de unde isvorăsc virtuțile sufletești. Tot mai mult suntem atrași de pământul clocotitor de patimi și pasiuni trupești. Această recomandare a noastră, îl face pe literatul critic citat mai sus, ca în această recenzie, să afirme cu putere: „*Eroii religioși fac viața religioasă*“. („Gândirea“, anul VIII, No. 11. pag. 453).

De aceea zice el mai departe: „*Una din cauzele crizei ortodoxismului românesc, e tocmai, pentru că nu se valorifică vocațiile religioase*“.

Un alt literat, vorbind tot de această criză religioasă și de valoarea rugii sfinte în rezolvarea ei, adaugă: „*Tinerii ortodoksi să se oprească deci, mai mult asupra acestei metode și experiențe mistice. Iși vor da seamă că ortodoxia este ceva mai mult, mai serios și mai adânc și mai greu, dar, și mai bogat, decât își închipue oricine. Și făcând această constatare, cei nechemăți se vor depărta de ortodoxie și se vor apuca de ceva mai vorbitor ființei lor, iar cei chemăți vor privi cu mai mult drag și se vor apropia și mai mult de ortodoxie, rămânând, ca dintre ei, unul sau doi, alesi, să aibă curajul și extravaganța de a practica această metodă*“. (Adică ruga sfântă continuă cu evlavie, ca singurul mijloc de mântuire). (Paul Sterian „Gândirea“, anul VIII, No. 111. pag. 458).

Adâncimea și analiza, care ne-au pus înaintea acestei realități dureroase, au motivat pe I. P. S. S. Mitropolit, să dispună ca aceste examene, să se sistematizeze oficial, cu notări și sancțiuni. Examenul își va păstra tot caracterul familiarității, pe cât va fi cu putință, cu cercetări din întreaga teologie practică, în legătură cu lucrul efectiv, pastoral și misionar.

1) Prima observare va fi cu deosebită atenție asupra adevărului sfânt precizat de literatul critic: „*Unde se aude rugăciunea, dispare sterilitatea și putrezesc sămburii răului*“.. Candidatul va oficia o sfântă liturghie cu vecernie și o liturghie ocazională.

Dela pătrunderea internă, în forul intim sufletesc cu ruga sfântă se va trece la partea artistică externă, cu întregul bagaj de cunoștinți liturgice și tipic. Se va insista în special asupra istoricului Sf. Liturghii, cu părțile ce o compun și împărțirea Sf. Scripturi, ca mijloc de învățatură, în slujbele sfinte.

2) Se va trece apoi la prescripția hotărâtoare a Sf. Apostol Pavel către Timotei; „*Propoveduește cuvântul, stăi asupra, cu timp și fără timp*“. (II cap, IV₂). Se va ținea deci o predică pregătită din vreme, dezvoltându-se cu preferință o temă din Apostolul și Evanghelia zilei, când candidatul va oficia pentru examinare.

3) Va urma apoi, la o oră fixată, o convorbire, în primul rând asupra ofierii și a predicii ținute, cu autocritică și observațiile colegiale ale candidaților din grupă.

Se va trece la partea practică a vieții pastorale. Se vor cerceta cunoștințele de administrație parohială în legătură cu dreptul canonic, în special, legea actuală, cu toate complicațiile. Se va insista asupra părții misionare. Cunoașterea sectelor și combaterea lor. Examinarea se va face în serii, de câte patru, oficiind doi câte doi, ca preoți și la strană în două zile la rând, când se vor ținea și predicile.

Pentru nepregătirile și insuficiențele constatate, se va aviza la măsuri de complectare, prin practici mai îndelungate la Catedrala Mitropolitană și repartizări la cursuri complimentare.

Examinarea se va face peste câteva luni, ca pregătirea să fie cât mai temeinică. Seriile vor fi chemate prin ordine speciale.

1 Decembrie 1928.

† Grigorie L. Botoșăneanu

I S U S.

*Că te-ai născut în staul, de veacuri scriu poezii
Și spun evangheliștii că'n pae te-au culcat -
Dar mai târziu, în fine, s'au deșteptat profeții
Și sfaturile iale, o lume-au minunat.*

*Uimiți și-au stat în față, bătrâni cu albe plete
Zămbind că prin iubire voiai să fii stăpân -
Ca glasul tău, poporul s'a adunat în cete
Sfărmând credința veche, în idolul păgân.*

*Te-au prigonit cu ură adâncă, cărturarii
Că dărâmai păcatul, de jos, din temelii -
Dar și-au iubit cuvântul și pildele, pescarii
Cu sufletele simple și bune, de copii.*

*Te-au răstignit iudeii, setoși de răsbunare.
Cu lănci de fer, soldații, în coaste te-au străpuns -
Tu le-ai surâs cu milă și'n schimb le-ai dat ertare,
Căci drumul tău de jertfă, nu-î om să-l fi ajuns.*

*De mii de ani prin lume, cuvântul tău străbate ;
Dar omenirea 'ntreagă mereu te răstignește -
Și mulți au râs de fine și și-au găsit păcate,
Că'n fiecare suflet, minciuna glăsuește.*

Diorica Căzărescu

Indemnuri pastorale.

— Scrisori către un preot tânăr —

III

Dragul meu,

Imi scrii că ți-ai pus în gând să înființezi în sat un cămin cultural. Planul e minunat și corespunde în totul misiunii preoțești. Am citit proiectul de statut pe care mi l-ai trimis odată cu scrisoarea pe care am primit-o ieri. E bun; are însă un cusur: că nu-i complet. Părerea mea este, ca să studiezi întâi chestiunea, să-ți faci un plan bun și amănunțit și apoi să pornești la treabă. Poți lua ca model statutul cercului „*Deșteptarea Sătenilor*” de la Fălticeni. Cere-l părintelui Cărlănescu din Bogdănești sau d-lui învățător Tomegea din Boroaia. Dar te poți adresa și Fundației Culturale „*Regele Mihai*” din București, ca să-ți trimită un model de statut, căci acolo au un statut tip pentru toate căminurile culturale din țară. E mai bine și mai prudent că procedezi astfel, pentru că, acest statut e bine studiat de oameni competenți și cu multă experiență. Nu-i nevoie să te grăbești. De-abia ți-ai luat parohia în primire. Nu-ți cunoști încă bine poporării; iar ei pe Sf. Ta te cunosc și mai puțin. Câtă mai întâi să ți-i apropii sufletește.

Când e vorba de întemeiat un cămin cultural într'un sat, eu te sfătuiesc, ca să nu pornești singur la lucru. Să nu treci indiferent pe lângă învățător, ori cum ar fi el și ori cum s'ar uita el la Sf. Ta, ca nou venit în sat.

Știu, că neînțelegerea dintre preot și învățător e o boală veche. Ea trebuie însă vindecată astăzi cu orice preț. E în interesul școlii și al bisericii. E în interesul superior al țării. O cer vremurile și de la unul și de la altul.

Nu trebuie să mai existe nici un fel de dușmănie între acești doi modești luminători ai satelor. Ei trebuie să se iubească și să se înțeleagă ca frații. În lupta lor comună de fie care zi împotriva întunericului de la sate, ei trebuie să meargă mână în mână, ca doi tovarăși de drum, ca doi ostași pe deplin conștienți de menirea lor. Ei au de dat lupta comună împotriva superstiției, alcoolismului, pelagrei, desfrâului, furtului și altor păcate și vicii, care rod încet dar sigur vigoarea neamului nostru. Hei, dragul meu!. Câte boli nu s'au cuibărit în voie la sate! Nu ți le mai înșir pe toate; căci, dacă azi nu le cunoști pe deplin, le vei cunoaște însă mâne. Și, unde sunt doctorii, care să le vindece?!

Unde's, să-i vedem și noi?!... Căci ne trebuiesc, dragul meu, regimente întregi!...

Câmpul nostru de lucru e atât de întins și de înțelenit, încât, când te mai gândești în chip serios, că în multe sate preotul și cu învățătorul se dușmănesc și se grăiesc de rău în fața oamenilor ca doi țărani îndărătnici și cârcotași, atunci într'adevăr te cuprinde groaza!...

Dacă acești oameni cu școală se urăsc, atunci ce mai putem nădăjdui, ce mai putem spune de țăranul nostru simplu și fără carte?!.. Nu mă gândesc, de sigur, să generalizez faptul. Ar fi o mare nedreptate. Sunt sate, unde preotul și învățătorul trăiesc în deplină armonie și unde au lăsat urme frumoase. Cinste amândorura! Dar, mai știm, că pe mulți i-a îndușmănit și politica. Preotul e înscris într'un club politic și învățătorul în alt club. Deci, în acelaș sat, ei vor face politica a două partide care se dușmănesc, atât în parlament, în întruniri cât și prin presă. Acesta e un mare rău și urmările lui se vor cunoaște bine, ceva mai târziu, când sătenii se vor împărți în tabere și vor porni unii în contra altora, — mai cu seamă în timpul alegerilor — strigând unii; „Noi suntem mai tari, căci părintele e în fruntea noastră!“ Și răspunzând ceilalți, vor striga: „Ba, noi suntem la putere, că domnu profesor e cu noi!...“

Dacă politicianii vor continua să ațâțe la sate această luptă surdă, care a început de după război—datorită votului universal și demagogiei politice—atunci, norii negri de întuneric vor pluti încă multă vreme nestingheriți deasupra satelor noastre, care au dreptul să fie încinse și de altă lumină de cât cea a soarelui, care vine regulat și gratuit de veacuri...

Dragul meu, ascultă sfatul ce ți-l dau. Nu ocoli școala. Intră în casa învățătorului. Intemeiază căminul cultural, dar numai în tovărășie cu el. Asociază-ți la această treabă și autoritățile comunale și pe alți gospodari fruntași. Nu uita, că unirea face puterea și că „unde's doi, puterea crește“.

Nu fii dar prea încrezut în puterile Sf. Tale și nu porni singur la o treabă, pentru a căreia ducere la bun sfârșit e absolută nevoie și de ajutorul altora.

De vei lucra în parohie, în bună înțelegere cu învățătorul, vei căpăta mai lesne încrederea poporânilor și vei da un exemplu, ale cărui urmări fericite le vei cunoaște îndată.

Înainte de orice îndemnuri și cuvântări, poporul vrea pilde vii de la învățătorii lui. Cunoști proverbul, că: „*vorbele sboară, exemplele atrag*.“ Altfel, pentru cel ce învață, dar nu face, se potrivesc cuvintele: „*Doctore, vindecă-te pe tine însuși*“.

Dragul meu, îmi mai spui, că sătenii nu prea vin la biserică în zilele de duminici și sărbători. Ei bine, aici e buba. Pentru lecuirea ei trebuie să muncești și să-ți dai toată ostenala de care ești capabil, ca preot tânăr și plin de idealuri frumoase. Cum să procedezi pentru aceasta?

Iată cum : a) Să nu lipsești niciodată de la slujba bisericească decât, Doamne ferește, în caz de forță majoră.

b) Să officiezi serviciul divin cu multă seriozitate și stințenie. Să nu te grăbești niciodată. Ne putem grăbi în treburile noastre zilnice, nu însă la săvârșirea celor sfinte, căci atunci creștinii de bună seamă ar înțelege, că noi ne facem datoria de mântuială. Și, ar fi păcat!

c) Să predici regulat în biserică. Alege-ți subiectele în legătură cu pericopa evanghelică. Fă-ți dinainte un plan. Să nu predici niciodată la întâmplare și de mântuială. În orice predică desvoltă un subiect, atinge o chestiune. Să fie bine studiată și complect documentată. Înainte de-a încerca să luminezi pe alții, să fii Sf. Ta luminat. Înainte de-a porni să-ți convingi enoriașii, e nevoie să fii convins pe deplin însuși Sf. Ta.

Niciodată să nu lași serviciul divin fără predică. Aceasta are rostul ei bine definit. Misiunea preotească nu e numai de a liturghisi, ci și de a învăța. Sf. apostol Pavel îi spune lui Timotei : *„Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic. Că Hristos Iisus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu.”* (I. Tim. I, 15). Și noi trebuie să conducem la mântuire pe cei încredințați nouă. Iar în alt loc, tot el zice : *„Propovăduiește cuvântul; stăi asupra cu timp și fără timp; muștră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura”*. (II. Tim. IV, 2).

Dar mă întreb : nu ți-am înșirat oare prea multe ? De aceea, închei scrisoarea mea. Ți doresc din suflet : sănătate, curaj, răbdare și mult spor la lucrul cel apostolicesc în via Domnului cea mult părăginită...

Al Sf. tale cu sentimentele de totdeauna.

Pr. N. Hodoroabă

Dela congresul misionarilor

ținut la Arad în zilele de 25 – 28 Octombrie a. c.

După propunerea P. S. Episcop al Aradului și în urma aprobării Sf. Sinod, în zilele de 25—28 Octombrie a. c., a avut loc la Arad congresul misionarilor din întreaga țară.

După oficierea Tedeumului obișnuit în Catedrala Episcopală, au început lucrările congresului, după programa stabilită, sub președinția P. S. Episcop Grigorie al Aradului, secondat de doi vicepreședinți și patru secretari aleși dintre misionari.

Au mai luat parte la acest congres : I. P. S. Mitropolit Gurie al Basarabiei, P. S. Episcop Ciorogariu al Oradiei Mari, P. S. Arhiepiscop Grigorie Botoșineanul, D-l Profesor universitar V. Ispir, D-l Moise Enciu, Inspector general în Min. Cultelor, Păr. Rector al

Academiei Teologice din Arad, precum și un număr mare de frați preoți de prin apropierea Aradului.

S'au discutat următoarele subiecte :

1. „Opera misionară unitară a Bisericii ortodoxe române“. Acest subiect l-a dezvoltat Păr. Dărvărescu misionarul Episcopiei Râmnicul-Vâlcea. Sfinția sa face următoarele propuneri : 1. Evanghelizarea poporului, 2. Disciplinarea clerului, 3. Complectarea parohiilor vacante, 4. Inmulțirea misionarilor, 5. Preoții din parohiile contaminate de sectanți să fie bine inițiați în mijloacele de luptă, 6. Folosirea rudelor și a prietenilor rătăciților pentru convertirea lor, 7. Sfătuirea credincioșilor noștri de a nu primi pe sectanți în casa lor și nici a cumpăra cărți dela ei, 8. Editarea unei foi misionare, care să fie răspândită în mod gratuit în popor.

În legătură cu acest subiect, D-l Prof. V. Ispir propune înființarea unei asociațiuni misionare, sub egida Sf. Sinod și în strânsă legătură cu învățământul teologic universitar.

Tot la acest subiect s'au mai făcut și propunerile acestea :

1. Lucrarea misionară să nu fie despărțită de cea pastorală ;
2. Frăție și solidaritate între preoți.
3. Lucrarea misionară este o obligație a întregului cler și trebuie să porceadă dela conștiința curată a tuturor.

Al II-lea subiect : „Programa de muncă a misionarului Eparhial“ îl dezvoltă Păr. Comănescu, misionarul Eparhiei Buzăului. În rezumat P. C. sa face următoarele propuneri :

1. Misionarul Eparhial să se dedice întru totul misiunii sale, organizând adunări și conferințe în regiunile, în care propaganda sectelor a prins, 2. Să fie întărit și ajutat mai mult preotul din parohia care are sectanți, 3. Studiul Sf. Scripturi să fie punctul principal din programul misionarului și al fiecărui preot.

Deschizându-se discuție, s'au mai făcut și aceste propuneri :

1. În activitatea misionară să se adopte metodele cele mai bune ale altor biserici, cari duc aceiași luptă cu diferite curente și secte vrăjmașe, 2. Specializarea preoților misionari, 3. Intensificarea colportajului de cărți sănătoase și de propagandă misionară, 4. Să se organizeze centre misionare în regiunile unde sunt sectanți, 5. În satele unde sunt sectanți, creștinii ortodoxi să se constituie în ligă contra lor.

Al III-lea subiect : „Misionarismul societăților pentru tineret“ a fost dezvoltat de preoții profesori ai academiei teologice din Sibiu, Păr. Grigore Cristescu și Părintele Scorobeț. Aceste lucrări, pentru frumusețea și bogăția materialului ce cuprind, s'a luat hotărârea ca să fie publicate.

Al IV-lea subiect : „Misionarismul printre sectari“ l-a dezvoltat Păr. Scodigor dela Chișinău și Păr. Godescu, misionarul Eparhiei Argeșului.

În rezumat propunerile făcute de conferențieri și de alții sunt următoarele : 1. Preoții bisericii noastre să officieze întotdeauna

slujbele cu evlavie cuvenită, frumos și corect, 2. Preoțimea să ducă o viață exemplară, 3. Să lucreze cu râvnă, întrebuintând toate mijloacele potrivite misiunii sale, 4. Să se ceară de urgență, Sf. Sinod editarea unei Sf. Scripturi normative, întru cât traducerea de până acum au multe erori pe care sectanții le folosesc, 5. P. S. Ierarhisă meargă cât mai des în mijlocul poporului.

Cu aceste conferințe, în ziua 3-a seara, congresul și-a terminat lucrările teoretice.

În ziua a 4-a a avut loc o slujbă la Catedrala Episcopală, la care a luat parte mult norod. Toți au venit în procesiune religioasă, având în frunte pe preoții respectivi, îmbrăcați în odăjdii.

A fost o reușită demonstrație pentru afirmarea credinței noastre ortodoxe în acele părți unde stăpânirea de ieri a fost așa de asupritoare. A fost și un avertisment energic mai ales pentru Baptism, care are o organizație puternică în acele părți.

În seara acestei zile, în casa națională din mahalaua Pârneava, s'a jucat de către studenții Academiei teologice din Arad piesa „Apostolii satelor“.

Țin să adaug că tot cu această ocazie s'au pus bazele Asociațiunii Preoților Misionari din întreaga țară, alegând ca președinte al Asociației pe P. S. Episcop Grigorie al Aradului, așa de bine cunoscut nouă prin munca și priceperea P. S. Sale în lupta contra sectelor.

În anul viitor congresul se va ține la Chișinău, după dorința I. P. S. Mitropolit Gurie.

Preot V. Chirica

Misionar Eparhial

LISTĂ DE SUBSCRIȚIE

de personalul Mitropoliei, care a contribuit la ameliorarea situației înfometaiilor din Basarabia

I. P. S. Mitropolit Pimen 1000 lei ; P. S. Arhiereu Grigorie, Pr. V. Mihailescu, câte 200 lei ; Pr. C. Gr. Vuiescu, Diacon Ilie Gheorghită, Ierom. Ghervasie Crețu, Arhim. Teoctist, Partenie Antohie, Ilarion Bălăiță, Macarie Enache, Ierod. Varlam Argirescu, Grigorie Țurcanu, Teodul Varzarie, Sava Ferju, Monah Atanasie, Monah Dimitrie, Monah Filaret Buliga, Pr. P. Chirica, Pr. Vasile Chirica, câte 100 lei ; Ierod. Partenie Ciopron, Ioaniche Irimciuc, Chesarie Gafița, Ghimnazie Cerbu câte 50 lei ; Al. Gheorghită, Valerie Diaconu, Ilarion Radu, D-l Romano, Melchisedec Cerbu câte 40 lei ; D-l Oșlobanu, Savel Soficu, Ioan Zamfirescu, Marcel Miclescu, Ioan Nicolau, Diacon Th. Opreșanu, Gh. Țancu, Const. Florescu, Ioan Budăi, câte 20 lei. Total : 3580. Bani s'au trimis D-nei Cantacuzino, Președinta Societății „Crucea Roșie“ din Iași.

Psaltirea versificată*Rugăciunea celui păcătos.**Psalmul 88.*

Doamne-al mântuirii mele,
 Dumnezeul meu!
 Ziua, noaptea către tine
 Am strigat mult eu:
 Pleacă urechea ta sfântă
 Către sluga ta.
 Rugăciunea îmi ascultă,
 Morții nu mă dă;
 Căci sufletul meu de rele
 Prea mult s'a umplut.
 Sunt asemeni cu aceia
 Ce'n groapă-au căzut.
 Am pierdut a tale daruri
 Până în sfârșit.
 Obosit d'atâta trudă
 Am rămas rănit.
 Ingâmfare și păcatul
 Rele mi-au adus.
 Departe d'a ta 'ndurare
 Mă văd, Doamne, pus.
 Mânia ta mult asupra-mi
 S'a întărâtat
 Și în valuri apăsarea
 Ta m'a sugrumat.
 Ochii mei de lacrimi, Doamne,
 Astăzi s'au umplut,
 Pe-a păcatului cărare
 Pradă am căzut.

Către tine ziua, Doamne,
 Strig neîncetat,
 Înalt mâinile la ceruri
 Plâng al meu păcat.
 Au doară cei din morminte
 Minuni vor primi
 Și bunătățile tale
 Pot a povesti?
 Au doară în întunec
 Și'n pământ uitat
 Tu'ți vei arăta puterea
 Ta de împărat?!
 Ruga-mi dimineața, Doamne,
 Te va 'ntâmpină
 Și cereasca-ți bunătate
 Nu mă va lăsa.
 Sărac sunt, lipsit de toate,
 Dumnezeul meu!
 Tinerețele pierdut-am.
 Păcatul mi-e greu.
 Urgia ta peste mine,
 Doamne, a venit.
 În adânc, ca într'o groapă
 Eu m'am prăvălit.
 Chiar și vecșii mei prieteni
 Azi s'au depărtat.
 La cereasca ta lumină
 Doamne-am alergat.

După original de:

Preot Grivas D. Cruceanu

Hagiu-Doctorand

Parohul Bisericii Cernica-Ilfov

Ajutor pentru studii

Mitropolia a acordat d-lui N. Gheorghiu, student ortodox la Facultatea de Teologie catolică din Strasbourg, un ajutor de 30.000 lei pentru a-și putea termina studiile.

În prezent d-l Gheorghiu, licențiat în teologie dela Cernăuți, după doi ani de studii în străinătate, prepară acolo lucrarea de doctorat în teologie, pe care îl va trece în țară la facultatea din capitala Bucovinei.

Curățirea picturii lui Grigorescu dela M-rea Agapia

Se știe, că pictura din mănăstirea Agapia este opera marelui nostru pictor N. Grigorescu.

Două incendii însă, unul în 1865 și altul în 1903 au amenințat cu distrugerea acest monument de artă, care cuprinde cea mai frumoasă pictură bisericească din țara noastră, de oarece, ea-i eșită din penelul celui mai mare pictor pe care l-a avut neamul nostru.

După al doilea foc, în 1904, Grigorescu însuși a început spălarea picturii, acoperită de funingine și fum. N'a putut însă curăți decât partea de jos a picturilor din biserică, așa că restul, au rămas tot întunecate.

În toamna aceasta însă, dl. profesor și conferențiar I. D. Ștefănescu, dr. dela Sorbona, adânc cunoscător al picturii bizantine și despre care noi am mai scris în această revistă, amintind și de lucrările valoroase ale d-sale, a făcut un lucru de mare ispravă. În urma aprobării căpătate, s'a apucat singur să spele pictura lui Grigorescu dela Agapia.

D-sa a descoperit — scoțând de sub funingina focului și a fumului de lumânări—69 de tablouri, din care unele sunt din anii 1858-1862, iar altele din 1873-1876, toate lucrate de mâna nemuritorului Grigorescu.

D-sa a făcut această lucrare singur, ajutat doar de credința în Dumnezeu și de dragostea fierbinte ce-o are față de toate monumentele noastre de artă creștină, pe care cu mult zel le-a cercetat mulți ani dearându-l.

De îndămână i-au fost și cuvioșii călugări, ierodiaconii Ghervasie Hulubaru și Vichentie Malău cum și șase maici din mănăstire.

De remarcat, că pentru această lucrare erau oferte la Comisia Monumentelor istorice, care se apropiau de suma de jumătate milion! Fapta d-lui Ștefănescu e de laudă, din două pricini. Întâi, că d-sa n'a făcut apel nici la banii mănăstirii, nici la ai Comisiunii Monumentelor istorice; ci a cheltuit lei 20000, adunați de stăreție dela conferințele ținute de d-sa acolo și, al doilea, pentru că chipul strălucit în care d-sa a reușit să facă spălarea acestei picturi, nu credem să-l fi putut atinge altcineva.

Fapta d-lui I. D. Ștefănescu e mai presus de orice laudă.

Il rugăm însă, ca să primească și din partea noastră, a preoților, cari îl cunoaștem și apreciem, un cuvânt de ales omagiu și de caldă mulțămire.

Pr. N. Hodoroabă.

Moș Crăciun...

Moș Crăciun cu barba albă și cu părul lung și des
Spune-mi iar povestea sfântă cu copilul ne'nțeleș.

De Iudeii fără suflet, ce l-au chinuit, răsând...

Și moșneagu 'și drege glasul, începând duios și blând.

E cam multă, multă vreme, două mii de ani, aproape
De când plânsul și amarul nu mai încăpea 'ntre pleoape,
De când ura și păcatul rătăceau pe orice drum
Căci pe-atunci, nu era milă nici ertare ca acum.

Și 'ntr'o noapte viforoasă cu zăpadă și cu ger
Se născu 'ntr'un grajd în iesle, însuși Dumnezeu din cer,
Indurând din leagăn frigul, prigoniria, sărăcia,
Căci așa îi fuse scrisa, pruncușorului Mesia.

Ingerii în noaptea cea coborâra pe pământ
Să vestească omenirii, ceasul mântuirii sfânt,
Nașterea Dumnezeirii care-aduce fericirea,
Bucuria și norocul, nemurirea și iubirea.

Incepuse să se 'ngroape și păcatul și minciuna
Iar prin casele sărace; lacrimi, nu erau nici una.
Gânduri bune și curate, trandafiri și busuioc
Visuri albe și senine, răsăreau din loc în loc.

Trei stăpânitori de neamuri, au pornit înspre apus
Spre stăpânul tuturoră—care se numea Isus—
Și dac'au ajuns la dânsul, după mers de luni întregi
Daruri scumpe'i dăruiră cum se face între regi.

Și 'mpreună cu ciobanii, povestiră 'n lung și 'n lat
Oamenilor de venirea unui Mare Impărat.

... Și luându-mă de mână, Moș Crăciunul călător
După ce'mi atinse fruntea, se pierdu încet, ușor.

Lângă geam, colindătorii preamăresc pe Dumnezeu
Și—ascultându-le colinda, mă trezesc cântând și eu—
Fulgii cad în roiuri dese, depărtându-și pribegia.
Zărilor 's înseninate, de venirea lui Mesia.

Și aceasta e povestea ce mi-o spune 'n orice an
Moș Crăciun, bătrân ca vremea, îmbrăcat ca un cioban
Care-aduce bucurie și 'nfrățire 'n omenire...

Este noaptea cea mai sfântă, noaptea cea de mântuire.

A. Gurgu.

Alcoolismul

Din datele statistice înaintate celui de al 19-lea congres internațional antialcoolic

În România avem un număr de 413.919 proprietari de vii, cu o suprafață de 236.532 ha. de podgorie; 346.523 de proprietari de livezi cu pruni pe o întindere cultivată de 234.532 ha. A suprima viile este imposibil. A suprima țuica (rachiul) este datorie imperioasă.

Avem din nefericire peste 40 de mii de căldări de rachiu (alambicuri); fără suprimarea lor, este imposibilă lupta contra alcoolismului.

Urcarea taxei pe litrul de alcool în 1925 dela 22 la 104 lei a avut ca urmare imediată scăderea consumației dela 54 milioane de litri la 40 milioane în 1926 și 22 milioane în 1927. Acestei scăderi în consumația alcoolului îi corespunde o sporire apreciabilă în consumația berei: 67 milioane litri în 1925, 87 milioane în 1926 și 94 milioane în 1927.

Consumația băuturilor alcoolice și valoarea respectivă în 1926 este colosală: 60 milioane litri rachiu au costat pe consumatori aproape 5 miliarde și jumătate lei; 25 milioane litri de țuică—două miliarde lei; 86 milioane litri bere—1.900.000.000 lei; 267 milioane litri vin aproape 7 miliarde lei! Deci poporul român a băut în 1926, *de 15 miliarde lei!* sau 900 lei de cap de locuitor. Ce nu s'ar fi putut face cu această sumă!

Când ne gândim că în 1926 s'au prefăcut 110 mii vagoane de cereale și fructe (1.100.000 tone de alimente), în valoare de 27 miliarde lei, în alcool, în otravă, atunci putem și mai bine vedea situația pustietoare.

Dacă vom semna că avem 33.108 cărciumi la sate și 17.217 la orașe—vom dispera la gândul unei lupte eficace! 50 de mii de guri de iad, 50 de mii de locuri de ispitire, de pervertire!

E drept că aceste guri de iad aduc statului 2 miliarde lei pe an venit; dar cine s'a gândit cât îl costă pe stat nebunii din spitale și pușcăriașii din închisori—adecă roadele cele mai grozave ale alcoolismului!? Desigur că cifrele ar îngrozi și pe cel mai econom dintre vistiernicii țării!

Propaganda antialcoolică are azi la noi în slujba ei: Societățile «Trezvia», «Bunii templieri», «Temperanța», «Sănătatea Socială» și «Oastea Domnului». Are o seamă de buni conferențieri și 140 broșuri de propagandă. Toate acestea însă nu vor face nimic, până ce producția spirtoaselor nu va face loc: marmeladei, fructelor și alimentației sănătoase, în loc de rachiu, vin și bere.

„Telegraful Român“

PARTEA OFICIALĂ.

Ședința Consiliului Eparhial plenar.

(Secțiile unite)

PROCES-VERBAL No. 6

Astăzi 15 Noembrie anul 1928, a avut loc în sala de ședință dela Cancelaria Mitropoliei Moldovei și Sucevei, ședința Consiliului Eparhial. (Secțiile unite).

Convocarea membrilor s'a făcut cu ordinul S. Mitropolii No. 7298 din 10 Noembrie, a. c.

Prezidează I. P. S. S. Mitropolit Pimen.

Sunt de față următorii: din partea secției administrative: Pr. C. Gr. Vuiescu, în calitate de referent, Ec. C. Roșescu, Ec. Alex. Simionescu, Ec. Dr. D. Grigorescu, Ec. Gh. Popovici și Ec. M. Zăhărescu, membri.

Din partea secției culturale: Pr. N. Hodorobă, în calitate de referent, D-nii Prof. Gh. Gheorghiu și Dr. Dimitriu-Borca, membri.

Din partea secției economice: Pr. V. Mihailescu, în calitate de referent, Pr. Gh. G. Tudurache și Gabriel Parvu, membri.

Lipsește dela ședință: Ec. Dr. D. Furtună, d-nii Ștefan C. Ioan, C. Iancu, Romulus Bălănescu, C. Tomaziu și Ioan Zipa.

Mai asistă la ședință și ceilalți protopopi din Eparhie, cari nu sunt membri ai Consiliului Eparhial, după cum urmează: Ec. C. Dinescu, D. Ciolan și Pr. Stăcescu din județul Iași, Pr. D. Ștefănescu din Hârlău, Pr. N. Dobrea din Neamț și Pr. Emil Grigorescu din Fălticeni.

Secretar de ședință Diacon Dr. Ilie Gheorghită—profesor.

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1. Cetirea sumarului ședinței precedente (3 Mai 1928).
2. Alegerea Secretarului Consiliului Eparhial (Art. 144 al. g.)
3. Rezultatul concursului ținut pentru ocuparea de posturi în Cancelaria Mitropoliei.
4. Adresa Ministerului relativ la numirile de funcționari.

Secția economică:

5. Vânzarea terenului bisericii filiale Sf. Paraschiva, pendinte de parohia Sf. Nicolae de Sus, Iași, către Fundația „Regele Ferdinand”.
6. Schimburi, donații și închirieri de terenuri.
7. Proiectul de buget pe anul 1929.
8. Darea de seamă asupra gestiunii pe 1928 și cererea de revirimente de fonduri.
9. Ratificarea licitației ținută la 20 Septembrie a. c., cu privire la exploatarea parchetului No. 1 din pădurea Valea Alunului jud. Iași.

Secția Culturală:

10. Situația restului din fondul cultural misionar.

11. Cumpărarea de broșuri pentru bibliotecile parohiale.
12. Inițierea unei biblioteci pe lângă Secția Culturală cu tipărirea de broșuri pentru popularizare, No. 1—Pastorală.

Secția Administrativă :

13. Numiri făcute : Direcția Seminarului „Veniamin” Pr. I. Negoită (Art. 144 al. h).
 Protopopia Circ. I Iași, Pr. C. Dinescu
 " " II " " D. Ciolan
 " " I Fălticeni, Pr. Em. Grigorescu
 " " II Botoșani, Pr. D. Ștefănescu.
14. Modificări în delimitarea parohiilor (raport. Protoeriei I Botoșani).
15. Mișcări în comisiile și epitropiile parohiale.
16. Noul cereri de hirotonie.
17. Ratificarea hirotoniilor făcute.
18. Notificarea numirilor de cântăreți.
19. Diverse. Cererea înregistrată la No. 6842/1928.

Citindu-se apelul nominal, s'a constatat că sunt prezenți 12 membri, ceea ce înseamnă că Consiliul este în majoritate și deci se declară apt de a discuta și lua hotărâri valabile.

I. P. S. Mitropolit deschizând ședința, spune că a convocat Consiliul în special pentru a aproba vânzarea terenului bisericii Cuvioasa Paraschiva Iași, către Fundația culturală «Regele Ferdinand».

Având apoi de rezolvat și alte chestiuni economice, culturale și administrative, cari sunt puse la ordinea zilei.

Diaconul Ilie Gheorghită, în calitate de secretar, citește sumarul ședinței precedente a Consiliului Plenar dela 3. Mai, a. c.

Dl. Profesor Gh. Gheorghiu, luând cuvântul, asupra sumarului, roagă să se adauge în procesul-verbal și un lucru scăpat din vedere și anume: La discuția urmată asupra propunerii Pr. Cicerone Iordăchescu, I. P. S. Mitropolit Pimen, a cerut ca să nu se mai agite cu noi broșuri chestia calendarului, deoarece în toată țara românească, toți țin cu calendarul nou și numai unul dacă o mai fi ținând cu calendarul vechiu și acela ar fi în Basarabia.

Dl. Gheorghiu găsimd cu totul greșită această credință și înțelegând din această declarație a I. P. S. Mitropolit, că Eparhia Moldovei n'are nevoie de nici un sprijin prin propagandă în această chestie, declară că niciodată nu va mai da Mitropoliei spre publicare manuscrisul său „Moș Gheorghe și Paștile”.

Consiliul în unanimitate, hotărăște să treacă în procesul-verbal această declarație a D-lui Profesor Gheorghiu.

I. P. S. Mitropolit aduce la cunoștința Consiliului demisia diaconului Dr. Ilie Gheorghită, din postul de Secretar Eparhial și numirea noului secretar în persoana Pr. N. Todicescu, dela biserica Sf. Ilie din Fălticeni.

Consiliul prin dl. Dr. și profesor universitar Borca și dl. profesor Gheorghiu, protestează contra ilegalității și a grabei cu care s'a făcut a-

ceastă numire în ziua de 14 Noembrie, a. c., când a doua zi Consiliul Plenar avea ședință și când, după lege, alegerea Secretarului este o atribuție a Consiliului Eparhial. (Legea Org. Art. 144.).

Dl. Gh. Gheorghiu semnalează, că de 35 ani, a lucrat numai în respectul legalității și că nu înțelege, ca Consiliul să fie redus la un simplu biou de înregistrare. Se aduce la cunoștința Consiliului rezultatul concursului ce s'a ținut la Mitropolie, pentru ocuparea posturilor de impegați în cancelarie. În legătură cu aceasta se citește adresa Onor. Ministerului de Culte No. 44899/928 prin care ne invită a nu mai face numiri de funcționari în locurile rămase vacante.

Pr. V. Mihailescu, consilier referent la secția economică, dă citire următoarelor referate :

1. Referatul No. 8181, prin care arată că Consiliul parohial al bisericii Cuvioasa Paraschiva din Iași, cere aprobarea pentru a vinde Fundației Culturale „Regele Ferdinand I” ce urmează a se înființa în Iași, aproximativ 1200 m. p. teren și clădiri. Consiliul, luând act de explicațiile date în referat, aprobă cu unanimitate vânzarea acestui teren.

2. Referatul No. 8186, prin care arată că superiorul schitului Preutești jud. Fălțiceni, cere a se aproba un schimb de teren în întindere de 2 jum. prăjini cu locuitorii Dumitru și Const. Loghin, megieși cu schitul. Consiliul având în vedere că locuitorii amintiți dau o jumătate de prăjină mai mult schitului, iar terenul este de aceeași calitate, aprobă acest schimb.

3. Referatul No. 8185, prin care arată că Pr. N. Tomaziu din parohia Grămești, jud. Dorohoi, donează din proprietatea sa 22 arii și 50 ca. (13 prăjini) teren pe care să se clădească biserica din acest sat.

Consiliul aprobă primirea donațiunii.

4. Referatul No. 8184, prin care arată că parohia Căciuleștii II, jud. Neamțu. înaintează dosarul licitației cu privire la arendarea terenului bisericesc din satul Verșești în întindere de 12 hectare.

Consiliul aprobă licitația.

5. Referatul No. 8187, prin care arată că parohia bisericii „Adormirea” din Tg. Neamțu cere aprobarea pentru a face un împrumut pe gaj în sumă de 120.000 lei, necesar la acoperirea datoriilor făcute cu reparația bisericii.

Asupra acestui referat se naște discuție.

Pr. Ec. Alex. Simionescu e de părere, să nu se aprobe acest împrumut pe ipoteca imobilelor bisericești, deoarece biserica e amenințată să le piardă dacă nu se plătește împrumutul la timp.

Consiliul, în urma discuției hotărăște, să nu se aprobe acest împrumut și să se facă cunoscut consiliului parohial respectiv, ca să găsească alte mijloace pentru plata datoriilor.

6. Referatul No. 8202, prin care părintele consilier referent informează Consiliul asupra clădirii bisericii din parohia Adâncata, Jud. Dorohoi, cu banii lăsați prin testament de defunctul inginer Vasile Molescu, în acest scop.

Consiliul ia act de începerea lucrărilor.

7. La punctul 7 din ordinea de zi, Păr. V. Mihailescu prezintă Con-

siliului proiectul de buget al Sf. Mitropolii pe anul viitor 1929, care se înfățișează cu suma de lei 894.325, atât la venituri, cât și la cheltueli.

Se naște discuție.

D-l Dr. Dimitriu-Borca propune, ca proiectul de buget să fie trimis cu o lună înainte de ședință, fiecărui membru din Consiliul eparhial și chiar membrilor din Adunarea Eparhială, pentru ca să poată fi studiat din timp. Consiliul aprobă această propunere.

Asupra fondului de 50.000 lei, destinat pentru administrația pădurilor Mitropoliei, d-l Dimitriu-Borca spune, că e contra prevederii acestei sumi, deoarece pădurea fiind dată în exploatare, n'are nevoie de oameni de administrație. Păr. V. Mihailescu dă explicații, că Mitropolia are doi delegați, care supraveghează lucrările de exploatare, în pădure, dar acești delegați nu consumă întreg fondul de 50.000 lei.

Asupra împăduririi tot d-l Dimitriu-Borca spune, că e datoria celor ce exploatează pădurea, de aceea Mitropolia n'are nevoie să prevadă suma de 100.000 lei în acest scop.

I. P. S. Mitropolit și Păr. V. Mihailescu, dau explicații, că așa s'au stabilit condițiunile prin contractul de exploatare, ca Mitropolia să facă împădurirea.

D-l Dimitriu-Borca luând din nou cuvântul, arată că exploatarea pădurei este așa fel făcută, că Mitropolia pierde 50 la sută din ceea ce ar trebui să câștige.

Contractul cu Societatea „Albina”, încheiat pentru exploatarea pădurii Tărcuța, este rău făcut, fiind în paguba Mitropoliei.

D-sa afirmă, că cunoaște aceste chestiuni destul de bine și că le-a și studiat cu un expert de pe valea Bistriței.

Pentru a nu mai fi expusă la pierderi, D-sa face propunerea, ca pe viitor, Mitropolia să vândă lemnul cu metru cub, pentru ca astfel să se poată ușor controla.

I. P. S. Mitropolit dă explicații în privința condițiilor încheerii contractului cu societatea „Albina”.

În urma acestor discuțiuni, Consiliul hotărăște, ca pentru viitor la încheerea contractelor pentru exploatarea pădurilor, pe lângă membrii secției economice, cari sunt obligați să studieze această chestiune, să fie chemat și d-l Dimitriu-Borca.

D-l Gheorghiu propune, ca la proiectul de buget să se așeze întotdeauna în paralelă și sumele din bugetul anului trecut, pentru ca să se poată ușor vedea diferența la articolele prevăzute în buget.

Consiliul aprobă propunerea d-lui Gheorghiu.

În cele din urmă, Consiliul declară, că ia cunoștință de acest proiect de buget, dar că nu-l poate aproba, aceasta fiind de competența Adunării Eparhiale.

8. Păr. V. Mihailescu citește apoi referatul No. 8190, prin care face o amănunțită dare de seamă asupra modului cum s'a executat bugetul pe anul 1928.

Între altele P. C. Sa cere, ca Consiliul să aprobe un viriment de fonduri, în sumă de lei 99.409 (nouăzeci și nouă mii patru sute nouă)

sumă care s'a cheltuit din fondurile Eparhiei, pentru clădirea atenanselor necesare la gospodăria Mitropoliei de pe moșia Popricani. Se indică și articolele din buget dela care se poate lua această sumă.

Dl. Dimitriu-Borca, spune, că moșia Popricani este în folosința personală a I. P. S. Mitropolit și ca atare, nu înțelege să se cheltuiască bani din fondurile Eparhiei pentru gospodăria ce s'a făcut pe această moșie.

Moșia are veniturile ei proprii și deci, urmează ca să-și ducă gospodăria cu aceste venituri.

Dl. Profesor Gheorghiu este de aceeași părere.

I. P. S. Mitropolit, dă explicația, că pe această moșie s'au făcut case și hambare, pentru ca să fie model de gospodărie celor dimprejur și că moșia n'a produs mult în ultimii ani din cauza secetei, așa că, casa personală a I. P. S. Sale, se găsește în oarecare jenă financiară.

Pr. Gh. Tudurache face o comparație între sesia parohiilor de care se folosește preotul și celălalt personal al parohiei și între moșiile Mitropoliei de care se folosește Mitropolitul și arată că, după cum preotul nu poate face îmbunătățiri pe terenul ce cade în folosința sa din banii parohiei sau ai bisericii, tot așa și I. P. S. Mitropolit nu poate face îmbunătățiri și atenanse gospodărești pe moșia sa, din fondurile generale ale Eparhiei, cari au altă destinație.

Sf. Sa spune, că din cauza jenei financiare în care se găsește casa I. P. S. Mitropolit, s'ar fi putut cere Consiliului ca să aprobe un mic ajutor din veniturile Eparhiei, dar nu să se vie cu o sumă așa de mare, sub formă de viriment.

În privința aceasta crede, că Păr. Consilier referent Mihailescu, a voit să mistifice Consiliul, pentru ca să scoată o aprobare prin surprindere.

Păr. V. Mihailescu dă explicația, arătând că această chestie este foarte delicată.

I. P. S. Mitropolit recunoaște, că membrii Consiliului au dreptate și regretă că această chestiune a fost adusă în discuția Consiliului de către Păr. Consilier referent, fără să-l întrebe.

Consiliul în urma discuțiilor, hotărăște cu unanimitate de voturi, ca virimentul de fonduri, să nu fie aprobat.

9. Păr. V. Mihailescu citește raportul No. 8182 | 928, prin care arată că parchetul No. 1 din pădurea Valea Alunului, jud. Iași, proprietate uzufructuară a Mitropoliei, a fost dată prin licitație publică spre exploatare d-lui Avram Idelovici, cu suma de 300,000 lei (trei sute mii) numerar, plus 35 vagoane lemne de foc și două vagoane lemne de construcție, predate gratuit în curtea Mitropoliei.

P. C. Sa cere, ca Consiliul să ratifice adjudecarea acestei licitații asupra d-lui Idelovici, întru cât contractul s'a încheiat, iar dl. Idelovici a și început exploatarea.

În privința acestui referat se naște o vie și lungă discuție.

D-nii Dimitriu-Borca și Gh. Gheorghiu, spun, că ofertele închise care s'au prezentat la ținerea licitației, trebuiau să fie discutate de către secția economică a Consiliului Eparhial, care era singură în măsură după lege, să-și dea părerea asupra cui trebuie adjudecat parchetul.

D-lor constată apoi, cu părere de rău, că deși la această licitație s'a prezentat și un Român (Gh. Pelin) care la prima ofertă a fost numai cu 10,000 lei, mai jos decât evreul Idelovici, totuși parchetul Mitropoliei s'a dat în exploatarea evreului.

Având apoi în vedere, că chiar a doua zi pe la ora 11 (deci în termen legal) românul Gh. Pelin, a prezentat o supra-ofertă, prin care dădea Mitropoliei 40,000 lei, mai mult decât evreul Idelovici, lucrul e de mirare, că exploatarea parchetului s'a dat tot evreului Idelovici.

I. P. S. Mitropolit dă explicații, că dl. Gh. Pelin, care a avut în exploatare și anul trecut un parchet al Mitropoliei, nu s'ar fi purtat destul de bine și că a dat Mitropoliei lemne de foc, de esență slabă. Arată apoi, că supra-oferta d-lui Gh. Pelin. a venit cu o oră mai târziu, după facerea actelor cu dl. Idelovici.

I. P. S. mai arată Consiliului, că personal a deschis ofertele de față cu toți ofertanții.

Păr. Gh. Tudurache spune, că se pare că I. P. S. Mitropolit n'a fost destul de bine informat, de către consilierul referent, în privința diferenții avantajilor și desavantajilor dintre cei doi ofertanți, Gh. Pelin și Avram Idelovici.

Păr. Mihailescu spune, că chiar a doua zi după ținerea licitației, a prezentat I. P. S. Mitropolit un referat explicativ, arătând că diferența de preț la prima ofertă fiind numai de 10.000 lei, cerea ca adjudecarea exploatării să se facă asupra d-lui Gh. Pelin, care e Român și care anul trecut și-a îndeplinit cu corectitudine toate obligațiile contractului.

Păr. Gh. Tudurache și d-l Gheorghiu, cer ca Păr. Mihailescu să citească acel referat în întregime, pentruca Consiliul să se edifice asupra acestei chestiuni. Consiliul încuviințând aceasta, Păr. Mihailescu citește referatul, din care se vede, că în concluzie Sf. Sa, în adevăr cerea ca adjudecarea să se facă asupra d-lui Gh. Pelin.

I. P. S. Mitropolit declară, că de partea finală a referatului n'are cunoștință și că a dat rezoluția, numai bazat pe cele arătate la începutul referatului.

Păr. Gh. Tudurache spune, că deoarece, face impresie că în această chestiune s'ar fi lucrat în grabă și chiar în mod ilegal, cere ca să strice contractul cu evreul Idelovici și să se facă o nouă licitație în condițiuni absolut legale.

I. P. S. Mitropolit și Păr. V. Mihailescu dau explicații, că acum faptul e consumat și că stricarea contractului și ținerea unei noi licitații ar expune Mitropolia la daune materiale.

Păr. Ec. Al. Simionescu spune, că este de aceeași părere cu I. P. S. Mitropolit și că licitația s'a ținut după lege.

D-l Gabriel Parvu dă explicații asupra ilegalității faptului.

În cele din urmă, Consiliul ia act de ținerea licitației parchetului No. 1 din pădurea Valea Alunului și prin declarația D-lui Gh. Gheorghiu cere, ca discuția privitoare la această chestiune, să se treacă în procesul-verbal al ședinței.

II.

Păr. N. Hodoroabă, consilier referent al secției culturale, citește un referat relativ la modul cum s'au întrebuintat fondurile acestei secții din anul trecut și din anul curent.

D-l Dimitriu-Borca, membru al secției culturale, arată, că Consiliul oridecâteori este convocat; este pus în fața unor chestiuni deja consumate, cum e și cazul cu unele sume dela secția culturală, așa că, nu mai are altceva de făcut, decât să ratifice.

D-sa arată, că secția culturală n'a fost niciodată convocată pentru ca să se pronunțe în anumite chestiuni, care sunt de resortul ei, și pentru ca să-și alcătuiască un plan de muncă al ei.

D-l Gheorghiu, asociindu-se la cele spuse de d-l Dimitriu, cere hotărât, ca și secția culturală să fie convocată, pentru a lucra în conformitate cu legea.

Consiliul ia act de referatul Păr. N. Hodoroabă și hotărăște, ca pentru viitor, să fie convocată secția culturală, pentru a-și lua în seamă atribuțiile acordate de lege.

Consiliul, în urma lămuririlor date de către Păr. N. Hodoroabă mai aprobă, ca să se cumpere broșuri din fondurile secției culturale, destinate pentru propaganda culturală-religioasă și să se înființeze pe lângă cancelaria Mitropoliei, o bibliotecă a secției culturale, care să aibă de scop, tipărirea de broșuri pentru credincioși.

Inceputul s'a și făcut cu broșura No. 1, în care s'a tipărit Pastorală I. P. S. Mitropolit, relativ la calendar.

III.

Secția Administrativă. 1. Păr. Consilier referent C. Vuiescu comunică Onor. Consiliului, demisia Păr. Cicerone Iordăchescu din postul de director al Seminarului „Veniamin” și numirea noului director în persoana Păr. I. Negoită.

I. P. S. Mitropolit spune, că și-a dat adeziunea pentru numirea Păr. Negoită numai determinat de o delegație de profesori ai seminarului care s'a prezentat I. P. S. Sale în frunte cu d-l Mihai Sadoveanu, președintele comitetului școlar al seminarului.

De altfel, continuă I. P. S. Sa, dreptul la direcția seminarului s'ar fi convenit unuia dintre profesorii mai vechi ai acestui seminar sau unui alt preot din Iași.

D-l profesor Gheorghiu mulțamește I. P. S. Mitropolit în numele corpului profesoral al seminarului, pentru recomandarea făcută în persoana Păr. Negoită, întrucât sf. sa este un element vrednic și va conduce școala cu demnitate ca și frații Pr. Iordăchescu.

Consiliul ia act de numirea Păr. Negoită ca director al seminarului din Iași.

2. Păr. Vuiescu mai aduce la cunoștința Consiliului și numirea

noilor protopopi din Eparhie, făcută pe data de 1 Iulie a. c., (a se vedea decizia I. P. S. Mitropolit No. 4171/928). Consiliul ia act.

3. Se citește referatul No. 8173 din 1928, prin care arată în ce constă noua delimitare a parohiilor din orașul Botoșani, făcută de către Comisiunea desemnată de către Adunarea Eparhială în acest sens.

Consiliul luând act de propunerile Comisiunii le aprobă în întregime și hotărăște ca ele să fie aduse și la cunoștința Adunării Eparhiale, ce va avea loc la primăvara viitoare.

4. Referatul No. 8172 prin care se aduc la cunoștința Consiliului mai multe schimbări ce s'au petrecut în consiliile și epitropiile unor parohii din cuprinsul eparhiei.

Consiliul aprobă toate schimbările din parohiile: Humulești, Tg. Neamț, Sf. Nicolae-Țuțueni, Tg. Neamț; Căndești, Jud. Neamț; Zahorna, jud. Iași și Joldești, Jud. Botoșani, așa după cum sunt arătate în referatul amintit mai sus.

5. Se aduce la cunoștința Consiliului, raportul P. C. Protoiereu de Hârlău No. 724, prin care se arată că doi consilieri parohiali din parohia Santa Maria, jud. Botoșani, refuză categoric a adera la asigurarea imobilelor bisericesti.

Consiliul propune ca protoereul să meargă în localitate să lămurească pe consilierii răzvrățiți, referind de rezultat.

6. Păr. Consilier referent Const. G. Vuiescu, citește apoi referatul No. 8250/928, prin care arată că pentru ocuparea parohiei vacante „Bărboi” din orașul Iași, s'au prezentat 7 cereri: 1. A. Pr. N. Hodorobă, profesor și consilier referent la secția culturală; 2. A. Pr. V. Mihailescu paroh la biserica Sf. Dumitru-Misai Iași, și consilier referent la secția economică; 3. A. Pr. N. Cojocariu dela parohia Ciornohal Jud. Botoșani; 4. A. Pr. V. Chirica, paroh al parohiei Sf. Văsile-Tătărași-Iași și misionar eparhial; 5. A. Pr. N. Todicescu, dela parohia Sf. Ilie din orașul Fălticeni; 6. A. Diaconului Ilie Gheorghită, doctor în teologie, profesor și fost secretar eparhial.

În urma descrierii care s'a făcut prin referat asupra studiilor, vechimei, activității pastorale, și a motivelor care-l fac pe fiecare din acești 6 candidați să ceară această parohie, Consiliul a recomandat stăruitor I. P. S. Mitropolit, ca să fie avuți în vedere în prima linie preotul N. Hodorobă și Diaconul Ilie Gheorghită, cari pe lângă că corespund ca studii și activitate, dar prin sacrificiul ce au făcut de a veni în serviciul Mitropoliei, au rămas fără locuință într'un oraș ca Iașul, unde toți ceilalți preoți au locuințe bine amenajate.

În acest sens au luat cuvântul, Pr. Gh. Tudurache, D-nii profesori Gh. Gheorghiu și Dimitriu-Borca.

I. P. S. Mitropolit declară, că amână pronunțarea definitivă în privința ocupării acestei parohii, până la o nouă ședință a consiliului.

Consiliul a luat sfârșit cu o discuție intimă care s'a încins între Onor. preoți consilieri și protopopi, cari asistau la ședință și I. P. S. Mitropolit, pe chestia situației precare din punct de vedere material, în care se

sbat preoții din orașele mari și mai ales din Iași. Celelalte chestiuni ce mai erau la ordinea zilei, se amână pentru o viitoare ședință a Consiliului. Drept c'a încheiat prezentul proces-verbal.

Președinte, (ss) PIMEN

Consilieri referenți (ss) { *Pr. C. Vuiescu*
Fr. N. Hodoroabă
Pr. V. Mihailescu

Secretar Eparhial, (ss) *Diacon Ilie Gheorghiuță*

Membri (ss) { *Gh. Gr. Gheorghiu*
Dr. Dimitriu-Borca

CIRCULARA

dată celor 11 protoierii cu privire la păcatul sinuciderii.

Prea Cucernice Părinte,

Deoarece sinuciderile s'au înmulțit înspăimântător în rândul credincioșilor bisericii noastre, ceea ce dovedește o stare de decadență morală a poporului, provenită mai totdeauna din cauza patimilor, care în timpul din urmă s'au răspândit atât de mult în țara noastră și duc la slăbirea și peirea neamului ;

Am luat hotărârea, de a nu mai acorda dispense pentru înmormântarea cu preoți și cu onorurile bisericesti, a sinucigașilor. S'ar cuveni, ca nici să nu fie înmormântați în rândul creștinilor din cimitir, ci într'o lature deosebită.

Veți comunica acestea tuturor preoților din cuprinsul protopopiei.

(ss) **PIMEN Mitropolitul Moldovei**

Consilier Referent, (ss) *Pr. C. Gr. Vuiescu*

No. 7619, 1928 Noembrie 26.

Circulară către Protopopi.

Sf. Sinod, prin adresa No. 554 din 28 Octombrie a. c. sesizat de Ministerul Cultelor arată că : „în ultimul timp agitatorii antisemiți, au reînceput o activitate febrilă și că printre aceștia ar fi numeroși funcționari ai Statului și chiar preoți. Cum asemenea agitații sunt păgubitoare nu numai prestigiului Statului și liniștii țării, dar chiar și demnității preotești, Sf. Sinod cere a se lua măsuri ca preoții să se abțină dela orice agitațiuni antisemite“.

Față de cele arătate mai sus, atragem și de astă dată în mod cât se poate de serios, atențiunea preoțimii. că e în in-

teretul misiunii preoțești, ca preoții să nu participe la agitațiuni și la propagandă politică de partid, chemarea lor de căpetenie și sfântă fiind, de a propovedui dragostea și înfrățirea între toți fiii neamului, fără deosebire de partid politic. Aceasta în interesul liniștei țării și a unei bune propășirii a tuturor intereselor noastre naționale românești.

Veți aduce deci la cunoștința preoților aceste dispozițiuni, cu obligația, de a le îndeplini și a fi împăciuitori ai poporului, iar nu agitatori de lupte politice de partid.

Încă odată repetăm, că acest sfat îl dăm preoțimei noastre în interesul prestigiului ei și a misiunii pe care o reprezintă, de a propovedui totdeauna pacea și dragostea între oameni.

(ss) PIMEN

Consilier referent (ss) *Pr. C. Gr. Vuiescu*

No. 7219 din 6 Noembrie 1928

REFERAT.

Cele arătate de către parohul Bisericei Sf. Ilie din Tg. Neamțu, prin raportul No. 68 din a. c., aparțin unor stări de lucruri cunoscute și împotriva cărora, nu se întrevăd cel puțin deocamdată, mijloacele de îndreptare.

1. Nerespectarea legii repausului duminical, este o chestiune de rezortul autorităților administrative ale țării. În cursul lunii Noembrie, s'au făcut pe această chestie, două intervenții la Ministerul de interne. Dar chiar și în ipoteza strictei aplicări a legii, tot este o parte rea, în acea, că Duminicile, crășmele pot fi deschise dela ora 12 până seara. Acest interval de timp e suficient pentru pângărirea Duminicii, prin abuzul de spirtoase.

2. Tăierea vitelor la abator de hahami, ca apoi partea cea mai bună să se vândă Evreilor, sub titlul de carne cușer, iar cea mai rea să se vândă creștinilor, sub denumire de necurată (trif), precum și aceea, că vitele pe cari hahamii nu le socotesc sănătoase perfect, să treacă în consumația creștinilor, toate acestea constituie o mare înjosire pentru creștini, cari precum spune preotul, sunt adevărați crescători ai vitelor, ca apoi, când e la consumația cărnii lor, să li se dea ceea ce e mai rău.

Soluția propusă de preot, ca Evreii să taie pentru dânșii și creștinii deasemenea numai pentru ei, nu e o măsură rea, însă legiferarea și aplicarea ei depinde de aparatul administrativ al țării.

3. Faptul că fiicele de Români creștini, ajung slugi pe la

Evrei, cari le necinstesc și le pervertesc, este iarăși unul din adevărurile dureroase.

Toate aceste rele, nu se pot remedia decât cu greu și în legătură cu o întinsă și stăruitoare politică de stat, în această direcție.

În foaia oficială, printr'un articol ponderat, se poate stimula preoțimea, pentru a avea în vedere și a veghia în enorii, pentru îndrumarea pe cât posibil, spre bine, a celor semnalate mai sus.

Consilier referent (ss) *Pr. C. Gr. Vuiescu*

26. XI. 1928.

Pedepse

Preotul Anton Bancenco, din parohia Măcărești jud. Iași prin sentința No. 5 din 23 August a. c., rămasă definitivă, a Consistorului Spiritual Eparhial, a fost pedepsit cu:

„*Sfat și dojană duhovnicească*“, pentru că s'a făcut vinovat de următoarele abateri:

1. Nu și-a dat destulă osteneală și interes, să achite la timp salariul cântăreților.

2. A arătat neglijență în îndeplinirea oficiului de paroh. Pedepsa a fost trecută și în statul personal al numitului preot.

*

I. P. S. Mitropolit a pedepsit cu aceste pedepse pe mai mulți cuc. preoți, cari nu și-au îndeplinit îndatoririle ce li se impun.

a) Cu pedeapsa dojanei, pentru c'au lipsit nemotivat dela o ședință a cercurilor culturale, au fost pedepsiți următorii preoți din jud. Dorohoi:

1. Preot Adam Brânzei dela parohia Fundul Herței.

2. „ C. Urzică „ „ Arborea.

3. „ N. Sudor „ „ Rădăuți.

4. „ I. Axinte „ „ Tătărașeni.

b) Cu pedeapsa reținerii a 15% din salariul pe 5 zile, pentru c'au lipsit nemotivat dela două ședințe ale acestor cercuri:

1. Preot D. Hadârcă dela parohia Cristinești.

2. „ Aristide Popescu „ Horodiștea.

3. „ Savel Mironescu „ Coțușca.

4. „ Gh. Vâlcu „ Hănești.

c) Cu pedeapsa reținerii a 15% din totalul salariului pe 20 zile, pentru c'au lipsit nemotivat dela conferințele generale preoțești din Oct. 1928:

1. Preot Gh. Costiniu dela par. Bălușeni-Stamate, j. Botoșani.

2. „ C. Anghelescu „ Storești „

3. Ierom. Ghimnazie Ifrim dela parohia Sf. Maria „

d) Cu pedeapsa reținerii a 15% din salariul pe 30 zile, pentru că n'au înaintat tezele scrise cu subiectele conferințelor generale;

1.	Preot V. Amălinei	dela parohia	Pomârla	jud. Dorohoi.
2.	„ Octav Rotărescu	„	Trestiana	„
3.	„ P. Suditu	„	Bivol	„
4.	„ Savel Mironescu	„	Coțușca	„
5.	„ Eugen Baconschi	„	Mamornița	„
6.	„ V. Sandu	„	Bălinești	„
7.	„ N. Baconschi	„	Burlănești	„
8.	„ M. Atanasiu	„	Cândești	jud. Neamț.
9.	„ C. Gheorghiu	„	Petricani	„
10.	„ V. Danielescu	„	Sabasa	„
11.	„ Al. Râșcănescu	„	Buda	„
12.	„ C. Botez	„	Ostopceni	jud. Botoșani.
13.	„ Th. Enache	„	Cernești	„
14.	„ Al. Zăhărescu	„	Sirețel	jud. Fălticeni.
17.	„ C. Popovici	„	Stroești	„
18.	„ N. Tuleașcă	„	Lunca	„
19.	„ N. Filip	„	Soci	„
20.	„ V. Popuțoaia	„	Verșeni-Ciohorăni	jud. Fălticeni.

Aceste pedepse s'au făcut cunoscut p. c. protopopi respectivi pentru a fi aduse la cunoștința celor vizați și au fost trecute și în statul personal.

DIVERSE

S C H I M B

de telegrame între I. P. S. Mitropolit Pimen și Palatul Regal.

TELEGRAMĂ.

No. 7257

de ziua M. S. Regelui Mihai

Inaltei Regențe — București

In Catedrala Mitropolitană, fiind autoritățile civile și militare, cu mult popor, am înălțat rugăciuni către Dumnezeu, pentru M. S. Regele Mihai, cu fericitul prilej al onomasticeii Sale și a scumpei noastre țări România-Mare.

PIMEN

TELEGRAMĂ.

No. 337

I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei și Sucevei

Iași

Palatul Regal.

Inalta Regență în numele M. S. Regelui mă însărcinează să

transmit Inalt Prea Sfinției Voastre cele mai călduroase mulțumiri pentru rugăciunile ce ați înălțat către Atotputernicul cu prilejul serbării zilei onomastice a M. S. Regelui,

Ministrul Casei Regale, HIOTU

TELEGRAMĂ.

No. 7258

de ziua M. S. Regelui Mihai.

Principesei Elena Mama — București.

Cu fericitul prilej al onomasticei M. Sale Regelui Mihai, am înălțat rugăciuni către Dumnezeu pentru fericirea Sa și a Familiei Regale și binele neamului românesc.

PIMEN

TELEGRAMĂ.

No. 159

I. P. S. Mitropolitului Pimen — Iași

Palatul Regal.

Călduroasele mele mulțumiri pentru chemarea harului asupra fiului meu și a Dinastiei.

ELENA

MULȚĂMIRI PUBLICE

Mitropolia Moldovei și Sucevei aduce mulțămiri publice următoarelor persoane :

1. D-ului Emil Grigoriu din Storești jud. Botoșani, pentru că a împrejmuit cu zaplaz curtea bisericii din acel sat, cheltuind pentru aceasta suma de lei 20.000.

2. D-nei Maria Gh. Barbu și fiului său Gh. Barbu cu soția sa Luța, cari au dăruit bisericii din parohia Bărcănești jud. Neamțu un rând de vestminte în valoare de lei 15.500.

3. D-nei Elena Gh. Toronilă, care a dăruit bisericii din Bărcănești o perdea pentru ușile împărătești în valoare de lei 2500.

4. Ieromonahului *Epifanie a Catrinei*, care a donat bisericii din parohia Cârligi jud. Neamțu suma de 2500 lei, iar pentru casa parohială lei 2500.

5. Th. T-a Zoitei din parohia Buda Jud. Neamțu pentru c'a plătit lei 3500 spoitul sf. vase și cu 220 a cumpărat un sfânt antimis.

6. D-lui Vasiie I. Gorgos din parohia Cârligi (Neamțu) care a contribuit la restaurarea bisericii din acel sat cu suma de lei 101.000.

Cărți - Reviste - Ziare.

1. „Moș Gheorghe și Paștile“. Dialog alcătuit de Gh. Gr. Gheorghiu, profesor la seminarul «Veniamin» din Iași. București, «Cartea Românească» 1928, 15 pag., formatul cărților de școală. Se împarte gratuit.

D=1 profesor Gheorghiu a alcătuit acest dialog din dorința de a veni în ajutorul preoțimei care încă are mult de luptat în parohii pentru ca poporul să respecte hotărârea sf. Sinod, care a fixat Paștile pentru anul viitor la 31 Martie 1929.

Se cunosc agitațiile făcute de unii călugări prin sate, pe această temă, mai cu seamă în județele Neamțu și Fălțiceni.

Prin acest dialog scris în grai popular, părintele Vasile îl lămurește pe deplin pe moș Gheorghe, pentru ce trebuie să serbăm Paștile în 1929 la 31 Martie.

Rostit la sate cu meșteșug de către elevii seminariști sau normaliști, fie la școală, fie la șezători culturale, ori în alte adunări populare, efectul lui s'ar cunoaște imediat. Calitățile dialogului sunt: limba, scurtimea, logica și preciziunea. Un profesor de matematici ca d=1 Gheorghiu nici nu putea să scrie altfel pentru sate. D=sa n'a urmărit câștig material,—și aceasta îi face multă cinste, căci a oferit manuscrisul gratuit Ministerului de Culte, care l= a tipărit în 30.000 exemplare pentru a fi distribuit gratuit în toată țara. De oarece, atât prin primul dialog: «Moș Gheorghe și Calendarul» cât și prin acesta, d=1 profesor Gheorghiu s'a pus benevol în serviciul cauzei Bisericii, noi preoții, îi mulțămim din suflet și dorim, ca d=sa să mai dea la iveală și alte lucrări pentru popor tot sub această formă vie a dialogului, în care d=sa s'a dovedit a fi un meșter iscusit.

2. *Calendarul bunului creștin* pe anul comun dela Hristos 1929.

Anul al 78=lea, Sibiu, tiparul tipografiei Arhidiecezane, pag. 175. Fără arătare de preț. La început lucrarea cuprinde în 32 pagini partea calendaristică cu unele lămuriri în legătură cu calendarul. În partea a doua dela pag. 33=96 cuprinde tabloul statistic (șematism) al bisericii ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș pe anul 1929. În partea ultimă sub denumirea: «Luați și citiți cu bună socoteală!» e partea literară cu diverse articole și poezii instructive.

Calendarul e alcătuit cu mult meșteșug. Lucrul acesta însă nu trebuie să ne mire deloc, dacă ținem seamă, că acest calendar apare regulat în fiecare an și că acum a ajuns în anul al 78=lea! Pe tărâmul cultural frații noștri preoți dela Sibiu sub înțeleapta conducere a I. P. Sf. Mitropolit Dr. N. Bălan, care știe a aprecia și stimula valorile din cler, lucrează cu mult spor pe tărâmul cultural.

Acest calendar tipărit îngrijit și având un material de lectură bogat și variat se poate ceti cu folos

3. *Suveranitatea și Solidaritatea Națională*. Discurs ținut în ședințele dela 20 Martie 1928 în senat, cu prilejul discuțiilor asupra proiectului de legea cultelor de Dr. Gh. Ciuhandu, București, 1928, pag. 51. Fără arătare de preț.

Păr. Dr. Gh. Ciuhandu, consilier referent al Episcopiei Aradului, este mâna dreaptă a P. Sf. Episcop Grigorie Comșa. Il cunoaștem atât din lucrările P. C. Sale cât și din articolele publicate în revista «Biserica Ortodoxă Română».

În trecuta guvernare, când s'a discutat în Senat proiectul de lege al cultelor și când I. P. Sf. Mitropolit al Ardealului Dr. N. Balan, a ilustrat banca Prelaților prin memorabilul discurs apreciat de toți, clerul de mir a avut și el un vrednic reprezentant în persoana păr. Dr. Ciuhandu. Ca senator de Arad P. C. Sa a luat cuvântul și a rostit un discurs deosebit de interesant. Cetindu=1 în această broșură constatăm, că P. C. Sa ca istoric, a privit chestiunea cu deplină competență din toate punctele de vedere. Intreruperile nu l=au derutat. La toate a răspuns cu pricepere și cu deplină stăpânire de sine, de parc'ar fi fost un parlamentar vechiu.

Indemnăm pe frații preoți să citească acest interesant discurs, căci vor avea de tras foloase din citirea lui. Cât privește pe autor, deși cam târziu, noi toți îl felicităm, căci a reprezentat preoțimea cu multă demnitate în Senatul țării.

Pr. N. Hodoroabă.

Posturi vacante

În orașul Bălți, eparhia Hotinului, este vacant postul de protoiereu al Cercului I și de paroh al bisericii sfinții Voevozi.

De asemenea, este vacant postul de director al cancelariei episcopale.

Cererile se vor îndrepta episcopiei, la Bălți.

Botez

În ziua de 9 Septembrie a. c., a fost introdusă în sânul Sf. noastre Biserici de răsărit, prozelita dintre catolici D-na Ana Hildegrade Formagiu, de către preotul I. Ionescu, dela parohia Belcești, Jud. Iași.

Hram

Mercuri 12 Decembrie, a. c., biserica sf. Spiridon din Iași și-a serbat hramul în fața unui mare număr de credincioși. Serviciul divin a fost oficiat de către egumenul bisericii, P. Sf. Grigorie Leu, Vicarul Mitropoliei, înconjurat de-un numeros sobor de preoți.

A asistat la serviciul divin și I. P. Sf. Mitropolit Pimen. P. Sf. Vicar a rostit o interesantă cuvântare despre faptele de milostenie ca rod al dragostei creștine.

10 ani dela Unirea cea mare

La 1 Decembrie, a. c., s'au împlinit zece ani dela unirea Ardealului și Bucovinei cu patria mamă. Acum 10 ani solii acestor provincii pe al cărora pământ cursese din bielsug în războiul cel înfricoșat sângele dorobanților noștri, aduceau la Iași, în capitala refugiului, această veste îmbucurătoare. Pentru întregul nostru neam ca și mai ales pentru răposatul nostru Rege Ferdinand I, care cel întâi trăsesese vitejește sabia la Consiliul de coroană împotriva Puterilor Centrale, această știre adusă de solii binecuvântați, a stors cu adevărat lacrimi de fericire.

Dreptatea imanentă, dreptatea lui Dumnezeu, a făcut să cadă lanțurile rușinoase ale unei robii milenare și a desființat granițele nedrepte dintre frații de acelaș neam. În tot cuprinsul țării s'au înălțat în biserici rugi fierbinți de mulțămire către Dumnezeu și s'au ținut cuvântări patriotice. Serbările cele mari însă vor avea loc în primăvara viitoare în luna Mai.

Unirea într'o singură țară s'a realizat. O vedem cu ochii. Pe când însă cealaltă unire și mai mare : «Unirea în cuget și'n simțiri», pe care o striga poetul Mureșanu la 1848 ? !

Felicitări

Cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei, dorim iubitorilor noștri cetitori : sănătate și viață îndelungată ; iar în spre tot lucrul bine plăcut lui Dumnezeu, izbândă deplină.

P. C. Preot

Carolina Andriescu

Comuna

Județul

Jasi

INSTITUTUL de ARTE GRAFICE
VIATA ROMINEASCĂ
SOCIETATE ANONIMĂ
STRADA ALEXANDRI, 10.- 12

C-da 780

Prețul unui exemplar 10 lei.